magazin global

JOHN LENNON — MAY PANG (IV)

O poveste de dragoste enigmatică

A fugit din casă. În stradă, la o distanță sigură, încă l-am auzit pe John delirînd la adresa lui Yoko. În sfîrșit, Tony King a sosit la volanul mașinii sale. „Mă duc să-l calmez, mi-a zis. Așteaptă aici". L-a găsit pe John aproape de casă. Smulsese o foaie mare de palmier și o învîrtea deasupra capului ca o pavăză. Surprins în fasciculul farurilor și-a ridicat brațul liber pentru a-și proteja ochii. Avea aerul unui copilaș dement, prins în cursă. A bîlbîit : „Nimeni nu mă iubește. Toată lumea își bate joc de mine". Părea în întregime la capătul disperării. Tony a coborît din mașină. S-a apropiat precaut de John, zicîndu-i : „Dar noi te iubim !" John l-a privit un lung moment pe Tony apoi s-a aruncat în brațele lui și-a plîns cu lacrimi calde. Puțin cîte puțin s-a calmat. Tony l-a condus în casă.

După asta, am fost fericiți cîtva timp la Los Angeles. Făceam dragoste de două ori pe zi, foarte des. Plecam în mașină de-a lungul coastei, petreceam o mare parte a zilei plimbîndu-ne pe plajele pustii. Dar Yoko nu ne lăsa o zi fără să dea un show la Chicago. În seara premierei înaintea reprezentației, l-a sunat pe John pentru a-i vorbi despre problemele care le avea cu presa : John a avut cu ea o conversație pînă în ultimul minut, chiar înaintea începutului show-ului. Yoko era deja în culise. L-am auzit pe John repetînd fără încetare : „Ai dreptate Yoko, ai dreptate". Apoi mi-a dat telefonul. Ea dorea iarăși să-mi recomande să nu-l las să consume alcool. Nu știu ce i-a zis lui John în seara aceea, dar el s-a comportat foarte urît cu mine. Mi-a zis : „Nu vrei decît banii mei. Știi că de la plecarea ta de la Los Angeles, Yoko a început să-ți mai plătească salariul ; n-ai un ban. Ce zici ? Înainte de a pleca, Yoko mi-a recomandat să nu cheltuiesc mai mult de o mie de dolari cu tine. Ești femeia banilor, vrei averea mea..." Nu știam ce să spun. Îl cunoșteam pe John. Era complicat, paranoic. O cunoșteam pe Yoko. Era de asemenea complicată și imprevizibilă. Yoko îl ținea pe John sub un stres continuu. Eram sigură, fără îndoială, că ea mă vorbise de rău. Dar mă gîndeam că John nu o crezuse. Or, ceea ce dorea el era să păstreze intactă imaginea perfecțiunii care o avea despre Yoko. Era felul el de-a se simți în securitate, de a dispune de o protecție în caz de nevoie. Yoko îl manipula și John știa, accepta. În seara aceea, Yoko a sunat în fiecare sfert de oră. John se rădea. A strigat : „Această piele de vacă" și a refuzat să răspundă. Telefonul a sunat, într-una. În sfîrșit, a schimbat două sau trei vorbe cu Yoko. Dar ea a continuat să sune și-n următoarele ore.

A doua zi dimineață m-am sculat înaintea lui. Trezindu-se, a venit în bucătărie și mi-a zis fără căldură : „Plecăm la New York ; fă pregătirile". Înainte să pot deschide ușa pentru a-mi exprima surpriza, a țipat : „S-a terminat, s-a terminat." Am primit toate dispozițiile necesare, apoi i-am comunicat lui John! Plîngea, repetînd : „S-a terminat, s-a terminat", de trei sau patru ori, fără a zice nimic altceva. Am petrecut cîteva zile la New York. John s-a calmat. La reîntoarcerea noastră în Los Angeles în avion, mi-a făcut o scenă de gelozie în legătură cu un băiat cu care ieșisem mai demult. Deodată m-a apucat de păr să-mi tragă capul pe spate, apoi a vomitat în sacul de hîrtie. Ceilalți pasageri erau revoltați. Impasibilă, stewardesa s-a apropiat de noi, și m-a întrebat surîzînd : „Vreți să beți ceva ?" În acel moment, acolo, mi s-a părut că lumea înconjurătoare înnebunise.

Seara a avut loc premiera duetului comic „Smothers Brothers", într-un cabaret. Cîntărețul Harry Nylsson ne-a întîlnit și imediat el și John s-au apucat să bea și să cînte foarte puternic. La un moment dat, John m-a îmbrățișat. Fotografii se îngrămădeau în jurul nostru și blitzurile pîcăneau. John și Harry au continuat să cînte cînd Smothersii au aparut. Imediat, încăperea a fost în plin haos. Oamenii țipau : „Lennon, gura !" Își băteau joc de ei și-i huiduiau. La sfîrșit, impresarul Smothersi-lor s-a apropiat de masa noastră și l-a bătut pe John pe umăr. Nebun de furie, John s-a ridicat răsturnînd masa. Deodată, o mulțime de oameni s-au apucat să-l bată pe umăr. Barmanii și paznicii au intervenit în forță, ne-au înconjurat. — John, Harry și pe mine — și am format un șir pentru a ne croi drum în mulțimea înfuriată și a ne împinge pînă afară. Yoko ne-a telefonat a doua zi la prima oră. Ceea ce se temuse, s-a produs. Presa a făcut o întîmplare din incident. Ziarele erau pline de povestea încăierării și evident nu se vorbea decît de legătura mea cu John. Or, lucrul ăsta nu-i dorea. Era timpul ca ea să pună capăt capriciului său și să mă separe de John. Relațiile mele cu el erau din ce în ce mai zdruncinate. Era din ce în ce mai nervos, irritabil, citeaodată rău. O dată, mi-a strîns gîtul atît de violent încît am crezut că mor strangulată. Dar avea reveniri, mișcări de sensibilitate. Nu știam ce să cred. Mă îndoiam că legătura noastră mai poate rezista. Ruptura s-a produs atît de brutal încît am fost ca și ucisă. John mi-a anunțat vestea în micul apartament în care locuiam, deci la ultimul etaj al unui imobil pe malul lui East River, la New York. „Yoko îmi permite să revin acasă, mi-a zis. Vreau să închei cîteva afaceri și apoi voi pleca". Cînd Yoko mi-a telefonat, i-am răspuns cu o voce glacială : „Felicitări, Yoko. L-ai cîștigat pe John și sper că vei fi foarte, foarte fericită". Răspunsul ei m-a mirat. „Fericită ? Nu știu dacă voi fi vreodată fericită" mi-a zis ea amar. Făcîndu-și valiza, John mi-a vorbit schimbat. Era afectat că va suferi din cauza lipsei de fumat. „Este oribil. Nu este decît o terapie primitivă : răscolind în trecutul meu, mi-am amintit de lucruri pe care crezusem că le-am uitat. Nu mă voi opri să vomit și să mă culc. Și cînd mă voi trezi, va-reînc pe". Yoko i-a spus lui John că a găsit o nouă metodă pentru a nu mai fuma. Tratamentul era practicat o noapte întreagă la Yoko, aparent în sedință cu hipnotistul. A doua zi dimineața, i-am telefonat lui Yoko. „Vreau să vorbesc cu John". Mi-a răspuns că nu pot. „Doarme. Este epuizat. Tratamentul este foarte dur". A doua zi încă dormea, dacă era s-a crezut pe Yoko. Peste două zile, într-o luni, m-am hotărît să merg la dentist deoarece de-abia reușisem să dorm și să mănînc de vineri seara. Cu cîtva timp înainte, John stabilise o întîlnire la același dentist, pentru aceeași zi. Îl voi întîlni ? L-am găsit în salonul de așteptare, cu ochii roșii, cu aerul rătăcit. M-a privit vag. Am reintrat la noi, pe jos, în tăcere. John părea cu totul dezorientat, trist ; mergea ca unul care mă anunțase că se reîntoarce definitiv alături de Yoko, mă privea cu-n aer dezolat. „Știi că încă te iubesc. Îmi permiți să te văd în continuare. Mi-a spus că ea ar putea fi nevasta iar tu amanta." S-a așezat alături de mine. „Atît de mult te iubesc !" Aveam inima zdrobită, eram disperată. M-am lipit de el : nu vroiam să-l las. A început să mă dezbrace. Nimic nu părea că s-a schimbat. După dragoste, am rămas culcați în liniște mîngîindu-ne în tăcere. La sfîrșit, s-a îmbrăcat și s-a dus, lăsîndu-mă culcată acolo. Continuam să lucrăm cot la cot în studioul de înregistrări. De mai multe ori, în cursul următoarelor două luni, am reintrat la mine, în vechiul nostru apartament, pentru a face dragoste. Yoko a dat un comunicat de presă, zicînd că John încercase să se despartă de ea, dar că separația lor fusese un eșec și că s-au decis să-și reia viața comună. O neliniște mută sălășluia în mine. Îmi era teamă că Yoko dorea încă să se folosească de mine pentru niște aranjamente diabolice. John a încercat să mă vadă timp de două luni. Apoi, a trecut aproape un an pînă să-l revăd pe John. A venit să mă vadă în noul meu apartament. Am petrecut dimineața ascultînd discuri, îmbrățișîndu-ne și vorbind. După amiază, am făcut dragoste. Cînd a plecat, i-am zis că am petrecut o zi minunată. „John te iubesc, te iubesc". L-am însoțit la ușă și l-am privit așteptînd ascensorul. Nu știam că este ultima oară cînd îl vedeam. I-am vorbit la telefon o dată sau de două ori. Mi-a promis că-mi va telefona. Și apoi, la 8 decembrie 1980, cînd la o prietenă, ascultam informațiile la radio. Vestea a căzut dintr-o lovitură, incredibilă : John fusese ucis cu un foc de pistol în stradă, de un necunoscut. Am început să urlu ca o nebună. Prietena mea a încercat să mă calmeze. Nu puteam admite că se sfîrșise. Ce mai puteam spera, încă, de la John ? Căzuse complet sub mina lui Yoko. Nu-l revăzusem de aproape 18 luni. Doar mi-am amintit momentele minunate pe care le petrecusem împreună, dragostea noastră hăituită, sub supravegherea telefonică a lui Yoko care ne controla de la distanță „eforturile". Îmi aminteam mîinile sale pe corpul meu și cît părea de necăjit, cînd se refugia la mine, pentru a scăpa de lume. Mi-amintesc..."

Traducere și adaptare de M. DEACONU

(după „Loving John" de May Pang & Henry Edvards, 1983, Warner Books)

oameni... oameni...

PAVAROTTI, PRIZONIERUL PROPRIEI SALE VOCI

În ce categorie s-ar putea încadra spectacole cum sînt cele ale celor mai mari tenori ai lumii — Luciano Pavarotti și Placido Domingo, de exemplu — care după interpretarea unor arii de operă, prezintă adesea, în fața a cîtorva mii de spectatori, melodii cam de „estradă" pe care publicul le răsplătește cu potop de aplauze ? Astfel, un superstar al operei de talia lui Pavarotti se bucură azi de o mai mare popularitate decît a avut-o formația Rolling Stones...

Dar pentru o astfel de popularitate trebuie să renunțești : Pentru Luciano Pavarotti — un titan al muncii — asta nu e o noutate. Indiferent de nenumăratele spectacole de-a lungul anului, cîntărețul face zilnic exerciții vocale, pentru a-și menține incomparabila sa voce de tenor liric. După cum se spune sunetul său se compară fie cu cele mai bune viori Stradivarius care, în mîinile virtuozului dau noi străluciri valorilor creației, îmbogățite prin talentul și expresivitatea artistului, fie cu un vin ales care pe măsura scurgerii timpului dobîndește gust și tărie. Dar și acest vin, dacă nu se ține seama de temperatură și condiții adecvate de îmbuteliere poate să se degradeze. Pavarotti cunoaște toate acestea și de aceea ce preocupă permanent de condiția vocii sale. Niciodată nu pleacă de acasă fără o eșarfă la gît. Consumă de-a lungul zilei cîteva „cocteiluri" speciale pentru a îndulci sunetul tonurilor înalte. Fotoreporterii și ziariștii trebuie să se țină la distanță de tenor pentru a nu-i transmite vreo gripă. În camerele de hotel nu permite prezența florilor care prin parfum și polen ar putea deranja coardele vocale ale maestrului. Pavarotti recunoaște el însuși că nu este o persoană obișnuită, ci tenor, deci un prizonier al propriului său glas. Numai că în același timp este fericit pentru că de data aceasta închisoarea a fost proprie sa alegere.

Toate acestea nu înseamnă însă că Pavarotti este preponderent un maniac care nu cunoaște bucuriile vieții. Orice clipă liberă și-o petrece în palatul Villa Saliceta San Giuliano, de la Marea Adriatică, în apropiere de orașul său natal, Modena. (De reședința de la Monte Carlo și cea de la New York nu beneficiază pentru că nu are vreme de ele). Pictează, scrie versuri, inspectează podgoriile, caii din propriile herghelii (după care se dă în vînt !).

Dar cel mai puternic magnet care-l atrage spre casă sînt cele patru femei iubite ale vieții sale : soția Adua și fiicele Lorenza, Christiana și Giuliana. Împreună cu Adua a petrecut 31 de ani fără a mai socoti aici cei 8 ani de logodnă. Adua era pe atunci o patroană energică a unei prospere agenții artistice. După căsătorie s-a ocupat exclusiv de problemele legate de cariera soțului. Ea este în același timp menajera și secretara lui. În familie îndeplinește în permanență și rolul de mamă și cel de tată : a educat copii, a gospodărit bugetul etc.

Și dacă se întîmplă ca maestrul să pice pentru cîteva zile la Villa Saliceta, încep să vină și puzderia de prieteni, rude, nepoți de toate soiurile (familia Pavarotti iubește foarte mult copiii), se întind mese de pomină. Mult zgomot și zarvă ca într-o familie tipic italiană. Adua suferă adesea pentru faptul că Luciano este mai curînd oaspete în propria casă decît soț, deși consideră totodată că viața lor în comun este fantastică și plină de culoare. Prețuiește la soțul său înțelegerea pentru ambițiile ei profesionale. Pavarotti nu a îngrădit niciodată libertatea soției sale, oferindu-i întotdeauna multă tandrețe și duioșie. Odată chiar, cînd a ieșit din spital, după o operație la gît a renunțat „în mod eroic" la muncă și a anunțat triumfător că-și vor rezerva împreună un concediu de o săptămînă. Așa că au plecat în Senegal, dar după trei zile a sunat telefonul de la Metropolitan Opera din New York și tête-à-tête-ul cuplului Pavarotti a luat sfîrșit.

Și dacă se întîmplă totuși să-și petreacă o seară în familie, ce-i place cel mai mult maestrului ? Evident, să mănînce ! În special „mîncărurile strict interzise" cum ar fi incomparabilele, spagheti și tortelini (plăcintă cu carne sau brînză și condimente). Recent a avut serioase probleme cu surplusul de greutate. Aceasta îl împiedica practic pe Pavarotti să se miște lesne pe scenă, excluzînd chiar realizarea anumitor roluri de operă.

A apărut chiar pericolul de a efectua obligatoriu o operație de artrită la sold — victimă a poverei kilogramelor ! Toate acestea l-au determinat pe maestru să se supună unei diete severe. A pierdut 37 de kilograme (cîntărea 130 !) „Prizonierul propriei sale voci" se teme în continuare că în ciuda supravegherii medicilor poate pierde prea multă energie slăbind și atunci ce se va alege de „darul său dumnezeiesc" (pentru că așa-și definește tenorul propriul său talent ?).

MIHAELA DOROBANȚU

Nr. 31 (1815) din 1 august 1992

D-ale industriei artizanale

O anchetă recentă realizată în cadrul a 2 000 de întreprinderi din estul Germaniei a relevat existența a circa 30 000—40 000 de locuri de muncă vacante, în cadrul industriei artizanatului. Principala cauză a acestei stări de fapt o constituie reducerile continue operate de fostul regim comunist în domeniu. Sfîrșitul celor patru decenii de economie centralizată în est a lăsat în urmă așa nu mai puțin de 82 000 de întreprinderi și de 2 700 de cooperative de producție specializate în producția artizanală. În prezent se face acut simțită lipsa personalului calificat și aplicării unor metode avansate de formare a acestuia, odată cu reașezarea economiei pe baze solide, concurențiale. Un imperativ imediat îl constituie încurajarea oamenilor spre practicarea meseriilor specific artizanale, pornindu-se de la o tendință reciclare a acestora. Industria artizanală promite să fie pe termen mediu și lung un bun debuseu pentru oamenii rămași fără slujbă. Fotografia, furnizată de IN-Press prezintă un atelier de optică de precizie din Potsdam. (S.F.).

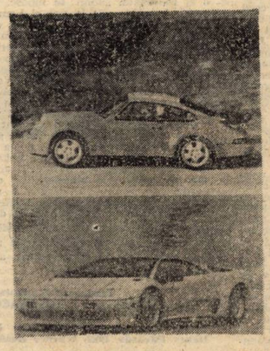

În această degringoladă a afacerilor cu mașini, doar firmele japoneze par să se simtă bine! Chiar și — sau mai ales — în gama automobilelor de lux: „Toyota Lexus", „Honda Acura", „Nissan Infiniti" sau „Mitsubishi Diamante". Să adăugăm și faptul că firmele japoneze și-au calculat la perfecție strategiile de promovare — îndeosebi pe piața americană,

Cînd mașinile „de vis" devin coșmar... (II)

unde au repetat succesul „invadării" spațiului european —, fapt dovedit de creșterile substanțiale ale vînzărilor de vehicule de lux, între 1985 și 1990, de la 27.000 la pe te 117.000 automobile anual.

Ce va fi mîine, se întreabă cu neascunsă neliniște toți constructorii de automobile. Studiile și prognozele indică un viitor sumbru pentru firmele și mărcile mai modeste care, de vor sau nu, sînt condamnate să fie devorate de cei mari. În mai puțin de un deceniu, „Fiat" a absorbit „Autobianchi", „Lancia", „Maserati", „Innocenti", „Alfa Romeo" și „Ferrari"; „Audi" a fost „înghițită" de „Volkswagen"; „Ford" a acaparat „Aston Martin" și „Jaguar"; „General Motors" a asimilat „Lotus" și „Saab" iar în sfîrșit, „Chrysler", după cum am mai amintit, și-a permis o „mică" nebunie înglobînd „Lamborghini" — și acum regretă... Dar și „Honda" a cumpărat 20 la sută din „Rover"... În acest iureș nebun al fuzionărilor, înglobărilor, preluărilor și ciocnirilor zgomotoase între dinozaurii mondiali și „iepurașii" automobilelor, n-au scăpat n-aveau cum să scape, nici firmele din țările est-europene. „Skoda" face acum parte din concernul german „Volkswagen"... Și ce-o mai fi — om vedea!

Deși nu-s — și nici n-am fost vreodată — adeptul principiului economic „să-i moară și capra vecinului", cînd privesc cum gîfîie și se sufocă „Dacia" și „Oltcitul" nostru, abia trăgîndu-și zilele, mai că-mi vine a zîmbi la gîndul că și la case mai mari, cu pretenții tanțoșe, treptat, teama pentru ziua de mîine se strecoară în suflet, încet dar sigur, mai ales de cînd se aude că în zece-douăzeci de ani de acum încolo s-ar putea ca în întreaga Europă să nu mai rămînă decît cinci-șase firme constructoare de automobile, mari și late, una singură în Franța, vreo două în Germania și restul — cum o vrea Dumnezeu! Nu de alta, dar e greu de crezut că „Dacia" va cuceri supremația pe piața americană și pe cea europeană. Cît despre Japonia, ce să mai vorbim! Deși ar fi tare frumos...

DANIEL VERBINA

Energiile alternative cîștigă teren

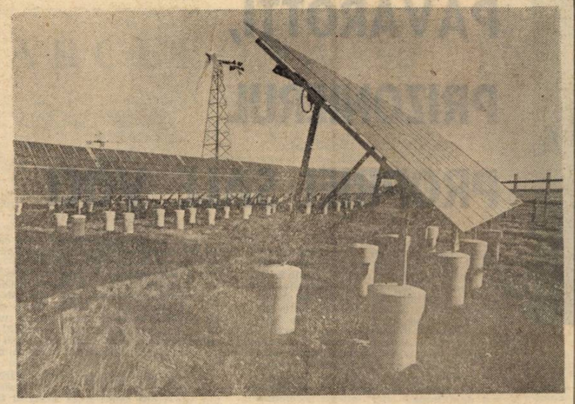

Viitorul energetic al Terrei va depinde și de progresele ce se vor realiza în domeniul energiilor alternative. În atenția multor state ale lumii se află energia solară și cea eoliană, componente importante ale strategiilor acestor țări pe termen mediu și lung. Țările industrializate dețin și în acest domeniu un avans considerabil asupra celorlalte „competitoare". Firmele germane, spre exemplu, intenționează inițierea unei cooperări strînse cu parteneri străini, în scopul experimentării, pe parcursul a cîtiva ani, de tehnologii utilizabile la scară mondială.

Ministerul german al cercetării s-a oferit să acopere 70 la sută din costul echipamentelor de proveniență autohtonă, cu condiția existenței unui contract de cooperare între un partener german și unul de peste hotare. Ministerul s-a mai angajat să suporte pînă la 70 la sută din costurile transporturilor, și să finanțeze programe științifice de măsurare și evaluare. Echipamentele vizate sînt centralele eoliene, sistemele de pompare cu conversie fotovoltaică, pentru aprovizionarea cu apă potabilă și irigare, precum și aparatele de reîncărcare a acumulatorilor. Acestea din urmă vor permite unui număr de 30 pînă la 50 de familii să-și asigure energia necesară menajului cu sume modeste de bani. Se speră ca în viitor costul energiei furnizate de centralele eoliene să devină, pe termen mediu, comparabil cu cel realizat de centralele tradiționale. Numeroase proiecte-pilot au demonstrat capacitatea micilor convertoare fotovoltaice de a asigura aprovizionarea cu curent electric pentru iluminat, pompele de apă potabilă, echipamentele de comunicare și irigare.

Fotografia furnizată de IN-Press înfățișează centrul experimental și tehnologic situat pe țărmul Mării Nordului, exploatat de Universitatea din Kiel, în scopul obținerii de energie eoliană și solară. Cel mai mare parc dotat cu instalații eoliene din Europa se găsește în același land — Schleswig-Holstein — și el produce circa 20 milioane kWh de curent electric.

ȘERBAN FILIP

■ **O problemă iritantă poate fi și aceea a desprinderii unui nasture de la îmbrăcăminte. Mai ales în situația în care, coaserea sa cu ac și ață, ar putea „dăinara" cu întîrziere, iar persoana în cauză este presată să ajungă de urgență la o întîlnire. Iată că un suedez s-a gîndit la acest neajuns și i-a găsit leacul. El a creat „spearbut", un nasture de plastic care se fixează în numai cîteva secunde. Nu este nevoie de ac și ață și nici de scoaterea cămășii sau a compleului. Nasturele lui Olofson, prevăzut cu un șurub pe partea sa interioară, se fixează rapid la locul cu pricina. Este suficientă însurubarea sa de patru ori, după care se rupe vîrful șurubului. Și nasturele se află la locul său, bine prins, iar cel ce a smuncit respectiva operațiune își poate vedea de programul de lucru încărcat și riguros, fără teama de a întîrzia din cauza unui banal nasture, despre cînd nu te aștepți.**

■ **În Japonia a fost pus la punct un cip-biosenzor care va putea măsura cu exactitate și cea mai mică concentrație de glicemie și uree. El va putea fi încorporat în organismul uman. Un astfel de cip-biosenzor introdus într-un pancreas artificial ar putea măsura concentrația de insulină la diabetici. Cipurile cu biosenzori sînt formați din doi tranzistori. Ei formează un cîmp electric care reacționează la cele mai mici modificări.**

■ **Pe țărmurile lungi de cîțiva kilometri ale noului port exterior din Zeebruges (Belgia) se află instalate 23 de turbine eoliene „Wind Master" care produc energie electrică. Cu o capacitate unitară de 200 KW fiecare, aceste turbine sînt comandate cu ajutorul unui ordinator aflat la postul de control. Ordinatorul primește toate datele cu privire la funcționarea turbinelor. Defecțiunile sînt semnalate cu promptitudine, pentru a fi înlăturate de îndată. Grupul de turbine eoliene este racordat la rețeaua națională de electricitate. Modelul de turbină „Wind Master" este capabil să funcționeze la capacitatea maximă timp de 200 000 ore cu necesități minime de întreținere.**

TELEX ● TELEX

■ **Producția de petrol a lumii a crescut mult mai rapid decît se anticipase în urma sistării exporturi. lor irakiene și kuweitiene, datorită războiului din Golf. Această creștere nebănuită i-a determinat pe unii experți în materie să ajungă la concluzia că rezervele mondiale de petrol sînt mult mai mari decît s-a crezut pînă nu demult. Consumul de petrol în țările industrializate a scăzut cu 10% în deceniul trecut, iar cel al „lumii a treia" a crescut cu 30%.**

■ **Poate fi salvat Aralul, în sensul opririi scăderii catastrofale a nivelului acestui urlaș lac asiatic? Oamenii de știință turkmeni apreciază că prin crearea de perdele forestiere pe solurile nisipoase, fundul uscat al Aralului va deveni rezistent la eroziunea eoliană. Și astfel, pulberile saline vor rămîne pe loc în Aral, nu se vor mai împrăștia la mii de kilometri, ca în prezent. Fitoameliorarea este, deci, una din șansele supraviețuirii Aralului.**

■ **De aproape 20 de ani, în Statele Unite nu s-a mai făcut nici o comandă pentru construirea unei centrale atomoelectrice. În schimb s-au anulat 118 comenzi făcute anterior. Circa 70 la sută dintre americani sînt de părere, potrivit unui sondaj, că energia nucleară este o sursă periculoasă pentru om și, în consecință, nu ar mai fi nimerit să se construiască „cetăți ale luminii" care să se bazeze pe forța atomului.**

SPUNE-MI CUM TE ÎMBRACI CA SĂ-ȚI SPUN CINE EȘTI

Fiecare profesie este un fel de castă cu repere și coduri la care trebuie să aderi pentru a fi recunoscut din punct de vedere social.

Se știe, hainele au în primul rînd rolul de a ne apăra de frig sau de căldură, de a ne proteja pudoarea, evoluția și rolul lor fiind în general cunoscută. Specialiștii în psihologie s-au gîndit însă să cerceteze vestimentația din cîteva unghiuri diferite, pornind de la premisa (deloc discutabilă de altfel) că, după caz, hainele pot să întîmnideze, să ofere celui care le poartă... o anumită identitate, să seducă, sau să dezvăluie... În funcție de vestimentația pe care fiecare dintre noi ne-o alegem (ne referim la predilecția pentru un anumit stil), se poate realiza un portret psihologic. Iată cîteva, propuse de specialiștii care s-au ocupat de această problemă. Vă recunoașteți în vreunul dintre ele?

Mireille, o femeie în jur de 35 de ani, a fost numită director general al unei mari companii. Noua investitură i-a creat numeroase responsabilități și probleme, printre care și „revizuirea" garderobei personale. Taioarele în croială simplă, cu oarecare notă de sobrietate, uneori chiar austeră, confecționate din... materiale prețioase — stofă de lînă, jerseuri de bumbac, mătăsuri fine... — și-au făcut din ce în ce mai mult loc în propria-i vestimentație. Părul a trebuit domolit într-o pieptănătură simplă, de cît mai mare distincție. Accesoriile au început să fie alese cu grijă, dozate cu măsură pentru a crea sentimentul de echilibru, discreție și rafinament. Pe scurt, adio tricouri colorate, pantofi comozi de sport, saci atîrnați pe umăr, ginși mulați pe corp. Adio pieptănături cu aer șterngăresc, adio culori strălucitoare...

Așadar, Mireille a trebuit să îmbrace „uniforma" casei în care a intrat. Totodată a avut nevoie ca și prin această modalitate să pună o oarecare distanță între ea și restul angajaților din companie, incit respectul ce i se datora să se amplifice.

„Această costumație — apreciază psihiatrul Claire Carrier — poate fi asemuită cu un scut avînd rol de intimidare a interlocutorului sau a partenerului de afaceri. Este un mod de manifestare prezent încă din epoca preistorică. Strămoșii noștri se îmbrăcau în blană de animale, dar nu în orice fel de blană, ci a animalelor cele mai fioroase (urși, leoparzi etc.). Ele aveau rolul de a ține la distanță animalele mai mici și mai slabe. Dacă lupta se dădea cu un urs sau un leopard, totul părea că se petrece ca de la egal la egal".

Carole... are 16 ani, o figură de rusoaică, un păr bogat lăsat în bătaia vîntului... Poartă ginși ultra-mulați, pulovere supradimensionate, ghete din piele, uneori și vara cînd e cald. „Adolescenții sînt în căutarea propriei lor identități, spune Carrier. Ei simt nevoia să aparțină unui grup care să se distingă atît de copii, cît și de adulți". Din cînd în cînd Carole dorește să fie mai feminină. Atunci dă o raită prin garde-oba mamei și încearcă fuste și bluze din mătase sau poplin fin. Este o dovadă a recunoașterii gustului și feminității mamei, o predilecție pentru maturizare. De fapt, o altă modalitate de a-și găsi identitatea.

Descoperirea propriei identități nu este un lucru ușor, așa cum ar părea la prima vedere. Mulți sportivi nu doresc decît să devină campioni. Pentru a-și îndeplini acest vis își ignoră o bună parte din propria lor identitate, uită să fie ei înșiși, știu un singur lucru: că trebuie să devină campioni. Poartă chiar cîte o haină-fetiș.

Timpurietea găsește adesea un compromis între copilărie și maturitate, abordînd un fel de uniformă, ca semn de recunoaștere a apartenenței la un grup de o anumită virstă.

Sub o aparență anticonformistă și o anumită tendință de a soca prin vestimentație, se poate ascunde teama de semenii din jur.

Avînd o siluetă elansată, Tina poartă totuși pantofi cu tocuri foarte înalte. Îi place să seducă, așa că abordează fuste scurte și mulate bine pe corp, bluze extrem de decoltate. „Persoanele care se doresc foarte sexy — spune psihologul — pot fi adepte ale unui permanent joc de-a războiul. Dar excesul este totuși semnul unei insatisfacții. Adesea, de frică sau din timiditate, acționăm agresiv, după cum oamenii exagerat de politicoși ascund o oarecare doză de violență și nevoia de a distruge". Așadar, pe fondul unei insatisfacții, femeilor în special le place să se expună. Cu ajutorul modei, își sublimează exhibiționismul.

Catherine se ascunde în spatele unor haine aproape respingătoare. Taioarele purtate (putine la număr și sumbre) nu lasă să i se ghicească formele, pantofii din piele bleumarin nu-i pun în valoare silueta, bijuteriile sînt complet excluse. Psihologii apreciază că această tînără suferă de fobia de a fi remarcată, la originea comportamentului său fiind o sexualitate refulată, o pudoare exagerată.

Sofisticată și blondă, Laurence își pune ochelari cînd șofează, dar numai marca Dior. Hainele sînt Channel, pantofi, Carel, genți le Vuitton. Alergînd între coafor și institutul de înfrumusețare, ea nu are nici un minut timp liber. Cînd face un compliment cuiva nu uită să întrebe: „Ce marcă este?". Adeptă a bronzării non-stop dă impresia că mereu se întoarce din țările exotice. „Este o modalitate de a-și exprima poziția socială, apreciază doctorul Carrier. Etichetele caselor de modă cu renume, cusute pe haine, ca și pielea permanent bronzată sînt un simbol al reușitei sociale".

AURORA POPESCU

Drogurile soseau cu... Batman

De multe ori drogurile sosesc în Italia cu ajutorul păpușilor care înfățișează pe... Batman, eroii întîmplărilor fantastice ale filmelor pentru copii (și uneori nu numai pentru ei). Acest nou sistem care încerca să se sustragă vigilenței poliției antidrog pe diferite aeroporturi, a fost demascat cu ajutorul cîinilor specializați în descoperirea viciniei traficanților de droguri. Zilele au relatat recent o asemenea întîmplare petrecută pe aeroportul Linate, cu ajutorul cîinelui Bingo care s-a arătat foarte preocupat și insistent atunci cînd în controlul întreprins a întîlnit cutii care conțineau păpuși reprezentînd pe Batman. Fată de semnalele ale alertă evidentiate de Bingo, s-a procedat la desfacerea unei păpuși în interiorul căreia s-au găsit droguri LSD, unul dintre cele mai puternice și periculoase. Imediat a fost reținut destinatarul, pe nume Salvatore Emanuele (19 ani) care urma să intre în posesia mișilor de păpuși. Tînărul destinatar a povestit că venea de la Amsterdam, unde un cetățean l-a oferit o sumă mare de bani pentru a primi în Italia cutiile cu păpuși, fără să-i spună ce conțin. Cercetările continuă pentru a se stabili dacă versiunea avansată de Emanuele corespunde realității.

2429 de condamnați la moarte în S.U.A.

Nu de mult, în carcera închisorii San Quintino s-a desfășurat ultimul act al unei tragedii care a fost primită cu multă emoție și urmată de polemici deosebite, în raport cu alte asemenea ocazii.

Un bărbat, Robert Alton Harris care fusese condamnat la moarte, a fost executat într-o cameră cu gaze mortale. Opinia publică, așa cum se obișnuiește, s-a împărțit în două tabere. Foarte mulți au fost de părere că această execuție reprezintă o eventuală tendință care a început să se manifeste în privința rezolvării execuțiilor capitale. În SUA există în prezent nu mai puțin de 2429 de deținuți condamnați la moarte, execuția lor amînîndu-se sub diferite motive. Una din opiniile exprimate în acest sens de mulți ar fi că acceptarea execuțiilor ar putea fi asemuită ca o vendetă a justiției.

Un sondaj efectuat înaintea executiei lui Harris a indicat că opt din zece cetățeni americani sînt de acord cu decizia autorităților judecătorești. Și un alt amănunt nu lipsit de o anumită semnificație: execuția lui Harris a scos din nou în evidență faptul că cetățenii americani au tendința de a transforma o asemenea tragedie într-un spectacol cu jocuri crude colective. Întrunită cu discuții între cei care sînt de acord și opozanții lor.

În cazul lui Harris, susținătorii aprobării condamnării sale s-au aflat în majoritate, mai ales că el a fost autorul unei crime barbare ucigînd doi tineri în vîrstă de 16 ani fără nici un motiv. Harris avea antecedente penale și a avut o tristă copilărie provenind dintr-o familie dezorganizată și alcoolică (avea și un frate pe „măsura" lui). Să mai amintim că delictul lui Harris s-a produs în luna iulie 1978 și că victimele sale nevinovate se numeau John Mayeski și Michael Baker, Acordînd atenție acestui eveniment, presa reamintește faptul că în închisori își așteaptă sfîrșitul alți 2429 de condamnați la moarte; sînt foarte mulți condamnați la moarte care așteaptă decizia finală de ani de zile, unii chiar de 10—20 de ani ceea ce constituie o situație paradoxală și chiar incurajatoare pentru criminali vinovați de crime abominabile care știu că vor trece foarte mulți ani pînă vor păși în camerele unde se află scaunul electric sau camera de gaze. Un prilej pentru presă de a aminti de cazul Paulei Cooper, care a fost condamnată la moarte pentru faptul că și-a ucis profesoara (pedeapsa i-a fost comutată în 60 de ani de închisoare), dar care a folosit timpul petrecut în închisoare pentru a-și termina studiile, absolvind facultatea de sociologie. Ce se va întîmpla cu Paula Cooper? Dar cu cei 2429 de condamnați la moarte?

Robert Alton Harris înainte de a fi executat la închisoarea San Quintino.

Biblioteca magazin de proză scurtă

ÎNAINTE DE PORUNCĂ

motto : La început a fost trecutul !

Curînd, Alina simți că e singură. Abia atunci își mîngîie pîntecul, unde o altă respirație începuse deja.

Din spatele gardului, Quasidomo privea cum se joacă cîțiva copii. Zburdau chiuind, se-mbrînceau, și-și aruncau vorbe de ocară, rîdeau împovărați de o veselie fără margini. Băieții trăgeau fetițele de cozi, iar acestea le arătau limba. Și tufele de liliac își întorseseră fața către ei. Quasidomo vru să zîmbească, dar deodată gemu. Pentru prima oară nu se simțea bine. Trupul nedefinit începu să vibreze și radiația lui păli. Din luminos deveni treptat opac. Respirația pămîntului îl ajungea din ce în ce mai greu în cuget, se sufoca și nu mai putea să freamăte aidoma cu lumea. Și abia atunci, Quasidomo cunoscu îngrijorarea.

— Mămico, mă asculți ? întrebă el.

— Da iubitule ! răspunse ea.

— Mămico, Alina mea scumpă, de ce ești tristă ? Eu voi fi fiul tău drag.

POVESTIRE
POVESTIRE

(III)

— Cum, și tu știi cum mă cheamă ? Și tu te cunoști pe tine însuți înainte de a vedea lumina zilei ?

— Nu te speria mămico, ci ascultă-mă ! Curînd va începe războiul în nord. Tu, cu mine și cu Tom va trebui să plecăm cît mai departe. Știu eu un ținut unde vom trăi fericiți. Lăsați-mă să vă îndrum eu pașii !

— Să fugim ? Ce tot spui, puiul meu mic ?

— Crede-mă, mami ! Dacă Tom va pleca la luptă, nu se va mai întoarce. Nu mai să-l mai vezi niciodată, și sînteți atît de tineri...

Alina se trezise brusc și visul conteni. Își îmbrățișă soțul ce dormea fără griji alături. Îl sărută de mii de ori, apoi se furișă din dormitor. Aprinse lumina în salon și începu să facă bagajele.

*

Vraciul Rudolf îi distingea din ce în ce mai greu. De multe ori îl striga ca să afle unde e. Strălucirea corpului se încețoșase. Doar o formă vagă îi aducea aminte de Quasidomo. Nu-și închipuia că se va întîmpla vreodată așa ceva, nu știa ce leacuri se cuvin unei asemenea ființe. Quasidomo suferea.

— Ascultă vraciule Rudolf, te-a rugat cumva mama mea s-o controlezi ?

Vocea era încă fragedă și matură în același timp. Venea de nicăieri și de pretutindeni. Rudolf se gîndi mult pînă să răspundă. Bănuia că celălalt îl le știe și n-avea rost să-l mintă.

— Dragul meu Quasi în cîteva luni vei avea un frate. Cred că te bucuri, nu ?

Se auzi un suspin îndelungat și apoi o voce tremurată. Nu puteai ști dacă e revoltă sau emoție în fața unei surprize.

— Deci a ales ! Mămica mea a ales L-a ales pe el, deși crede în mine.

— Cum adică „a-ales" ? Ce spui, fă-mă să-nțeleg !

— De-aia nu mai simțeam respirația pămîntului ! De-aia gîndurile voastre nu mai soseau la mine, precum apa prin tulpină către frunză... A ales și trebuie să mă supun voinței ei. Ea este mama mea, născătoarea mea.

Tăcură. Se auzea doar respirația salcîmilor din apropiere.

— Vraciule Rudolf, nu-mi pot da seama unde-l acum Alina. Ai putea să-mi spui ?

Vraciul Rudolf știa doar că Alina și Tom plecaseră undeva departe. Se vor reîntoarce după război și nu-l vor mai părăsi niciodată pe Quasidomo. Avea în haină un petec de hîrtie pe care Alina scrisese plîngînd : „Quasi, fiul meu iubit, eu cred în tine".

*

Magdalena și Barabas treceau prin grădină. Nu scoteau o vorbă, dar din cînd în cînd rîdeau în hohote, prosteau, și se arătau cu degetul unul pe celălalt. Apoi se întristau brusc și continuau să muncească fără noimă. Quasidomo îi observa cu luare aminte. Le compătimea somnul rațiunii. Se apropie de ei și le spuse blînd :

— Tu, Magdalena, și tu, Barabas ! Voi veți fi solii mei. Voi veți duce mesajul meu de adio iubitei mele mame. Hai, plecați mai repede !

Ca niște soldați timpi, cei doi aruncară greblele și luară mesajul. Era o ramură de măslin.

PAUL IOAN

(Va urma)

POLICIER

Zborul pe deasupra pustiului

de Georges Simenon

— Alo ! Heliopolis 12—72 ?. A trecut deja un sfert de oră de cînd încerc să vă prind la telefon... Vă caută Londra...

Nordly nu reuși să deschidă ochii. Bombăni cu o voce de placă uzată :

— Alo !... Nordly la aparat... Și imediat chipul i se transformă, sprîncenele i se împreunaseră la baza nasului, iar trăsăturile feței i se înăspriră.

— Ascult, șefule ?... Da, încă mai dormeam... Aici este abia 5 dimineața...

De la celălalt capăt al firului vorbea unul dintre șefii Scotland Yardului. Intrucît la Londra era ora două noaptea problema era desigur gravă și urgentă.

— Alo ! Ce spuneți ! „Profesor" ? Este vorba de acest Martin ? Chiar despre cel din cazinoul de la Monte Carlo ?... Ei, dar sub ce nume se mai ascunde acum nu se știe !... Bine șefule, cred că o să ajung acolo la timp !

Telefonă la aeroport, de unde i se răspunse că avionul de Capetown va decola peste 20 de minute.

— Spuneți-mi mai aveți bilete ? Trebuie să plec neapărat cu această cursă.

— Mai avem două locuri. O să vă rezervăm unul.

Acum urma să facă duș, să se bărbierească și să-și bea cafeaua pe care servitoarea i-o lăsa întotdeauna în termos.

Heliopolisul încă dormea. Toate ferestrele caselor aveau obloanele trase pentru a reține în apartamentele confortabile semiîntunericul somnului dulce.

Nordly era omul cel mai organizat din lume, nu se culca niciodată tîrziu dacă, desigur, nu avea vreo anchetă extraordinară. Dar tocmai în ajun își petrecuse seara cu Diana.

„N-am reușit să dorm nici măcar două ore ! își spuse el în gînd, aruncîndu-și alandala lenjeria de corp și obiectele de toaletă în geamantan. — Dar ce va crede de Diana ? Nici măcar nu am timp s-o previn că plec !"

La treizeci și cinci de ani mai era încă burlac. Dar cu o săptămînă în urmă, într-unul din hotelurile din Cairo cunoscuse o superbă fată cu numele de Diana. La început au luat de mai multe ori ceaiul împreună. Iar așeară ea a fost, în sfîrșit, de acord să facă împreună o plimbare mai îndelungată. S-au despărțit la trei dimineața și Nordly i-a promis că va veni a doua zi pe la amiază la hotel pentru a vedea ce mai face.

Și tocmai în acest moment șeful său care șade acolo în ceața londoneză îi telefonează și îi trimite la dracu-n praznic.

— V-am reținut un loc în fundul salonului, domnule Nordly. Unde coborîți ? La Assuan sau Hartum ?

— Încă nu știu...

În salonul avionului companiei „Imperial Airways" erau douăsprezece fotolii pentru pasageri ; în spatele unui perete despărțitor cu o ușă destul de mică se afla cabina pilotului și radiotelegrafistului. În spate era ușa care ducea la toaletă și compartimentul de bagaje.

Opt sau nouă pasageri își ocupaseră deja locurile în salon ; ceilalți trebuiau să sosească din clipă în clipă.

Nordly își scoase pipa din buzunar, dar o puse imediat la loc pentru că în salon fumatul era interzis. Îi era foame și somn. Luă pachetul cu mîncare pe care compania îl oferă pasagerilor, dar văzînd sandvișurile uscate cu șuncă, strîmbă din nas. În ceea ce privește cele două termosuri, aflate în fața inspectorului, unul conținea ceai, iar celălalt apă rece ceea ce nu-i făcu, de asemenea, plăcere. Nu-i mai rămăsese nimic altceva de făcut decît să-și astupe urechile cu tradiționalele tampoane de vată aflate la îndemîna pasagerilor pentru a domoli zgomotul motoarelor și a preîntîmpina crizele de vomă.

(Va urma)

Traducere și adaptare
VASILE OROIAN

Jocurile Olimpice de Vară

BARCELONA '92

Deși turneul de fotbal a început la actuala ediție a J.O. de la Barcelona cu o zi înaintea deschiderii oficiale, evenimentul a fost lăsat în umbră de spectacolul festiv de sîmbătă cînd un stadion întreg a fost drapat în albastru simbolizînd cerul și marea unite în dreptul strîmtorii Gibraltar. Nu știu cum li s-o fi părut altora, dar mie, ca spectator român aflat în fața unui televizor color, spectacolul de deschidere a Jocurilor mi-a apărut fascinant, o risipă de fantezie și imaginație, de culoare și fast decorativ, de tehnologie și muzică, de agitație și rigoare ● O montare artistică excelentă care se va înscrie în **Guinness Book** drept spectacolul care a avut cei mai mulți telespectatori de pe planetă, pentru că sîmbătă, începînd de la ora 20, ora locală, trei miliarde și jumătate de oameni au trăit în direct acest eveniment. Pe lîngă acesta descoperirea Americii, acum 500 de ani a fost un gest complet anonim. Și totuși ● Am înțeles că nu tuturor a plăcut, dar așa este soarta oricărui fapt artistic dacă omenirea ar fi fost compusă din doar două persoane, cu siguranță că uneia i-ar fi plăcut ceremonia de deschidere a Olimpiadei, celeilalte, nu ● După veselia și exuberanța participanților din cele 150 de țări cea mai numeroasă participare din toate timpurile, aranjarea lor pe mijlocul terenului și ridicarea steagului olimpic a urmat performanța de aprindere a flăcării olimpice, care, pentru prima oară în istoria Jocurilor, s-a făcut de la distanță, cu ajutorul unei săgeți lansată din arc. Și după toate acestea, iesite oarecum din comun a început dura activitate a competițiilor, cu nimic deosebită de tipicul de pînă acum ● Unul dintre cele mai dure turnee, este fără îndoială cel de box. **Francise Vastag**, în care tehnicienii noștri își puneau mari speranțe, a trecut cu bine de prima întîlnire cu un boxer nigerian, pe care l-a depășit la puncte (decizie 9—0). La categoria 71 kg, campionul mondial en titre cubanezul **Juan Lemus** l-a întrecut pe mai puțin experimentatul **Arkadi Topaev**, atît de puțin experimentat încît a făcut o gafă care putea să-l coste un KO în prima repriză : la auzul comenzii **break** a arbitrului de ring, Topaev s-a uitat nedumerit la acesta, moment suficient pentru ca Lemus să-i plaseze o năpraznică lovitură de dreapta, în urma căreia boxerul din CSI a fost numărat, doar gongul sfîrșitului de repriză reușind să-l salveze de la KO ● La haltere, un alt sport al mușchilor coreeanul **Chun Byung** a stabilit un nou record olimpic la categoria 56 kg., ridicînd 132,5 kg la numai 5 minute după ce un halterofil chinez îmbunătățise vechiul record olimpic, aducîndu-l la 130 kg (!) Prima medalie a delegației noastre (bronz) a fost obținută de halterofilul **Traian Cibărean** ● Un nou record olimpic a stabilit și japoneza **Kyoko Iwasaki** în proba de 200 m bras cu 2:26,65/100, o performanță extraordinară avînd în vedere că recordul ei personal era cu aproape 5 secunde mai slab (!) ● Nou record olimpic și pentru stafeta masculină de 4 X 200 m a Commonwealth-ului Statelor Independente ● Trecem la jocurile colective pentru a aminti un start bun luat de echipa masculină de handbal a țării noastre, 22—21 cu Egiptul după ce, doar cu puțin timp înainte de finalul partidei era 22—18 (!). Oricum, partide grele pentru echipa lui Buligan, Berbece, Zaharia și ai săi, cu Germania, CSI... ● Deși vine toamna, cînd fotbalul e rege în Europa la Barcelona, în turneul olimpic, fotbalul nu e prea băgat în seamă e drept că nici nu se ridică la o valoare prea ridicată. Italienii care reușiseră să-i învingă pe americani, au fost învinși în al doilea meci de Polonia, care a acumulat astfel un punctaj maxim. Un punctaj identic și pentru echipa Spaniei care i-a învins pe columbieni și pe egipteni ● Și pentru că vorbeam în numărul trecut despre eroi ai olimpiadelor trecute să ne întrebăm care vor fi eroii olimpiadei de la Barcelona se pare că un nume e stabilit, e vorba despre **Magic Johnson**, celebrul basketbalist profesionist american care vine pentru prima oară și, probabil, pentru ultima oară la o Olimpiadă Și o dată cu el titlul de vedetă a Jocurilor poate fi atribuit echipei de basket a S.U.A., deoarece în componența ei intră cei mai cunoscuți jucători ai lumii : Michael Jordan, Drexler, Scottie Pippen, Larry Bird și așa mai departe. Alături de spectacolul de deschidere spectacolul oferit de basketbaliștii americani este de-a dreptul extraordinar. Jocul lor este undeva foarte departe în comparație cu basketul jucat în Europa, cineva avea dreptate cînd spunea că vor fi necesari cam 10 ani pentru ca jucătorii europeni să ajungă la tehnica și pregătirea fizică a basketbaliștilor americani. Acest lucru se va întîmpla cînd metodele de selecție și de antrenament ale americanilor vor fi „transplantate" și în Europa. Pînă atunci, sînt doar cîțiva jucători europeni care sînt printre cei mai buni și asta doar pentru că joacă la echipe profesioniste din NBA. Unul dintre acestia este **Drajan Petrovic** care a marcat 19 puncte în partida **Croația — S.U.A.** De partea cealaltă, **Michael Jordan**, pe care-l puteți urmări într-o acțiune „la el acasă" în fotografia alăturată, a înscris 21 de puncte. 103—70 a fost scorul final, americanii au produs show-ul de rigoare, croații nu au avut decît reseminarea. În alt meci **Lituania** a dispus de **Venezuela** (87—79), dar să nu uităm că **Marciulionis** joacă la **Golden State Warriors**, iar **Sabonis** e acum la **Real Madrid** după cîteva sezoane în NBA. După pronosticul meu, de simplu îndrăgostit de basket, s-ar putea să asistăm la o finală S.U.A. — Lituania. ● Să mai amintim că echipa **Germaniei** prezintă o echipă de basket la Olimpiadă după o absență de 56 de ani, ca reușind acum o victorie în fața **Angoliei**, la o diferență de un singur punct (64—63 !). În schimb la handbal masculin, echipa Germaniei, a suferit o înfrîngere catastrofală în fața echipei CSI, 25—15 (!), demonstrînd o eclipsă de formă. Cam atît am putut reține pînă luni, 27 iulie a.c. Voi reveni cu alte amănunte.

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

Săptămîna 03.08 — 09.08

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Moleseală, apatie, dor de ducă.
Marți : O invitație care nu se refuză.
Miercuri : Zi foarte agitată, contradictorie.
Joi : O problemă se cere rezolvată foarte urgent.
Vineri : Un eveniment ce vă dă mari satisfacții.
Simbătă : Deziluzie sentimentală.
Duminică : Iesire bruscă din monotonie.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Polemici profesionale de principiu.
Marți : O intîlnire neașteptată, profitabilă.
Miercuri : Sănătatea vă dă de furcă.
Joi : Se confirmă o presimțire.
Vineri : Sansă financiară nefructificată.
Simbătă : Frămîntări sufletești, proiecte.
Duminică : O migrenă rebelă vă ține în casă.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Toate vă merg din plin.
Marți : Reusită profesională deosebită.
Miercuri : Ziua norocoasă a săptămînii.
Joi : O veste de departe vă pune pe gînduri.
Vineri : Parfum, dantelă, amor.
Simbătă : Incertitudini, criză de gelozie.
Duminică : Reechilibrare psihică lentă.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Zi copleșită de cheful din ajun.
Marți : Dificultăți profesionale, animozități.
Miercuri : Nu evitați loteria.
Joi : Suprasolicitări nervoase.
Vineri : Mari satisfacții sentimentale.
Simbătă : O problemă delicată nu vă dă pace.
Duminică : Detașere, intimitate, erotism.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Usoară stare depresivă.
Marți : Două evenimente contradictorii.
Miercuri: Faceți o concesie obligatorie.
Joi : O afacere mai veche eșuează previzibil.
Vineri : Surpriză foarte plăcută.
Simbătă : Arbitrați un conflict familial.
Duminică : Vă recuperați liniștea sufletească.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Ghinioanele se tin lanț.
Marți : Confruntări periculoase, fiți lucizi !
Miercuri: În sfîrșit o veste bună.
Joi : Multe drumuri de afaceri.
Vineri : Un oaspete mult așteptat.
Simbătă : Petrecere ca-n basme, interminabilă.
Duminică : „Sezătoarea" continuă.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Solicitări din toate direcțiile.
Marți : Ziua norocoasă a săptămînii.
Miercuri : Creativitate, inspirație.
Joi : O puternică ispită amoroasă.
Vineri : Deznodămîntul unei afaceri bune.
Simbătă : Un cadou neasteptat.
Duminică : Mici conflicte familiale.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Vă folositi din plin farmecul.
Marți : Ezitări, conflicte interioare.
Miercuri : Două motive de optimism.
Joi : Finalizați un proiect mai vechi.
Vineri : Divergențe profesionale.
Simbătă : Călătorie lungă, de plăcere.
Duminică : Uneori raiul e pe pămînt.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Vă satisfaceți o ambiție.
Marți : Vă așteaptă o decizie importantă.
Miercuri : Primiți bani.
Joi : Un compromis sentimental se răzbună.
Vineri : Dominator, agresiv, irascibil.
Simbătă : Zi cenușie, opacă, apatică.
Duminică : Exil în propriile gînduri.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Vă refuzați o mare plăcere.
Marți : Veste pecuniară excelentă.
Miercuri : Infidelitatea e un bumerang.
Joi : Zi vitregită de o ceartă inutilă.
Vineri : Ieșiri nervoase nepermise.
Simbătă : Necazurile se topesc în amor.
Duminică : Noi conflicte de orgoliu.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Odrasla vă dă de furcă.
Marți : Indiferent, distant, nehotărît.
Miercuri : Muncă încordată, surmenaj nervos.
Joi : Vă însenineză o Fecioară.
Vineri : Reechilibrare psihică totală.
Simbătă : Aveți farmec și fantezie
Duminică : Obsesia unei vechi iubiri.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Încleștări nervoase, iritare.
Marți : O mare bucurie în familie.
Miercuri : Se confirmă o speranță.
Joi : Un gest nedorit vă deprimă.
Vineri : Confortul amorului tihnit.
Simbătă : Înarmați-vă cu tact și umor.
Duminică : Inspirație, zi productivă.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Cel mai tînăr redactor

Florin Ghioca este un „Scorpion" simpatic și bine instruit. S-a născut la 11 noiembrie 1978 și a absolvit clasa a VII-a a Liceului de coregrafie din București. Motivul pentru care ne ocupăm de el este următorul : este cel mai tînăr redactor al vreunei publicații din România — are în prezent 13 ani. În urma concursului inițiat de Florin în revista „Universul Copiilor", redactorul șef al acesteia a decis ca Ghioca Florin să devină **redactor junior** al revistei. Printre pasiunile lui, în afară de muzică și dans mai amintim literatura (mi-a spus că scrie schițe și povestiri SF și polițiste). Îi urăm drum bun lui Florin într-ale publicisticii !

Cartea recordurilor naționale vă așteaptă!

Stimați cititori, inițiativa noastră de a alcătui și edita „Cartea Recordurilor Naționale" a prins deja contur. Vă așteptăm cu toate curiozitățile pe care viața vi le-a scos în cale (numai cazuri autentice, evidente, cu circumstanțe deosebite din pasiunile și viața dv. particulară. Ne interesează coincidențe ale datei de naștere, gemeni, persoane care au depășit 100 de ani, record de divorțuri și mariaje, operații spectaculoase, dovezi uluitoare de îndemînare sau răbdare, talii ieșite din comun etc., etc. Nu uitați să menționați cîteva date personale și o fotografie utilizabilă. Vă așteptăm cu încredere !

GUINNESS BOOK

Ce faceți în noaptea asta?

Rămăsesem în textul precedent pe colosalul Maracana, dar ce facem cînd plecăm de la meci ? Mai ales dacă echipa preferată a ieșit cu privirea în pămînt... La teatru am fost, la operă vom merge, ce-ar fi să intrăm la un club de noapte, așa, să ne mai răcorim canicula intrată în oase ! Dar atunci, vorba cîntecului, s-o facem lată, să intrăm în cel mai mare club de noapte din lume. Ce contează că Maracana e-n Brazilia, ajungem ușor în Texas și o luăm pe autostrada Spencer, care ne duce la Pasadena. Aici se află Gilley's Club — construit în 1955 și extins (se simțea nevoia) în 1971. Dacă găsim loc ? Nici o problemă, din cele șase mii (6 000) de fotolii s-or găsi unele și pentru noi. Cine a măsurat acest colos al distracției elevate și decente, a găsit că se întinde pe 1,6 hectare.

Dacă ne-am fi născut ceva mai devreme, am mai fi apucat cel mai vechi club de noapte din lume — care n-arată deloc ca o relicvă a istoriei, căci a fost închis din motive financiare. Unde altundeva decît în Parisul anului 1843 puteai fi admirat „Le Bal des Anglais" (primul club de noapte din lume, situat în al 5-lea arondisment, pe strada „Englezilor", la numărul 66) ? Numele nu este întîmplător, căci sub acest acoperiș al luptei contra plictiselii, șicanările celor două [illegible] la garderobă... În 1960 a fost desființat.

În sensul cel mai clasic al cuvîntului (referitor la ținută, organizare, mod de [illegible] subiect la conversațiilor principale etc., etc), cel mai mare club de noapte din lume este „The Mikado" (?), situat în districtul Akasaka al Capitalei Japoniei Tokyo. Numărul de fotolii este de 2 000 (deci de trei ori mai mic decît la Pasadena), dar nu asta s-a avut în calcul. Clasicismul acestui local al gulerelor albe este populat cu nu mai puțin de 1 250 „fete de companie și conversație" — în cel mai pur sens japonez al cuvîntului. Deci mai mult de o gheișă pentru un [illegible]. Trebuie să știți că aceste gheișe moderne au o cultură foarte bine pusă la punct, nu pot fi luate prin surprindere de nici un subiect, vorbesc 3—4 limbi străine și arată ca niște zine (dar instinctele sînt lăsate la garderobă !).

Există și un alt tip de record al clubur[illegible] se află la cea mai mare adîncime. Este vorba de [illegible] localitate israeliană Tiberias. Cînd intri acolo, ajungi la 203 metri sub nivelul mării. Dar aerul conditionat te face să uiți.

Deși, pelerinînd din club în club, noaptea e pe sfîrșite, dar dacă mai aveți puter[illegible] la cel mai mare harem ! Nu vă speriați, e loc pentru toată lumea. La „Winter Harem" din Istanbul servesc clienții 1 200 gazde, sînt 400 de camere și 127 eunuci (cel puțin în timpul lui Abdul Hamid II, în 1909). Distracție plăcută !

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

După labirintul cu nuanțe filosofice prin care am încercat să-l conduc pe cititor — cu sau fără Lampa lui Aladin — propun să ne tragem puțin răsuflarea, îngreunată de înălțimile Tibetului. N-aș vrea nici un moment să se creadă că există legături superficiale între zodiacul chinezesc și variantele de buddhism (în special Mahayana, „Marele Vehicul"), dar nu dorim la această rubrică să aprofundăm nici o religie, oricît de captivantă ar fi ea. În concluzie revenim la Epistolar, dar într-un stil mult mai dinamic, mai telegrafic — aceasta la sugestia insistentă a foarte multor cititori, pentru a putea răspunde sintetic cît mai multora dintre dv. Deci : *Crenguța Zidaru, Suceava :* formula vieții : F+A+3L (voi nota Apa = A, Focul = F, Lemnul = L, Metalul = M și Pămîntul = P). Observații : preponderența Lemnului sugerează un spirit primăvăratic, deschideri intelectuale largi, urme de egoism și orgoliu ;

Maria Necșulescu, București : formula vieții : 2A + P + +2L. Observații : fire echilibrată, fără tendințe spre excese, agreabilă socialmente.

EPISTOLAR

Radu F.M. Brăila : formula vieții : A + M + F + L +P Observații : este o formulă rară, căci atunci cînd sînt prezente toate elementele, personalitatea respectivă știe să-și extragă ce-i favorabil din toate elementele cosmice fundamentale.

Cornel Sandu, Brașov : formula vieții : 3M + 2L. Observații : formula atît de succintă indică un caracter extrem de bine conturat, aș spune chiar rigid (Metalul), un obsedat al principialității.

Sabina M. București : formula vieții este: 3A + L + M. Observații : Feminitate, mare putere de adaptare, scopuri atinse fără mari eforturi, tendințe spre o viață cît mai confortabilă, dar nu neapărat prin eforturi proprii.

Manole R. Șerbănescu, Constanța : formula vieții : F+2A+2L. Observații : în ciuda sexului dv., aveți suficientă „feminitate" pentru a vă descurca foarte bine în viață. Apa și Lemnul alcătuiesc o combinație excelentă (pondere egală și importantă).

Salciu Ștefan, Ploiești : ecuația vieții este : 2M + 2F + P. Observații : stofa de lider indicată de Metal și Foc este completată favorabil de cumpătarea Pămîntului. S-ar recomanda suficientă elasticitate, pentru a evita pe cît posibil polemicile cu ceilalți.

Doagă Felicia, București : ecuația vieții : A + 3F + P. Observații : Pe lîngă vulcanismul indus de predominanța Focului, Apa pare stingheră, deci atenție la excesele temperamentale (atît în viața intimă, cît și în conjuncturile sociale din care puteți trage foloase).

Solcanu Tiberiu, Drobeta Turnu Severin : ecuația vieții : M + F + 2L + P. Observații : sînteți foarte aproape de idealul de portret - psihic, aveți șansa ca în mai toate împrejurările vieții să luați decizia cea mai înțeleaptă.

Paul Lerescu, Botoșani : ecuația vieții : 2F + A+2M. Observații : formulă identică cu cea de mai sus, dar prezența Apei în locul Pămîntului vă face mai maleabil, mai versatil, dar și mai puțin generos.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ Ai și n-ai dreptate, draga mea **ANTONIA (Cluj-Napoca)** ! Cred că lucrurile trebuie privite ceva mai nuanțat. Sigur, în principiu, ai sesizat corect : „Dacă un băiat se îndrăgostește de o fată, nimic mai simplu : o invită în oraș, la un film, la o cafea. Dar dacă — Doamne, ferește ! — se întîmplă invers, ca fata să se îndrăgostească, atunci tace și suferă ca o proastă..." Vai, o exprimare cam prea dură, care nu-i deloc pe gustul meu ! Am spus „în principiu" fiindcă, după cum știi, (voi simplifica discuția din motive de spațiu) băieții se manifestă impetuos sînt mai impulsivi, mai „bătăioși", au inițiativa de a declara, oricînd li se oferă prilejul, dragoste „eternă, vesnică și nemuritoare" oricărei muritoare dispusă să-i asculte, fără ca ei să stea prea mult pe gînduri („dacă ține — ține ! Dacă nu — nu !"), mai ales atunci cînd privirile îi se lipesc de datele noastre „exterioare" ! Fetele, în schimb, se mențin într-o prudentă expectativă (pe deplin justificată !), pentru a... alege în primul rînd în temeiul **calităților sufletești** — fiindcă, nu-i așa ?, nu ne este, nu ne poate fi indiferent cine va fi tatăl copiilor noștri, **ce calități îi impun pentru a ne fi partener în viața de familie** (aspect deseori neglijat sau privit cu superficialitate de băieți" — și abia apoi sîntem atente la datele „exterioare"... În materie de iubire, sînt convinsă că **în zilele noastre inițiativa poate aparține în egală măsură atît băieților, cît și fetelor** ! Atîta doar că, în cazul nostru, inițiativa trebuie să urmeze unei **temeinice cunoașteri prealabile** a caracterului a personalității, a calităților și defectelor aceluia pe care îl iubim. Este el un om care **să reziste** tuturor încercărilor vieții — nu puține și deloc ușoare — alături de mine sau va da bir cu fugiții ? Este el cumva un „plezirist" pentru care fusta este principalul scop al vieții și subiect de predilectă bășcălie sau este suficient de matur să înțeleagă bogăția sufletului, gîndurile și aspirațiile unei femei ? Este el capabil, deci **să vadă** în femeie un Om, un semen și nu un banal, inferior obiect de posesiune ? Dar **atenție** ! Să avem grijă ca nu cumva **altcineva** să sufere sau să-l facem pe băiat să se umfle-n pene că i-a picat nesperat de ușor o „pradă" lesne de mistuit, de care poate profita din nebăgarea noastră de seamă și iuțeala lui de mînă... Deci, prudență, demnitate, măsură și echilibru. Dar și curaj ! Cu tact cu gingășie și inteligență și, repet, cu demnitate și prudență, să avem curajul de a ne afirma personalitatea, sentimentele. Chiar dacă facem **noi** primul pas ! Oricum, mai scrie-mi !

■ Uf ! La grele cazne mă supui, draga mea **CLAUDIA (Pitești)** ! Deci, **dacă am înțeles eu bine, voi doi țineți unul la altul și vă simțiți foarte bine împreună. Buuun ! Totuși**, „cînd sînt cu el — îmi scrii — simt că-mi lipsește ceva și nu-mi pot explica ce anume". Pe deasupra, nu ești „pe deplin convinsă de iubirea lui", chiar dacă el se poartă amabil, tandru... Cînd sînteți departe unul de celălalt, vreți **să fiți din nou împreună și totuși** (ah !) „cîteodată este așa de indiferent, că mă îndoiesc de sentimentele lui și mă întreb dacă totul mai are rost". Și **totuși** (ah !) îl iubești ! Dar **totuși** (vai !) „ceva" te reține... „Mi-e frică de ceva — îmi scrii — și nu pot să trec peste această stare. Ce aș putea face **totuși** să fie totul mai bine !" Recunosc, m-ai dat gata fiindcă mi-e foarte greu să-mi dau seama ce-ți „lipsește" cînd sînteți împreună, care sînt motivele „reținerilor" tale cînd sînteți despărțiți de distanțe și mai ales ce ai putea face, atîta vreme cît nu știu nimic despre voi, despre el în primul rînd, fiindcă ai fost zgîrcită cu povestile. Și, cum nu-mi place să-mi dau cu presupusul c-o fi una sau alta, scrie-mi, roagă-te ceva mai multe despre voi, altminteri pot crede că tu, pur și simplu, intuitiv simți că nu el este alesul visurilor tale. Și poate că aș fi nedreaptă — și cu el, dar și cu tine... Iar în acest domeniu o nedreptate nu se corectează la fel de simplu ca o greșeală de ortografie !... Așa încît — aștept !

LAURA

Grădina de lîngă casă

RESURSE DE APĂ

Dl Cristi Boțogan — Slatina. Încerc să răspund la toate întrebările privind udarea (irigarea) culturilor indicînd și mijloacele simple și ieftine așa cum ne solicitați dv. Pentru udarea culturilor din grădina de lîngă casă, dacă aceasta nu depășește cîteva sute de mp, se folosește de regulă aceeași sursă de apă care deservește întreaga gospodărie. Cel mai simplu sistem îl constituie tradiționala „fîntînă cu găleată". La consumuri mari de apă, sînt necesare însă eforturi fizice importante, așa că se impune căutarea altor mijloace, care să ușureze munca fizică. Cel mai simplu și rațional sistem îl constituie folosirea unei surse de apă (puțuri, cursuri de ape, lacuri de acumulare) amplasate la o cotă superioară celei a locului de consum și aducerea apei prin cădere, folosind conducte, igheaburi sau canale deschise. Se poate aplica numai în regiunile de deal. În orice regiune se poate folosi un sistem tot atît de simplu constînd din colectarea apei de ploaie de pe acoperișurile construcțiilor din gospodărie. Metoda este uzuală în unele sate din Ardeal. Cu ajutorul igheaburilor, apa este colectată într-un bazin subteran sau la 1 m deasupra solului, pentru ca apa să ajungă la locul de consum, prin cădere. Formele de energie neconvențională care nu costă nimic, (soarele, vîntul și căderile de apă) pot fi folosite acolo unde prezintă condițiile cele mai avantajoase de aplicare. Vizitînd Muzeul tehnicii populare din Sibiu, rămîi uimit de realizările meșterilor populari din țara noastră, din urmă cu peste 100 de ani, în domeniul folosirii vîntului și a căderilor de apă. În condițiile actuale economice din țara noastră, este mai important să folosești o turbină eoliană sau hidraulică cît de simplă, pentru asigurarea apei, decît să scoți apa din put cu găleata. Pentru realizarea unor astfel de lucrări costisitoare, este indicată asocierea mai multor beneficiari. În țările occidentale dezvoltate, în ultimul timp se dezvoltă masiv construcția unor microcentrale electrice (mai ales solare), care asigură energia necesară pompării apei precum și celorlalte nevoi gospodărești. Dacă totuși ne hotărîm să asigurăm apa necesară udării culturilor cu pompe, prima problemă o constituie debitul necesar și înălțimea de pompare. Acești parametri sînt determinați de necesarul de apă și de condițiile locale. Necesarul de apă pentru udarea culturilor legumicole este de 20—40 l/m de grădină, fiind necesare un număr de 2—12 udări anual. Înălțimea de pompare este determinată, în principal de adîncimea la care se găsește stratul de apă. Pînă la adîncimea de 6—7 m, pompele centrifugale pot fi amplasate la nivelul solului dar la adîncimi mai mari, este necesar să fie coborîte în put la distanța cuvenită, ceea ce complică și scumpește instalația. De aceea, în astfel de cazuri este indicată folosirea pompelor submersibile, care lucrează scufundate în apă. Soluția cea mai bună pentru asigurarea apei în gospodărie, o constituie hidroforul.

(Va urma)

IOAN URSU

POSTA by Air Mail

HOBORICI IOAN, Somușca, Bacău : Pentru a cunoaște fenomenele la care vă referiți am nevoie chiar de desfășurarea lor. Cunoștințele la care vă referiți nu sînt suficiente, iar domeniile citate fac parte din arsenalul de cunoaștere a acelor fenomene. Doresc să vă ajut, fără îndoială, însă am nevoie de ilustrarea lucrurilor și împrejurările în care au intervenit ele. În privința testării, este cu putință, însă acestea trebuie efectuate de specialiști. Ei există în București — nu cunosc situația din alte zone ale țării. Vă pot recomanda în sensul celor dorite dar pentru aceasta trebuie să mă contactați la redacție...

POPESCU IOANA, București : Am citit cu interes scrisoarea d-stră, ea va fi înmînată d-lui Silviu Georgescu. Așteptați din partea dumnealui un telefon...

GRIGORE GABRIELA CORINA, București : Interesantă scrisoarea mai ales pentru cei 12 ani ! Curiozitățile și mirările emise par să aparțină unei vîrste ceva mai ridicate. Asta nu înseamnă că vi le contest, ci m-am mirat de ele spre lauda ta. Propunerea pe care ne-o faci (revistei, evident) este în măsură să ne onoreze. Dar nu cred că distinșii noștri colegi de la televiziune au revoie de comentariile noastre pentru imaginile dumnealor. De fapt este vorba de două tipuri de comunicare : unul se bazează pe imagini, comentariile fiind economicoase și funcționale, strict necesare. Pe cînd noi neavînd imagini în mișcare, poposim mai mult asupra cuvintelor. Noi facem imagini din cuvinte....

R.A., Brăila : Pentru dorința exprimată, este nevoie de un drum la București, pe strada Arh. Mincu, unde există o asemenea instituție spitalicească la care vă referiți. Dar problema nu se poate rezolva printr-o adresă și nici prin corespondență. E nevoia de contactul cu specialiștii, ei vor hotărî asupra dorinței exprimate...

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

Săptămîna 03.08 —09.08

LUNI

Programul I : 13,55 J.O. '92 16.00 Emisiune în limba maghiară 16,55 Actualități 17,05 J.O. '92 18,00 PRO PATRIA 18,50 Studioul electoral 19 30 J.O. '92. Buletin Olimpic 19,45 Desene animate 20,00 Actualități 20.40 J.O. '92 23,20 Studioul economic 23,50 Actualități 24 00 J.O. '92. Rezumatul zilei.

Programul II : 15'50 Actualități 16,00 J.O. '92 Box 17,00 Ecran de vacanță 17.25 Tradiții. Permanențe 18,00 J.O. '92 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21,30 TVE INTERNACIONAL 22,00 TV5 EUROPE 22,35 BBC WORLD SERVICE.

MARȚI

Programul I : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10.00 Actualități 10,30 Ecran de vacanță 10,55 Ora de muzică 11,55 J.O. '92 13,00 INTERFERENȚE 13,30 Muzica pentru părinți 14 00 Actualități 14,20 J.O. '92 18,00 Studioul electoral 18,40 Salut prieteni ! 19,30 Desene animate 20.00 Actualități 20,40 Studioul economic 21,10 Telecinemateca. Perdeaua roșu-închis (Franța 1951) 22.00 J.O. '92. Buletin Olimpic 22.15 Cultura în lume 22,45 Jazz Fan 23,15 Actualități 23,30 Drumuri în memorie. Românii în anul descoperirii Lumii Noi. Redactor Filaret Acatrinei 24,00 J.O. '92. Rezumatul zilei.

Programul II : 15.30 Actualități 15.40 Ecran de vacanță 16,05 Studioul de literatură Călător prin Terra Mirabilis 17.05 Film serial Cine e băiatul ăsta ? (Franta, 1987) 18 05 J.O. '92 24,00 Închiderea emisiunii.

MIERCURI

Programul I : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,30 Film serial Marc și Sophie 11,30 Ora de muzică 12,00 J.O. '92 15 15 Actualități 15,35 PREUNIVERSITARIA 16,00 Festivalul Internațional de muzică corală — Pitești, 1992 16.20 Arte vizuale 17,00 Actualități 17,05 : 15, 16, 17 18 17,30 Muzica pentru toți 17,45 J.O. '92. Buletin Olimpic 18,00 Studioul electoral 18,40 Simpozion. Revistă de literatură și arte 19,45 Desene animate. 20.00 Actualități 20.30 Film serial HEMINGWAY 21,25 J.O. '92 23,00 Universul cunoașterii 23 30 Actualități 24,00 J.O. '92. Rezumatul zilei.

Programul II : 15,55 Actualități 16.05 Ecran de vacanță 16,30 Emisiune în limba maghiară 18.00 Documentar științific 18 30 Bijuterii muzicale 18,50 Privatizarea și statul modern 19,20 J.O. '92 Atletism 21.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21,30 TVE INTERNACIONAL 22 00 TV5 EUROPE 22.35 BBC WORLD SERVICE 23,05 J.O. '92.

JOI

Programul I : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,30 Transmisiunea directă a slujbei religioase „Schimbarea la față" de la mănăstirea „Antim" 11,55 J.O. '92 13,30 Actualități 13,55 J.O. '92 17 00 Actualități 17,05 J.O. '92. Înot sincron 17.45 Tele-discul muzicii populare 18,00 Studioul electoral 18,40 Studioul economic 19 10 Desene animate 19,25 J.O. '92 20,30 Actualități 21,05 J.O. '92 23,00 Film serial DALLAS 23 50 Actualități 24,00 J.O. '92 Rezumatul zilei.

Programul II : 16,00 Actualități 16,15 Ecran de vacanță 16,40 Armonii corale 17,00 Emisiunea în limba germană 18,00 J.O. '92 19 30 Invitație la concert 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE INTERNACIONAL 22.00 TV5 EUROPE 22,35 BBC WORLD SERVICE 23,05 J.O. '92.

VINERI

Programul I : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal 10 00 Actualități 10,10 J.O. '92 13,00 Mondo-muzica 13,25 Actualități 13,55 J.O. '92 17,00 Tragerea Loto 17,10 Actualități 17 15 Emisiunea în limba germană 18,15 Studioul electoral 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,30 Film serial : Destinul familiei Howard 21,30 J.O. '92 23 00 Actualități 23,15 TOP 10 24,00 J.O. Rezumatul zilei.

Programul II : 16.00 Actualități 16,15 Ecran de vacanță 16,40 Tradiții 17,10 Seară de operă „Don Giovanni" de W.A. Mozart 18,50 J.O. '92. Buletin Olimpic. Gimnastică ritmică 20,00 J.O. '92. Atletism 21,30 TVE INTERNACIONAL 22,00 TV5 EUROPE 22 35 J.O. '92. Volei.

SIMBĂTA

Programul I : 9,00 Bună dimineața 9,50 Șahul de la A la Z 10,00 Actualități 10,10 Ecran de vacanță 10,40 J.O. '92. 14 00 Actualități 14,10 7 × 7. Evenimentele interne ale săptămînii 14,40 Reflecții rutiere 14,50 Ecran de vacanță 15,15 Regalul așilor 15,50 Magazin cinematografic Vîrstele peliculei 16,50 Al doilea război mondial 17,15 Vedete în recital. Toto Cutugno 17,30 Mapamond 18,00 J.O. '92 Handbal (finala masculină). Gimnastică ritmică. 19 30 Film serial Twin Peaks 20,20 Actualități 20,50 J.O. '92 Buletin Olimpic. Atletism. 23,15 Caseta cu surprize 23,50 J.O. '92 0,30 Film artistic Revenirea (S.U.A. 1980)

Programul II : 14 55 J.O. '92. Tenis (finala masculină) 17,55 Ecran de vacanță 18,20 Convietuiri... muzicale 18,50 Divertisment internațional 19,25 J.O. '92. Atletism-Fotbal. Baschet masculin (finala — repriza I).

DUMINICA

Programul I : 8,30 Bună dimineața ! 9 30 Ecran de vacanță 10,45 Actualități 10,55 J.O. '92 Box (finale) 13,55 Actualități 14,05 Viața satului 14,35 J.O. '92 16,20 Desene animate 16 35 Studioul șlagărelor 17,00 Atlas 17,20 Vedete în recital 17,40 Film serial DALLAS. Episodul 152. 18,30 J.O. '92 20.00 Actualități 20 35 J.O. '92. Maraton (bărbați) 20.45 Film artistic Casa de la țară (Franța, 1969) 22,15 J.O. '92. Finalul cursei de maraton (înregistrare) 22,30 Actualități 22 55 J.O. '92. Ceremonia de închidere.

Programul II : 13,55 J.O. '92. Volei (finala masculină) 16.30 Ecran de vacanță 16.40 Convietuiri 17,10 POP-MAGAZIN 17 30 Orașe și civilizații. Castelele de pe Loire (I) 18,00 Varietăți Internaționale 18,25 Serată muzicală TV 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE INTERNACIONAL 22,00 TV5 EUROPE 22 35 BBC WORLD SERVICE.

(După „PANORAMIC RADIO-TV)

medicina LA ZI

BĂTRÎNEȚEA NU ESTE UN PUNCT

PUS VÎRSTEI A DOUA, CI DOAR O VIRGULĂ

Un scriitor spaniol din secolele trecute si anume Fernando de Rojas 1465—1541), identifică bătrînețea cu o gazdă de infirmități, cu un han al grijilor, cu o continuă angoasă, cu o rană de nevindecat, cu o pată pentru trecut, o suferință pentru prezent, si o tristă neliniște pentru viitor, cu o nuia de răchită pe care o îndoaie toate greutățile, cu o baracă prost acoperită în care plouă din toate părțile, cu o vecină a morții etc., etc., etc. Interesant este că această viziune profund pesimistă, a caracterizat si științele medicale, aceste științe fiind mult timp convinse că **bătrînețea se identifică cu o ineluctabilă involuție, si cu un punct pus vîrstei a doua, a maturității.** Aceleasi științe au fost mult timp convinse de faptul că omului îi sînt proprii doar două vîrste : cea calendaristică sau cronologică si cea biologică.

Iată însă că în lumina ultimelor cercetări, această optică nu cu mult îndepărtată de cea a scriitorului spaniol citat, a fost radical schimbată. Astăzi, științele medicale sînt pe deplin convinse că omului îi mai sînt proprii si alte vîrste în afară de cele menționate, si anume cea psihologică, intelectuală, didactică, socială ca si de alt gen. Aceleasi științe mai sînt pe deplin convinse că **bătrînețea nu trebuie considerată ca fiind o ineluctabilă involuție, din moment ce s-a demonstrat că ea este doar o continuare a evoluției. Ea nu este un punct pus vîrstei a doua, ci doar o virgulă.** Toate aceste realități provin din faptul că procesul îndelungat si silențios al îmbătrînirii se caracterizează printr-o mare variabilitate, acest proces fiind grevat de un acut coeficient de individualizare. În consecință, fiecare îmbătrînește în felul său si ceea ce este si mai important, în ritmul său.

Bătrînul dispune, într-adevăr, de semnificative rezerve de forțe fizice, dar mai ales spirituale. Disponibilitățile sale pe linie de optimism, de entuziasm si de creativitate, de exemplu, nu sînt nici pe departe complet epuizate, așa cum am fi înclinați a crede. Pe de altă parte anume forme culte de percepție, anumite forme elaborate tot de percepție cum sînt cele spațiale, muzicale ca si de alt gen, (precum forme ale construcțiilor chinestezice) nu numai că nu involuează odată cu intrarea în perimetrul vîrstei a treia ci, dimpotrivă, persistă, si uneori se amplifică. Putem, este adevărat, să înregistrăm deficiențe în ceea ce privește acuitatea vizuală, atunci cînd îmbătrînim, dar, în aceeași măsură, putem înregistra performanțe în ceea ce privește văzul interpretativ, ceea ce este desigur un fapt pozitiv. Pe de altă parte, specificăm faptul că la vîrstnici potențialul privirii perspective, capacitatea de sinteză, ca si coeficientul de experiență pot fi mult mai bine reprezentate decît la maturi sau chiar la tineri.

Apropo de aceste realități, credeți că este absolut întîmplător că Bernard Shaw ne-a dat acea fermecătoare scriere a sa „The Apple Cart", respectiv „Căruța cu mere", la 73 ani, si alte scrieri tot atît de valoroase, la 92 ani. Credeți, de asemenea, că datorăm pur si simplu întîmplării faptul că Tizian a pictat celebra sa pînză, „Bătălia de la Lepanto" la 95 ani, că la 84 de ani Benjamin Franklin elaborează celebrul „Apel adresat Congresului pentru abolirea sclaviei", si că tot la o vîrstă înaintată Graham Bell rezolvă problema stabilirii echilibrului la avioane etc., etc., etc.

ARCADIE PERCEK

„Trezirea puterilor spirituale care sînt în voi!"

Această jumătate de reflecție ce aparține celebrei Shri Mataji Nirmala Devi, care s-a aflat pentru o zi în România si la al cărei „recital de inițiere yoginâ" am participat recent, reclamă ceea ce practiciana indiană numește „adevărata libertate". Libertatea dobîndită în mod absolut prin trezirea puterilor spirituale. Din curiozitate dar si cu emoție, am dat curs sugestiei aflate cu scris cursiv sub fotografia domniei sale : „Țineți mîinile cu palmele în sus, spre această fotografie ce emite energie. Relaxați-vă si veți putea să simțiți în palme o ușoară briză răcoroasă".

Am repetat sugestia, pentru confirmare. Într-adevăr, briza răcoroasă este reală. M-am întrebat apoi, cu inocență, dacă e cu putință ca hîrtia rece, pe care este imprimată fotografia, să emită energia chipului imprimat. Acum nu am nici o îndoială că lucrurile stau exact așa. Pentru Shri Mataji Nirmala Devi fenomenul nu face parte din miracolele vieții sau, altfel spus, ceea ce pentru noi pare un miracol, pentru domnia sa este un fapt obișnuit. Celebra indiancă lucrează cu energia precum lucrăm noi, romîncele, cu niște andrele de croșetat.

Cînd scriu aceste rînduri, Shri Mataji Nirmala Devi își continuă periplul yogin în alte țări. Sahaja Yoga — ni se spune — nu este teorie, nici religie si nici filozofie, ci este un experiment. Prin acest experiment, însușit corect, ne putem pune singuri orice diagnostic. Totul este să știm cum să activăm energiile din noi si să cunoaștem punctele corespunzătoare (în palme si tălpi) centrelor energetice. Datorită unei capacități excepționale, pe care a dobîndit-o, după propria-i mărturisire, din naștere, Shri Mataji poate activa instantaneu energia subtilă la mii de oameni simultan. Dar ce înseamnă această activare energetică, sau „realizarea Sinelui" ? Ni se sugerează să ne imaginăm că cineva vrea să ne agreseze. La nivel subtil, ne vom putea da seama de ce este agresiv si ce trebuie să facem pentru a-l ajuta. Cum am putea să-l urîm atunci ? Desigur, nu va fi ușor, dar nu trebuie să uităm că prima astfel de persoană sîntem noi înșine. Pînă aducem pacea în jurul nostru, trebuie să dobîndim pacea în interiorul nostru. La acest lucru ne va duce realizarea Sinelui.

Shri Mataji — cea care a dezvăluit omenirii metoda Sahaja Yoga — s-a născut în anul 1923. Cînd a apărut în sari-ul său alb, ea s-a înclinat în fața tuturor căutătorilor Adevărului. Reținem o confesiune, salutată de întreaga asistență, de altfel foarte numeroasă, la Sala Polivalentă, prin care Shri Mataji spune că, „Nu am venit pentru a lua, ci pentru a vă da ce este al vostru !" Sau : „Spiritul este reflectarea Dumnezeului atotputernic în inimile noastre. El este un martor care veghează..."

DIANA IONESCU

AGENDA MEDICALĂ

● **ASTMUL SE DATOREAZĂ UNEI GENE ?** O persoană din trei ar putea fi purtătoarea genei, cu rol în apariția alergiilor care provoacă mai ales astmul. Această genă a fost izolată recent de o echipă de medici din Marea Britanie. Dintre purtătorii acestei gene, 35 la sută pot suferi de simptome mergînd de la simple alergii la părul de pisică pînă la eczemă, trecînd prin criza provocată de fîn. Se apreciază că circa 30 la sută din persoanele care posedă această genă sînt susceptibile să aibă probleme grave, precum astmul. Se speră ca, grație descoperirii genei răspunzătoare, anumite forme de astm vor putea fi vindecate în următorii ani, prin realizarea unor medicamente capabile să neutralizeze proteinele aflate la originea alergiilor „fabricate" de gena defectuoasă.

● **SPECIALIȘTII RUȘI** au reușit să pună la punct o capsulă metalică, un așa-zis „acumulator Reich". El ar permite tratarea a numeroase boli, ale oaselor si ale pielii, forme diferite de nevroză, răceli cronice, normalizarea tensiunii etc. Pereții dispozitivului au proprietatea de a filtra biopolii cosmici ce „încarcă" organismul uman epuizat. Amplasat în capsula metalică specială, pacientul își poate regla organismul la bioritmurile firesti, naturale pe care cosmosul le influențează continuu. Prin acest reglaj se refac funcțiile organismelor mai slăbite sau mai afectate de boală.

● **EXPUNEREA LA SOARE.** Pentru ca oamenii să nu ajungă la insolații si nici la iritații ale pielii, o societate elvețiană a conceput un ceas „minune". Denumit „Sunwatch", el are rolul de a alarma pe cel ce se expune la soare înainte ca acesta atinge o durată de expunere suficientă. Ceasul „minune" ține seama de tipul de piele al celui ce apelează la serviciile sale, de intensitatea razelor solare etc.

● **CE AER RESPIRAM ÎN ÎNCĂPERI ?** Nu dintre cel mai indicat pentru starea noastră de sănătate, mai ales din punctul de vedere al conținutului de umiditate a aerului. Oamenii de știință din Japonia si-au pus problema stabilizării conținutului de umiditate al aerului si au reușit să realizeze un strat acoperitor higrosensibil pentru pereți. Acesta stabilizează conținutul de umiditate al aerului la 60 la sută, valoare apreciată drept optimă desfășurării oricărei activități si odihnei în birouri si locuințe. Înainte de lansarea pe piață a noului strat acoperitor se vor efectua studii pentru a se cunoaște comportarea sa în timp, precum si proprietățile sale tehnice si acustice.

Disputa embrionilor sau tată fără voie ?

Soarta dramatică a șapte embrioni congelați a divizat opinia publică din SUA. Tribunalul suprem din Tennessee a hotărît că un bărbat divorțat are dreptul să nu fie de acord de a rămîne tatăl copilului conceput in vitro cu fosta soție, în urmă cu trei ani. Oare embrionii vor deveni într-o bună zi copii, sau își vor sfîrsi viața la lada de gunoi ?

În 1988, Levis si Mary Sue Davis care treceau pe atunci drept un cuplu model au hotărît să recurgă la o operație de însămînțare artificială. În clinica din Knoxville, ovule provenind de la soție au fost fecundate în eprubetă cu sperma provenită de la soț. Curînd după aceasta, soții Davis au divorțat si un număr de șapte embrioni, congelați în azot lichid, au rămas în clinică.

Pînă în momentul cînd Mary Sue s-a recăsătorit si s-a adresat instanței pentru a i se recunoaște drepturile embrionilor, Judecătorul Dale Young a recunoscut însă că „viața începe în momentul concepției" si a îndeplinit astfel rugămintea familiei. Lewis, care la rîndul lui se recăsătorise, a introdus apel. „Nimeni nu mă poate sili să devin tată împotriva voinței mele" — a argumentat el. Curtea de apel l-a susținut, recunoscînd că embrionii nu sînt „persoane" ci „un bun comun" care se supun împărțirii, la fel ca si celelalte bunuri ale soților în divorț.

În același timp, Tribunalul Suprem căruia Mary Sue îi prezentase decizia, a recunoscut că embrionii nu sînt încă „persoane" nici „proprietate", si ceva intermediar, care se bucură de o deosebită atenție. Problema constă în a găsi un echilibru între dreptul de a procrea si cel de a-l ocoli. În același timp, tribunalul a dat cîștig de cauză bărbatului care nu mai vrea să devină tată.

Întîmplări adevărate

Red, cîinele hoţ

În fine poliţia din localitatea Santa Clara (California) se poate declara mulţumită şi liniştită. Unul din marii „inamici publici" ai oraşului a fost prins. Îl cheamă Red şi este un ciine din rasa coker în virstă de doi ani. Puteţi să-l admiraţi în imaginea prezentată alăturat. A fost făcută la poliţie ca oricărui delincvent. Fotografia lui Red a fost difuzată în oraş pentru ca oamenii să se ferească de... prezenţa sa. Red nu-i un ciine agresiv cum s-ar părea, dar de luni de zile a devenit teroarea măcelarilor. În ce constau delictele sale ? Se plasa în jurul măcelăriilor şi căuta să profite de un moment prielnic determinat de întrebarea unui client pentru a se strecura şi el în magazin. Profitînd de un moment de neatenţie a negustorului, ciinele înşfăca o bucată de carne şi dispărea cu o viteză ametitoare. Pînă la urmă Red a fost prins din vina lui : consumînd mari cantităţi de carne s-a îngrăşat, iar viteza lui de deplasare a devenit greoaie.

Vacanţe în dirijabil

Nu suportaţi smogul ? Vă obosesc zgomotele maşinilor ? Vă plictisesc vecinii în orele libere ? Dacă vi se întîmplă aşa ceva, procedaţi exact (în limita posibilităţilor, mai ales materiale) la sistemul practicat de soţii James şi Nancy Fitzgerald care în fiecare weekend procedează astfel : iau în primire montgolfierul lor care reproduce exact înfăţişarea vilei lor din apropierea oraşului Londra şi... se ridică în aer destul de sus ca să nu fie perturbaţi de cineva. Aerostatul este bine ancorat şi soţii Fitzgerald susţin că încearcă o senzaţie deosebită care îi ajută să uite de urmările stresului acumulat în cursul unei săptămîni. La o singură întrebare care li s-a pus nu au găsit nici un răspuns : cum se împacă cu zgomotele provocate de traficul aerian din zona respectivă cunoscîndu-se faptul că el este deosebit de intens ?

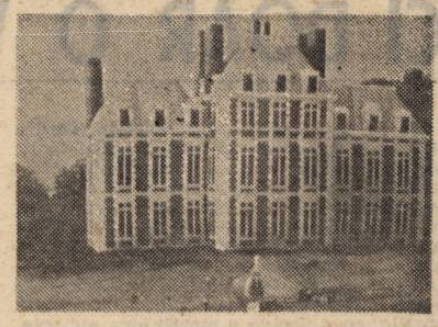

Alpinist fără picioare

De cîte ori are un moment liber, Hugh Herr „asaltează" munţii. Deşi pare un fapt obişnuit el reprezintă totuşi o performanţă aproape incredibilă deoarece acest tînăr american şi-a pierdut ambele picioare. Hugh a cerut medicilor şi tehnicienilor care i-au pus protezele să i le „doteze" cu o încălţăminte specială. El nu a încetat să şi le perfecţioneze, concepînd fie un gen de picioare lamelare pentru a le putea strecura printre roci, fie un altul cu care să se poată agăţa de suprafeţele alunecoase acoperite cu gheaţă. Învăţînd în mod strălucit, brevetîndu-şi invenţiile, Hugh Herr a intrat la faimosul Institut de Tehnologie din Massachusetts pentru a deveni inginer. Datorită voinţei sale poate acum să meargă, să conducă maşina şi chiar să danseze. Şi-a propus chiar să alerge proiectîndu-şi un picior special în acest scop. „Dacă are o problemă gravă — susţine Hugh Herr — unui handicapat nu-i rămîne decît un singur lucru de făcut : să o rezolve. Aceasta este filosofia mea. Ea mi-a schimbat viaţa." Şi cel mai convingător exemplu îl constituie tînărul Hugh Herr.

IMPORTANT!

NOVELL

Blue Ridge International

Blue Ridge International, distribuitor autorizat NOVELL in Romania, anunta reseller-ilor sai o *oferta speciala* pentru luna *august*

Vinzare preferentiala
-reducere substantiala de pret-
a produselor Novell .

Pentru informatii contactati Blue Ridge International , tel :10.61.96 sau 12.42.43 , fax: 12.08.64 .

magazin publicitate

Ce face iubirea din om...

În domeniul amorului, totul este posibil. Se spune întotdeauna că un îndrăgostit este capabil de orice. Dar ceea ce a făcut prof. Angelo Gritti (51 ani) urolog de faimă internaţională, reprezintă un act insolit chiar pentru cel mai deziluzionat îndrăgostit. Deşi căsătorit şi cu copii, prof. Gritti era înamorat de o femeie care îi refuza însă dragostea. În disperare de cauză, căutînd un remediu stării sale, provocat de refuzul iubitei, profesorului i-a venit ideea că în urma unui soc provocat de el, să poată depăşi faza tragică în care se afla. A ajuns astfel la concluzia să fure un... tablou de artă şi nu unul oarecare, ci o adevărată capodoperă evaluată la un miliard de lire : „Flagelarea" de Gaudenzio Ferrari, un maestru al anilor '500.

„Am vrut ca prin acest gest să mă autodistrug din toate punctele de vedere", a declarat el ulterior.

Tabloul se afla expus la biserica Cireggio, situată în apropiere de localitatea Omegna.

Într-o noapte a trecut la faza de acţiune. Cu un bisturiu a decupat tabloul (în mărime de 1,5 m./80 centimetri), dar pătrunderea sa în biserică a fost semnalată de o vecină care locuia în apropiere poliţiei. Făptaşul repede prins, a continuat să afirme că la mijloc nu este vorba de un furt propriu zis (?!), ci de o... glumă determinată de o anumită stare psihică. Normal, poliţia nu a fost de acord cu această explicaţie şi la procesul care a urmat făptaşul a fost condamnat la un an închisoare şi la plata unei substanţiale amenzi. Fără să i se pretindă, prof. Gritti s-a angajat în faţa judecătorului, că va suporta voluntar toate cheltuielile de restaurare care urmează să se facă la biserica Cireggio. A fost desigur îndemnat la această promisiune în dorinţa de a încerca să atenueze impresia penibilă pe care a lăsat-o prin gestul lui incalificabil în rîndul concetăţenilor săi şi, presupunem, şi în faţa familiei şi prietenilor, extrem de socaţi de acţiunea sa. „Marele îndrăgostit", un om respectabil şi un medic de excepţie, a dat şi un exemplu de un straniu umor declarînd unui amic : „Ea a aflat că ceea ce am făcut a fost o expresie a dragostei mele pentru dînsa". Într-adevăr drumurile dragostei sînt infinite...

Trebuie să menţionăm totuşi, că prof. Gritti a refuzat în mod categoric să declare numele persoanei de sex feminin care i-a tulburat în asemenea măsură viaţa lui particulară şi publică...

verificati-vă cunostintele

CÎND S-A INVENTAT, TOTUȘI HÎRTIA?

Se știe că în urmă cu multe milenii s-a inventat papirusul de origină vegetală, și pergamentul, de origină animală. Dar ambele se realizau cu destulă dificultate și erau foarte scumpe. De aceea, inventarea hîrtiei, în China, a constituit o soluție mult mai simplă și mai ieftină, ea fiind realizată atunci din deșeuri de mătase naturală.

Multă vreme s-a considerat că cel care a inventat și produs hîrtia ar fi fost Cai Lun, în perioada dinastiei Han de est

Cercetări desfășurate pe parcursul cîtorva decenii de arheologi chinezi în diverse morminte antice, în provincia Gansu, Shaanxi, și într-un mormînt din Fangmantan din regiunea Inashui), au demonstrat însă că hîrtia a fost inventată cu mult înaintea erei noastre. Probabil că vă veți întreba cînd a fost totuși inventată hîrtia, în lumina recentelor descoperiri arheologice, din ultimii 3-4 ani.

(Răspunsul în numărul viitor)

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

De pe alte planete

Considerînd arbitrar intensitatea atracției gravitaționale terestre la ecuator egală cu cifra 1, raportînd-o pe aceasta la intensitățile gravitaționale de la ecuatorul celorlalte planete, raportul dintre ele este următorul :

Mercur : 0,41 ; Venus : 0,88 ; Martie : 0,37 ; Jupiter : 2,53 ; Saturn : 1,06 ; Uranus : 0,92 ; Neptun : 0,95 ; Pluton : circa 0,90.

Conform acestor date, cosmonauții care ar coborî pe Marte ar prezenta o greutate cu mult mai mică decît pe Terra iar cei care ar coborî pe Jupiter ar cîntări cam de două ori și jumătate mai mult decît pe Pămînt.

Din păcate însă, la suprafața planetei Jupiter fiind o temperatură foarte ridicată, este puțin probabil ca vreun om să calce pe ea cel puțin în lumina cunoștințelor științifice actuale.

Ing. LIVIU MACOVEANU

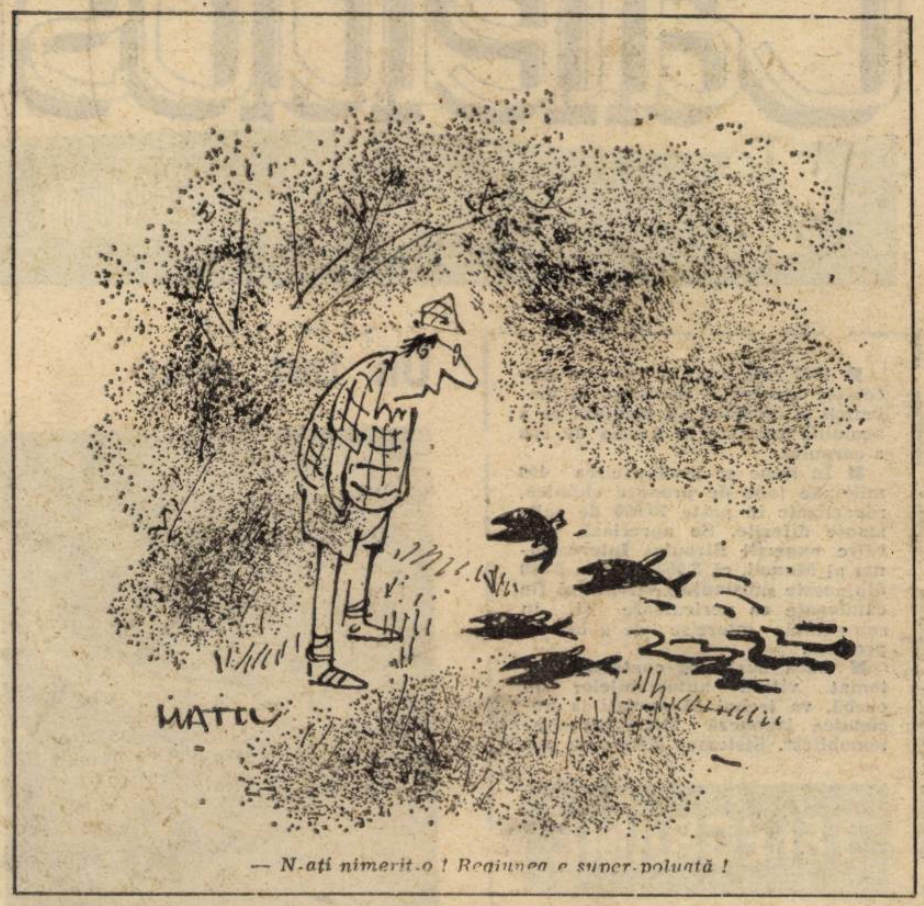

— *N-ați nimerit-o ! Regiunea e super-poluată !*

CRISTALE

- A te căsători din interes, înseamnă a nu-ți cunoaște interesul.
- Geniile ne pavează drumul cu pietrele de hotar pe care le depășesc.
- **Dă din coate... și îl doare în cot.**
- Da, sîntem cu toții în aceeași barcă. Dar cîți am încăput cu colac de salvare ? !
- Artistul își zornăie lanțurile creației, iar lumea aude clinchete de clopotei.
- Creierul prostului pare o locomotivă care în loc de abur, folosește ceață.

N. PETRESCU-REDI

Iet

MEȘTERUL

Meșterul a efectuat o singură tăietură în bucata de lemn (jos) care i-a permis să obțină trei bucăți cu care a izbutit să obțină pătratul de sus. Puteți să aflați unde a făcut tăietura respectivă ?

(Soluția în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

PLACA AUTOMOBILULUI

M 234 LTV

ÎN CĂLĂTORIE

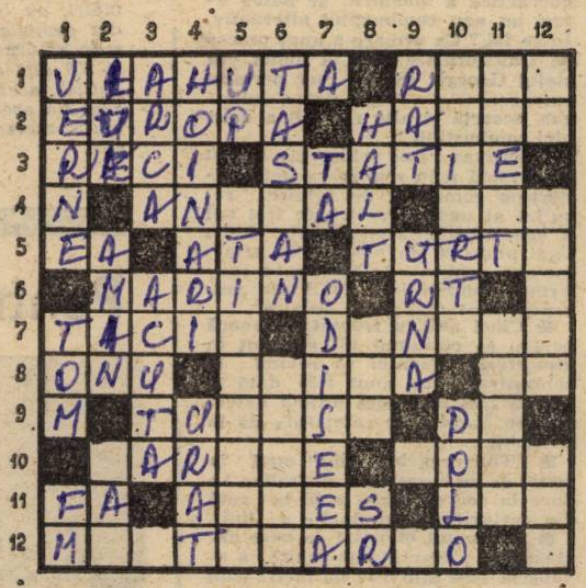

ORIZONTAL : 1. Autorul poemului turistic „România pitorească" — „O călătorie de descoperiri și cercetări în mările sudice și antarctice" (explorator englez, Sir James Clarke) 2. „....cea luminată" (D. Golescu. Însemnare a călătoriei mele") — „....munților" de Bucura Dumbravă, fondatoarea asociației turistice „Hanul drumeților" (1921) 3. „Trei lacrimi... de călătoare" (Ion Minulescu) — Oprire pe traseu 4 „Viața... și plantelor în Antarctica", o conferință a naturalistului Emil Racoviță, în urma celebrei călătorii pe vasul „Belgica" (nom. sing.) — „Spre Roma, note de călătorie" N. D. Cocea, în „....nouă" (1936) 5. E cu el — Rege amintit în „Călătorie la Ierusalim și în Egipt" (D. Bolintineanu) — „Una din Minunile lumii (...) de sub Tamisa (J.C. Drăgușanu. „Pelerinul transilvan" epistola 18) 6. San..., mică republică turistică europeană —Radu Tudoran 7. Mihai... Rumano, scriitor, ziarist și mare călător român (romane de aventuri și note de călătorie) — „....Călăuză turistică" (1935), de geograful și naturalistul român Raul Călinescu (neart.) 8. Organizația Națiunilor Unite — Mama stolnicului C. Cantacuzino (autorul primului jurnal de călătorie scris în limba română) — „L'..." („Aurul"), proză memorialistică de aventuri a scriitorului francez B. Cendrars 9. „Memoriile unui..." (1838) de H. Stendhal — Pe curînd. 10. „....pierdută", volum memorialistic aparținînd scriitorului spaniol Rafael Alberti (neart.) — În „....de drum" (1913), N. Iorga scria: „Drumeția te învață mai mult decît zece biblioteci la un loc" 11. Simfonia nr. 6 („Pastorala") în... major de L. van Beethoven — Valea..., zonă turistică și istorică a României, situată la nord de Mureș în munții Apuseni (neart.). — „....Tasaul", note dintr-o călătorie de C. Brătescu, geograf român 12. „Mergem la...", film al regizorului american J. Boyer (2 cuv.).

VERTICAL : 1. Arhicunoscut scriitor francez (romane de călătorii și anticipație) — „Aventurile lui... Sawyer" de Mark Twain. — Fernando Magellan 2. Localitate în Franța — La sfîrșitul rugăciunilor. — Diogo..., explorator portughez, descoperitorul gurilor fluviului Congo. 3. Prima navă lansată la... Potop — Cu evoluție rapidă (fem.) 4. Roman tematic („Le vagabonde") cu tentă autobiografică a memorialistei franceze G. S. Colette — Rută anagramată pentru... colindători. 5. Union Pacific — „....italian" (1933), volum semnat de memorialistul Corrado Alvaro (pl.) 6. Navigator englez (Abel J.), descoperitorul insulei australiene omonime — „Itinerar...", versuri de N. Tăutu omagiind viața și călătoriile lui G. Enescu prin Europa cu ocazia concertelor 7. Tudor Arghezi — Epopee a lui Homer despre lunga și zbuciumata călătorie a lui Ulise spre Ithaca natală 8. Stai, neamțule ! — Pe piine... ca la munte! — Samuel Richardson 9... Buri, localitate în Thailanda — Cu cenușa celor plecați în călătoria fără de întoarcere. 10. Infinitivul indispensabil în orice călătorie — „Milionul. Cartea minunatelor călătorii ale lui Marco..." în China împăratului Kublai Khan 11. Om politic și scriitor român (1865—1936), autorul unor „Note de călătorie în Ardeal" — „A avea la îndemînă cupeaua unui tren, ...unei trăsuri sau picioarele unui cal, înseamnă a merge sezînd" (C. Hogaș. „Amintiri dintr-o călătorie") (sing.) 12. Depresiune — „Italianca...", operă bufă de G. Rossini — Titlu poeziei lui Eminescu din care am selectat versurile: „Un tînăr, pe vînturi, cu capul în joc / Cu clipa gîndirei se-ntrece / Și calu-i turbat / Zbura necurmat".

DICTIONAR : ATA, LUE, CAO, HALT, BAT, ECO.

ILIE IONEL

Soțul și soția se duc la un magazin de mode.

— Ce rochie îți place mai mult, dragule ? întreabă ea.

— Asta de pe tine, dragă ! — răspunde soțul,

Daniel în vîrstă de 7 ani, sună la ușa vecinei :

— Doamnă nu cumva vă deranjează cînd exersez mereu gamele la pian ?

— Sigur că mă deranjează și încă foarte mult.

— Vă rog să spuneți asta mamei mele.

cînd ați fîș ultima oară

Un scafandru care lucra sub apă primește telefon de pe punte :

— Rămîi sub apă Charly, n-ai pentru ce să urci, vaporul nostru se scufundă.

Din anunțurile publicitare străine

AVERTIZARE :

Automobiliști încetiniți ! Nu avem paturi libere în spital !

FEL DE FEL

● **Primele** spectacole de circ care înglobau clovni au avut loc în Anglia în anul 1780.

● **Mașina** pentru producerea de cafele denumite espreso, prezente azi în toate barurile din lume, a fost inventată în anul 1902, de italianul Giuseppe Bezzera.

● **Conurile** coniferelor au o viață mai lungă decît frunzele comune. Se citează o specie de pini a căror conuri ajung la o vîrstă de 20 de ani.

● **În** prezent populația mondială crește în fiecare doi ani cu peste 180 milioane de persoane, o cifră aproape egală cu populația din toată lumea care trăia pe vremea lui Iulius Cezar.

● **În unele** triburi din Noua Guinee actul de cel mai mare curaj îl reprezintă uciderea unui porc mistreț, ceea ce dă dreptul vînătorului respectiv să poarte pe piept un tatuaj înfățișînd acest animal.

● **În fluviile** și lacurile din America Centrală trăiește un pește asemănător tiparului care-și paralizează prada cu ajutorul unor descărcări electrice, tensiunea ajunge pînă la 650 volți.

● **Incredibil,** dar adevărat ! La 8 februarie 1974, americanii D. Donaghue și J. Cartwright au cîștigat un original pariu. Ei au lăsat să cadă din elicopterul care se afla la o înălțime de 182 metri un număr de 15 ouă proaspete. Foarte curios, dar acesta-i adevărul : nici un ou nu s-a spart la contactul cu pămîntul !

● **Una dintre primele** agenții de presă a fost creată la Paris în anul 1832 de un fost bancher, Charles-Louis Havas. Agenția culegea diferite informații, le traducea în diferite limbi și le distribuia contra cost ziarelor abonate.

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

PLANTE MEDICINALE

ORIZONTAL: Coada calului — Amu — Filimica — Lămîioare — Iz — In — Ann — Agud — N — SS — Eu Inec — Isopi — Plug — H — Cuc — Mci — Nuci — Al Api — Serif — Fenicul — Ara — Tim — Ele — DSIR — En — ITO — RO — C — Iarba pisicii.

Nr. 31 (1815) din 1 august 1992

Caleidoscop

magazin

■ **1947 este anul în care un cercetător francez a remarcat că diabeticii şi cardiacii au tendinţa de a acumula grăsime în partea de sus a corpului.**

■ **În lume se produc circa 400 milioane tone de produse chimice, repartizate în peste 70 000 de substanţe diferite. Se apreciază, de către experţii Biroului Internaţional al Muncii, că 3 500 pînă la 8 000 din aceste substanţe ar trebui să fie catalogate ca periculoase şi, în consecinţă, interzise de a mai fi produse.**

■ **Dacă doriţi să controlaţi automat viteza automobilelor în curbă, va trebui să apelaţi la Societatea japoneză „Mitsubishi Automobiles". Sistemul electronic pus**

TELEGRAME

la punct de această societate se bazează pe un microprocesor de bord care reglează tracţiunea motorului în funcţie de curba pe care evoluează vehiculul, pentru a se evita derapajul spre exterior.

■ **La scară planetară, stratul de ozon care înconjoară Terra şi o protejează de razele ultraviolete ale Soarelui a scăzut cu 3 la sută în anii 1978—1990, mai exact între latitudinile de 65° N şi 65° S.**

■ **Lemnul, cea mai veche resursă energetică a omenirii, ar putea oferi un nou combustibil alternativ. În ce fel ? Ca urmare a unui proces de transformare, pus la punct în statul Georgia (SUA), care permite extragerea din lemn (talaş, rumeguş, scoarţă şi alte resturi) a unui ulei combustibil !**

■ **Întreaga microchirurgie a fost bulversată prin realizarea unui microscop comandat de privire, rezultat al unei cercetări de trei ani a specialiştilor francezi din Lille. Cele peste 20 de operaţii în oftalmologie realizate la Nantes au confirmat atuurile imbatabile ale „microscopului dirijat de privire".**

■ **Cinci ani au trebuit să treacă pentru ca cesiumul 137 existent în atmosfera Franţei să revină la concentraţia din anul 1985, dată la care a fost efectuată ultima determinare înainte de catastrofa de la Cernobîl.**

■ **„Tunderea biologică" pusă la punct de un cercetător australian va duce la economisirea a 25 la sută din costurile de producţie a lînii.**

■ **Consumul mondial de gaze extrase din zăcăminte obişnuite a ajuns la 1650 miliarde de metri cubi pe parcursul unui an. Acest consum are şanse să se tripleze pînă la sfîrşitul secolului.**

■ **Sub oceane, sedimentele susceptibile să conţină hidraţii de gaze naturale au acoperit o suprafaţă de 350 milioane de km².**

Un tort uriaş

Sîntem siguri că un asemenea tort uriaş ar putea bucura un mare număr de copii. Un adevărat monument al artei culinare, tortul a fost expus în faţa unui mare magazin de îmbrăcăminte pentru copii din Tokio. La realizarea acestui „munte dulce", înalt de opt metri şi lat de patru metri, au lucrat cinci specialişti cofetari din capitala Japoniei, folosind în acest scop 200 000 de ouă, 3 000 kilograme de unt şi 550 saci de făină. După opinia specialiştilor, acest tort nu a avut pînă în prezent un egal în mărime şi greutate. Pentru coacerea lui au fost necesare două zile.

Pasiuni sportive la nivel înalt

Preşedintele Germaniei, dr. Richard von Weizsaecker, duce o viaţă sportivă, bazată pe principii şi reguli foarte precise, respectate cu strictete în scurtul interval de timp liber avut la dispoziţie din cauza obligaţiilor ce derivă din funcţia pe care o îndeplineşte în stat. Cele trei reguli de aur respectate de preşedinte pentru o viaţă activă, destăinuite presei germane, sînt următoarele : 1. o alimentaţie sănătoasă şi echilibrată, combinată cu exerciţii fizice ; 2. mişcarea în aer liber ; 3. considerarea activităţii sportive ca pe o plăcere, nu ca o datorie. Pasiunile sportive ale dr. von Weizsaecker sînt ciclismul, nataţia, jogging-ul, cît timp se află la Bonn, iar în timpul vacanţelor preferă alpinismul şi schiul, pe care le practică în regiunea Bavariei Superioare, unde deţine o casă de vacanţă.

Datele vieţii cotidiene a preşedintelui Germaniei pot fi rezumate astfel : în situaţii de stress, mîncatul constituie o compensaţie instinctivă pentru prea multă tensiune, prilej cu care nu-şi interzice consumul de ouă sau carne. Meniul obişnuit din timpul zilei este compus în principal din salată şi legume, fructe şi foarte puţină carne. Vacanţele preşedintelui, petrecute de regulă în compania soţiei sale, Marianne, sînt un bun prilej pentru o viaţă şi mai sănătoasă : un măr la sculare, în pat, ceai la micul dejun, pîine cu dulceaţă, puţină brînză şi miere de pădure. În perioadele calme, dr. von Weizsaecker doarme opt ore. În mod obişnuit însă, doarme numai şase ore pe noapte, dar încearcă să-şi asigure trei sferturi de oră de repaus complet în timpul zilei. Fotografia IN-Press surprinde unul din momentele exerciţiilor fizice efectuate de preşedintele german în scopul menţinerii tonusului muscular şi a bunei dispoziţii.

De mine cine are grijă?

Sosit împreună cu o numeroasă colecţie de obiecte de artă indiană într-o gară mărginaşă a oraşului Londra, în vederea deschiderii unei expoziţii, micuţul elefant Dumbo a fost cam lăsat în părăsire în perioada cînd exponatele erau transportate la locul de destinaţie. Motivul principal al lipsei de atenţie faţă de uriaşul pachiderm s-a datorat simplului motiv că organizatorii expoziţiei nu s-au

preocupat din timp să găsească mijlocul de transport adecvat în raport cu mărimea şi greutatea lui. În aceste condiţii, s-a recurs la soluţia cea mai avantajoasă : dresorul şi îngrijitorul lui Dumbo, Omar, l-a poftit la o plimbare pe... jos. L-au însoţit pe drumul său numeroşi copii şi curioşi care l-au admirat pe Dumbo cînd aşteptă să-i vină rîndul să fie transportat.

Pentru 50 de persoane

În fiecare an, în oraşul Vercelli din Italia se organizează un original şi tradiţional concurs rezervat celor cărora le place să pedaleze, dar cu condiţia să prezinte şi modele cît mai interesante. Ediţia din acest an a revenit unui grup de 50 de persoane care au izbutit să realizeze un vehicul original (vezi fotografia). Ineditul vehiculului constă în posibilitatea celor 50 de „constructori" să pedaleze simultan şi să călătorească cu el. Guido Manolli şi prietenii săi speră să pătrundă şi în „Cartea recordurilor".

Rochie „sub presiune"

Jany Jeremie, o tînără coregrafă, s-a specializat în montarea spectacolelor cu dansuri şi costume pe tema apei. Recent i s-a solicitat să-şi folosească talentul său recunoscut pentru a prezenta un spectacol cu o asemenea temă la expoziţia consacrată apei, desfăşurată în oraşelul ştiinţei de la Villette din Paris. Oricum, rochia sa „sub presiune" a stîrnit un deosebit interes din partea spectatorilor, încadrîndu-se în linia unei mode cu adevărat insolite.

Citiţi în numărul viitor :

FEBRA DIAMANTULUI VERDE SAU GOANA DUPĂ SMARALDE

La prima vedere...

...s-ar putea crede că fotografia prezentată vă înfăţişează o pasăre preistorică. În realitate, pasărea care poartă în cioc o broscuţă este un superb exemplar de acvilă regală, unul din cele opt exemplare care mai trăiesc în parcul natural din Nairobi (Kenya). Această specie, foarte rară, care se pare că este pe cale de dispariţie cîntăreşte circa zece kilograme, iar deschiderea aripilor ajunge la trei metri. Parcul natural din Nairobi este unul dintre cele mai mari şi preţioase din lume. Aici pot fi admirate peste 400 de specii de animale şi păsări foarte rare, care trăiesc într-un minunat şi natural „paradis", ceea ce le permite să asigure perpetuarea speciilor respective.

Biblioteca judeţeană MUREŞ TIRGU-MUREŞ

magazin

SERIE NOUĂ – 66

ANUL XXXV ● Nr. 32 (1816) SÎMBĂTĂ 8 AUGUST 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

LA FIECARE 15 MINUTE DISPARE O SPECIE

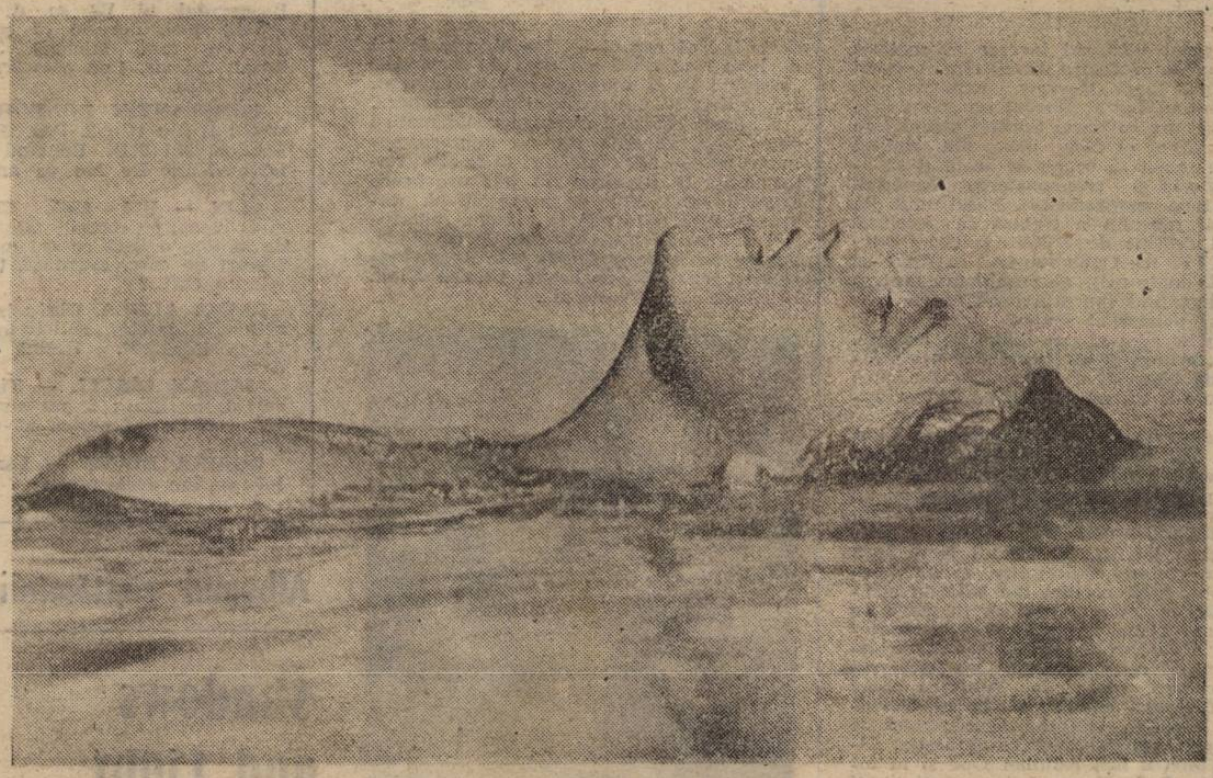

Întîlnire cu spiritele independente

CINE PE CINE NU LASĂ SĂ DOARMĂ?

Două cuvinte magice:

TWIN PEAKS

Program TV

- INCURSIUNE ÎN PARANORMAL
- SPORT
- ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE
- FEMINA CLUB
- POLICIER (Georges Simenon)

POVESTIRE ◎ POVESTIRE

MEDICINA LA ZI

Memoria, inteligența și vîrsta a treia

DESCOPERIREA SECOLULUI?

A ÎNCEPUT CAMPANIA...

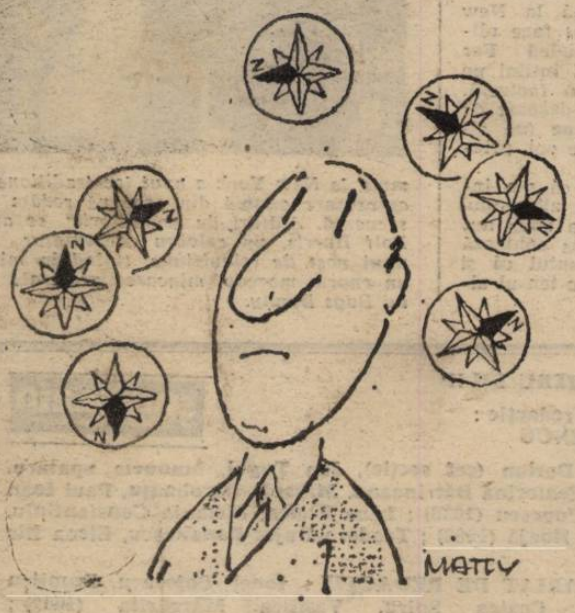

— Orientează-te, Popescule !

Biblioteca Județeană MUREȘ TIRGU-MUREȘ

musicbox

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

Dosarul lui ICE T.

Sub acest titlu voi încerca să realizez portretul unuia dintre primii cinci rapperi din lume, Tracy Marrow, cunoscut sub pseudonimul Ice T. Născut pe „cîmpurile de luptă" din cartierul South Central (din Los Angeles) el face parte din puținii care au reușit să scape de acolo și să atingă gloria și recunoașterea Americii fără a face compromisuri. Fiind unul din pionierii rap-ului a trebuit să parcurgă drumul deschis de NWA (niggers with attitude) și Ice Cube reușind, în final, să deschidă toate ușile cu ritmul său fantastic, îmbogățind (nu știu dacă acesta este cuvîntul potrivit...) lexicul american cu jargonul stradal al populației de culoare. „Cînd am început să fac muzică n-am făcut-o din ideea de a cîștiga bani deoarece în acele zile nu exista nici un rapper bogat..."

Primele sale trei albume, **Rhyme Rays, Power, The Iceberg / Freedom of Speech,** au devenit Golden LPs (discuri de aur) iar al patrulea, **Original Gangster,** cu un sound mai dur, a fost cel mai bine primit de critica muzicală americană dintre toate albumele lui Ice T. Filmul **New Jack City** l-a consacrat definitiv, el interpretînd rolul unui polițist din brigada antidrog. De remarcat faptul că în urmă cu cîțiva ani însuși Ice T. a fost „oaspete" în cîteva rînduri al închisorilor americane. Pentru Ice T. rasismul nu înseamnă negri contra albi : „în America dacă spui „fuck it", conduci o Harley Davidson și asculți Motorhead înseamnă că ești negru, indiferent de ce gîndești... Albumul meu a fost Number One și în topul celor de la Harvard, iar acești tineri mîine vor fi judecători la Curtea Supremă..."

Voi trece acum la LP-ul **Body Count** (producție '92) care, în mod sigur, îi va surprinde pe amatorii de rap, preveniți, oarecum de precedentul disc semnat Ice T., prin apropierea rap-ului de hard-rock (imaginați-vă...) Scott Ian, de la Antrax, declarînd că rap-ul lui Ice T. este la fel de heavy cu muzica făcută de formațiile „metal" ! Eu aș spune că este un upercut, vizînd K.O.-ul, dat rap-ului gen Hammer...

Albumul prezintă întreaga problematică americană, adunată într-un microcosmos bîntuit pentru necunoscători (a se citi „restul lumii" !) reprezentînd și o provocare aruncată rock-erilor de pretutindeni, invitîndu-i să pătrundă în textele, metaforele și evenimentele pe care le cuprinde. Pentru mine **Bady Count** este un melanj (foarte reușit !) din Freud, Steven King, Hitchock și heavy-metal...

CLASAMENTUL BILLBOARD

• Cele mai frumoase piese de dans •

NUMBER ONE HITS

(ianuarie — iunie 1992)

4—11 ianuarie	ROBERT OWENS	— I'll Be Your Friend
18 ianuarie	CLUBLAND	— Hold On (Tight r To Love)
25 ianuarie	C & MUSIC FACTORY	— Just A Touch Of Love
1 februarie	N-JOY	— Mindflux
8 februarie	CLIVILLES & COLE	— A Deeper Love
15—22 februarie	SF. ETIENNE	— Only Love Can Break Your Heart
29 feb—7 martie	CE CE PENISTON	— We Got A Love Thang
14 martie	DESIYA	— Comin' On Strong
21 martie	CHIC	— Chic Mystique
28 mart—4 aprilie	SHAWN CHRISTOPHER	— Don't Lose The Magic
11 prilie e	DEFINITION OF SOUND	— Moire Jane's Cafe
	THE SHAMEN	— Make It Mine
	GYPSYMEN	— Hear The Music
2—9 mai	FRANKIE-KNUCKLES	— Workout
16 mai	KATHY SLEDGE	— Take Me Back To Love Again
23 mai	CHAKA KHAN	— Love You All My Life Time
30 mai	BLUE PEARL	— (can you) Feel The Passion
6 iunie	MR. FINGERS	— Closer
13 iunie	MICHAEL JACKSON	— In The Closet
20 iunie	LIL LOUIS&THE WORLD	— Club Lonely

Melodiile de mai sus au fost cele mai frumoase piese de dans ale Americii (USA) în prima jumătate a acestui an. Topul a fost realizat cu participarea mi. ilor de D.J. din discotecile americane, cele mai des difuzate piese fiind cele de mai sus. Ce ar fi de spus ? Poate doar că multe din hiturile din acest clasament sînt, încă, necunoscute în discotecile noastre. De ce ? Vă voi spune data viitoare...

TOLBA CU SCRISORI

MONA MINESCU, str. Calea Bascovului, bl. B2, sc. A, ap. 11, Pitești 0300, dorește să corespondeze cu fani Michael Jackson, Bryan Adams, Rod Stewart și Patricia Kaas.

CONSTANTIN BONȚOIU-București : 1. n-o știu 2. P.O. Box 1231, London, N 1 9UX, England ; 3. următorul LP De Mo va apărea în 1995.

ALIN — UM 0865, Cimpina : m-ai blocat cu cererile tale ! Aștept de la tine o listă cu cel mult zece LP-uri pe care, eventual, ți le voi trimite, O.K. ?

IOANA ALDEA, Cluj : în curînd veți afla datele solicitate despre Linda Ronstadt. Puțină răbdare, da ?

MARIAN CÎRCEL — Tîrgu Ocna : 1. nu știu ; 2. nu cunosc ; 3. LP-ul Hello America își așteaptă rîndul...

DORINA BOTEZ — Laza, Vaslui : nu am acele texte.

Albumul săptămînii

Shadows and Light Wilson Phillips

După triumful albumului de debut, cu marile hituri **Hold on, Release, You're In love,** iată-le pe cele două fiice ale fostului Beach Boys, Bryan Wilson și pe prietena lor, China Phillips, prezente cu o nouă apariție discografică. Înainte de a prezenta noul disc să vă mai spun că primul lor LP mai este încă în topul Billboard, pe locul 190 (avînd 107 (!) săptămîni de top la activ...) și că s-a vîndut în peste șapte milioane de exemplare.

Preludiul este **Hear You,** o „bucățică" în care ne sînt prezentate vocile celor trei, fără acompaniament și fără text (finalul discului repetă tema „preludiului"). **It's Only Life** începe promițător, ritmat, dar, din păcate, continuă și se sfîrșește cam monoton. Am remarcat folosirea chitarei electrice (lucru rar la Wilson Philips) care a înăsprit într-o oarecare măsură sound-ul trio-ului. You want **See Me Cry** este un show acceptabil urmat de **Give It Up,** o piesă ritmată, dansabilă, cu un început foarte apropiat de marele hit al lui Billy Ocean — **When The Going Gets Tough.** A cincea este **This Doesn't Have To Be Love,** lentă, printre cele mai bune de pe acest LP și apoi vom asculta și o baladă rock, **Where You Are ?** Melodia mea preferată este **Flesh And Blood,** un slow excelent cu un text foarte bun. Știu, veți spune că ajunge cu atîtea piese lente și că vreți ceva mai ritmat : **Don't Take Me Down** merge ? Dacă nu v-a plăcut nu-mi rămîne decît să dau o fugă pînă la New York (o baladă rock) unde voi face plinul pentru H Houston **(Fueled For Houston)** deoarece acolo o voi întîlni pe **Carmen** (un slow de o bună factură). Din păcate, va trebui să mă despart de ea și voi rămîne singur. **Alone** (un alt slow) dar nu-i nimic, vă am pe voi, prieteni Music Box-ului...

Aș reproșa trio-ului faptul că s-a îndepărtat de linia melodică a albumului de debut (ale cărui piese le-a adus numeroși fani) dar părerea mea contează mai puțin, important fiind faptul că și acest LP a intrat, totuși, în top-ten-ul albumelor din Billboard.

PUNCTE

Elisabeth Taylor preferă diamantele

La fiecare doi ani, celebra artistă își lansează pe piață cîte un nou parfum. După Passion, Passion for Men, *anul acesta ea a recidivat cu* White Diamonds. *De data aceasta n-a putut rezista tentației de a decora flaconul cu pietrele ei favorite : diamantele. Pasiune pe care i-o*

cunoștea și fostul ei soț, actorul Richard Burton. Botezat White Diamonds Special Edition, *flaconul realizat cu totul excepțional, așa cum se vede și în fotografia alăturată, costă o nimica toată, doar 100 000 dolari. Banii pe care Elisabeth Taylor, interpreta din „Pisica pe acoperișul fierbinte" sau „Îmblînzirea scorpiei", îi va strînge din vînzarea parfumului* Diamante albe *vor fi donați în contul cercetărilor pentru înfrîngerea maladiei secolului, SIDA.*

Un prieten al copiilor...

Există o mică tradiție în lumea desenelor animate. În fiecare se desfășoară o mică ceremonie care marchează împlinirea unui anumit număr de ani de la apariția unui cunoscut protagonist al acestui gen cinematografic. Este vorba de Bugs Bunny, celebrul iepure care a fost eroul a mii de scurt metraje, foarte îndrăgit de tinerii săi spectatori. Primul film în care a apărut, istetul iepure, a fost turnat în anul 1940, în studiouile „Warneer Bros" din Hollywood. A intrat apoi în obișnuință ca, în ficare an, la data debutului lui Bugs Bunny, să aibă loc aniversarea sa. O asemenea manifestare, care a căpătat o amploare deosebită, s-a petrecut în anul 1990, cînd Bugs Bunny, a „împlinit" vîrsta de 50 de ani. Nu de

mult, la New York a avut loc tradiționala aniversare anuală din care vă redăm o secvență. Alături de „sărbătorit" se află Rolf Harris, un celebru prezentator al unui post de televiziune, ținînd în mînă un enorm morcov, mîncarea preferată a lui Bugs Bunny.

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului I București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Paul IOAN, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA : Piața Presei Libere nr. 1, telefon : 17.60.10/ 17.60.20, ADMINISTRAȚIA Editura Presa Națională S.A. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO.BOX 33—57, Telex 11995 ; 11034, Fax 90 — 18.56.73 — București — Piața Presei Libere nr. 1 — România.

SERVICIUL DE DIFUZARE ȘI PUBLICITATE : 18.24.27.

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

magazin

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spataru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692).

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

În exclusivitate pentru revista „Magazin"

CERCETĂTORI ROMÂNI ÎN „MARELE NORD CANADIAN" (II)

Corespondență de la
TEODOR NEGOIȚĂ
— *directorul Programului român de cercetări polare* —

În sfîrșit avem insula în față ca pe o carte groasă pe care acum o putem citi în liniște. Privită din perspectiva unui om lipsit de sensibilitate insula pare întrucîtva insipidă. Canadienii o consideră doar un sanctuar de păsări. Ne întrebăm deseori unde sînt aceste păsări care s-ar afla în perioada clocitului. Sînt într-adevăr puține la număr, este vorba în primul rînd de gîsca zăpezilor (Snow goose) cu penaj alb și vîrful aripilor negre, al cărei strigăt răzbate cînd trece în stol de 10—12 pe deasupra taberei noastre.

Protecția naturii este extrem de exigentă în această parte a lumii. De aceea sînt permise cît mai puține expediții care pot deranja sau polua mediul. Adevărul este că prin sistemul obținerii licenței se face o triere a expedițiilor științifice al căror motiv trebuie să fie bine întemeiat. N-am întîlnit pe aceste meleaguri pe altcineva, decît doi turiști din Noua Scoție, veniți aici numai pentru o zi.

Am pătruns în insulă cu pușca sigilată, conform regulamentului poliției canadiene din Pond Inlet, localitate cu aproape 1 000 de eschimoși.

Ne gîndeam că urșii atît de prezenți în zonă ne vor ocoli. Deseori, orice zgomot ne aducea o clipă de incertitudine și neliniște, mai ales cînd reușeam să adormim. Nu puteam face abstracție de instinctul nostru de autoconservare. Vrem totuși să ne întoarcem cu bine acasă! Mulți vehiculează ideea folosirii unui sistem de semnalizare în jurul corturilor, numai că ursul alb este un animal foarte inteligent și atacă fulgerător.

Fiind zi polară permanentă, ne-am acomodat cam greu bioritmul la mediul de aici. Noaptea ne culcăm pe la ora 22, cînd soarele este la nord și ne trezim dimineața în jurul orei 8,00, cînd eu încep determinările de cromatografie pe vegetația arctică.

În jur, totul este mort, mușchii și lichenii sînt uscați de ger. Singura Saxifraga Oppositifolia, o floare roz, numită și floarea lumii nordului, apare curajoasă între blocuri de stînci unde se află puțin pămînt dar este însorită și apărată de... frig. După kilometri întregi parcurși ca prin pustiu, îți încîntă inima cînd o întîlnești.

Peisajul pe o suprafață de aproape 18 000 kmp este dominat de lanțul muntos Byam Martin care se întinde de la vest la est, incrementi într-o cumplită tăcere. Vîrful Thule (2 132 m), cel mai înalt din insulă se profilează pe cerul albastru, alb ca un bătrîn. La sud ne învecinăm cu insula Balfin iar spre nord imaginația te poate purta spre imensitatea banchizelor care trec pe la Polul Nord.

Într-una din zile am străbătut o porțiune din ghețarul Sermilik și aceasta nu de dragul sportului (și o expediție științifică implică mișcare la pătrat), ci din plăcerea de a descoperi în detaliu locurile la care visasem.

Trecînd de văile dintre morene aglomerate cu blocuri de stîncă, pe ghețar încerci un sentiment nou: este senzația dată de plecarea într-o expediție amplă.

Peretele ghețarului se ridică în fața noastră aproape vertical și colegul Viorel Rusu, lector la Universitatea din Iași, geograful expediției noastre, face o serie de observații științifice interesante. Grosimea ghețarului poate depăși 100 m, deci o cădere într-o crevasă poate fi fatală. Ocolim canioanele adînci, spectaculoase, netede ca oglinda și prin zăpada moale urcăm spre zona de platou. Sîntem liberi și ne putem satisface dorința noastră de acțiune și cunoaștere.

Un vîrf (aproape 800 m), care țîșnește alături de noi direct din mare, trebuia cercetat. Simțeam pe obraz razele tăioase ale soarelui. Pe măsură ce urcam pe acest munte format numai din blocuri, datorită dezagregării, rafalele de vînt erau mai violente, aerul mai rece. Structura lui ne ducea cu gîndul la Munții Măcinului din Dobrogea. La un moment dat au început să ne însoțească culmi ascuțite și am observat mai bine configurațiile unor ghețari din apropiere. Spre sud marea care este acum acoperită de o banchiză de cîțiva metri te poate purta spre coastele Americii sau spre China, îmbarcat pe un volier care să navigheze lent din insulă în insulă. Evitînd o cornișă de zăpadă care se încovoia spectaculos pe vîrf am făcut fotografii și pentru sponsori.

Acum vîntul suflă dinspre nord îngrămădind pe cer nori sidefii. Am lăsat în urmă pentru un timp magazinele, mașinile și muzica, orele de slujbă, pentru a petrece aici ore în șir, într-o singurătate perfectă. Iar aici viața se desfășoară după reguli severe. Auzim uneori cîte o avalanșă de pietre din morena laterală a ghețarului sau vîntul care zgîlțîie zdravăn cortul, mai ales cînd vine o furtună. Ne aflăm la aproximativ 200 Km de Polul Nord Magnetic. Și ce surprize ne va mai oferi oare imensitatea pustiului de gheață?

„Scutul de ozon" al Terrei continuă să se deterioreze

Fotografia furnizată de DPA îl înfățișează pe ministrul german al Cercetării, dr. Heinz Riesenhuber care a efectuat nu demult un zbor deasupra orașului suedez Kiruna în scopul evaluării stării în care se află stratul de ozon de deasupra regiunii respective.

Cele mai recente măsurători realizate în atmosferă de NASA evidențiază reducerea considerabilă a centurii de ozon care ne protejează contra periculoaselor raze ultraviolete B emise de Soare. Măsurătorile indică existența unui risc major al unei „catastrofe silențioase" pentru zona cuprinsă între Toronto, Amsterdam și Moscova. Nordul bogat, principalul responsabil de degajarea în atmosferă de clorofluorcarboni — CFC (compuși chimici deosebit de nocivi formați din clor, fluor și carbon, prezenți în aerosoli), nu a luat în serios semnalul de alarmă tras de prestigioasa revistă americană „Nature" încă din 1974, care sublinia că CFC deteriorează suficient stratul de ozon pentru a provoca o creștere semnificativă a cazurilor de cancer al pielii și pentru perturbarea climatului terestru.

Diminuarea stratului de ozon este principala cauză a creșterii temperaturii globale, de producere a așa-numitului „efect de seră". În 1987, imensa „fereastră" de deasupra Antarcticii a fost aproximată cu întreaga suprafață a Statelor Unite. Fiecare procent al reducerii centurii de ozon atrage după sine o creștere a riscurilor contractării cancerelor de piele cu 3 la sută. Rezistența organismului uman la bolile infecțioase este sensibil diminuată. Cei mai expuși sînt în prezent australienii, care duc campanii la scară națională de lămurire a populației cu privire la pericolele ce decurg din expunerea îndelungată la soare.

Locuitorii emisferei nordice sînt la fel de amenințați de deteriorarea păturii de ozon, ca și cei situați în regiunile sudice ale planetei, cu un decalaj de timp care nu mai este atît de mare cît se credea pînă acum. Primele rezultate obținute de specialiștii din cadrul EASOE („European Arctic Stratospheric Ozone Experiment") au confirmat măsurătorile celor de la NASA: CFC se descompun în aer datorită efectelor razelor ultraviolete și, transportate de curenții de aer din emisfera nordică în regiunea antarctică, se combină cu ozonul, formînd dioxid de clor. În nordul extrem, deasupra Arcticii, la altitudinea de 20—25 km, s-a constatat o scădere a stratului de ozon cu circa 23 la sută!

„Protocolul de la Montreal", semnat în 1988 de țările industrializate, stipula reducerea cu pînă la 50 la sută a consumului de CFC pînă în 1998. Între timp, alarmate de continua mărire a „ferestrei" de ozon de deasupra Australiei și Noii Zeelande, aceste state au decis interzicerea producției de CFC pe plan internațional pînă în anul 2000. Comunitatea Economică Europeană (CEE) și-a fixat ca termen limită anul 1997. Țările puternic industrializate dispun de forța economică și tehnologiile necesare găsirii și înlocuirii pe scară largă a CFC cu substituenți, cum ar fi doi compuși hidrogenați — HCFC 133 și HCFC 134 — care se descompun singuri la joasă altitudine datorită atomului de hidrogen. Aceasta este numai una din pistele pe care înaintează știința contemporană în dificila sarcină de producere de înlocuitori ai CFC. Ce pot face, însă, țările din „lumea a treia" (două treimi din populația mondială) în această direcție? Confruntate cu numeroase probleme, în primul rînd de supraviețuire, aceste țări nu au posibilități financiare pentru a respecta hotărîrile luate la Montreal cu privire la reducerea consumului de clorofluorcarboni.

Germania și-a fixat ca termen anul 1995 pentru stoparea producției de CFC, iar în urma măsurătorilor efectuate de NASA, ministrul german al Mediului, Klaus Töpfer, a cerut devansarea acestuia cu doi ani. Continuarea răspîndirii în atmosferă a unei mari cantități de CFC nu face altceva decît să amplifice la maximum riscurile majore asumate de pămînteni; clorofluorcarbonii se descompun în stratosferă abia după 400 de ani!

ȘERBAN FILIP

O enciclopedie cu 852 408 pagini!

Studenta din fotografie este gata să întreprindă una din cele mai dificile încercări de lecturare. Motivul? Ea dorește să inițieze acțiunea de lecturare a celei mai mari enciclopedii din lume, mai precis cea chineză care cuprinde în total 852.408 pagini(!) împărțite în zece mii de capitole conținînd circa 100 de milioane de ideograme. Un exemplar din această

enciclopedie se află la Biblioteca din Hamburg (Germania) de unde reproducem fotografia, menționînd doar faptul că n-o invidiem deloc pe tînăra studentă, ci doar să-i dorim o... lecturare cît mai agreabilă și, mai ales, timpul necesar pentru parcurgerea imensului număr de pagini care alcătuiesc „Enciclopedia Chinei"..

Cum mor, uneori, pelicanii

Pelicanul din fotografia alăturată, a fost recuperat din Marea Mediterană, de-a lungul unei lungi coaste în zona orașului Haifa. Pelicanul recuperat din mare a făcut parte din cele peste 450 de exemplare asemănătoare, decedate și aduse la mal de valurile mării. Cu toate analizele care s-au făcut, nu s-au putut explica exact motivele care au dus la acest dezastru ecologic. Singura ipoteză avansată (și probabilă) a fost aceea că pelicanii au murit datorită faptului că au consumat pești infestați cu diverse reziduuri poluante neindentificabile.

Moda de cauciuc

Mandana McPherson și Cameron Trotter, două ecologiste îmbătimite de protecția mediului înconjurător au avut o idee destul de ciudată privind refolosirea pneurilor uzate, aruncate în lăzile de gunoi americane. Ele s-au gîndit să le utilizeze, ca materie primă, în confecționarea unor saci de mînă, genți, portofele centuri, sandale, fuste, jachete, etc. Mandana desenează mai întîi modelele și, împreună cu prietena sa, le dă viață. Cameron se ocupă apoi de vînzarea obiectelor create, prețul variind între 10 și 400 dolari, în funcție de model. Cel mai bine s-au vîndut sacii de mînă de proveniență Firestone, Michelin și mai ales Pirelli, supradenumiți „Gucci de cauciuc".

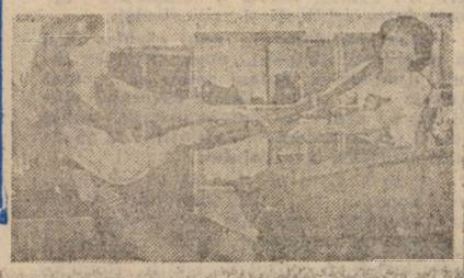

incursiune în paranormal

VISE PREMONITORII, CU SCADENȚE GLOBALE...

Întrebarea pe care și-o pun cei ce au vise premonitorii, după ce cele mai multe din ele au fost confirmate, este cine anume construiește în subconștientul celui ce primește un mesaj, acel scenariu care se va materializa ? Dacă s-ar putea răspunde la o asemenea întrebare, am atinge cel puțin o infimă parte din Cauza multor fenomene. De aceea rămînem resemnați în a accepta o seamă de fenomene fără orgoliul de a le ști cauzele, sau de a le înțelege mecanismele secrete care concură la atîtea efecte din sfera paranormalului. Cu întrebarea rezumată mai sus își începe și d-na profesoară Elena Pădurariu, din Adjud, descrierea unor fenomene interesante. De data aceasta distingem premoniții cu caracter global care vizează spațiul și timpul oamenilor, și nu doar un singur destin. Interesant de observat că pînă în 1989, corespondenta noastră avea vise marcate de „starea timpului social și politic" din trecut. Vise cu apariții demonice, cu intruziuni perturbante și cu proiecții funerare aproape explicite. Odată cu schimbarea timpului istoric și cu apariția unor evenimente noi, proiecțiile premonitorii au căpătat alt curs. Merită a fi transcris acest vis premonitor. Nu ne hazardăm să-l transformăm într-un subiect de alertă — în unele publicații au apărut consemnări despre eventuale tulburări sociale grave, în România de pildă în toamna acestui an ! Nu subscriem unor mesaje de acest fel, care pot crea o psihoză a fricii, ci rămînem consecvenți dorinței exprimate la început, de a consemna pur și simplu din cazuistica paranormală exclusiv românească. Apoi, mai știm că unele evenimente prefigurate paranormal prin viziuni sau revelații, depind de dimensiunea energetică a tot ce ne înconjoară : o premoniție poate fi „exactă", dar pe parcursul construirii ei pentru viitor, sînt posibile mutații energetice, care îi deturnează finalitatea. Lucrurile sînt deosebit de complexe, iar visul premonitor care urmează este foarte concret :

„Visul l-am visat într-o duminică dimineața — ne mărturisește prof. E.P. — și se făcea că se anunțase pe planeta noastră un potop general. Eu încercam să pun lucrurile în mașină și să ne urcăm, întreaga familie, ca să fugim undeva. Dar o voce ne spunea că nu are rost să fugim, pentru că mai bine apărați sîntem aici unde ne aflam. Apoi parcă a apărut apa peste tot, valurile înaintau spre noi. Eu stăteam cu băiatul meu pe un petec de loc uscat și priveam îngrozită în jur. La o oarecare distanță se observa că înaintau munții de apă. M-am uitat spre cer. Erau nori negri ce se deplasau cu mare iuțeală. Speriată, am tras copilul spre mine dorind să-i spun să urce în brațele mele. Dar n-am reușit decît să strig cu privirea spre cer : Iisuse ! După această invocare, norii s-au spulberat, s-a arătat soarele pe cer, un soare superb ce-și arunca razele peste pămînt. Totodată se vindecau rănile lăsate de potop. Soarele avea un aspect deosebit, de la auriu la portocaliu și parcă emana spre planeta noastră bucurie, fericire. În timp ce-l priveam, din razele lui s-a întins o mînă formată din nori ne-a cuprins pe mine și pe copil și ne-a ridicat sus. Stăteam în palma imensă, iar în fața noastră era o căsuță. O voce ne-a spus să intrăm ,să ne odihnim, pentru că am suferit destul. Am intrat într-un interior simplu am culcat copilul care a adormit imediat. Mă uitam, în acel loc straniu, calm, binefăcător, cu sentimentul că eram eu însămi tolerată la o minune".

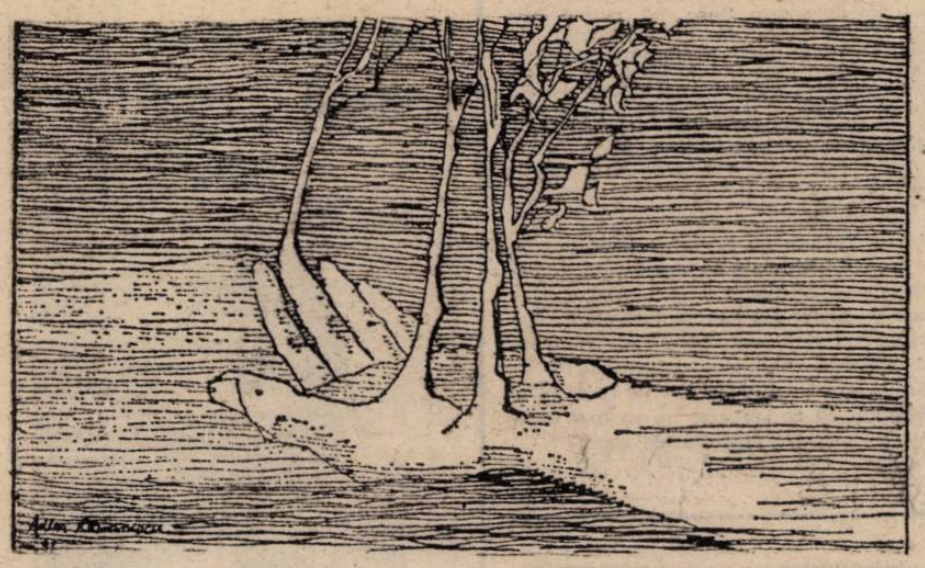

Acest vis, cu deschideri largi și simbolică planetară, este mai puțin analizabil prin recurgerea la fantazarea subconștientului. În același timp, însă, este imposibil de prefigurat premonitia lui. Dacă visele anterioare, ale aceleiași persoane, au fost validate în anul 1989, de evenimente, aceasta e mai greu de interpretat — și, noi nici nu ne ocupăm cu așa ceva ! Deci rămîne ca timpul care curge în legile lui să vă confirme premonițiile. Vom fi primii care vom consemna confirmarea — în cazul că nu va trebui să așteptăm peste capacitatea noastră biologică de a traversa timpul de la vis, la evenimentele prefigurate...

ION ȚUGUI

Semeni care ne pot alina suferințele

DE LA „SĂNĂTATEA" LOCULUI ÎN CARE TRĂIM, LA SĂNĂTATEA ORGANISMULUI

Reluînd seria convorbirilor cu d'. CONSTANTIN MARIAN BORȘ, vom aborda în acest episod un aspect al domeniului energiilor despre care în România avem foarte puține relatări. De aceea, poate, ni se pare straniu să aflăm că locul nostru de muncă, locul unde dormim, locul unde ne place să stăm în tihnă, în ambiața casei, pot fi marcate de surse negative de energie uneori cu consecințe dintre cele mai grave. Înlăturarea acestor „noxe" energetice este astăzi posibilă. Dar mai întîi trebuie să știm despre ce este vorba :

— Un rol important, uneori chiar decisiv asupra stării noastre de sănătate îl reprezintă pur și simplu influența locului asupra organismului uman. Despre acest fapt s-a scris mult în multe țări, prea puțin sau aproape deloc la noi. De pildă în Germania există un institut de specialitate, în cercetări radiestezice. Acest institut a studiat, printre multe altele, accidente de circulație după o statistică raportată la anumite locuri, și s-au obținut determinări radiestezice precise, ale unor puternice influențe geonocive. În Franța există o colaborare directă între arhitecți și radiesteziști.

— Deci un domeniu nou, căruia nu i se potrivește dictonul „omul sfințește locul", dimpotrivă, putem spune că „omul trebuie să-și aleagă locul" favorabil stării lui de sănătate. Putem asimila acest nou și modern domeniu științific de abordare benefică a arealului.

— Este absolut necesar să includem acest domeniu în multe activități ce țin de ambiental. Acum, la noi în țară beneficiem de existența unor specialiști radiesteziști în cadrul Societății Române de Radiestezie, și este cazul să efectuăm, la cerere, unele aplicații în acest sens — al determinării „locului curat energetic".

— Referindu-ne la om, la influența locului asupra sănătății noastre, acest aspect, de altfel cel mai important, poate fi evaluat corect și, mai ales, cu ce rezultate. Puteți vorbi despre cazuri reale, cînd locul nociv a avut efecte negative asupra oamenilor ?

— Pot aminti acum de îmbolnăviri grave datorate locurilor geonocive atît la locul de muncă cît și acasă, în special în ceea ce privește așezarea patului, spre exemplu. S-a constatat că apariția unor boli grave, cum sînt cancerul, cardiopatia ischemică cu infarctul miocardic și accidentele vasculare sînt legate de asemenea locuri în care două-trei persoane au locuit în respectivul spațiu, și au avut afecțiuni grave pînă la deces !

— Ați depistat și evaluat un asemenea caz ?

— Relevant mi se pare cazul unei cunoștințe care preluînd într-un institut o funcție de conducere, și-a luat în primire biroul și scaunul, mutîndu-le de la fereastră, unde i se părea că-l trage curentul. A murit de un cancer pulmonar după circa doi ani. Menționez că nici înainte și nici după aceea nu a mai stat în acel loc altcineva.

— Cum ați ajuns la concluzia că zona respectivă era geonocivă ?

— Am deplstat radiestezic chiar pe locul scaunului și al biroului o zonă puternic malefică geonocivă, de circa un metru diametru. Această zonă a fost fatală !

— Există semne care ne pot avertiza asupra locului, fără a fi informați sau a cunoaște ceva despre relația dintre loc și sănătate ?

— Se poate vorbi și despre astfel de semne, dar cărora nu li se acordă vreo importanță, asta pentru că lucrurile nu sînt cunoscute. De pildă se poate observa cum în dormitorul copiilor, sau în locul unde ei dorm, aceștia, dacă au vîrsta între 2 și 3 ani se răsucesc în pat peste noapte, căutîndu-și poziția, manifestîndu-se inconștient într-o neliniște evidentă. Par să nu-și găsească culcușul potrivit. Este un semn de care trebuie ținut seama. Semne de acest gen mai pot da și animale care obișnuiesc să evite, să ocolească locurile cu radiații telurice, optînd instinctiv pentru locuri de somn favorabile. Excepție face de la această „regulă" pisica, ea caută pentru somn asemenea locuri telurice.

— Cum puteți interveni în aceste nevăzute surse de primejdii ?

— Deocamdată făcînd cunoscut faptul. Dacă nu mă înșel este pentru prima oară cînd vorbim despre așa ceva. Dar consider deosebit de important și pentru țara noastră să se știe totul despre asemenea fenomene răspunzătoare direct de sănătatea noastră. Prin disponibilitatea membrilor Societății Române de Radiestezie și profesionalismul lor, se poate face, la cerere, o investigație de specialitate în sensul celor expuse mai sus. Această invstigație poate fi efectuată atît acasă, cît și la locul de muncă. Dar și efectuarea unor studii complete în cazul unor noi construcții, precum și în transporturi, în special cele rutiere, pentru prevenirea accidentelor.

(Va urma)

ION ȚUGUI

Întîlnire cu spiritele independente

CINE PE CINE NU LASĂ SĂ DOARMĂ?

De abia adormise Suzuko Hashizume cînd este trezită de explozii puternice la etajul superior. Prima grijă : să conecteze magnetofonul — care însă nu voia să funcționeze ! Enervată, îl desface... pentru a constata că una din baterii era așezată invers, ceea ce nu i se mai întîmplase niciodată pînă atunci ! O montează corect și poate astfel să înregistreze zgomote din ce în ce mai puternice răzbătînd din toate părțile. Unele aidoma bătutului din palme, — obicei care mai persistă în unele case braziliene — dar în orice caz nu la o asemenea oră.

După vreo trei ore izbutește să adoarmă, dar se trezește după altele trei, cînd mama începuse să prepare în bucătărie micul dejun. Prima surpriză de dimineață : în dulapul din bucătărie mama dă peste... mantaua de ploaie a lui Suzuko, pe care în seara precedentă o pusese în debara. Totul este fotografiat și Suzuko se duce la baie, unde în ajun își lăsase la uscat umbrela. Dar și aceasta dispăruse. O găsește în curtea din spatele casei, înconjurată de cîini, care de altfel nu reacționaseră în nici un fel la evenimentele care marcaseră noaptea precedentă.

Spre seară avea să vină rîndul lui Guy Lyon Playfair, autorul cărții, să se întîlnească cu PK 15.

El a sosit la fața locului împreună cu directorul Institutului Brazilian de Cercetări Psihobiofizice, Hernani Guimaraes Andrade și cu Sergio, fiul acestuia. Pentru început au desenat în cele mai mici detalii toate stricăciunile produse de spirit, apoi s-au așezat să aștepte ora 12.30 noaptea pentru a vedea dacă aventurile prin care trecuse colega lor se vor repeta. Nu s-a întîmplat nimic și o oră mai tîrziu directorul și fiul său s-au retras. A rămas Playfair, citind o carte...

S-a dus și el la culcare. Se făcuse trei dimineața. Despre ceea ce s-a întîmplat în continuare, îl vom lăsa însă să povestească cu propriile sale cuvinte :

„Mai întîi am avut un ușor șoc auzind ceasul cu cuc de deasupra patului bătînd jumătatea de oră. Mi-am spus este evident o mare deosebire între felul în care se percep sunetele ziua și în timpul nopții, cînd este liniște. Doar că nu mai era noapte.

Și dintr-o dată...

Programarea a fost perfectă. Lui Suzuko i s-au întîmplat toate exact la 12.30, iar mie exact cu cinci ore mai tîrziu. Încă un exemplu deci de coincidență plină de semnificații...

Coborînd, Iracy m-a întrebat dacă am auzit exploziile. Dacă le-am auzit ? Dar ar fi putut cineva să mai doarmă cînd întreaga casă era pur și simplu zguduită ? Mi se păruse că veneau din zona între cele două dormitoare de la etaj, dar Iracy pretindea că ar fi venit de jos.

Nu am putut număra exact exploziile, dar cred că au fost cinci sau șase. Iracy s-a întors în dormitorul ei, iar eu am încercat să mă trezesc cu adevărat.

Un minut mai tîrziu, unsprezece bubuituri asurzitoare au răsunat din nou la etaj. Păreau niște lovituri extrem de puternice date cu o coadă de mătură într-o podea de lemn, deși nu înregistram nici o vibrație, iar ecoul loviturilor era mai puternic decît m-aș fi așteptat. Am verificat că magnetofonul funcționa și că nimeni nu umblase la baterii. După trei minute, alte șapte lovituri. Imediat practic, opt bătăi din palme, după care au urmat nu mai puțin de cincisprezece lovituri asurzitoare, ca și cum cineva nu era sigur că a reușit să atragă suficient atenția. Era ora 5.40. Fiecare set de lovituri a răsunat ușor diferit. Am bănuit-o pe Nora, mai ales că puțin mai tîrziu am descoperit sub un pat o pereche de pantofi grei pe care îi purta ea."

Argument contra ? Mama Norei depune mărturie că fiica ei luase un somnifer puternic. O complicitate între cele două este de-a dreptul ridicolă ! Argument pro ? Cîinii, sau mai bine zis inexplicabila lor lipsă de reacție, ceea ce duce cu gîndul la o persoană cunoscută care ar fi efectuat în tot acest timp deplasări prin apropierea lor. Una peste alta, singurul suspect real rămîne... Iracy.

Mai ales dacă ne gîndim la un alt fapt absolut uluitor : din cartoanele avînd înscrise litere pe ele, cinci au fost întoarse cu fața în jos, fără ca nimeni să fi trecut pe lîngă ele și fără ca să existe posibilitatea unei schimbări accidentale de poziție (ele se aflau pe o porțiune de podea cu suprafața lipicioasă). Literele erau A, C, H, Y și D. Dintre ele, unele apar și în numele lui Iracy...

MIHAELA DOROBANȚU

LA FIECARE 15 MINUTE DISPARE O SPECIE

Un genetician privește lumea

Ultimele „muzee naturale" ale planetei... Pigmeii, hotentoții, bosimanii, amerindienii Amazoniei, micile triburi pierdute în pădurile Indoneziei autohtonii din Australia... vor dispare. Și ei ca și alte specii animale — la fiecare 15 minute pleacă o specie —, un alt miracol pe care natura îl uită. Nimic nou. Întreaga istorie a Pământului a fost un joc al vieții și al morții. Se estima cîndva că de-a lungul istoriei Planetei au apărut aproximativ două miliarde de specii. Mai mult de 99 la sută aparțin amintirii. Și cert nu vom ști niciodată cum au arătat. Dar atunci evoluția exploda. Ea arunca în circulația vieții nenumărate experimente inedite. „Indiferența" n-o interesa, nici victimele nici noul și el mai mult sau mai puțin efemer. De data aceasta însă locul speciilor dispărute nu va mai fi luat de nimeni. Pământul va fi mai sărac. Nu peste mult timp, copiii vor mai vedea lei și vulturi, elefanți și rinoceri... doar în muzee (ultimul lup a fost împușcat în Franța la sfîrșitul secolului trecut iar zimbrul Carpaților nostri a dispărut și el de secole).

Destinul populațiilor tribale este ineluctabil. Și nimic nu-l poate schimba. Explozia demografică... desertificarea vor obliga alte grupe umane, disperate să exploateze ultimele teritorii libere. Necesar vor împinge spre zone neospitaliere „primitivii".

Adaptați unui mediu pe care numai ei îl cunosc și îl valorifică rațional. Numai ei știu să extragă principii active din plantele pădurilor ecuatoriale... numai ei știu să vindece boli necunoscute de noi.

Odată cu ei se va termina o experiență începută cu nenumărate milenii în urmă.

Firește, etnologii i-au cunoscut... arta lor a pătruns în cultura vestică... știm cum arată... dar sufletul lor ne este străin.

Poate și mai dureros este că nu avem nici o explicație a adaptării lor la circumstanțe ambientale externe. Cum rezistă aborigenii australieni la diferențe de temperatură zi-noapte extrem de mari ? Care sînt resorturile primare ale supraviețuirii eschimoșilor într-un mediu cu totul neprielnic ? Sau al amerindienilor din Anzi ?

Nu este vorba despre modificările fiziologice superficiale — ele sînt cunoscute —, ci despre universul lor genetic. Pentru că evident, ele sînt cele care explică adaptarea și pentru ea trebuie să fie specifice. Ce înseamnă însă specific ?

Dacă nu vom pătrunde în microconstelația lor genică, vom pierde posibilitatea de a înțelege o parte din ceea ce a asigurat succesul nostru evolutiv.

Și genele lor ne-ar putea da condiția continuității într-un mediu alterat de propria noastră civilizație. Oricum, vom pierde o parte din bogăția genetică a speciei.

În fața perspectivei a fost sugerat un program de acțiune genetică cu totul neobișnuit — studiul genic al populațiilor pe cale de dispariție.

Acum avem posibilitatea de a secvențializa universul nostru genic. Și chiar dacă nu putem identifica toate genele trebuie să conservăm sîngele și să-l reanalizăm mîine. În mai puțin de un deceniu vom recunoaște cu certitudine și structura și funcția fiecăreia dintre zecile de mii de gene care alcătuiesc microuniversul nostru ereditar.

Este o obligație morală. În ultimul secol au plecat din istorie zeci sau sute de populații despre care nu știm nimic (se reaminteste mereu că ultimul tasmanian a fost vînat acum un secol).

Chiar dacă nu vom avea nici un beneficiu direct — economic — avem datoria de a defini hotarele variabilității noastre genice. Pentru că există. Și poate plecînd de aici, mă întrebam, de ce nu am extinde aria interesului nostru incluzînd și speciile de mamifere care vor dispare și ele. O bancă de embrioni aparținînd acestor specii a fost creată de mult. De ce nu și o bancă de gene. Pentru orice eventualitate. Bănci de gene vegetale există de mult. Este adevărat, ele au fost generate de interese economice imediate.

Am vrea să știm prin ce gene (și prin cîte) ne deosebim de cimpanzeii pitici, de leoparzi sau de rinoceri. Dar ei nu vor mai fi. Privesc înspăimîntat Pămîntul deceniilor viitoare... tendința de uniformizare genetică, cîteva specii sălbatice, ocrotite în restrînsele rezervații naturale, mii de rase de șobolani... și de insecte... atît. „Raselc" umane își vor pierde caracteristicile și populații hibride vor ocupa și nordul înghețat și ceea ce a mai rămas din pădurile ecuatoriale și tropicale... amenințate de foamete... într-un permanent război cu noii veniți — goniți și ei de spectrul morții...

Dacă vom pierde tot, ar trebui să păstrăm totuși dovezile unității noastre genetice. Și cîndva, cînd Terra, va muri, Universul își va reaminti că a existat o planetă care a cunoscut o aventură unică, stăpînită de o specie imprudentă, care a vrut să-și depășească condiția biologică... și care a vrut să ia locul zeilor...

C. MAXIMILIAN

POPASURI ÎN JURUL LUMII

● **SUB OBSERVAȚIE, POLUL SUD AL SOARELUI.** Peste doi ani, „Ulyse", sonda europeană lansată în spațiu în octombrie 1990, va poposi în preajma Soarelui, pentru a-i studia Polul Sud, iar în iunie 1995 va repeta operațiunea, de această dată asupra Polului Nord. La începutul acestui an, „Ulyse" a înconjurat planeta Jupiter, reușind să măsoare intensitatea și distribuția electronilor și protonilor vîntului solar, sarcina electrică a ionilor săi, cîmpul magnetic inter-planetar, undele radio și ale plasmei, compoziția și proprietățile particulelor foarte energetice și ale razelor cosmice, densitatea, temperatura și cinetica gazelor interstelare locale.

● **REZERVE AGRICOLE.** La sfîrșitul campaniei agricole 1991 (1992) în antrepozitele țărilor membre ale Pieței Comune se aflau 26 milioane tone de cereale, circa 900 000 tone de carne de vită, 260 000 tone de unt și 280 000 tone lapte praf. Nu ca la noi, unde bate vîntul. Costul depozitării și subvenționării acestei mari producții se cifrează la peste 65 miliarde mărci, jumătate din bugetul CEE. Veniturile agriculturii au scăzut, pentru cei mai mulți dintre ei, în ciuda subvențiilor acordate. Se apreciază că numai 20 la sută din marile exploatări agricole profită de pe urma sistemului comunitar. În anii următori, politica comună a CEE în domeniul agricol va înghiți 70 miliarde mărci la fiecare campanie agricolă.

● **80 DE DOLARI FIRUL.** Atît ar putea să coste firul de trandafir albastru produs în Japonia. A venit vremea obținerii de trandafiri albaștri. Mulți ani, încercările de selecționare și de încrucișare s-au încheiat cu eșecuri, trandafirul albastru neputînd fi obținut, deoarece nu se cunoștea faptul că printre genele acestei superbe flori care determină culoarea nu există nici una care să codifice producerea substanței colorante albastre. Genele dorite vor fi extrase din petunii și implantate în trandafiri, practică la care a recurs o societate australiană din sfera chimiei, cu sprijin financiar japonez. Dacă respectivii trandafiri vor face flori în 1993 sau 1994, valoarea lor va fi foarte mare la Tokio, Washington și în alte capitale occidentale.

Patru luni în India

CAPACITATEA DE A TE ARMONIZA CU PĂMÎNTUL ȘI CERUL (II)

Universul spiritual al Indiei continuă să fie pentru noi, europenii, plin de mistere. Dimensiunea inițiatică a acestei lumi ne este parțial cunoscută, însă pentru puțini dintre noi accesibilă în sensul practicii. Scriitorul Vasile Andru ne-a făcut cîteva mărturisiri în episodul anterior al acestei convorbiri, despre India și inițiați. Continuăm deci să-i dezvăluim gîndurile, impresiile, experiența dobîndită în cele 4 luni cît a stat în India.

— Rămăsesem la invitația căreia i-ai răspuns. Aminteai de un centru de învățătură tradițională. Mai exact despre ce este vorba ?

— Centrul Sivananda, la el mă refeream. Este un centru foarte bine organizat și ca transmitere a învățăturii tradiționale — Yoga, și ca inițiere în filozofia vedanta, și în terapia ayrvedică ; și mai ales în modelarea unei atitudini mentale caracterizate prin libertatea interioară, detașare de obiecte, autocontrol. Acest centru beneficiază de îndrumători realizați spiritualiceșteși dar mai ales de prezența emblematică a întemeietorului care este Swamj Sivananda.

— Pentru noi o „relație socio-cosmică", cum aminteai în episodul anterior, pare o sintagmă din afara temporalului, a lumii concrete. Poți stărui asupra spiritului acestei relații ?

— Prin aceasta eu numesc trăsătura necesară omului echilibrat, a omului împlinit : capacitatea sa de a se armoniza cu Pămîntul și cu Cerul, cu semenul și cu ritmurile Universului. Așadar o persoană care practică o disciplină spirituală nu devine un dezrădăcinat sau un aerian, ci dimpotrivă, echilibrul și normalitatea deplină sporesc.

— Astfel de experiențe pentru noi sînt însoțite uneori de stres sau tulburări. Inițierea ne pare improprie. Și totuși avem acces, cu răbdare, la acel univers spiritual. Ai resimțit aceste șocuri presupuse de mine ?

— Nu aș spune că e vorba de un șoc, ci de o stare de trezire accentuată și continuă. În toată această perioadă, cît am fost în India, timp de 4 luni, am resimțit starea de trezire. Ea se manifestă ca o receptivitate sporită la tot ce-mi ieșea în cale. Receptivitate mergînd pînă la sentimentul de sesizare a unei alte dimensiuni, acel „nevăzut". Cred că la starea aceasta contribuie și solaritatea spațiului, excitația solară neîntreruptă care are un efect în ce mă privește, de afinare a neuronilor. Și apoi excitația vizuală continuă prin vegetația abundentă tropicală în sud, iar în nord prin formele masive ale Muntilor Himalaya, care impresionează puternic văzul. Acestea ar fi cauze fizice, componente fizice ale stării de trezie pe care europeanul, nordicul mai ales le resimte puternic. Dar, pe primul loc, întîlnirile cu practicienii înțelepciunii, cu spațiile sacre care fac să sporească Duhul...

ION ȚUGUI

Două cuvinte magice: TWIN PEAKS

În curînd, întreaga lume va fi un Twin Peaks !".

Stimați cititori, admiratori și consumatori ai vestilor din paranormalul de lîngă noi, riscăm, într-adevăr, ca întreaga lume să devină un Twin Peaks generalizat. Nu

Ieri, întorcîndu-mă acasă, atenția mi-a fost atrasă de zbuciumul nefiresc al păsării Waldo. M-am apropiat de colivia ei argintată, făcută dintr-o rețea fină de sîrmă strălucitoare, după metoda furată de oameni de la capcana păianjenului. Nici n-apuc să-i dau binețe, că pasărea Waldo — încă netrecută încă în eternitate de Leo Johnson — mă avertizează că ceva neplăcut se întîmplă cu butucul — vizionar. Într-adevăr, mă reped în dormitor — reședința butucului-vizionar — și observ cum cineva își aruncase neglijent o haină peste trupul lui. Butucul-vizionar era gata-gata să se asfixieze. Am luat haina și i-am redat respirația iar butucul-vizionar mi-a spus : „În timp ce privești la serialul Twin Peaks, ceva se mișcă în este uluitor : el l-a sfidat pe Euclid dezvăluindu-ni-l ca pe un bătrînel de două mii de ani, cu idei învechite, conservatoare. Căci pentru David Lynch paralelele se întîlnesc în locul numit Twin Peaks.

Să recunoaștem că ne interesează mai puțin cine a ucis-o pe Laura Palmer (unii știu deja, a fost omorîtă de...), ceea ce aducem în căminele noastre sîmbăta seara este lumea paralelă de dincolo de conștientul nostru, dar care aparține inconștientului colectiv (cum spun psihanaliștii). Lynch face pe oficiantul acestui ren-

mai sus : nu Twin Peaks cultivă anormalul, ci o zestre mentală remanentă a noastră ne face să vedem anormalul din acea lume. Doar pare o lume psihedelică, alintată de înmiresmata melodie „Falling". Enigmaticul este în noi, iar realizatorii îi fac o radiografie încîntătoare. Atmosfera pare irespirabilă prin filtrul realității, dar ea are aceeași compoziție ca în diminețile înrourate de la munte. Cea mai bună dovadă este **existența obsedantă a iubirii, a iubirii pătimașe, convulsionate.** Fete cu o frumusețe mitologică (Audrey Horne pare o Miss a anilor '30) întreține cel mai sublim sentiment uman. Prin iubire Twin Peaks face conjuncția cu lumea așa-zis pare'elă, normală. Aici a „greșit" Euclid căci în geome-

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

Muriel Hermine.

Pentru a rămîne TÎNĂRĂ...

„nu s-au descoperit încă tratamente miraculoase. Există însă soluții eficace pentru a întîrzia efectele greu de înlăturat ale îmbătrînirii. Asupra cîtorva dintre ele vom stărui în rîndurile de față. Cu o ținută perfectă și o piele strălucitoare, învățînd să mîncați echilibrat, pierzînd kilogramele în plus față de greutatea dvs. ideală puteți întineri cu zece ani.

Lupta cu radicalii liberi, aceste particule chimice care au nocivul obicei de a provoca oxidarea țesuturilor își are importanța sa: unul dintre factorii implicați în acest proces soarele, de exemplu, provoacă formarea și acumularea de radicali liberi responsabili de îmbătrînirea precoce a pielii.

Astăzi tot mai mulți specialiști consideră că vitamina E și seleniumul ar putea neutraliza efectele radicalilor liberi.

Și tot specialiștii îndeamnă la folosirea cu moderație a vitaminei A acide. Supranumită „vitamina frumuseții" atunci cînd este folosită în creme, trebuie bine dozată și testată pentru că poate provoca alergii. Efectul său benefic nu poate fi însă negat. Cele mai recente cercetări ale unor specialiști americani au demonstrat că ea generează o reală reîntinerire a pielii și atenuarea ridurilor.

Statisticile mondiale relevă faptul că numărul femeilor fumătoare a crescut aberant. Chiar dacă sînt sigură că nu veți stinge țigara pe care o fumați în această clipă și nici nu veți renunța la următoarele, nu pot să nu vă reamintesc că fumatul accelerează îmbătrînirea generală. De altfel, în vestitele clinici occidentale de chirurgie estetică tot mai frecvent chirurgii refuză să efectueze operații estetice fumătoarelor

Supus stresului permanent, organismul va reacționa secretînd cortizol în exces. Rezultatul: corpul epuizat se fanează și devine bolnăvicios. Soluția sugerată: practicarea regulată a unor exerciții fizice.

Pentru a rămîne în formă cît mai mult timp creierul trebuie solicitat permanent. „Cu cît creierul este mai activ, cu atît tinerețea și longevitatea sînt mai perfecte", observă dr. Trèon.

Potrivit opiniei cercetătorului francez Henri Laborit excesul de radicali liberi datorați stresului poate genera leziuni pe creier. Remediul? „Buna dispoziție, calmul, arta de a te face plăcut, legi esențiale ale echilibrului biologic", potrivit opiniei cercetătorului Henri Laborit.

Iată însă și cîteva mărturisiri despre secretul tinereții cîtorva vedete.

■ **Muriel Hermine**: „Pentru a rămîne frumoasă, în fiecare dimineață și seară aplic o cremă antirid. La 28 de ani sînt deja foarte atentă cu epiderma: în fiecare seară mă demachez atent. De două ori pe an apelez la specialiștii unui institut de înfrumusețare".

■ **Liane Foly**, „femeia fatală", cîntăreață apreciată de francezi, la 30 de ani nu are nici un rid. Secretul său? „Mă oxigenez mergînd la munte sau pedalînd pe bicicletă. Chiar și în turnee îmi iau cu mine bicicleta...".

■ **Cindy Crawford**, la 24 de ani este una dintre cele mai frumoase fete din lume. Secretul frumuseții sale?" Înot enorm, iau în fiecare dimineață o tabletă de vitamina C, mă spăl pe cap în fiecare zi și nu mă machez aproape deloc ori foarte puțin cîteodată. Pentru a-mi păstra forma am o alimentație echilibrată, beau apă minerală, dar niciodată vin. Merg la saună. Rețeta mea cu... soarele este prudență pentru că „uzează" pielea..."

■ **Claudia Cardinale**, după ce a fost „vegetariană convinsă" după ce a ținut în fiecare an cure de slăbire, azi, la 51 de ani a adoptat o metodă extrem de simplă pentru a-și conserva frumusețea. Mănîncă o dată pe zi, pe sătur. Pentru că, important este, susține celebrul star, să satisfaci această plăcere gustativă dictată de creier. Din meniul ei fac parte legume, fructe, salate, dar și prăjituri pe care le face singură ca o deconectare. „În schimb, seara nu mănînc decît legume", spune Claudia Cardinale.

Liane Foly

Claudia Cardinale

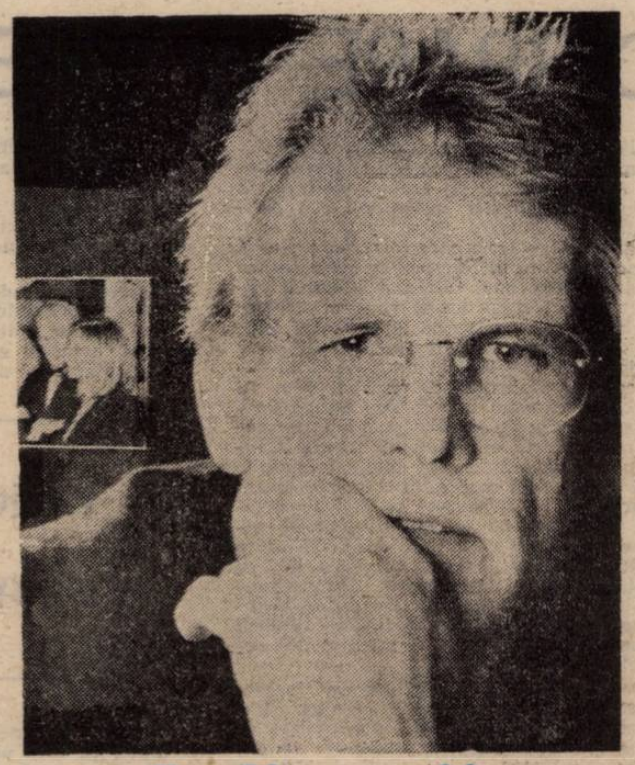

Indiscreții

Cineaștii spun că 1992 va fi „anul Nolte"? Actorul în mare vogă, Nick Nolte aspiră la un Oscar. În schimb viața sa personală este departe de orizontul superlativelor. Cu cîteva luni în urmă a divorțat pentru a treia oară. Motivul esențial? „Nu înțeleg deloc femeile" mărturisește Nick Nolte. El adoră sexul frumos, dar viața în doi îi pune numeroase probleme și atunci de fiecare dată Nick sfîrșește prin a alege libertatea.

Era încă la Universitate cînd s-a căsătorit cu Sheila Page. „Cînd privesc înapoi povestește Nick, înțeleg că relația noastră era sortită eșecului. Sheila, mai în vîrstă decît mine, avea doi copii. Cînd am decis să devin actor mi-am dat seama că pentru ea ar fi fost o problemă să mă urmeze pe traseele mele..."

Nick a început o legătură cu actrița Karen Ecklund, care s-a terminat în fața tribunalului. În 1978 s-a însurat cu dansatoarea Sharon Haddad. Încă o legătură egitată care s-a soldat cu un divorț. În 1984, la 43 de ani s-a căsătorit cu Rebecca Linger, fiica unui medic, de 24 de ani. La nașterea micuțului Brawley, tatăl era deosebit de fericit. „După această poveste, iubesc din nou viața. Rebecca mi-a dăruit un fiu, simbol al unei formidabile fericiri". Dar, în 1991, a fost un nou divorț. Pus în fața acestor probleme de viață actorul recunoștea: „problema esențială este că eu nu înțeleg femeile. Cînd un băiat se îndrăgostește de o fată, cei doi se căsătoresc. Apoi timpul trece, la fel pasiunea și apoi fiecare se întreabă unde este magia trecutului lor."

Chiar dacă nu înțelege deloc femeile în schimb seducătorul Nick Nolte le iubește foarte mult... Cît timp? Este altă poveste...

101 diferențe...

● Potrivit unui studiu realizat de cercetători americani pe un eșantion de trei mii de persoane, bărbații ar suferi de migrene de trei ori mai frecvent decît femeile. Chiar dacă durerile lor de cap sînt de mai mică intensitate. La cei mai mulți dintre bărbați durerea dispare după cîteva ore, în vreme ce la femei se poate instala pentru cîteva zile. Același studiu relevă faptul că 20 la sută dintre persoanele de vîrstă cuprinsă între 20 și 40 de ani suferă de dureri de cap ce se repetă zilnic.

● Automobiliștii sînt din ce în ce mai grăbiți. Atît de grăbiți încît în Franța 21 la sută trec pe culoarea roșu a semaforului. Femeile la volan sînt în schimb mult mai prudente; doar 3 la sută s-au aflat în această ipostază.

● 36 la sută dintre fe-

CRONICA modei

Căldură mare...

Greu de suportat zilele fierbinți de vară... O soluție ar putea fi vacanța petrecută la mare. Dacă este mult prea costisitor, se poate apela la substitute: strandul, plaja pe marginea unui firicel de apă curgătoare... Costumul de baie și pălăria de soare vor fi nelipsite. (A.P.)

glob MAGAZIN

FEBRA DIAMANTULUI VERDE SAU GOANA DUPĂ SMARALDE

Este cunoscută iubirea nesfîrșită și ruinătoare a frumoasei actrițe Elizabeth Taylor pentru pietrele prețioase, și, în mod special pentru smaralde.

■ În mină, oamenii se ucid pentru el ■ La lumina zilei, unele persoane se ruinează pentru a-l cumpăra și apoi pentru a-l oferi ■ Încă din Antichitate, femeile au fost fascinate de smaralde.

O zi de mers separă Bogota, capitala Columbiei, de mina din Muzo situată în plini Anzi Cordilieri. O zi de mers pentru a plonja într-unul din cele mai periculoase locuri din lume. Zilnic se înregistrează doi-trei morți, victime ale loviturilor de cuțit sau ale gloanțelor de revolver. Muzo, deși este „țara smaraldelor", e renumit pentru mizerie și sărăcie. Seara, mii de bărbați cu fețele acoperite de negreală, se tîrăsc extenuați către coloniile unde sînt cazați. Acești căutători de comori se numesc „guaqueros". Procedeul de extracție este extrem de expeditiv pentru ca rentabilitatea să fie maximă. Smaraldele se ascund în grafit care este scos la suprafață, din inima pămîntului, și apoi spălat, sub cerul liber. La vedere rămîn doar pietrele mari, ușor vizibile, care sînt colectate de mineri. Nimeni nu pierde timpul pentru a scotoci după pietrele mici. Grafitul este ulterior împins cu buldozerele într-o vale al cărei nivel a crescut cu 50 m în ultimii zece ani. Aici, la picioarul muntelui, într-un decor de sfîrșit de lume, nu are nimeni voie să pătrundă. Și totuși, peste 30 000 de „guaqueros" nu trăiesc decît cu speranța că într-o bună zi vor putea pune mîna pe un smarald și vor fugi în lumea largă, scăpînd de acest infern. Puțini au însă această șansă, mai ales că patronii lor îi consideră de la bun început niște hoți veritabili. Se întîmplă însă ca unii „guaqueros" să-și pună viața în pericol și să treacă așa-zisa linie roșie, pentru a scotoci în comorile aruncate în vale. Majoritatea cad pradă tirurilor de foc ale paznicilor.

Valoarea unei pietre prețioase ? Un smarald columbian de 20 carate (1 carat este echivalent cu 0,2 grame) poate fi vîndut cu mai mult de 5 milioane de franci francezi. Sume enorme de bani se vehiculează anual în jurul acestor comori, care trec de pe-un continent pe altul, dintr-o mînă în alta... În 1991, de exemplu, smaraldele columbiene vîndute la nivel mondial au reprezentat un total aproximativ de 5 miliarde de franci. Smaraldele columbiene sînt din ce în ce mai mult concurate de cele din Zambia și Zimbabwe, țări care-și exploatează propriile zăcăminte încă din 1950. Cele mai frumoase exemplare sînt achiziționate de europenii occidentali. Celelalte merg cu predilecție în India, unde există o veche tradiție în comerțul cu pietre prețioase sau doar colorate. Brazilia este și ea o țară bogată în smaralde, extracția de aici întrecînd-o de cinci ori pe cea a Columbiei, dar exemplarele sînt mai mici și au o calitate inferioară. Pakistanul se situează pe poziția a cincea în extracția acestei pietre prețioase. După părerea specialiștilor surpriza în viitor ar putea veni de la Afganistan, deținătoare de asemenea bogății.

Toate aceste țări au un punct comun : contrabanda, piața neagră. Se spune că smaraldele călătoresc pe un covor zburător. Se apreciază că jumătate din producția Zambiei, deși este controlată de stat, dispare fără urmă, filiera începînd chiar cu minerii, apoi intră în scenă negustorii elvețieni, și comorile se pierd spre direcția India sau Israel. Prelucrarea, tăierea, șlefuirea lor presupun apoi truda în laboratoare (sofisticate în unele țări), măiestria artiștilor bijutieri, totul într-un singur scop : fascinarea bărbaților și, mai ales a femeilor, de la Alexandru cel Mare pînă la Elizabeth Taylor. Pasiunii imemoriale pentru această piatră prețioasă i s-au găsit numeroase explicații și totuși niciodată suficiente. Se spune că smaraldele sînt apreciate pentru puterea lor regeneratoare, pentru virtuțile lor întru fertilitate, culoarea lor ducînd cu gîndul la primăvara dătătoare de viață nouă. Alchimiștii îl denumesc, nu întîmplător, „roză de mai". Pentru mulți, a purta un smarald este o garanție față de răul potențial al vieții. Paradoxal este însă faptul că, pentru el oamenii se ucid, în numele vieții.

AURORA POPESCU

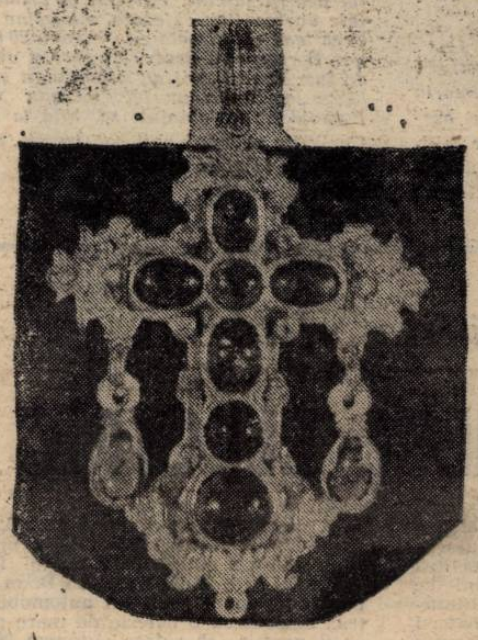

Această cruce din aur masiv cu garnitură de smaralde a fost realizată în 1622 și vîndută recent cu 7 milioane de franci.

moravuri XX

Un Făt-Frumos în... blugi!

Folosirea copiilor în activitățile publicitare ale diferitelor firme a început să fie pusă sub semnul întrebării din clipa în care s-a pus problema virstei minime a eroilor clipurilor publicitare. Mai exact din clipa cînd, acum cîțiva ani, a apărut un spot publicitar realizat pentru celebra firmă producătoare de blugi „Wrangler", în care era prezentat un făt „somnolind" în pîntecul matern și... îmbrăcat (!) cu o pereche de pantalonași, desigur, „Wrangler" ! Deci virsta — cu semnul „minus" ! Dar asta n-ar fi fost, în fond mare lucru încît să merite crîncene încriminări atîta vreme cît ne-am obișnuit deja de oarecare vreme cu imaginile întrauterine ale primelor noastre luni de viață. Practic, adevărata dispută a fost generată de apariția afișelor publicitare cu imaginea — mai mult decît... naturalistă — a unui nou-născut încă legat prin cordonul ombilical de mamă, imagine publicitară pentru produsele firmei „Benetton". Toată lumea a putut să-l vadă la colțurile străzilor în orașele Franței, anonim, însă deja „purtător de mesaj" informațional bine precizat. La scurtă vreme după apariția acestui „mesaj publicitar", Biroul de verificare a publicității din Franța (BVP) a luat atitudine cerînd retragerea acestei „impudice cărni pe cale să se nască". S-a evocat „violența", „sîngele", „medicalizarea imaginii" și, mai mult decît atît, un cît se poate de serios psihanalist a înfierat în coloanele ziarului „Le Monde" această „imagine perversă" a mărcii scandaloase. Replica autorilor a fost dată de Leslie Grunberg, vicepreședintele societății „Benetton France", care a declarat că „nu înțelege nimic" din toată această afacere atîta vreme cît „copiii adoră imaginea incriminată".

În orice caz această imagine-Benetton a produs două efecte : primul ilustrează, în pofida șocului moral, triumful vînzărilor mărcii respective pe piață, întrucît „scandalul" a declanșat un interes sporit pentru aceste produse, iar al doilea efect se referă la o teorie recentă a specialiștilor în publicitate, potrivit căreia cu cît produsul este absent din imaginea publicitară, cu atît marca (firma) cîștigă în prestigiu, în notorietate — și, implicit, în vînzări ! Ceea ce ar vrea să însemne că, nici mai mult, nici mai puțin, prezența... unei nuci de cocos într-un afiș publicitar reprezentînd o autostradă ar putea vinde cu succes mai multe biciclete — sau invers! Potrivit specialiștilor este vorba despre o manipulare de mare subtilitate dusă pînă la supremul rafinament al „perversității". Sigur, altfel ar fi stat lucrurile dacă imaginea ar fi fost aceea a unui Făt-Frumos îmbrăcat în scutece sau hrănit cu biberonul — deci drept reclamă pentru vînzarea obiectelor necesare unui nou-născut ! Cu alte cuvinte, care ar mai fi fost atunci farmecul reclamei dacă oricine ar fi priceput despre ce este vorba ?!...

În orice caz, ca o primă concluzie, copiii pot fi folosiți cu succes în activitățile publicitare încă înainte de a se ivi pe lume ! Oricum, încă e bine că nu și mai „înainte" de asta...

DANIEL VERBINA

EDITH PIAF — ultima dragoste...

I-a plăcut bunului Dumnezeu să așeze într-un trup atît de plăpînd și subțire un glas minunat, puternic și sonor ca un clopot. I-a mai plăcut să-i dăruiască acestei făpturi bolnăvicioase și fragile — pasiune, dragoste de muncă, inimă fierbinte și un caracter de oțel. Astfel că din toate aceste elemente fără armonie între ele, a creat-o Dumnezeu pe Edith Piaf.

Cînd femeia este tînără, și în plus interpretează sfîșietoare melodii, nici statura măruntă, nici frumusețea mizeră nu reprezintă o piedică în calea dragostei. Iubește și este iubită, rîde și plînge, ajunge la disperare, înnebunește de încîntare — și fiecare zi i se pare un mare dar al sorții. Dar cînd la 47 de ani bolile o năpădesc și o împovărează tot mai tare, cînd foștii iubiți se pierd pe undeva pe cărările vieții, atunci nici succesul nici banii nu mai reușesc să umple golul rămas în urma sentimentelor trecute. Deși are încă prieteni și milioane de admiratori — este foarte nefericită... fără dragoste !

Așa era Edith Piaf în 1962, singură în culmea gloriei.

Așa era cînd într-o bună zi l-a cunoscut pe Theo Sarapo — puștiul de douăzeci și ceva de ani nu reprezenta pentru ea nimic. La școală reușise doar să obțină bacalaureatul. Avea o meserie cu care nu se cădea să se laude în cercurile artistice ale Parisului. Era frizer și timp de cîțiva ani și-a practicat meseria într-un elegant local aparținîndu-i tatălui său, în provincie. Frumusețea nu-i prea dădea tîrcoale. Se mișca cu stîngăcie, trăsăturile feței erau penibile și tot la fel îi era figura — un om gras, teapăn, care se îmbrăca întotdeauna în negru. Foarte politicos și binevoitor, chiar serviabil, făcea în general o impresie proastă, pentru că dădea impresia că se străduiește să lingușească sau că este fals. Numai Edith Piaf a fost cea care din prima aruncătură de ochi a descoperit în el un om de o mare bunătate, de o timiditate bolnăvicioasă, total lipsit de încredere în sine. Cineva i l-a prezentantat ca un fervent admirator al talentului său, iar ea i-a propus pe loc... un post de secretar.

Amicii Edithei care o știau pe dinafară, îl priveau pe sub sprîncene pe noul ei colocatar și-și dădeau cu presupusul dacă el îi va deveni un nou elev sau (de data aceasta) — nu. Pentru că marea pasiune a Edithei era „crearea de stele". Nutrea ambiția ca fiecare „bărbat din viața ei" să devină un mare cîntăreț și nu o. singură dată i-a reușit, căci prin „școala" ei au trecut Yves Montand și Charles Aznavour. De data aceasta problema era discutabilă. Theo Sanapo, un individ masiv, greoi, ce vorbea cam pe nas, era departe de a fi capabil să cînte. Dar în fiecare dimineață el o coafa pe Edith cochet și cu gust, iar apoi răspundea la scrisorile din care ea primea zilnic cu zecile. Preponderente erau cele care îi solicitau ajutorul : sărăcie, necazuri, copii bolnavi, scrisori din partea acelor năpăstuiți ai soartei pentru care nu există decît un singur panaceu : banii. Edith expedia banii, dar mai avea vreo șase bătrîni cunoscuți care lunar primeau de la ea sfaturi. Din cînd în cînd suna la ușă cîte un „vagabond pitoresc", învești mîntat în zdrențe care era milostivit cu 10 000 franci francezi vechi, și cu care pe vremea aceea puteai să te îmbeți pe cinste.

Prietenii lui Edith s-au obișnuit încetul cu încetul cu Theo, pînă cînd, în cele din urmă a sosit ziua cea mare : Edith l-a prezentat unui compozitor, spunîndu-i : „nu-l cunoști însă pe Theo? Are o voce frumoasă, voi face din el un cîntăreț". Toți cei prezenți au tăcut și s-au privit unii pe alții, pentru că asta însemna o declarație de dragoste. Așa a aflat Parisul despre noua idilă a lui Edith Piaf. Evident, pe loc au explodat și birfele, presa de scandal l-a prezentat cu prisosință ca pe „mirele Sarapo". Vînătorii de mare senzație se întrebau ce putea să unească acest cuplu. Iar ei erau uniți pur și simplu pentru că aveau nevoie unul de celălalt. Ea, o femeie căreia îi plăcea să domine, cu o voință extrem de puternică, trecuse prin viață luptînd și cîștigase întotdeauna. Nu se gîndise niciodată la înfrîngere. Dar bolile care o năpădiseră de cîțiva ani, medicamentele care o agasau pînă-n măduva oaselor îi irosiseră ultimul dram de răbdare, făcînd-o capricioasă și nesuferită. Edith avea nevoie de dragoste ca de aer. Era conștientă că nici un bărbat nu ar fi stat cu ea nici măcar două zile. Chiar dacă ar fi fost un înger.

Theo s-a dovedit a fi tocmai acest înger. Bun de la natură supus lui Edith ca un sclav, îi suporta bolile și accesele de răutate, o îngrijea, o proteja, veghea asupra ei. Ea găsea în el ultima șansă pentru a fi iubită, el în ea — șansa de a se izbăvi de complexe și de a-și dovedi încrederea în sine. În final, era partenerul ideal. Se ajutau reciproc și fiecare dintre ei era sabie și scut pentru celălalt.

Adaptare de MIHAELA DOROBANȚU

(va urma)

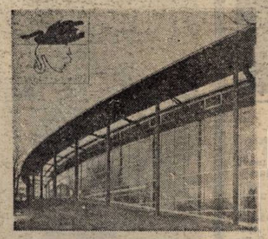

Realizare arhitecturală deosebită

Noua clădire care adăposteste tradiționala expoziție internațională de artă Documenta ce se desfășoară odată la patru ani in orașul german Kassel, este o realizare arhitecturală deosebită. Ea este rodul concepției arhitectilor Jochem Jourdan și Bernhard Müller din Frankfurt, cîștigătorii concursului inițiat de primăria orașului. Costurile construirii noului așezămînt cultural s-au ridicat la 23 de milioane de mărci. Usor înclinată amplasată pe una din micile coline ale Kassel-ului, ea are o lungime de 150 de metri și este împărțită în cinci corpuri diferite. Unul dintre acestea, lung de 50 metri și înalt de 11 metri, beneficiază, după cum se poate observa și din fotografia furnizată de DPA, de un splendid fronton de sticlă. În total, se dispune de 2 100 mp de spațiu expozițional.

Inaugurată la 13 iunie, ediția a IX-a a expoziției Documenta din acest an găzduiește lucrările a 190 de artiști de renume din lumea întreagă. Ea își va închide porțile la 20 septembrie. (S.F.)

„Zoo Window" la Berlin

Noua construcție ce va fi ridicată pînă în anul 1995 la Berlin lîngă grădina zoo, intitulată „Zoo Window", va avea 30 de etaje. Proiectul realizat de celebrul arhitect britanic Richard Rogers, va prinde contur pe spezele celui mai mare grup german producător de băuturi — Brau und Brunnen AG, din Dortmund. Forma concepută de Rogers pentru noua clădire este cea a literei L. Suprafața pe care aceasta o va ocupa va fi de 2400 mp. Structura construcției va fi din beton armat, la care se vor adăuga elemente prefabricate, pentru cele 16 etaje și turnul de 4 etaje, pentru telecomunicații, echipat cu instalații de recepție pentru sateliți. Parterul și primele etaje vor conține cafenele, magazine și vor avea legături directe cu metroul. 20 000 mp vor fi rezervați pentru birouri și un hotel de lux. Investitorii au intenționat să realizeze în Berlin un fel de nou „Centru Pompidou" (originalul se află la Paris). Costurile ridicării noii construcții au fost estimate la circa 250 milioane de mărci. (S.F.)

■ **Cu începere din 1998 fiecare constructor de automobile va trebui să realizeze 2 la sută din înmatriculări de automobile nepoluante, stipulează o lege adoptată recent în statul California. Acest procent va crește la 5 la sută în anii 2001 și la 10 la sută în 2003.**

■ **Peste 60 la sută din emanațiile de bioxid de carbon în Hamburg provin din arderea hidrocarburilor, indeosebi a benzinei și motorinei. Ecologiștii și cei care răspund de transporturi în marele oraș sînt de acord că trebuie întreprins ceva eficient pentru a se diminua poluarea.**

■ **China nu deține mai mult de 1 la sută din totalul rezervelor mondiale de gaze naturale cunoscute. Perspectivele unor noi descoperiri de gaze naturale sînt nesigure. Cele 13 miliarde metri cubi de gaze care se exploatează anual nu reprezintă decît 2,1 la sută din producția energetică totală.**

■ **La 1—2,5 miliarde barili sînt apreciate rezervele de petrol ale Vietnamului. Numeroase companii străine consideră ca platoul continetal al Vietnamului ar adăposti zăcăminte însemnate de hidrocarburi.**

■ **Un gazoduct cu o lungime de 800 km va lega în viitor zăcămintele de gaze din sud-estul Argentinei cu capitala Republicii Chile.**

■ **Petrolul este cea mai importantă sursă de combustibil din Marea Britanie — 31 milioane tone.**

TELEX • TELEX

Urmează ca importanță cărbunele, 27 milioane unități calorice, gazele naturale cu 20 milioane unități calorice etc.

■ **În anul 1989, turbinele eoliene din întreaga lume au generat peste 2 milioane kWh, ceea ce a permis economisirea echivalentului a 3,5 milioane barili de petrol. Electricitatea generată de forța vîntului a fost mult mai ieftină decît cea generată de energia nucleară.**

■ **Compania Chevron, cea de-a patra companie petrolieră americană, ca mărime și cifră de afaceri, a semnat cu autoritățile albaneze un acord privind exploatarea resurselor de hidrocarburi într-o zonă a Mării Adriatice situată la 450 km sud-vest de capitala țării, Tirana. Zona are o suprafață de 1800 km².**

■ **Cei care dețin punctaje mari în testele standard de inteligență nu sînt întotdeauna cei care au cu adevărat succes în profesiune sau în viața personală. Cu alte cuvinte, opinează prof. Roberi Stenberg de la catedra de psihologie a Universității Yale, testul de inteligență prezintă carențe ca metodă de evaluare a inteligenței în ansamblu.**

■ **Mai mulți de jumătate din locuitorii țărilor islamice sînt analfabeți.**

■ **Din cantitatea totală de apă a pămîntului — 1,41 miliarde km³ — apa dulce pentru nevoile omului este de numai 2000 km³.**

■ **Fără întrarea în expolatare a noi zăcăminte care să permită creșterea producției interne și a rezervelor disponibile, SUA vor fi nevoite să importe aproximativ 3,3 miliarde barili de țiței în anul 2010, adică 1,2 miliarde barili mai mult decît în prezent.**

■ **Un număr de 15 țări dispun de rachete balistice.**

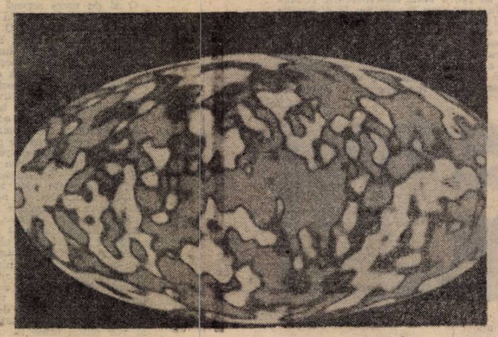

Descifrînd tainele Universului

DESCOPERIREA SECOLULUI?

Cercetători de la NASA au identificat trasul primelor „grăunțe" de materie care au dat nastere galaxiilor. Iată, în rîndurile de față explicațiile astrofizicianului Thierry Montmerle despre senzationala descoperire. Cobe, celebrul satelit american plasat pe orbită este în acelasi timp cel mai precis termometru din lume. Cu ajutorul lui s-a descoperit că în spațiu ar exista zone cu infime variații de temperaturi, de ordinul a treizeci milionimi de grade. Variațiile trădează existența unor nori de materie imensi. Pentru a vă imagina dimensiunile lor trebuie spus că cei mai mici dintre ei se întind pe cinci sute de milioane de ani-lumină. Dar lucru cel mai interesant, acestea ar fi obiectele cele mai vechi ale Universului. Vîrsta lor ar fi estimată la aproximativ 15 miliarde de ani. Altfel spus s-au format într-un timp foarte scurt, la cîteva sute de mii de ani după faimosul Big-Bang. Societatea de fizică americană care a anuntat noutatea vorbește despre „cea mai mare descoperire a secolului".

Astrofizicianul Thierry Montmerle oferă si alte argumente. Satelitul Cobe este dotat cu detectori destinati măsurării faimoasei radiații „remanente" de 3 grade K. Trei grade K, au rămas din inimaginabila degajare de căldură provocată de Big-Bang, marea expozie originară care a dat nastere Universului. Cobe, lansat, în urmă cu doi ani, trebuia să verifice dacă existau sau nu fluctuații în intensitatea acestei radiatii termice fosile. Primele rezultate arată că este vorba despre variațiile infime. Încă o satisfactie pentru cercetători pentru că, potrivit datelor teoretice, se spera descoperirea unor astfel de fluctuații. Se considerâ că radiația termică fosilă ar păstra o „amprentă" a materiei ce a existat în acele momente ale existentei Universului.

Cele mai recente date oferite cercetătorilor de satelitul Cobe au permis identificar a mult căutatelor fluctuații de temperatură. Este prima oară cînd „se pune degetul" pe aceste faimoase fluctuații care au putut fi măsurate. Descoperirea impresionează în acelasi timp si prin capacitatea demonstrată de cercetătorii americani de a evidentia ceea ce se află la limita posibilitătilor umane în materie de detectare a radiatiei. Pentru că fluctuatiile sînt peste ceea ce era prevăzut în modele teoretice.

Încercînd să dimensioneze importanta descoperirii, astrofizicianul Thierry Montmerle subliniază : descoperirea cea mai importantă a secolului era cea despre „fuga" galaxiilor, care demonstra că Universul nu este imobil, ci în expansiune. Aceasta a revolutionat gîndirea stiintifică. Dar si rezultatele misiunii Cobe sînt foarte importante. Ele confirmă ipoteza Big-Bang-ului si aduc primele măsurători privitoare la formarea galaxiilor. Altfel spus, aceste descoperiri ar putea pune capăt vechilor dileme stiintifice : cine au apărut întîi, stelele sau galaxiile ? Sau stelele s-au grupat pentru a forma galaxii, sau din contră, au existat întîi un gen de protogalaxii care s-au scindat, dînd nastere stelelor ?

ECATERINA BĂTRÎNEANU

O alternativă de viitor

AUTOMOBILUL ELECTRIC

Socul petrolier declansat în anul 1973 a readus în atentia specialistilor căutarea de solutii alternative, nepoluante pentru traficul rutier. După numai doi ani se prezenta publicului american un autoturism electric, care funcționa cu baterii electrice, capabil să străbată o distantă de 110—120 km, după care urma reîncărcarea bateriilor. Viteza maximă dezvoltată de vehiculul american era de 88 km/h. Încercări similare au avut loc în Franta, Germania, Italia și U.R.S.S.

Desi balanta energetică a lumii s-a îmbunătătit după al doilea soc petrolier din 1979, masina electrică nu a fost dată uitării. Ea va fi cu siguranță o prezentă constantă pe autostrăzile lumii într-un viitor nu prea îndepărtat. La Bonn a fost prezentat nu de mult un automobil electric, echipat cu o baterie de mare putere, ce îi permite să ruleze autonom 200 km. Continînd sodiu și sulf, noua baterie este de patru ori mai usoară și de două ori mai mică decît una convențională. Până la lansarea pe piată a noii baterii, prevăzută pentru anul 1995, se apreciază că performantele acesteia vor fi sensibil îmbunătătite de specialisti.

Automobilul va fi electronizat, dotat cu tehnologiile cele mai avansate. Viteza maximă atinsă pînă în prezent în testări se situează în jurul a 120 km/h. Primele modele de masini electrice de fabricatie germană ce urmează a fi lansate pe piată vor avea un pret de cost cu circa 5 000 de mărci mai ridicat fată de cele convenționale. Marile avantaje ale automobilului electric fată de cel clasic constă în silentiozitate si în faptul că nu infestează mediul ambiant. Chiar dacă vor mai trece ani buni pînă cînd noile autovehicule se vor impune pe piata mondială, specialistii marilor firme, dintre care se remarcă cei de la Volkswagen si BMW, sînt optimisti în ceea ce priveste viitorul „noilor zei" ai soferilor.

Fotografia furnizată de IN-Press îl înfătisează pe ministrul german al Cercetării si Industriei, dr. Heinz Riesenhuber, testînd noul model de autoturism electric.

ȘERBAN FILIP

O sentință fără precedent!

Legislația actuală din China este foarte severă în ceea ce privește pe cei care se ocupă cu uciderea urșilor Panda, animal mamifer, pe cale de dispariție. El se bucură de protecția legii nu numai în pectiv, cu emis o sentință China, ci în orice colț din lume, fiind considerat un adevărat simbol al animalelor aflate sub protecția marilor organizații internationale. Nu de mult, s-a încheiat un proces al unui grup de braconieri vinovați de uciderea a unui număr de 15 Panda. Si pentru prima oară în lume, organele judecătoresti care au anchetat cazul, resectia legii nu numai în fără precedent: doi braconieri au fost condamnați la moarte iar doi la închisoare pe viată pentru crima săvîrșită...

Fotografia furnizată de IN-PRESS îl înfățișează pe tînărul grec Nikolaos Kousaxidis, în vîrstă de 28 de ani, bolnav de spasmofilie, care lucrează în prezent în Germania, la Wiesbaden. Locul său de muncă a fost realizat după propria lui concepție : la înălțimea ochilor săi se află un monitor al unui ordinator la claviatura căruia Nikolaos poate ajunge grație unui creion fixat de fruntea sa printr-o centură specială.

Să nu uităm că o treime din viață muncim!

Comunitatea Economică Europeană (CEE) a proclamat anul 1992 „An european pentru securitate igienă si sănătate la locul de muncă", avînd ca obiectiv impunerea în întreprinderi si pe santiere de reguli de securitatea muncii încă si mai severe decît cele în vigoare. Se mai urmărește si îmbunătătirea conditiilor de muncă pentru handicapati. Actiunea denumită generic „Securitate la locul de muncă" are o îndelungată traditie în Germania, ea bucurîndu-se de o atentie deosebită din partea guvernului si a sindicatelor. Începînd din 1990, au fost alocate 88,5 milioane de mărci acestui obiectiv, în cadrul programului de cercetări intitulat „Muncă si Tehnică", la care au colaborat ministerele Cercetării si Tehnologiei, Muncii si Ordinii sociale si cel al Educației si Stiintelor. Acest program include si alte preocupări, cum ar fi formarea si perfectionarea profesională. Iaturi importante ale actiunii guvernului si ministerelor amintite, mai cu seamă că, în ultimul timp, au fost semnalate o îmbătrînire accelerată a populației, precum si o tot mai accentuată antrenare a femeilor în circuitul salarial. (S.F.)

„AMERICA 500" — ipostaze mai puțin cunoscute

R vista noastră, prin profilul său enciclopedic si-ca instrument de cunoastere prin excelentă, a publicat deja numeroase materiale despre evenimentul unic si ireptetabil în evolutia civilizatiei umane — descoperirea, în urmă cu o jumătate de mileniu, a unor pămînturi necunoscute pînă atunci de civilizatiile de dincolo de Atlantic.

Desi am aflat despre organizarea unei expeditii solitare românesti de documentare în „Lumea Nouă" — „Ameritur '92" — nu am scris despre ea pînă acum ; am preferat să asteptăm „deznodămîntul", respectiv întoarcerea acasă a autorului... Acum ne face plăcere să vă spunem că zilele trecute ne-a vizitat la redactie mai vechiul nostru colaborator publicistul C. Chifane-Drăgusin, informîndu-ne că experinta sa a reusit. „Ameritur '92" a durat aproape 100 zile si a cuprins 12 tări, din Canada pînă în Peru.

Vă invităm, deci, la o călătorie imaginară prin America, într-o formulă publicistică mai putin obisnuită pentru notele de drumetie. Cît despre tematică, am lăsat pe autorul lor să o selectze si să o ordoneze la propria-i... inspiratie. Ca „doză", vă propunem cîte zece „pastile" săptămînal ; ele se pot lua de orice „bolnav" (a se citi avid de informatie nedită, interesantă, instructivă) si garantăm reusita „curei" care poate dura un an de zile fără a face vreun rău...

AMERITUR '92

1. AZI DESPRE PANAMA

1. Cei mai multi dintre noi asociem statul Panama — cel mai sudic din America Centrală continentală — cu canalul omonim, lung de 81 km, legînd două oceane si despărtînd două continente, cel mai frecventat dintre toate canalele cu regim international. Desi în general cunoscut si la noi, iată cîteva „caracteristici" constatate la fata locului :

2. Canalul este traversat de un singur pod ; el este situat la aproximativ 2—3 km nord de Ciudad de Panama, capitala statului ; a fost construit la „gura" dinspre Pacific a canalului si are lungimea de cca 1,5 km ; desi este situat pe teritoriul unui singur stat, deoarece face legătura între America de Nord si America de Sud, i se spune The International Bridge ;

3. De-a lungul canalului (si foarte aproape de el) a fost construită, încă la începutul secolului, o cale ferată care unește Balboa (un fel de „anendice" urban al capitalei) cu orasul Colon, situat la celălalt capăt al canalului, la Atlantic, respectiv Mar Caribe. Desi pliante turistice recent tipărite recomandă călătorii cu trenul, am constatat că acesta nu mai circulă de... patru ani (!) ;

4. În schimb într-o oră si jumătate poti ajunge de la Pacific la Atlantic (si invers) cu autobuzul ; traseul este mai mult decît reconfortant : căci, desi nu te poartă de-a lungul canalului, trece prin

păduri si peste dealuri cu vegetatie extrem de bogată, în care doar din loc în loc pătrunde omul sau i se face simtită prezenta...

5. Odată ajuns la Colon ai surpriza de a cunoaste un oras în ruine; dar nu din cauza vreunui război ci pur si simplu pentru că a fost lăsat în paragină, iar casele s-au dărîmat singure ! În plus, locuitorii sînt mai săraci ca în alte zone ale tării, iar violenta este prezentă ; explicabil, nu ?

6. În ceea ce mă priveste, după un tur de cîteva ore prin cele mai sărace si mai mizere cartiere si străzi — nu vă mai spun de teama inspirată de răufăcători ! — m-am retras pe pietrele fierbînti ale litoralului. În loc de violentă aici am găsit prietenia unui grup de copii negri, între 10 si 14 ani, care mi-au oferit nuci de cocos ; le cul-geau precum maimutele din copaci, iar la coborîre le loveau puternic de o piatră colturoasă pînă cînd le iesea zeama cu care se hrăneau la modul cel mai firesc... Bineînteles că în cadrul prieteniei noastre efemere, trebuia să procedez si eu la fel !

7. În Ciudad de Panama, unde mizeria, sărăcia si violenta se întrepătrund cu elemente ale civilizatiei ultramoderne, cu cartiere mai frumoase decît în orasele canadiene sau din SUA, moneda care circulă oficial — sînteți ? — este... dolarul american. Întrebînd de moneda natională, am aflat că există si dolarul panamez, dar el poate fi întîlnit numai în provincie. Totusi, pînă la urmă, pentru colectia mea numismatică am făcut rost si de un asemenea dolar...

8. Cine îsi imaginează (dar cine îsi imaginează altfel !?) că Panamerican Highway este o autostradă continuă din Alaska pînă în Tara de Foc, se înșeală ; asta n-ar fi nimic dar o poate păti cu mine. Soseam de aproape de la granita cu Costa Rica (500 km) doar pînă în capitală ; odată ajuns aici, chiar la Terminal de Transporte aflu că nu ai cum să te deplasezi pe calăi mai mult decît cu... avionul ; nici măcar curse de pasageri cu vaporul nu mai există de vreo zece ani ; vă dati seama ce bucurie, fiind nevoit să scot din buzunarul meu (si asa extrem de subtire) 125 dolari în loc de... 10. Era prima sumă mare de bani pe care o plăteam si asta nu mi-a picat de loc bine, mai ales că o asemenea cheltuială nu-mi intrase în calculul de acasă !

9. Dacă si nu aveam incluș în program decît traversarea acestui stat, datorită întîmplării menționată la punctul opt am fost nevoit să rămîn aici patru zile ; până la urmă n-am regretat — oricum nu aveam altă solutie ! — fiindcă am avut posibilitatea de a cunoaste oameni foarte amabili si prietenosi, iar cele cîteva locuri vizitate m-au pus în contact si cu valori excentionale de arhitectură colonială sau indigenă, cu plaje splendide, cu monumente din centrul vechi al capitalei (unele aflate în restaurare), cu pitorescul si exotismul unui stat ce atrage multi străini.

10. Din cauza asezării sale geografice si... astronomice, Panama este singurul loc de pe pămînt în care soarele răsare din Pacific si apune în Atlantic, adică invers de cum ne-am astepta... Oricum, în Panama m-am bucurat de acest soare fantastic, făcînd baie atît într-un ocean cît si în celălalt ; parcă mă bronzam văzînd cu ochii...

C. CHIFANE-DRĂGUȘIN

Biblioteca magazin de proză scurtă

ÎNAINTE DE PORUNCĂ

Motto : La început a fost trecutul !

Vila „Neantul", părăsită de Alina și Tom, era plină de umbre. Quasidomo nu mai suporta lumina. Se retrăsese într-o totală singurătate, nici pe vraciul Rudolf nu dorea să-l mai vadă. Știa că îi produce o cruntă dezamăgire. Dialoga din cînd în cînd cu el, cînd gîndurile lor se întîlneau în eter. După un timp, nici de această comunicare nu mai fu capabil, iar vraciul n-avea încă acel curaj să intre în vilă. Îi dădea de multe ori tîrcoale, mustrat de conștiință, dar n-ar fi putut suporta ideea unui Quasidomo neviu.

Ziarele anunțară că în nord se instaură pacea. Întreg ținutul ar fi trebuit să se scalde în veselie, să curgă vinul, să străpungă liniștea cu risete zgomotoase. Și totuși, un nor de mohoreală îi stăpînea pe toți, un fel de dezamăgire colectivă, profundă și inexplicabilă. Se părea că războiul și valurile de sînge nu-i mai impresionează. Întoarcerea bărbaților lăsase indiferente femeile și aceștia răspunseseră cu aceeași monedă. Nici vraciul Rudolf nu-și mai practica meseria. Zăcea tăcut într-un colț de fereastră. Trăgea toată ziua din pipă, așteptînd ceva. Nici el, nici cellalți nu știau ce.

•

Cheia fu întoarsă cu putere în broască. Se auziră pași timizi, apoi din ce în ce mai repezi. Înăuntru era întuneric. Toate obloanele fuseseră trase. În aer se instăpînise o mireasmă tristă de salcîmi. Deodată încremeniră : de nicăieri și de pretutindeni se auzea un zgomot înfundat, ca o pendulă agonizînd în bătaia vîntului. Rămaseră nemișcați o vreme, apoi începură înfrigurați să caute sursa acelui puls discret și totuși penetrant.

POVESTIRE © POVESTIRE

— ultimul episod —

Rătăciră prin casă îndelung și peste tot unde se aflau sunetul era la fel de puternic.

Ieșiră în fugă în grădina de vară și începură să scotocească fiecare pas, prin fiecare tufă și prin crengile de salcîm. Se mișcau și gesticulau ca niște ființe dezorientate, nu reușeau să facă ordine în gîndurile lor.

Ajunseră în sfîrșit în dreptul pîrîiașului ce traversa molcom grădina. Pe fundul albiei strălucitoare, pradă Soarelui de amiază, zăriră o pată întunecată, fără formă, unduindu-se odată cu apa agitată de adieri sporadice. Alina îngenunchie și întinse mîna spre acea formă fără formă, dar deodată, peste pulsul acela obsesiv, se suprapuse o voce. Și fragedă și matură în același timp

— Ce mi-ai făcut mămico scumpă ? Ce mi-ai făcut ?

Tom căzu și el în genunchi. Ascultau amîndoi un plîns neomenesc. Într-un tîrziu, Alina fugi spre casă și se întoarse plină de bucurie, de parcă era altă femeie. Îngenunche lîngă pîrîiaș și ridică deasupra formei fără formă un prunc dolofan, cu obraji rumeni și cu gurița lacomă. Alina îl duse la sîngul dezgolit și-l mîngîie îndelung căpșorul cu bucle aurii. Fiul începu să sugă cu poftă, dînd din piciorușele grăsuțe. Într-un tîrziu, Auinei i se păru că aude o voce cristalină. Și fragedă și matură în același timp :

— Femeie, iată fiul tău !

Apoi forma fără formă începu să alunece de-a lungul albiei pîrîiașului, odată cu apa jucăușă. Alina și Tom se luară după ea, încercînd să n-o scape din privire. Dar aluneca din ce în ce mai repede și curînd părăsi grădina lor. Alergară înnebuniți pe cîmp după ea, pe malul apei devenită acum rîu. Goniră apoi de-a lungul rîului, iar de la îngemănarea cu fluviul alergară gîfîind odată cu el. Picioarele sîngerau și hainele erau sfîșiate. Se opriră îngroziți doar cînd fluviul îmbrățișă oceanul. Acolo îl pierdură pe Quasidomo. Dar pulsul acela continua să-i înfioare.

Deși epuizată, Alina zîmbi cînd auzi din nou scîncetul fiului. Îl duse iar la sîn și adormi mîngîindu-i căpșorul cu bucle aurii.

PAUL IOAN

ZBORUL PE DEASUPRA PUSTIULUI (II)

POLICIER

de GEORGES SIMENON

În momentul cînd își punea tampoanele de vată în urechi sosi și ultima pasageră și, tresărind, Nordly recunoscu în persoana ei pe domnișoara Diana. Amîndoi se pierdură din cauza surprizei, iar cînd în sfîrșit au vrut să-și spună ceva motoarele avionului începură să duduie și ei fură nevoiți să rămînă la locurile lor.

•

În ajun, la ora cinci după amiază, un inspector de la secția jocuri de noroc din Monte Carlo a reținut, pe neobservate, la o măsuță din cazinou un străin, bănuit că ajuta „întîmplător" jucătorii. Amprentele foto ale acestui om au fost trimise prin fototelegraf la Viena. Și deja pe la nouă seara de acolo s-a primit un text cifrat. „Este vorba despre Düzenburg, suspectat că a acordat ajutor „profesorului" în ultimile lui operațiuni, în orice caz la jefuirea Băncii din Bruxelles".

Străinul a fost arestat imediat și după un interogatoriu de circa o oră i s-a dezlegat limba :

— Poate că ați fi tratat cu mai multă indulgență... Dar n-ați uitat că Banca din Bruxelles a promis o recompensă de două sute de mii de franci pentru arestarea lui ?

— Nu !

Tîrgul a continuat în cabinetul șefului poliției judiciare din Monaco. La miezul nopții, Düzeberg i-a dat definitiv drumul:

— În această noapte „profesorul" trebuie să zboare de la Cairo la Capetown...

La ora unu noaptea Scotland Yardul era deja în picioare, iar la ora două GMT adică la ora cinci dimineața ora Egiptului, inspectorul Nordly primea la Cairo ordinul să-l depisteze cu orice preț pe „profesor" la bordul avionului.

•

Nordly se străduia să-și învingă somnul, care îl dobora tot mai mult în legănarea ușoară a avionului. Avu nevoie de multă stăpînire ca să nu se uite în stînga în direcția domnișoarei Diana și să nu se gîndească la ea ! Pentru că nu mai demult decît ieri seara pe cînd se plimba cu ea pe terasă observase cu oarecare neliniște că, pare-se, se îndrăgostise. Ce caută ea în această cursă? Doar ieri îi dăduse întîlnire pentru azi după amiază la hotel ? Totuși, unde se duce? Dar cine este bărbatul acela în vîrstă cu barbă cărunță care parcă o însoțește ? Și atunci de ce a încercat să-l convingă că este singură la Cairo și se ocupă de studierea antichităților egiptene ?

„Nu te uita în stînga, — își ordonă Nordly. — Și nu te gîndi la Diana. Nu dormi și ai grijă să eviți starea de vomă..."

Da, se temea de o criză de vomă, în special pe această linie, întrucît zburînd tot timpul deasupra pustiului încins, avionul nimerea în goluri de aer, unde în pofida liniștii aparente, era zgîlțîit mai tare decît în zona de furtună.

.....și în sfîrșit aceasta îl împiedică să-l depisteze pe profesor !"

Dacă Nordly ar fi avut măcar semnalmentele „profesorului" ! Cîți ani are : treizeci, patruzeci, cincizeci ? Ce statură are : înaltă sau scundă ? Este gras sau slab ? Ce naționalitate are : engleză, germană, sau belgiană ? Primul dosar care i-a fost întocmit cu cincisprezece ani în urmă conținea informații destul de neclare : se numea Marten și se presupunea că s-a născut la Anvers. Totuși, după alte informații, era australian, iar după altele, vorbea cu accent cehesc.

Acest infractor n-a mers niciodată pe căi bătătorite, nu s-a ghidat după nici una dintre metodele de jaf enumerate printre cele clasificate de polițiile lumii și în special de Scotland Yard, care aduna cu răbdare informații chiar despre cele mai neînsemnate obiceiuri ale hoților și pungașilor celebri. „Profesorul" lucra de unul singur sau aproape de unul singur. El își pregătea încet și cu răbdare furtul următor care urma să-i aducă mai multe sute de mii și adesea și multe milioane. Lui i se puneau în circă giuvaerurile Doamnei Aster... sacii poștali ai orașului Craydon... seiful din Monte Carlo, Banca din Bruxelles.

Săvîrșind jaful, „profesorul" dispărea pentru o jumătate de an sau pentru trei ani în dependență de suma furată și cu numele schimbat ducea o viață de lux pînă la epuizarea mijloacelor bănești.

„Să începem cu primele fotolii, — își spunea Nordly, oprindu-și căscatul. — Uite acolo șade mai mult ca sigur un negustor din Orientul Apropiat care se întoarce la băcănia sa de la Hartum sau Djuba... Pielea grasă, gălbuie, ochii negri și părul unsuros sînt aproape imposibil de imitat..."

La dreapta arabului ședea un ofițer al armatei sudaneze : uscățiv, bronzat, cu maxilarele contractate de dorința de a fuma. În spatele lui o femeie din „Armata Salvării", de vreo patruzeci—patruzeci și cinci de ani, cu picior mare și trăsături aspre ale feței. „Dar de ce nu?" — se întrebă Nordly și o incluse și pe ea pe lista suspecților.

Dar iată, guvernatorul Stanleyville, care se întoarce acasă de la Bruxelles, este greu de suspectat. La fel și soția sa care șade atît de țeapănă de parcă ar prezida băutul ceaiului în sufragerie și mica lor fiică care a învățat să stea la fel de dreaptă și imperturbabilă ca și mama sa.

Dar uite acest bătrînel lățos... Nordly îi incluse și pe el printre cei suspecți ca și pe turistul în șort de culoare kaki pe a cărui burtă tronа un aparat de fotografiat enorm, „acesta este cel de al treilea suspect".

Prima escală a fost făcută la Assuan. Pentru a ajunge aici au fost necesare doar trei ore de zbor. Aeroportul se afla departe de oraș și în cele cîteva minute rezervate pentru alimentarea avionului se putea bea doar un pahar cu bere caldă și fuma un trabuc sub o copertină ce servea drept bufet.

Nordly folosi escala pentru a-i cere radiotelegrafistului, care era și un fel de „comisar de bord" datele de pe pașapoarte. Dar analiza lor nu-i ușură cîtuși de puțin misiunea. Dimpotrivă ! Deci, bătrînul cu barbă nu poate fi deloc tatăl Dianei. Din contră, numele lui era „Arthur Bennet din Montreal, Canada, fără profesie". Iar datele însoțitoarei sale sunau astfel : „Domnișoara Diana Hopkins, douăzeci și doi de ani, locuiește la Londra, Circus Street."

Ce este el pentru ea : unchi, naș, protector? Sau pur și simplu prieten ?

Următoarea etapă a zborului pînă la Wady-Alfa a fost una dintre cele mai grele pentru că avea loc în cele mai călduroase ore ale zilei. Se zbura pe deasupra pustiului și fără să vrei în suflet ți se strecura neliniștea, dacă avionul va face o aterizare forțată de unde să aștepți ajutor ?

— Domnule Nordly ! — radiotelegrafistul ieși din cabină. În mîinile sale se afla o bucată de hîrtie, pe care i-o dădu cu o mină serioasă inspectorului. Era o radiogramă : „Scotland-Yardul către inspectorul Nordly cursa 322 aflat avionul dv. transportă bord cinci lăzi conținînd circa un milion de lire sterline în bancnote direcția Khartoum punct depistați-l negreșit profesor împiedicați acționeze punct nici un avion nu poate asigura supravegherea zonei respective acum punct telegrafiați noutățile fiecare oră punct".

Nordly se îngălbeni și instinctiv se întoarse spre tînăra care ședea în stînga sa. Aceasta îl privi cu un zîmbet încurajator.

Între timp radiotelegrafistul îi întinse un carnețel și un creion :

— Acestea pentru răspuns !

Ce răspuns ? Ce putea telegrafia șefilor săi ? Măcar să fi reușit să doarmă cum se cuvine în ajun ! Și dacă n-ar fi simțit o neajutorare totală din cauza acestei slăbiciuni prostești pe care o încerca de fiecare dată cînd avionul decola și începea legănarea !

— Cred că vor fi și alte radiograme, — răspunse el după o pauză. — La ce oră trebuie să aterizăm la Wady-Alfa ?

— Nu mai devreme de zece seara. Condițiile atmosferice sînt nefavorabile de aceea sîntem nevoiți să zburăm la patru mii de metri înălțime unde aerul este rarefiat și motoarele abia trag.

— Ce-ar fi să facem o aterizare forțată ?

— Practic este imposibil...

— Dar dacă ar fi absolut necesar ?

— Ar fi foarte primejdios, fiindcă am fi nevoiți să parcurgem cel puțin zece km pe jos pentru a primi ajutor...

— Vă mulțumesc ! — îl întrerupse Nordly.

(Va urma)

Traducere și adaptare
VASILE OROIAN

Cel mai mic ceas din lume

După zece ani de muncă migăloasă, după eforturi extraordinare, la Moscova s-a „născut" cel mai mic ceas din lume. Autorul acestei capodopere de artă este un specialist în materie, un ceasornicar cu numele de Nikolai Syadristy. Ceasul posedă un motor electric mai mic decît capătul unui chibrit. Rotițele, axele ca și alte piese sînt de dimensiuni microscopice, măsurînd între o sutime și miime de milimetru. Cutia care adăpostește ceasul este din otel inoxidabil special pregătit în acest scop, avînd întarsii de mini-rubine. Ceea ce pare doar un amănunt interesant : persoana care dorește să afle ora, trebuie să se folosească în mod obligatoriu de o lupă.

Căsătorii japoneze în... Italia

Un grup de hotelieri întreprinzători din Italia și Japonia au ajuns la o formulă foarte interesantă. Cum în Japonia formalitățile privind un act de căsătorie durează foarte puțin, au decis să ofere tinerilor căsătoriți din Țara Soarelui Răsare, un cadru mult mai romantic și plăcut. În acest scop li s-au pus la dispoziție locuri potrivite pentru asemenea festivități : castele, hoteluri de lux special amenajate în locurile cele mai frumoase pentru realizarea ceremoniilor specifice unei ceremonii cu tradiții... europene inclusiv serviciul religios, o mașină la dispoziție, servicii specifice unei adevărate

„luni de miere", etc. Inițiativa s-a bucurat de un mare succes, numărul celor dornici să vină în acest scop în Italia fiind în continuă creștere. Este adevărat că prețul unei asemenea călătorii și a condițiilor oferite este foarte mare, dar amatori se găsesc în număr suficient de mare ca afacerea să poată prospera.

Mai tare decît „Real Madrid"

Dacă într-o zi, s-ar apuca să numere cupele pe care le-au cîștigat de-a lungul carierei lor, fără îndoială că ar putea declara că numărul trofeelor lor este mult mai mare decît, să zicem, al faimoasei echipe de fotbal „Real Madrid". Dar, eroii noștri nu sînt sportivi, ci simpli (dar valoroși) artiști. Se numesc Mirka și Ma-

rio Galbucci, locuiesc în localitatea Cesena (Italia) și cu ajutorul orchestrei lor (implicit a spectacolelor pe care le-au oferit spectatorilor), ei au colecționat în mulți ani de activitate în toate colțurile lumii, un număr foarte mare de cupe și diferite premii care li s-au oferit ca o mărturie a talentului lor. În prezent, ca „pensionari" care au încheiat activitatea lor artistică, soții Galbucci revăd din cînd în cînd marea lor colecție de cupe și alte distincții care le-au onorat cariera lor artistică și amintirile reînvie...

HOROSCOP

Săptămîna 10. 08. — 16. 08.

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Eveniment deosebit de important.
Marți : Drumuri, afaceri, tranzacții.
Miercuri : O întîlnire parfumată, discretă.
Joi : Vă limpeziți unele incertitudini.
Vineri : O prietenie începe să schiopete.
Simbătă : Ghinion la pescuit.
Duminică : O zi ca-n basme, cu o zînă bună.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Lungi frămîntări interioare, stres.
Marți : Decizie lucidă, de mare viitor.
Miercuri : Două motive de optimism.
Joi : Soseste un oaspete foarte drag.
Vineri : O zi dedicată amorului.
Simbătă : Scrisoare în cutia postală.
Duminică : Mare sansă la loteric.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Delicatețe și tact, sînteți la ananghie.
Marți : O satisfacție profesională uriașă.
Miercuri : Iar vedeți totul în negru.
Joi : Două evenimente contradictorii.
Vineri : Aveți nevoie acută de mîngîiere.
Simbătă : Erotism și detașare completă.
Duminică : Criză de orgoliu, polemici dure.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Năpraznic dor de ducă...
Marți : Noi obligații profesionale.
Miercuri : Disensiuni familiale minore.
Joi : Intrați într-o nouă afacere.
Vineri : Ziua norocoasă a săptămînii.
Simbătă : Apatie, iritare, surmenaj.
Duminică : O vizită neașteptată.

LEU (23.07—22.08)

Luni : O zi sub semnul infernului.
Marți : O migrenă vă strică toată ziua.
Miercuri : Oscilații psihice indispoziție.
Joi : O veste bună vă remontează subit.
Vineri : Un Taur vă influențează negativ.
Simbătă : Călătorie costisitoare, obligatorie.
Duminică : Nu vă vedeți capul de treburi.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Sînteți un bun sfătuitor, pansați răni.
Marți : Solicitări și suprasolicitări...
Miercuri : Mare bucurie în familie.
Joi : Un ghinion previzibil și dur.
Vineri : Două vești contradictorii.
Simbătă : Deveniți o gazdă perfectă.
Duminică : Nici o sansă de relaxare !

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Înclestări de opinii, mare consum nervos.
Marți : O veste optimistă de departe.
Miercuri : Esuează o afacere.
Joi : Zi a confesiunilor dulce-amărui.
Vineri : Primiți bani.
Simbătă : Toată lumea e a dv.
Duminică : Proiecte de viitor, meditații.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Se confirmă o presimțire.
Marți : Tandră și iubitoare, în amurgul tinereții...
Miercuri : Doar erotismul vă reface o suferință.
Joi : Zi foarte agitată, obositoare.
Simbătă : Exil în forul interior.
Duminică : Întîlnire catifelată, sublimă.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Vă utilizați din plin înțelepciunea.
Marți : Somnolență, apatie, neproductivitate.
Miercuri : Ziua norocoasă a săptămînii.
Joi : O inițiativă vă aduce succes.
Vineri : Călcați numai pe spini.
Simbătă : O femeie-Berbec vă ispitește discret...
Duminică : Confidențe la „gura sobei".

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Luna vă animă brusc temperamentul.
Marți : Divergențe profesionale minore.
Miercuri : Un oaspete neașteptat dar binevenit.
Joi : Deziluzie sentimentală trecătoare.
Vineri : Un taur vă irită sensibilitatea.
Simbătă : Muncă pasionată, individuală.
Duminică : Un nou val de inspirație.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Divergențe cu un Leu.
Marți : Ieșiți cu bine dintr-un incident.
Miercuri : Oboseală, surmenaj apatie.
Joi : Vă regăsiți liniștea interioară.
Vineri : Intransigent, dominator, agresiv.
Simbătă : Amorul ca medicament universal.
Duminică : Petrecerea mult așteptată.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Nu sînteți în apele dv.
Marți : Creativitate și productivitate.
Miercuri : Primiți bani.
Joi : Finalizați o afacere promițătoare.
Vineri : Vestea cea bună sosește.
Simbătă : Călătorie de plăcere.
Duminică : Triumful bunei dispoziții.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

16 veterani ai primului război mondial au acum peste 100 de ani

Ne facem o datorie de onoare prin a prezenta opiniei publice, acum, la celebrarea celor 75 de ani care au trecut de la strălucitele victorii ale armatei noastre, de la Mărășești, Mărăști și Oituz, pe cei mai bătrîni veterani ai acelei cumplite încleștări de forțe, războiul întregii neamului. Prin amabilul sprijin al d-lui Dumitru Roman, de la revista „Armata României", am aflat că mai sînt în viață 168 de astfel de eroi ai neamului, dintre care 16 au depășit granița celor 100 de ani. Iată-i, în ordinea descrescîndă a vîrstei :

— **Sergent infanterist Gheorghe Tofan**, 103 ani (comuna Pipirig-Neamț) ;
— **Gheorghe Babalian**, **același grad**, 102 ani (comuna Frătăuții Noi — Suceava) ;
— **General maior Titus Gârbea**, 101 ani (din București) ;
— **Locotenent Tudorache Gh. Ciulinaru**, **101 ani** (din Brăila)
— **Sublocotenent Vasile Butnaru**, **101 ani** (din Brăila)
— **Sergent major Călin Neicu**, **101 ani** (din Brăila) ;
— **Sergent major Ion Dumitru Vasiliu**, **101 ani** (din Corbănești — Botoșani)
— **Sergent major Teodor Moldoveanu**, **101 ani** (din Botoșani)
— **Sergent Panait Gh. Moise**, **101 ani** (din Galați) :
— **Sergent Sava Gh. Petroaia**, **101 ani** (din comuna Hangu — Neamț) ;
— **Plutonier Nicolae Stănică Lixandru**, **101 ani** (din București) ;
— **Sergent Ioan I. Fieraru**, **101 ani** (din Bacău) ;
— **Sergent Toader I. Airioaie**, **101 ani** (din comuna Slatina — Suceava) ;
— **Sergent Toader D. Cîrjă**, **101 ani** (satul Găinești — Suceava) ;
— **Sergent Pantelie I Dobrescu**, **100 ani** (din Constanța).
— **Plutonier Major Ilie Pîrvan**, **100 ani** (din comuna Plesoiu — Olt).

Urăm din toată inima tuturor veteranilor de război, multă sănătate, fericire și la mulți ani ! Ne însoțim urarea cu o pioasă recunoștință (pe de altă parte, ne reînnoim apelul de suflet ca toți cei care au trecut de vîrsta de 100 de ani să ne scrie — ei sau nepotii lor —, pentru a putea alcătui un cît mai cuprinzător capitol dedicat celor mai longevivi cetățeni ai țării. Mulțumiri anticipate).

Record de medalii olimpice

Urmărind cu sufletul la gură actuala Olimpiadă Barcelona '92 nu pot să nu amintesc un record greu de egalat de medalii. Este vorba de ediția Los Angeles '84 (boicotată atunci de unele țări, cei-i drept). România s-a situat atunci pe locul II (medalii pe națiuni), sportivii noștri acumulînd 53 medalii, din care 20 de aur ! La ediția precedentă, Moscova '80 (și ea boicotată) ne-am situat pe locul 6 cu 25 medalii (6 de aur). Să sperăm că vom depăși recordul !

GUINNESS Book

O halbă, vă rog !

Cam de cînd se duc oamenii la restaurant ? Evident, nu se puteau bucura de farmecul unui local de acest gen, dacă el nu exista. În această privință, Guinness face o apreciere pe care o recunoaște ca fiind discutabilă. Dar dacă nu au existat revendicări după prima ediție, să luăm ca fermă informația că primul restaurant — în accepția actuală a termenului — a fost deschis de francezul M. Boulanger. Cu sau fără panglici, inaugurarea localului — situat în Rue des Paulies în plin Paris — s-a făcut în anul 1765. Nu știm dacă în pivnița lui se mai găsește vreo sticlă din acel an memorabil (ceea ce se vede prin filmele de capă și spadă ale Evului Mediu, anterior perioadei menționate, nu sînt restaurante ci hanuri).

Dar mulți dintre dv. preferă berea. Nu-i putem neglija nici pe aceștia. Guinness susține că cel mai mare local specializat în vînzarea berii a fost deschis — ați ghicit ! — în Germania, în anul 1829. Numele său este Mathäsr și se află pe Bayerstrasse nr. 5, în München. Despre rumoarea sălilor și forfota chelnerilor vă poate vorbi numărul de porții de bere consumate zilnic : peste 100 000 ! (se arată că aceste porții, ca evaluare concretă, erau egale cu un pint, adică 0,473 litri pentru care existau carafele binecunoscute). Celebra berărie a fost demolată în timpul celui de-al doilea război mondial, dar a fost reconstruită în 1955. Ea poate servi la mese a peste 5 500 clienți cu locuri pe scaune, pe ceilalți nu-i mai poate număra nimeni.

Dar setoși de bere sînt și în emisfera sudică. Un calcul aproximativ arată că în localul specializat pe bere din așezarea Soweto, în apropiere de Johannesburg, se consumă sîmbăta peste 27 000 litri din această licoare irezistibilă. Este vorba de localul Dube, proiectat ca un lung șir de hoteluri spațioase.

Cel mai mare bar unde se asigură și servirea cu bere a fost construit în anul 1938 la Working Men's Club din localitatea Mildura, statul australian Victoria. Lungimea acestui local de vis rivalizează cu aceea a unui teren de fotbal, avînd 90 de metri — dar care poate fi mărită, în funcție de necesități. Deși se consumă și băuturi, 24 de ore din 24 acționează 27 de pompe de bere (noi ne-am mulțumi și cu jumătate, chiar cu un sfert).

Cel mai mare local specializat pe bere, dar care nu este deschis toată ziua este cel al corporației americane Falstaff. Dacă aveți drum prin orașul Saint Louis, cereți taximetristului să vă ducă pe strada Warf. Veți intra într-o incintă pe care Ben Johnson ar alerga-o sub 10 secunde, lungimea sălii fiind de fix 100 metri. A fi chelner aici o lună înseamnă practic un antrenament de tip jogging, cu tava mustind de bere (îmi cer scuze dacă v-am incitat).

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

EPISTOLAR

Ne continuăm și-n acest număr răspunsurile telegrafice la epistolele dv., pentru a satisface cît mai mulți cititori. Deocamdată ne ocupăm de restanțe. Pe de altă parte, țin să reamintesc care sînt originile celor cinci elemente fundamentale ale zodiacului chinezesc, cele care alcătuiesc ecuația vieții ; anul nașterii (elementul dat de calendarul chinezesc), elementul principal al necuvîntătoarei anului vieții (aflat conform orientării cardinale a acesteia), ora nașterii (prin încadrarea în cele 12 intervale de cîte două ore ale zilei), luna nașterii (după orientarea cardinală a necuvîntătoarei) și locul nașterii (România). Pentru cei născuți între 30 decembrie 1947 și 22 Decembrie 1969 este Șarpe de Pămînt.

Doina Suciu, București : ecuația vieții este : 3A + L + F (A = Apă, L = Lemn, F = Foc M = Metal și P = Pămînt). Observații : predominanța Apei, coroborată cu faptul că v-ați născut într-un an cu doi Lap Chun (semn de prosperitate), sugerează o ascensiune socială foarte netedă, cu sprijin amical sau interesat. Multă Apă înseamnă și valuri, deci atenție la influențele negative Yin, generatoare de excese.

CĂTĂLIN S. T., Turnu Severin : formula vieții : 2L + 2F + P. Observații : Anul nașterii fiind Lemn, se impune multă atenție și cumpătare în anii de Metal (în special) și Foc. Pămîntul și Lemnul se înțeleg foarte bine, iar procentul ridicat al Focului sugerează inițiativă, ambiție, robustețe psihică.

SAVETA M. PAȘCANU, Suceava : 3L + 2F. Observații : firescul zodiacului chinezesc ar sugera o fire nestatornică contradictorie (lipsesc, pentru echilibrare, trei elemente ceea ce este foarte mult !). Asta v-ar obliga la reflecții profunde, la fiecare pas al vieții, la alăturarea unui anturaj cu multă influență pozitivă.

DORINA MARICA, Brașov : A + 2L + P + F. Observații : numai calități, o predominanță a Lemnului care poate sugera puțin egoism într-o direcție și generozitate la polul opus. Absența Metalului nu înseamnă neapărat lipsă de ambiție, dar e bine să vă mențineți ferme principiile pozitive în viață.

SOLOMON V., Onești : A + 2M + 2F : cele două predominante, Metal și Foc, indică o persoană pe care nu e bine s-o contrazici care réuseste totul numai prin propriile eforturi, mai ales cele intelectuale.

VASILE DRÎMBĂ, Craiova : 2A + M + 2F. Observații : Apa și Focul, predominante, se armonizează perfect cînd ascensiunea este a Apei (cum e în cazul dv., adică anul nașterii). Cei mai dificili ani sînt ai Pămîntului (în special) și Metalului. Cînd vă întîlniți cu an de Apă, nu se petrece nimic deosebit.

SULTĂNICA DOBRE, București : 2L + 2F + A. Observații : întîlnire favorabilă între Foc (an de naștere) și Lemn, căci cele două elemente se armonizează și fac un cuplu redutabil. Anii favorabili mai sînt cei de Metal.

SORIN APETREI, Bistrița : A + L + M + 2F. Observații : se pare că aveți toate porțile deschise, că ascensiunea socială nu are decît posibile bariere pe care le construiți din eroare chiar dv. însivă. Evenimente pozitive în anii de Foc și Lemn.

RADU FILIMON, Baia Mare (?) : 2A + 2M + F. Observații : armonia Apă Metal nu poate fi periclitată de absența Lemnului. Depinde de dv.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ Inclin să cred, dragul meu **LUCIAN S. (Craiova)**, că amîndoi țineți unul la altul dar îmi pare că nici unul dintre voi nu a aflat (încă) cel mai potrivit drum spre inima celuilalt pentru a-l dobîndi totala încredere. Sau pentru a i-o dovedi... Uite, bunăoară, Ea n-a avut încredere să-i destăinuie cinstit **adevăratele motive** ale frămîntărilor sufletești ce o mină spre singurătate, spre gînduri negre, bolnăvicioase, spre refuzul de a mai continua relația voastră... În mod sigur, nu „mediul" — așa cum crezi — este de vină pentru cele întîmplate. Și la fel de sigur poate că s-ar cuveni să-ți pui **tu** niște întrebări. Spre exemplu, cum poți iubi pe cineva și să nu știi prea bine nici măcar... domeniul în care se pregătește („profil economic sau contabilitate, nu știu precis") ? ! Dincolo de scrisorile pe care i le-ai trimis (fără îndoială, bune și ele ! Dar o scrisoare, orice mi-ai zice menține sentimentele la nivelul „formal", într-un soi de „plan teoretic" al vieții și nu îngăduie cine știe ce trăiri deosebite precum o întîlnire, o plimbare etc.) **tu ce ai făcut** pentru a-i dovedi (nu a-i declara „în scris", cu vorbe mai mult ori mai puțin meșteșugite) că-i ești cel mai apropiat om (nu neapărat în sens „fizic", ci **sufletesc!**) în care poate și trebuie să aibă totală încredere ?... Cum i-ai arătat că viața Ei împreună cu tine ar putea fi mai frumoasă, mai bogată, mai senină decît dacă ar fi trăită cu oricare altcineva ?... Poate pentru tine purtarea Ei e „inexplicabilă" însă... cum ai procedat ca Ea să-și uite complexele datorate minorului defect de vedere ?... Deh, întrebări ar fi multe — dar ca de obicei răspunsurile ne omoară ! Sper ca din tot ce ți-am spus pînă acum să înțelegi că dragostea înseamnă, în primul rînd, **o imensă răspundere pentru omul de lîngă tine**, o răspundere la fel de mare ca și cea pe care o ai față de tine însuți. Dar, mai știi, dacă Ea preferă singurătatea poate că s-o fi săturat de „genul epistolar" și, delicat, ți-a sugerat că-și dorește un prieten care să stea ferm **alături de Ea**... Așa încît părerea mea este **că trebuie** să aveți o cît mai grabnică, mai sinceră (cinstită) și mai completă explicație.

■ Îți mulțumesc, draga mea **VALI (București)**, pentru gîndurile frumoase dar sînt nevoită, ah, să te dezamăgesc spunîndu-ți că, din păcate, nu prea am însușirile unei zîne ! Sigur, tare mi-ar fi plăcut să le am, fie și doar pentru nemurire, dar dacă nu-s — nu-s ! Asta e și pace ! Trecînd însă la treburi serioase, problema ta mi se pare a fi cît se poate de gravă fiindcă dacă un bărbat ajunge să-și declare „iubirea" cu parul și pe urmă să-ți zică printre sughițuri lacrimogene „îmi pare rău dar nu știu de ce am făcut-o", atunci viața în doi nu mai e viață, ci infern. Texte de genul „nu știu ce mi-a venit" trădează un primitivism al gîndirii, un suflet dominat de instincte demne de locuitorii cavernelor. Dacă mai te și amenință că în clipa despărțirii te va ucide, păi un astfel de „bărbat" e numai bun de dus la doctor ! Sau la Grădina Zoologică — dar m-aș teme pentru viața sărmanelor viețuitoare nevinovate !... În sfîrșit, dacă ai ajuns să stai cu el cu frica-n sîn înțelegînd că vrea doar „o femeie la pat și atît", nu se mai pune problema cîtuși de puțin a „iubirii", „respectului", „devotamentului", „credinței — adică acele „fleacuri" bune pentru filme, romane și amoruri liceene ! — și atunci vă aduceți aminte cine sînteți, de unde și încotro mergeți. Schimbați-vă gîndurile, schimbînd starea energetică a voastră și a Pămîntului ! Pămîntul este bolnav bîntuit de gînduri negre : de ură, violență, lacrimi. Sfîrșit de secol, de mileniu. Va trebui să ne primenim ca să putem face saltul calitativ care ni se cere. (...) și am trăit eu însămi un moment de revoltă, de refuz a întregii mele ființe de a înțelege acest Adevăr. Dar nu era decît o ultimă explozie de orgoliu. Căci ce ne-a pierdut decît acest nefast orgoliu, care ne-a aruncat în afara Creației..." etc. etc. P.S. Am transmis rugămintea d-strã. Veți fi contactată telefonic.

GABRIELA DIMA, Buzău : (este ziua Gabrielelor !) Aștept materia promisă, asemenea unui crotor, care așteaptă clientul cu stofa. Este adevărat că am publicat mai puțin grafologie, dar dacă vom primi articole interesante și susținute pe baze cît de cît științifice sau tradițional confirmate, evident că le vom publica. Aștept...

BUCUR RUJA, Cluj-Napoca : Mi-ați trezit interesul cu ideile și intuițiile pe care le enunțați, dar îmi lipsește esența — demonstrația. Aștept cu nerăbdare să vă citesc argumentele și promit să nu le țin ascunse. Dimpotrivă, ele pot vedea lumina tiparului dacă întrunesc fie și parțial ceva din promisiune. În privința adresei scriitorului SF Isaac Asimov (devenit „savant" grație ficțiunilor sciențiste el fiind un scriitor în primul rînd), îmi pare rău că nu vă pot fi de folos. La vîrsta-i venerabilă cred că citește mai rar corespondența. Însă colegul meu de la Televiziune, d-l Mironov, s-ar putea să vă fie de folos. Scrieți-i...

LOREDANA BOLINTIȘ, București : Fenomenul descris este un semn. Aveți capacitatea vizionară indusă prin subconștient. Nu-i deloc întîmplător. Pentru alte amănunte care vă interesează, trebuie să treceți pe la redacția noastră. Vă voi pune în legătură cu un specialist.

ION ȚUGUI

IONII NEGATIVI ȘI ORGANISMUL

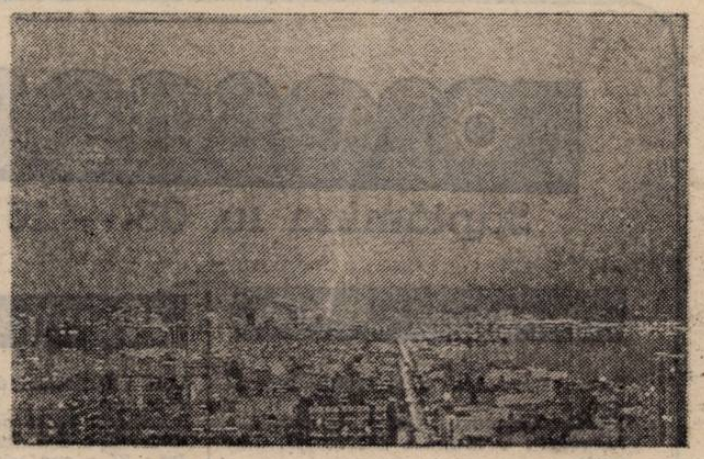

Pentru a trăi, organismele vii au nevoie și de ioni. În ciuda numelui lor, ionii negativi sînt benefici pentru organism, iar cei pozitivi, deosebit de nocivi. Cu mai bine de un secol în urmă a fost stabilită existența ionilor, cei care își pun amprenta asupra sarcinii electrice a aerului pe care îl respirăm dar implicit asupra stării noastre de sănătate.

Nu-i o noutate dacă afirmăm că mediul nostru înconjurător este cumplit de nociv. Mai puțin este însă „contribuția" ionilor nocivi, la slăbirea organismului, la alterarea puternică a funcțiilor fizice și intelectuale. Cînd respirăm, ionii pătrund în organism. O atmosferă încărcată cu ioni pozitivi antrenează o anumită iritabilitate, dureri de cap, o stare proastă, mergînd pînă la frisoane și vertije. În schimb, cei negativi conținuți în oxigen, favorizează o mai bună oxigenare a țesuturilor.

Factorii naturali atmosferici influențează enorm echilibrul ionic. Cînd este timp frumos cantitatea de ioni negativi atmosferici este mai mare și ne simțim mai bine. La fel, după furtună, picăturile de ploaie ce cad aduc cu ele o enormă cantitate de ioni negativi. Se cunosc la fel de bine și factorii artificiali ca e pot modifica ionizarea atmosferei : poluarea, tabagismul climatizarea. Surprinzător, climatizarea este „implicată" în 30 la sută din procentul de absenteism și de întrerupere a activității. Sistemele de ventilații neîntreținute perfect absorb ionii negativi distrugînd astfel echilibrul ionic al atmosferei. Organismul resimte acest dezechilibru reacționînd fie prin intoxicații cu ioni pozitivi fie cu o sensibilitate crescută la infecții. Aparatele electrice (radiatoare, televizoare, ordinatoare) întrețin de asemenea procesul de creare de ioni pozitivi.

Cercetătorii nu au întîrziat să ofere și un posibil remediu : reconstituirea unei atmosfere ideale pentru organism îmbogățită cu ioni negativi generați de une e aparate special imaginate. În același timp, ionizarea artificială este o formă excelentă de prevenire a diverselor maladii. Azi în SUA ionizarea artificială este accesibilă oricui. În schimb, în Franța, așa cum apreciază dr. Hervé Robert, „ionizarea negativă rămîne scandalos de necunoscută" Spitalul ar trebui să reprezinte un loc de utilizare frecventă a ionizării negative. Pentru că acolo unde ea a fost folosită constant pentru purificarea aerului luni în șir nu s-au semnalat maladii contagioase.

Tot mai mulți cercetători sînt convinși că starea de sănătate poate fi influențată serios prin intermediul ionilor negativi. Să-i credem...

ECATERINA BĂTRÎNEANU

POSTA by Air Mail

GABRIELA FLOREA, București : Am citit cu mare plăcere scrisoarea d-strã. Ar merita să o publicăm în întregime ! Dar noi depindem cum știți prea bine, de acest spațiu drămuit. Cu toate acestea îmi îngădui să desprind din paginile trimise, un fragment care sper să intereseze o bună parte de cititori.

„...și nu poate, ci cu siguranță toată această explozie de „senzațional", „miracole", „fenomene" para sau extrasenzoriale, revigorarea astrologiei sînt toate semnale de Atenție ! Atenție ! Aduceți-vă aminte, oameni. Este imperios necesar să

LUNI

Programul I : 14.00 Actualități 14,10 Agenda electorală 14.20 Calendarul zilei 14.30 [illegible] IA 15.30 Avanpremieră TV 15.40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 S.O.S. Natura ! 16.30 Actualități 16,35 Emisiunea în limba maghiară 17,55 Pro Patria. Emisiune realizată de Redacția Emisiunilor Militare RTV din Ministerul Apărării Naționale 18, 40 Tezaur 19,00 Studioul electoral 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 Studioul economic 20.55 Stagiunea estivală la Teatru TV — Chirița în provincie de Vasile Alecsandri 22.30 Studioul electoral 23.00 Actualități 23.15 Sport.

Programul II : 16.00 Actualități 16.15 Ecran de vacanță 16.40 Tradiții 17.10 Veniți cu noi pe programul doi ! A supraviețui... în concediu 20,00 Magazin automoto 20.30 Armonii corale 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova.

MARȚI

Programul I : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10.20 Agenda electorală 10.30 Calendarul zilei 10.40 Ecran de vacanță 11,50 TV5 EUROPE 12,10 Ora de muzică 13,00 Interferențe 13.30 Muzica pentru părinți 14.00 Actualități 14.20 Tradiții 14,50 Avanpremieră TV 14,55 Preuniversitaria 15,30 Cursuri de limbi străine 16,00 Muzica pentru toți 16,30 Convietuiri 17.00 Actualități 17.05 Ca un hrisov, ca o baladă... 17,35 Cultura în lume 18,00 Salut, prieteni ! 19,00 Studioul electoral 19.30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Studioul economic 20,55 Telecinemateca. Greu se ajunge acasă (Japonia, 1977) 22,30 Studioul electoral 23,00 Actualități

Programul II : 16.00 Actualități 16,10 Ecran de vacanță 16,35 Studioul de literatură 17.00 Film serial 18,35 Documentar științific 19,05 Lumea sportului 19,35 Video-satelit 20,00 Tribuna non-conformiștilor 20.20 Studioul muzicii de cameră 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova.

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

Săptămîna 10. 08 — 16. 08.

MIERCURI

Programul I : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,20 Agenda electorală 10,30 Calendarul zilei 10,40 Film serial 11.35 La sept 12,10 Ora de muzică 13,10 Vîrsta a treia 13.40 Mondo muzica 14.00 Actualități 14.20 Magazin agricol 14,50 Avampremieră TV 14.55 Televacanța școlară 15.30 Cursuri de limbi străine 16.00 Codrule, codruțule 16,20 Lumea sportului 16.50 Tragerea pronoexpres 17,00 Actualități 17.05 Arte vizuale 17.30 15, 16. 17, 18 18,00 Caleidoscop muzical-coregrafic 18.30 Studioul economic 19.00 Studioul electoral 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20.40 Memorialul durerii 22,00 Universul cunoașterii 22.30 Studioul electoral

Programul II : 16.00 Actualități 16.15 Ecran de vacanță. 16.40 Teatru TV Doctor fără voie de Molière 18,30 Emisiunea în limba maghiară 20.00 Dialog cu edilii Capitalei 20,25 Bijuterii muzicale 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova.

JOI

Programul I : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,20 Agenda electorală 10,30 Calendarul zilei 10.40 Ecran de vacanță 11.05 WORLDNET USIA 12.05 Ora de muzică 13.00 Oameni de lîngă noi 13,30 Jazz-MAGAZIN 14.00 Actualități 14,20 Convietuiri 14.50 Preuniversitaria 15,30 Cursuri de limbi străine 16.00 Agenda muzicală 16.25 Reflector. Viața pre-

cum sterilul 16,55 Actualități 17.00 Televiziunea vă ascultă 17,30 Tele-discul muzicii populare 17.50 Simpozion. Revistă de literatură și arte. Autonomia esteticului în epoci de tranziție 18,30 Studioul economic 19.00 Studioul electoral 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20,35 Sport 20.45 Film serial DALLAS 21.45 Reflecții rutiere 22,00 Promuzica 22,30 Studioul electoral 23.00 Actualități 23,15 Stadion.

Programul II : 16,00 Actualități 16.10 Ecran de vacanță 16.35 Ecranul 17.05 Emisiune în limba germană 18,05 Club SF 18,40 Invitație la concert 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova.

VINERI

Programul I : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități, Meteo 10.20 Agendă electorală 10.30 Calendarul zilei 10.40 Film artistic Tentația (SUA, 1950) 12.00 SUPER CHANNEL 12,30 Descoperirea planetei 13.00 Ora de muzică 14.00 Actualități 14.20 In memoriam Mihail Jora 14,40 Medicina pentru toți 15,10 Kathak — dansuri indiene 15,25 Televacanța școlară 16,00 Muzica pentru toți 16,20 Limba noastră 16,50 Tragerea loto 17.00 Actualități 17.05 Emisiunea în limba germană 18.05 Reporter '92 18,35 Studioul muzicii ușoare 19.00 Studioul electoral 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20.30 Film serial Destinul familiei Howard 21,30 Averea dracului 22,30 Studioul electoral

Programul II : 16,00 Actualități 16.10 Recomandări din program 16.15 Ecran de vacanță 16,40 Tradiții 17.10 Opera și personalitățile ei 19,10 Sport magazin 20.45

Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova

SIMBĂTA

Programul I : 9.00 Bună dimineața ! 9,50 Șahul de la A la Z 10,00 Actualități 10,10 Ecran de vacanță 10.30 Transmisiune directă a Slujbei de canonizare a lui Constantin Brâncoveanu de la Biserica Sf. Gheorghe Nou din București 12,30 Ora de muzică 13,30: 7X7 14,00 Actualități 14,10 Reflecții rutiere 14,20 Ecran de vacanță 14,45 Ziua națională a Republicii Korea 15,00 Magazin cinematografic 16,00 Concurs ANF — Să ne cunoaștem strămoșii" 16,05 Muzică 16,20 EXPO SEVILLA '92 16,35 Al doilea război mondial 17.05 Studioul șlagărelor 17.30 Români deportați în gheturile Siberiei 18,30 Mapamond 19.00 Mărie și Mărioară 19.15 Teleenciclopedie 20.00 Actualități 20,35 Film serial Twin Peaks 21.40 Săptămîna sportivă 22.10 Bună seara amintiri ! 23.00 Actualități 23.15 Top 10. 23.50 Film artistic. Strada Montmartre nr. 125 (Franța, 1959).

Programul II : 16.00 Actualități 16.10 Recomandări din program 16.15 Ecran de vacanță 16.40 Recitalul sopranei Florența Marinescu 17,00 Convietuiri... muzicale 17.30 Divertisment internațional 18.10 Film artistic. Trădarea (SUA, 1978) 19.45 Seară de balet 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova

DUMINICA

Programul I : 8.30 Bună dimineața 9.30 Ecran de vacanță 10,50 Actualități 11.00 Lumină din lumină 12.00 Viața satului 13.30 A secerii de pe Lăpuș 14.00 Actualități 14.10 Atlas 14,30 Video-magazin 18.40 Convorbiri de duminică 19.10 Film serial DALLAS 20.00 Actualități 20.35 Duminica sportivă 20.50 Festivalul Național de muzică ușoară Mamaia '92 22.45 Actualități 23,00 Festivalul Național de muzică ușoară Mamaia

Programul II : 16.00 Actualități 16.10 Ecran de vacanță 16,35 Convietuiri 17,05 Varietăți internaționale 17,30 Orașe și civilizații 18.00 Serata muzicală. TV 20.00 Fotbal — Dinamo—Politehnica Timișoara 21.45 Video-clipuri 22,00 TV5 EUROPE

medicina la zi

MEMORIA, INTELIGENȚA ȘI VÎRSTA A TREIA

Procesul de îmbătrînire și, implicit acela de îmbătrînire a memoriei, începe — incredibil dar adevărat — în plină tinerețe. Pînă la 14 ani, memoria este din ce în ce mai activă și mai promptă, aceasta reținînd tot așa de bine cuvintele cu înțeles ca și pe cele fără de semnificație. Pînă pe la 18 ani, posibilitatea reținerii cuvintelor cu semnificație crește dar aceea a cuvintelor fără de semnificație scade. Începînd de la 30—35 ani, ne angajăm din acest punct de vedere pe un platou orizontal, cu întindere variabilă, de la individ la individ, pînă ce, la un moment dat, intrăm pe panta descendentă a pierderilor de memorie.

Aceste pierderi sînt relativ slabe între 20—25 de ani, fiind cotate de specialiștii în materie ca ținînd de domeniul a 10 la sută. Începînd însă cu vîrsta de 50 de ani, fiecare îmbătrînește, cel puțin din punctul de vedere al memoriei, pe cont propriu. O multitudine de factori contribuie la această realitate. Oricum, este bine a reține din capul locului că, **cel puțin din punctul de vedere al inteligenței în general și al memoriei în particular, vîrsta a III-a este departe de a fi echivalată cu decrepitudinea**, așa cum se crede în mod obișnuit. S-a demonstrat că de la naștere și pînă la vîrsta adultă există numeroase migrații celulare în creier, care organizează și reorganizează masa cerebrală. Proprietatea cea mai semnificativă a acestei mase legată de memorie este organizarea conectivității rețelei nervoase, această conectivitate fiind sensibil influențată de modul de viață al celor în cauză ca și de ambientalul social în care acestia evoluează.

Dacă ar fi să schițăm pe scurt deosebirile dintre memoria tinerilor și a acelora din perimentrul vîrstei a III-a, vom preciza că aceste deosebiri vizează în special domeniul reținerii denumirilor, a numelor și a cifrelor, apoi pe acela al reținerii numerelor de telefon, a codurilor poștale, a orarelor mijloacelor de transport, a adreselor, a diferitelor date, etc., etc. Odată cu vîrsta se înrăutățește într-adevăr memoria r tinerii numelor, în schimb vîrstnicii nu rămîn cu nimic în urma tinerilor, în ceea ce privește reținerea informațiilor etichetate de psihologi cu denumirea de „personal-faptice". Este vorba, în acest caz despre memoria conținutului celor citite, a emisiunilor interesante de TV, a întîlnirilor dinainte stabilite, a fizionomiilor, a zilelor de naștere, a evenimentelor copilăriei etc., etc.

Conclusiv putem deci afirma, că **în perimetrul vîrstei a III-a nu are loc o înrăutățire generală a memoriei**, așa cum sîntem convinși că stau lucrurile. Dimpotrivă chiar, memoria se îmbunătățește pe anume planuri, iar reala înrăutățire a acestei facultăți psihice după vîrsta de 60 ani, nu este semnificativă, și ceea ce este și mai important, nu afectează toate tipurile de informații. În cadrul vîrstei a III-a memoria se înrăutățește după cum s-a demonstrat, numai în ceea ce privește memorarea informațiilor lipsite de sens respectiv a acelora care de regulă sînt reținute numai pe calea tocelii, așadar a memorării mecanice. Memoria așa-numită logică, nu are a suferi odată cu îmbătrînirea. Mai mult decît atît, aceasta chiar se îmbunătățește, în acest context. Psihologii ne demonstrează că, după vîrsta de 60 de ani memoria informațiilor faptice și logice este chiar mai bună ca în tinerețe, și asta pentru că la vîrstnici, există o mare deprindere a însușirii acestora.

Un studiu relativ recent, efectuat la Bonn, sub egida Consiliului național de cercetare științifică, pe un număr de 222 de bărbați și femei, vizînd evoluția inteligenței în cadrul vîrstei a III-a, ne demonstrează că **se bucură de o viață mai lungă și mai creativă, cei ce au știut să păstreze și să cultive, chiar în cadrul pensionării de un bun tonus vital, o bună dispoziție, și un interes mereu deschis față de lumea înconjurătoare, dovedindu-se folositori și capabili de inițiative, nerenunțînd niciodată la o stimulare cerebrală suplimentară, ce presupune antrenarea intensivă a capacităților intelectuale.**

ARCADIE PERCEK

SOARELE ȘI PIELEA

Să ne bronzăm sau nu ? Să fugim de soare sau să-l adorăm ? În fiecare vară aceleași întrebări ! Iată de ce ne-am decis să discutăm cîteva aspecte legate de binefacerile dar și de consecințele nefaste ale soarelui.

Starea de euforie pe care majoritatea dintre noi o simțim prin expunere la soare se explică în mod științific : această stare corespunde unei încetiniri a producerii unui hormon, melatonina, care se fabrică noaptea și se distruge în mare parte la lumina zilei. Acest hormon acționează ca un calmant. În plus, sub acțiunea razelor ultraviolete, epiderma produce vitamina D, indispensabilă creșterii, care reglează metabolismul calciului, asigurînd rezistența oaselor. Totuși nu trebuie să pierdem din vedere că soarele sau mai exact abuzul de soare rămîne unul din factorii de îmbătrînire ai pielii, căci elastina și colagenul, care îi mențin supletea și rezistența, se distrug prin expuneri prea repetate. Și mai grav încă este faptul că, după unele cercetări se pare că soarele este responsabil pentru cancerul pielii.

Bombardarea corpului nostru cu fotoni solari provoacă o emisiune de electroni favorabilă formării, concentrării și pătrunderii ionilor negativi. Pentru unele persoane se creează o stare de bună-dispoziție, în timp ce asupra altora se instalează astenia, oboseala, uneori chiar stări depresive...

Pe parcursul primelor zile de expunere la soare pielea trebuie să fie protejată pînă cînd își formează singură un filtru protector natural cunoscut sub numele de „bronz". Astfel, se formează o serie de operații complexe, grupate sub numele de melanogeneză și o creștere a grosimii epidermice. Coloratia imediată a pielii este instabilă și aceasta pentru că în acest timp, o enzimă numită tirosinază activează sinteza melaninei. În general, abia către sfîrșitul celei de-a doua zile de plajă începem să ne bronzăm cu adevărat !

Chiar dacă acest proces biologic este același pentru toți, la fiecare individ se produce diferit, în funcție de pigmentul pielii. În prezent, cercetarea dermatologică tinde să asocieze produsele formînd ecrane solare cu moleculele care stimulează pigmentația.

Orice s-ar spune, există deja suficiente produse filtrante menite să asigure o producție eficace, cu condiția să fie adaptate tipului de piele și utilizate corect. Acestea vă vor permite să profitați de binefacerile soarelui fără a avea urmări neplăcute, să vă bronzați fără pericol și să ajungeți în stadiul în care protecția pielii va fi natural asigurată, e drept ceva mai lent decît o doriți, dar mai sigur...

MANUELA SPĂTARU

AGENDA MEDICALĂ

ARSURILE GRAVE TRATATE CU ULEI DE MORUN : Deși sînt supuși unei alimentații bogate în proteine, organismul celor cu arsuri grave se aprovizionează de la propriii mușchi. Din păcate, această autofagie antrenează o diminuare musculară care agrevează starea bolnavului. Limitarea acestui fenomen este posibilă, în opinia dr. canadian Dominique Carrel, prin introducerea unor uleiuri de pește în regimul alimentar. Aceste uleiuri conțin acizi grași de tipul omega 3, care stimulează sistemul imunitar împiedicînd în același timp reacțiile inflamatorii.

DE CE SE DELIREAZĂ LA ANESTEZIE ? Motivul apariției delirului la unii pacienți care au fost supuși anesteziei în timpul unor intervenții chirurgicale ar fi, în opinia unor medici din „Țara lalelelor" (am numit desigur, Olanda) deficiența de triptofan plasmatic în creier. Unul din cei 20 acizi aminați esențiali, triptofanul, nu este sintetizat de organismul uman, fiind procurat exclusiv din alimente. Deficiența care produce delirul s-ar datora suferinței care precede interventia chirurgicală și socului pe care îl produce aceasta prin administrar a de triptofan pacienților supuși anesteziei preoperatorii. S-a constatat o reducere a frecvenței și gravității delirului postnarcotic.

FEMEILE ÎNSĂRCINATE ȘI ALCOOLUL. Consumul de alcool de către o femeie însărcinată poate provoca tulburări grave la noul născut, mai ales intîrziere mentală. Mecanismul acțiunii nefaste a alcoolului la femeile însărcinate, rămas necunoscut pînă de curînd, a fost descifrat de un grup de medici americani. În procesul intoxicării fătului, placenta umană joacă un rol activ, transformînd alcoolul în acetoaldehidă un derivat toxic care se formează de obicei în ficat. Eliberarea sa în circulația fătului este în mod sigur răsunzătoare, susțin medicii americani, de efectele nocive ale alcoolului.

MEDIUL, AMBIANT, CERERE ȘI OFERTĂ. După două săptămîni de discuții cu privire la problema mediului și dezvoltării statele „lumii a treia" nu au obținut ce și-ar fi dorit de la bogații lumii, dar și cei mai mari păgubași ai planetei. Cererea lor de a li se acorda, suplimentar 70 de miliarde de dolari pînă în anul 2 000, pentru a putea face față greutăților cu care se confruntă în planul dezvoltării și prezervării naturii, a fost considerată ca exagerat de mare. Două treimi din populația lumii, cît trăiește în țările „lumii a treia", va beneficia de un ajutor de mai puțin de două miliarde dolari pînă la finele secolului.

CUM POATE FI SCĂZUTĂ TENSIUNEA ? S-a recurs, mai întîi, la crearea unei atmosfere de liniște, pentru a se afla răspunsul la această întrebare care-i frămîntă pe mulți dintre semenii noștri. S-a constatat că nici substanțele introduse în dietă, recomandate pentru hipertensivi, nu au dus la reducerea semnificativă a tensiunii diastolice sau a celei sistolice. Recurgîndu-se la scăderea greutății avea să se înregistreze și scăderea tensiunii. Substanțele suplimentare oferite de medicii americani pacienților au fost untura de pește, calciu, magneziu și potasiu. Thomas Pickering, de la Centrul medical New York Hospital Cornell University, este de părere că unii pacienți ar putea reacționa la substanțele amintite, dar consumul lor ar putea avea și alte consecințe pozitive asupra sănătății oamenilor, în afara reducerii tensiunii.

ALERGII MEDICAMENTOASE

Practic la om, aproape orice medicament poate produce cu o intensitate mai mare sau mai mică reacții de sensibilizare și alergie. Dintre antibiotice, cel mai frecvent, induce astfel de manifestări **penicilina.** Dar nu numai penicilinele, ci și sulfamidele, citostaticele etc. În calitatea și activitatea mea de medic uman și medic veterinar, de-a lungul a peste două decenii și jumătate, timp petrecut în clinici umane și veterinare, afirm că omul este cu mult mai susceptibil la reacțiile alergice determinate de antibiotice, decît alte mamifere. Posibilitatea sensibilizării la antibiotice este mai mare după administrări repetate. Administrarea prin injecții este cu mult mai sensibilizantă decît administrarea orală (pe cale bucală). Administrarea greșită a dozelor (mărindu-se de zeci de ori doza uzuală) duce la apariția stărilor alergice violente. După experința noastră de clinică, administrarea topică este atît la om cît și la animale, în mod particular sensibilizantă, în special pe pielea inflamată. Nu recomandăm instilarea oculară a penicilinei. Formele „depozit" (Efitard, benzatin-penicilina G, Moldamin, Extensiliine) induc sensibilizări de lungă durată.

Alergenul în astfel de situații este medicamentul însuși, dar poate fi și un metabolit al acestuia. Semnele clinice sînt cele specifice alergiilor : apar pe piele erupții de mărime diferită, prurit și febră. O exacerbare a acestor semne poate produce așa-numita „boala a serului". Testele cutanate folosite ca mijloc de „prezicere" a alergiei la penicilină nu sînt teste certe, fidelitatea acestora fiind mult mai redusă decît ar fi de dorit. Pot apare atît reactii fals-pozitive, cît și fals-negative. De altfel, nici testele conjunctivale nu sînt satisfăcătoare. Astfel, în unele cazuri reactia alergică se datorează unor forme metabolice-alterate și nu medicamentului însuși. Testele cutanate pot declanșa ele însuși reacții anafilactice. La penicilline, unele derivate metabolice alergizante au fost deja indentificate. Folosirea acestor substanțe în clinică, cel puțin în cazul penicilinei ar fi mult mai eficiente. Dar poate cel mai sigur mijloc de prevenire a alergiilor medicamentoase este declarația pacientului dată la internarea în spital sau înaintea tratamentelor ambulatorii, pe care le-a avut la reacții precedente. Chiar dacă reacția la un medicament initial este neconcludentă, dar oricum, cu reacții sensibilizante, trebuie să ocolim acest medicament. Desigur se va avea în vedere și faptul că unele produse biologice (cum ar fi unele vaccinuri) pot contine în cantități mici medicamente alergizante.

Dr. FILEA IOAN IVANA

întîmplări adevărate

Amintire de neuitat

Întîmplarea s-a petrecut la Hollywood. Un cetățean, Charles Burns, a parcat mașina sa deasupra unei guri de apă de mare capacitate (rezervate în mod obișnuit pentru incendii) și a plecat după diverse cumpărături. Cînd s-a înapoiat, s-a găsit în fața unei adevărate secvențe de film, așa cum vă înfățișează fotografia. Automobilul său, în urma unui violent șuvoi de apă produs de o gravă defecțiune petrecută la gura de apă, a fost proptit cu roțile din spate de un stîlp de iluminat. Un fotograf ocazional a reușit să surprindă această secvență cu totul ieșită din comun și s-a oferit s-o dăruiască spre amintire lui Charles Burns.

O sălbăticiune domesticită...

Atenție la cei doi „eroi" ai fotografiei. Putem remarca o pisicuță care stă cuminte pe capul unui ...ghepard. Realitatea este însă alta. Eddy, o simpatică pisicuță

în vîrstă de trei luni (aparținînd familiei Paterson din Londra), are tot timpul dorința de a se juca explicabilă la vîrsta ei. Cum în casă lipsesc asemenea obiecte de distracție, stăpînul ei și-a adus aminte că posedă în pod un ghepard în mărime naturală produs de o fabrică de jucării. Chiar dacă prima întîlnire a întîmpinat unele dificultăți, în perioada imediat următoare, Eddy a înțeles că are un prieten de joacă pe măsura dorințelor sale. Pisicuța are doar de întîmpinat unele dificultăți atunci cînd vrea să se cațere pe capul gheparului și cînd vrea să descindă pe pămînt. În rest, totul este perfect...

Cînd dragostea nu are vîrstă

Cînd soțul ei, în vîrstă de 89 de ani, a decedat, Sue George (28 ani), n-a fost capabilă să suporte durerea pricinuită prin dispariția lui, și s-a sinucis. Prin acest gest dramatic, ea a pus capăt tuturor suspiciunilor care au întovărășit căsătoria lor neobișnuită (prin diferența de vîrstă dintre soți).

Lucrînd la un laborator în calitate de tehniciană, Sue a făcut cunoștință cu un bogat om de afaceri, Cecil George (era deja pensionar) și s-a măritat cu el în anul 1987. În asemenea împrejurări au apărut insinuări că Sue a făcut acest pas din motive materiale. Căsnicia lor, în ciuda opoziției părinților, a decurs în cele mai bune condițiuni de respect și dragoste reciprocă. Două zile după decesul soțului său, Sue s-a sinucis în garajul casei lor din localitatea Clent (Anglia), dînd drumul gazelor, emanate de autoturismul lor. A fost găsită moartă în automobil, avînd alături o scrisoare în care spunea că a recurs la acest gest disperat întrucît s-a convins că nu poate trăi fără soțul ei. Tragica întîmplare a produs o vie impresie în rîndul locuitorilor orașului și mai ales a vecinilor, care fuseseră martorii unei căsnicii fericite.

Viitori poștași

John Walton este un simpatic poștaș din Londra care are șase copii. Într-o bună zi i s-a năzărît să facă o interesantă încercare. În loc să-i trimită la școală, Walton a întreprins următoarea experiență : i-a invitat în ziua respectivă să-l însoțească de-a lungul orelor de serviciu, pentru a constata pe „viu" în ce constă activitatea tatălui lor. La finele zilei de lucru, Walton nu mai avea nici o îndoială : conform dorinței lor, după terminarea școlii, toți vor deveni poștași. „Sînt mîndru de ei și de hotărîrea lor și abia aștept ziua cînd îi voi avea colegi de muncă", a declarat foarte orgolios Walton.

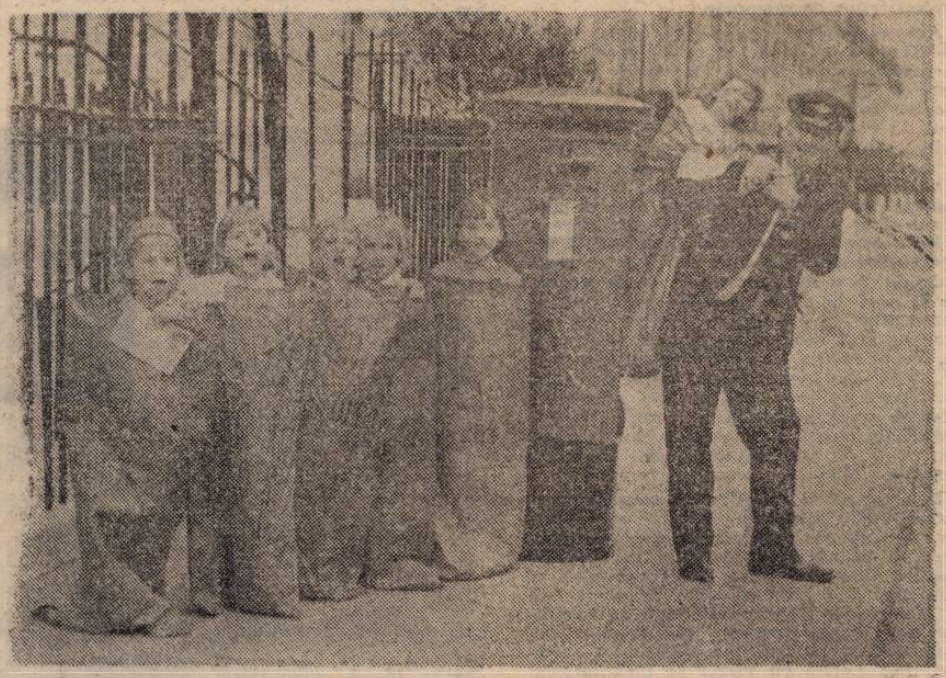

SPORT UNIVERS

Jocurile Olimpice de Vară

BARCELONA '92

■ **LAVINIA MILOȘOVICI ȘI-A DEMONSTRAT CLASA.** Cele două medalii de aur cucerite de Lavinia Milosovici — la sărituri și la sol (unde a obținut nota 10) au demonstrat clar cine este cea mai valoroasă gimnastă din lume la ora actuală. Defavorizată de arbitraj în concursul la individual compus, ea primind numai 9.962 la sol și, mai ales, 9.900 la paralele inegale, a pierdut primul loc pe care îl deținea la egalitate împreună cu Tatiana Gutu înaintea ultimei rotații pe aparate acel 9,900 de la paralele aducînd-o în final pe treapta a treia a podiumului. Aceasta este a patra ediție consecutivă a J.O. cînd sportiva învingătoare la individual compus nu reușește să-și adjudece nici o altă medalie de aur în concursul pe aparate. Astfel, în 1980, la Moscova, titlul suprem îi era furat pur și simplu inegalabilei Nadia Comăneci după un exercițiu efectuat la bîrnă la care nu a primit decît 9.80, pentru a fi la egalitate, pe locul doi, cu est-germana Maxi Gnauck. Timpul „deliberărilor" brigăzii de arbitre conduse de tov. Ellen Berger a fost de circa... o jumătate de oră. Campioana absolută, Elena Davidova, nu avea să mai cucerească nici un alt titlu pe aparate. Situație identică și la Los Angeles unde prima ieșea americanca Mary Lou Retton, iar a doua Ecaterina Szabo. În fine, la Seul, „scenariul" s-a repetat, de parcă ar fi fost tras la xerox : campioana olimpică absolută Elena Șușunova nu a mai luat nici o altă medalie de aur. Nu putem decît invidia soarta sportivilor ce concurează la natație, atletism și alte sporturi, unde numai cronometrul veghează la acuratețea desfășurării întrecerilor...

■ **INCREDIBIL, 18,17 m LA TRIPLUSALT.** Marele atlet american Michael Conley a stabilit marți, la Barcelona, un nou record olimpic în proba de triplu-salt, cu fenomenala performanță de 18,17 metri. El a spulberat cea mai bună performanță anterioară, stabilită de compatriotul său, Willie Banks, în 1987, cu 17,97 metri. Conley este primul atlet din istoria acestei probe care reușește să depășească granița „magică" a celor 18 metri. Cea de-a doua sa săritură din concurs reprezentase un nou record olimpic — 17,63 metri. O altă săritură măsurase 17,54 metri. S-a văzut atunci că Michael este într-o formă deosebită. Dar a venit momentul fabulosului record olimpic (nu a putut fi omologat record mondial din cauza aceluiași vînt bucluc-aș care îi jucase și lui Carl Lewis o festă anul trecut la Tokio, cînd reușise pentru prima oară, după 23 de ani, să depășească săritura de 8,90 metri a lui Bob Beamon). De data aceasta, vîntul a bătut cu 2,1 m/sec., cu o singură zecime de metru peste limita stabilită de regulament. Extraordinara sa performanță va rămîne, însă, ca un moment de referință în istoria acestei dificile probe atletice.

■ **LINFORD CHRISTIE, UN CÎȘTIGĂTOR MERITUOS.** Dar fiindcă tot am amintit de „King" Carl Lewis, de șase ori medaliat cu aur la J.O., să ne oprim puțin și la proba de 100 m plat bărbați, care a aliniat la start pe cei mai buni sprinteri ai momentului, cu excepția lui Lewis, care nu a reușit să se claseze în cadrul trialului organizat de federația americană de specialitate. Marii favoriți ai cursei, americanii Lerroy Burell, Denis Mitchell, namibianul Frankie Fredericks și jamaicanul Raymond Stewart au fost învinși de o manieră categorică de această „forță a naturii" — l-am numit pe sprinterul britanic Linford Christie. Titlul olimpic reprezintă o încununare a bogatei cariere a acestui sportiv de superclasă, adus în vîrstă de 32 de ani, care a avut pe ultimii 50 de metri ai cursei un sprint irezistibil. Suporterii americani regretă absența lui „King" Carl unul din marii atleți ai secolului nostru, care i-ar fi pus cu siguranță probleme lui Linford Christie.

Americanilor le mai rămîne ștafeta de 4X100 m, pentru a mai drege puțin busuiocul.

■ **MERLENE OTTEY A DEZAMĂGIT.** Proba feminină de 100 m plat a reprezentat ultima șansă pentru frumoasa sportivă jamaicană Merlene Ottey (în vîrstă de 32 de ani) de a mai cuceri „aurul") într-o competiție sportivă majoră. La Los Angeles s-a impus Evelyn Ashford, la Seul a fost rîndul marii campioane Florence Griffith. Cîștigătoarea de la Barcelona se numește Gail Devers, o surpriză pentru toată lumea, întrucît specialiștii nu o vedeau nici măcar pe podiumul de premiere ! Dar cum aproape niciodată nu se poate anticipa exact ce se va întîmpla într-o întrecere sportivă, fapt ce conferă și un farmec deosebit sportului în general, și de data aceasta o outsideră a reușit să se impună în fața unor atlete mult mai titrate decît ea (pînă la ora disputării probei). Timpii primelor clasate au fost următorii : Devers — 10,82 s, Cuthbert — 10,83 s, Privalova — 10,84 s, Torrence — 10,85 s, Ottey — 10,88 s.

ȘERBAN FILIP

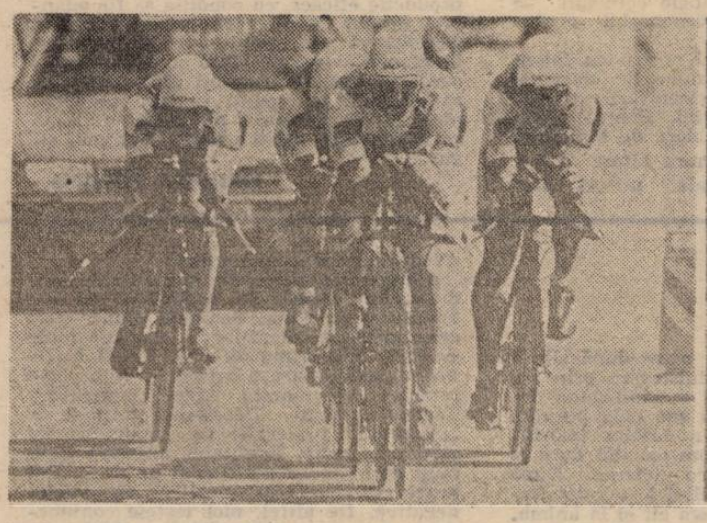

În fotografia furnizată de IN-Press se află echipa Germaniei, cîștigătoarea titlului olimpic în proba ciclistă de urmărire pe șosea pe distanța de 100 km.

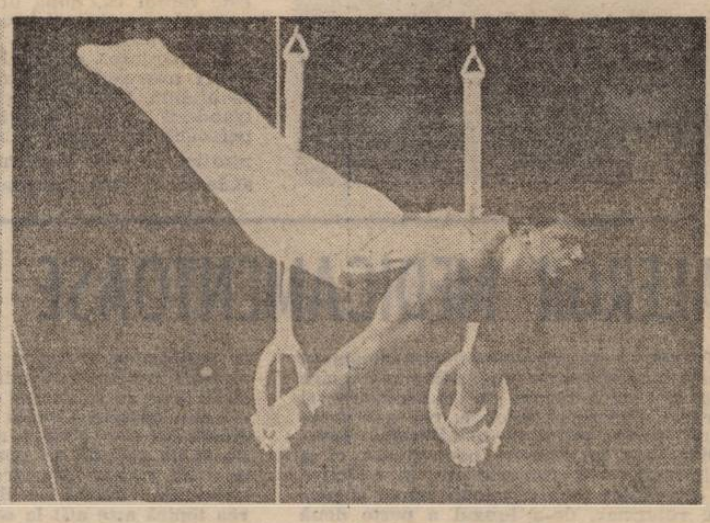

Fotografia oferită de IN-Press îl înfățișează pe gimnastul german Andreas Wecker, medaliat cu argint la bară fixă, cu bronz la inele și cal cu mînere.

verificati-vă cunoștințele

ȚARA LACURILOR

Finlanda este cunoscută și cu supranumele de „Țara lacurilor". Într-adevăr, în Finlanda există numeroase lacuri, mai mari sau mai mici, deși teritoriul țării nu este prea mare.

În Finlanda sînt două limbi oficiale : finlandeza și suedeza, întrucît acolo există circa 1.000.000 locuitori de origine etnică suedeză, care reprezintă cam 1/5—1/6 din numărul total al populației.

Limba finlandeză cuprinde cuvinte cu multe vocale, uneori duble, și în general nu dispune de cuvinte care să înceapă cu cîte două consoane alăturate cum se întîlnesc în alte țări, de pildă în Ceho-Slovacia, Polonia etc.

Și acum cîteva întrebări :

1. Oare în Finlanda există 100 000 lacuri?
2. Din ce familie lingvistică face parte limba finlandeză și dacă mai există și alte țări în care limba să aibă aceeași origine ?
3. Se mai vorbesc și alte limbi în Finlanda ?

(Răspunsul în numărul viitor)

Răspunsul la întrebarea publicată în numărul trecut

Cînd s-a inventat totuși hîrtia ?

În urma cercetărilor relativ recente ale arheologilor chinezi, se constată că hîrtia nu ar fi fost inventată și realizată de Cai Lun, în perioada dinastiei Han de est (24—220 e.n.), ci cu mult mai înainte de era noastră, cu cel puțin 170 ani anterior, după opinia academicianului Pan Jixing, de la Academia de Științe a R.P. Chineze. În 1989, el afirma că între anii 1957—1978, în urma săpăturilor arheologice din provinciile Gansu și Shaanxi, s-au descoperit patru tipuri diferite de hîrtie, datate din perioada dinastiei Han de vest (206 î.e.n. — 24 e.n.).

Cea mai mare dintre mostrele de hîrtii are lungimea de 32 centimetri și lățimea de 20 cm, ea datînd aproximativ din anul 206 î.e.n. De asemenea, într-un mormînt din Fangmantan, regiunea Inashui, s-a găsit o bucată de hîrtie cu dimensiunile 5,6 cm lungime și 2,6 cm lățime, datînd din perioada împăraților Wen și Jing (177—141 î.e.n.) aparținînd dinastiei Han de vest. Pe această hîrtie era desenată o mică hartă, cuprinzînd dealurile, riurile și drumurile zonei respective dar, destul de deteriorată, datorită umezelii din mormînt. Să fi existat deci mai mulți creatori ai hîrtiei, în China ? Pînă acum deci, se pare că cea mai veche hîrtie din China ar data din anul 206 î.e.n.

Nu este exclus însă ca noi descoperiri arheologice să îndepărteze și mai mult de noi data inventării hîrtiei, care oricum are peste 2.000 ani.

Ing. LIVIU MACOVEANU

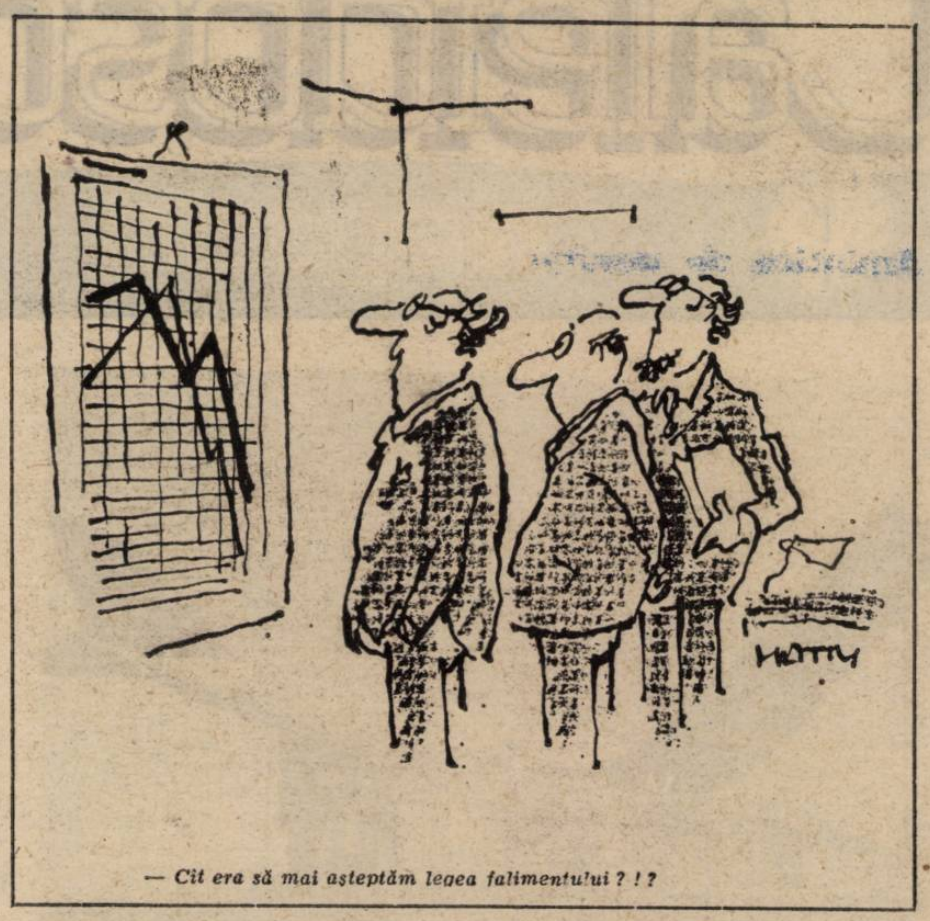

— Cît era să mai așteptăm legea falimentului ? ! ?

Test

CARE ?

Desenele nr. 2, 3 și 4 se deosebesc de cel cu nr. 1 prin trei mici diferențe grafice. Știți care sînt ?

(Soluția în numărul viitor)

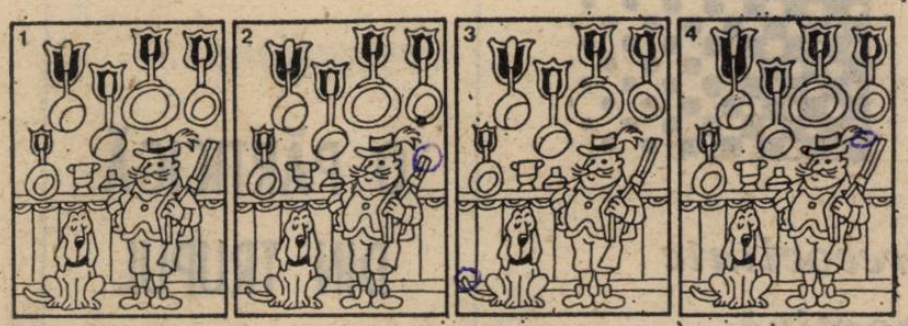

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

Meșterul

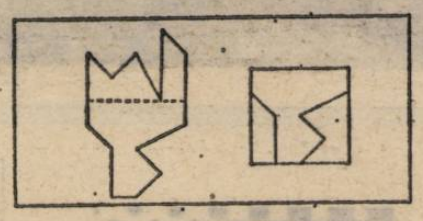

CRISTALE

- Oamenii buni fac să încolțească iubirea, cei răi — să fie încoltită.
- Pilele nu te ajută să-ți ascuți și mintea.
- Rezultatele unor alegeri democratice îi fac pe politicienii miopi să se uite lung.
- De nu i-ar fi întins mîna și un cerșetor, s-ar fi crezut cel mai neajutorat om din lume.
- Pozează că hrănește porumbei, aruncîndu-le semințe din mărul discordiei.
- Pentru că nu avea sufletul otrăvit, i s-a otrăvit trupul.
- După ce că-l ține în brațe, îl mai și laudă că-i cu picioarele pe pămînt.
- Oamenii înalță armele — armele coboară oamenii.
- Avea o voință de fier... Dar viciile erau ca magnetii.
- Bachus te ia în brațe cînd n-ai nevoie și te lasă cînd nu te mai țin picioarele.
- Anteu nu își regenera forțele atingînd noroiul.

N. PETRESCU-REDI

Căsuța noastră

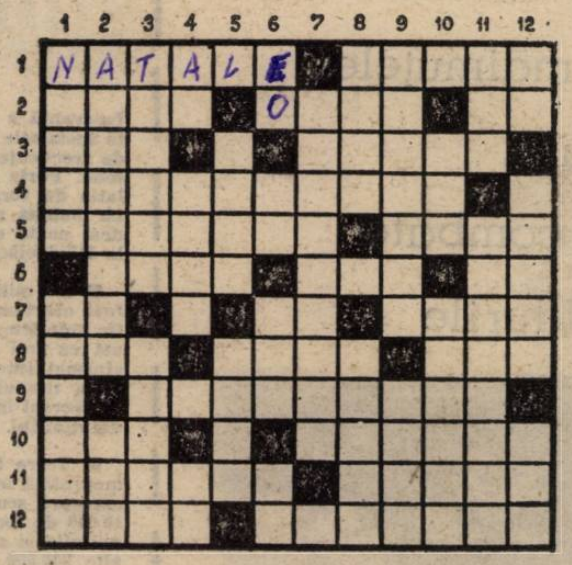

ORIZONTAL : **1. Casă părintească (fig. pl.) — Văruitul casei 2. Se ocupă cu administrația clădirilor publice — Tinut închis pe lîngă casă — 2—3 clădiri ! 3. Marca Galbenă (!) în timpul verii — Căsuța noastră... 4. Locuință la bloc 5. Case tugulate — Încăpere mare într-o... casă mare 6. Grupuri de case — Personificarea zeului Ra în... bucătărie ! — Vasul din.. hol! 7. Ieșe din adăpost ! — Odăi goale ! — A zvînta 8. Localitate argentiniană — — Grinzile longitudinale ale unui pod de lemn — Fîntînă 9. Camera unde se pregătesc bunătățile casei (dacă sînt, firește !) (pl.) 10. Faptă vicleană — A suferi... o suspendare 11. Clădire, casă — A se frămînta 12. Baroana de lîngă... bar ! — Un pic mai mic.**

VERTICAL : **1. Un fel de cămăruță, la casele țărănești — Casă de filme 2. A intra într-o casă — Nomad... în fond ! 3. Ruinată (fig.) — Panou la casă, în calea luminii 4. Ieșirea dintr-un imobil ! — Localitate în Franța — În cabană sau într-o colibă ! 5. Localitate în Norvegia — Și una în India 6. Emil Oprea — Intrare în adăpost ! — Perioadă de studii — Lucian Popescu 7. Femeie de casă 8. Localitate în Senegal — Dormitor în casele de odinioară 9. Separă două caturi succesive ale unei case — Rege 10. A locui undeva — Arătare... într-o casă cu fantome. 11. Refren oltenesc — Case 12. Căsuță din dreapta-! — Casă uriașă — Tria !**

DICTIONAR : **RIE, TIO, OMA, ROTT, ETNE, UCHI, SOCE.**

REMUS BUTĂNESCU
Sibiu

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ÎN CĂLĂTORIE

ORIZONTAL : Vlahuță — Ross — Europa — Harta — Reci — Stație — N — Animal — Era — Ea — ATA — Tunel — Marino — RT — G — Tican — Dunăre — ONU — Elina — Or — M — Turist — Pa — Cărare — Note — Fa — Aries — Lac — Monte Carlo — O.

cînd ați fost ultima oară

- *În timpul unui examen scris, profesorul a observat cum un student dădea cu banul și-l întreabă :*
  — Ce faci ?
  Studentul răspunse :
  — Nu știu prea bine subiectul și dau cu banul ca să aflu răspunsurile corecte.
  După examen, profesorul îl văzu din nou pe student dînd cu banul și-l întrebă :
  — Și acum ce faci ?
  Studentul răspunse :
  — Verific dacă am dat răspunsurile corecte.

- *Betivul : Cît e ceasul ?*
  Trecătorul : 11.
  Betivul : Cred c-am început să înnebunesc. Toată ziua am întrebat și n-am primit de două ori același răspuns !

SFATURI PRACTICE

- Două-trei linguriță de amoniac dizolvate în apa din cadă asigură o baie care înviorează.

- Orezul pregătit pentru pilaf se va păstra întreg dacă este spălat în cîteva ape reci. Se pune la foc în apă rece și după cîteva clocote se limpezește și se așază la fiert în apă călduță.

- Pentru a scoate luciul pantalonilor prea mult purtați se va înmuia cîrpa de călcat în apa în care s-a adăugat puțin oțet.

- Untul nu se va mai închide la culoare în timpul prăjitului dacă i se adaugă puțin untdelemn.

- Pălăria se scoate cînd se intră în casa cuiva, într-un birou, într-un local sau cînd saluți o femeie ; la fel se procedează și în cazul cînd cel salutat este un bărbat căruia i se cuvine un respect deosebit sau în cazul cînd nu este un prieten apropiat.

- Carnea prea slabă se prăjește bine și nu se va usca dacă este unsă cu ulei înainte de a fi introdusă la cuptor.

POȘTA REBUS

ION CRĂCIUN — Bistrița : n-am reținut „Ecologia" dvs. din cauza „poluării" (numeroase trageri la temă). Aveți talent la îngrilare, fiți mai exigent cu dvs....

GHEORGHE BEȚCAN, București : „Mozaic"-ul dvs. are în colțul din dreapta — jos, o semiînchidere de zile mare ! Sorry....

NICUȘOR NOSUI — Bîrlad : foarte bun „Jocul matematic". Mai trimiteți.

PAUL BAGNEANU — București : am reținut „Muzicala" dvs. Sînteți un „dirijor" bun !

MARIAN MINCULESCU

Nr. 32 (1816) din 8 august 1992

Caleidoscop

magazin

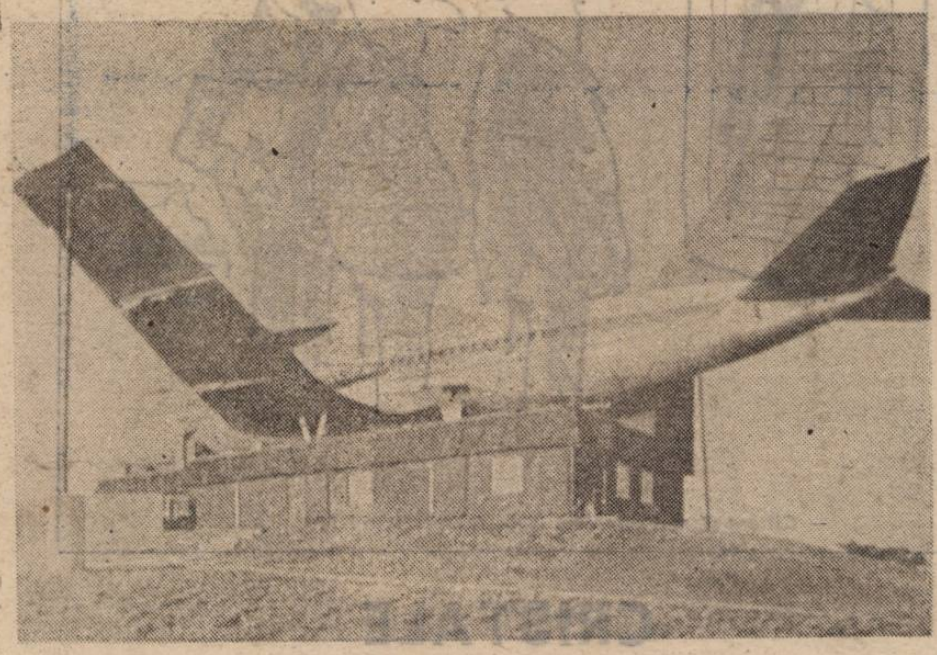

RESTAURANT INSOLIT

In apropiere de oraș Denver (statul Colorado) un inginer inventator american a amenajat un restaurant într-un avion de tip „Convair" scos din uz. Spațiul său interior permite primirea simultană a nouăzeci de clienți. De clienți restaurantul nu duce lipsă niciodată.

Și maimuțele știu să combată căldurile

Zilele călduroase ne macină. Nu numai oamenii știu să le combată. Iată-i în fotografie pe doi simpatici urangutani aparținînd circului „Renz" din orașul Franckfurt pe Main, pe nume Eduard și David pe care îngrijitorii (sau dresorii lor) îi ajută să lupte împotriva razelor fierbinți ale soarelui, oferindu-le niște cornete cu înghețată, ceea ce desigur că le face plăcere...

TELEGRAME

■ **La Paris a fost realizat și pus în vînzare un disc video pentru învățarea limbajului buzelor, destinat celor care au dificultăți în însușirea limbajului gestic. Costul discului este foarte mare, ceea ce limitează folosirea sa numai de ortofonisti, adică de specialiști.**

■ **Balena polară este pe cale de dispariție. Nici unul dintre aceste uriașe cetacee nu s-a apropiat de vreo instalație de foraj la mai puțin de 9 km. Explicația acestui comportament este aceea că banda de frecvență a sunetului de la această instalație este apropiată de banda frecvenței sunetului emis de balene. Forța sunetului de la instalația de foraj atinge 115 decibeli, iar balena nu suportă acest lucru, deși poate emite sunete doar pînă la 117 decibeli.**

■ **300 milioane de măsurători au fost efectuate de un satelit științific american lansat în spațiu în urmă cu trei ani. Satelitul s-a transformat într-o „excepțională mașină a timpului", capabilă să „vadă Universul în etapele timpurii ale evoluției lui.**

■ **Terra trăiește o evoluție demografică înspăimîntătoare. În fiecare oră scursă populația crește cu 10 000 de locuitori. Pe parcursul unei zile și a unei nopți (24 de ore) alte 240 000 de guri trebuie să fie hrănite în plus.**

■ **În acest an au fost editate și enciclopedii de dischete. La Référence électronique „Larousse", primul editor mondial de dicționare a lansat pe piață primele trei titluri. Este vorba de dicționarele comercializate sub formă de dischete informatice de „franceză", de „sinonime" și de „afaceri". În toamnă urmează a fi lansate la Paris alte trei dischete în colecția electronică.**

OCHELARI PENTRU... CÎINI

La Santa Barbara, în California (SUA) se pot vedea frecvent cîini purtînd... ochelari de soare ! Wade Atterberry este cel care a avut ideea de a crea un model de ochelari de soare adaptați pentru a fi purtați de aceste patrupede. Rama lor a fost lărgită, ea fiind fixată cu ajutorul unui elastic în jurul gîtului animalului, ceea ce face ca „dog-glasses" să nu mai poată cădea. Lentilele posedă și calități filtrante deosebite, pentru a nu afecta ochii sensibili ai cîinilor. Comercializați deocamdată numai în Statele Unite ale Americii, ochelarii de soare pentru cîini sînt confecționați în patru culori, fiind deosebit de solicitați și apreciați de stăpînii lor. Mai rămîne de aflat și părerea... cîinilor.

3000 DE ANI DE ÎNCĂLȚĂMINTE

Giganticul pantof pe care îl prezentăm a fost instalat la intrarea unei mari expoziții de încălțăminte care a avut loc la Geneva. De fapt pantoful prezintă o sculptură în lemn decorată cu flori și în diferite culori. Vizitatorii expoziției au putut admira cele mai extravagante și antice modele de pantofi din diferite epoci, purtate din vremea perioadei de glorie a Babilonului și pînă în ziua de astăzi. Organizatorii originalei expoziții și-au permis și o glumă : „Cine nu-și găsește în această enormă expoziție o pereche de pantofi pe măsura dorinței, ar trebui să se resemneze și să plece de aici cu „picioarele goale"...

Vrem egalitate...

Mișcările feministe din unele țări în care dăinuie încă multe aspecte ale lipsei de egalitate dintre bărbați și femei înregistrează noi succese. Un asemenea exemplu ni-l oferă Germania, țară în care femeile polițiste nu erau admise pînă nu de mult la... exerciții de tragere cu arma. Femeile polițiste își puteau exercita profesiunea lor la diferite acțiuni care cad în specificul meseriei, dar nu aveau dreptul să uzeze de arme de foc. Renunțîndu-se la ultima interdicție, inevitabil s-a ajuns la necesitatea ca ele să poată mînui arme de foc. De aici pînă la exerciții obligatorii de tras cu arma, nu a fost decît un pas, care s-a și produs.

Precocitate sportivă

Micuțul schior nautic american din fotografie nu are decît opt luni și este sprijinit de mama sa, nefiind încă destul de puternic pentru a se susține singur. El este primul bebe din lume care practică acest sport și deși schiurile sînt prea mari pentru el, trebuie să se mulțumească cu acestea, deoarece nu există altele pe măsura sa !

Citiți în numărul viitor

Senzațional :

O PĂRTICICĂ DIN TRUPUL LUI NAPOLEON „TRĂIEȘTE" !

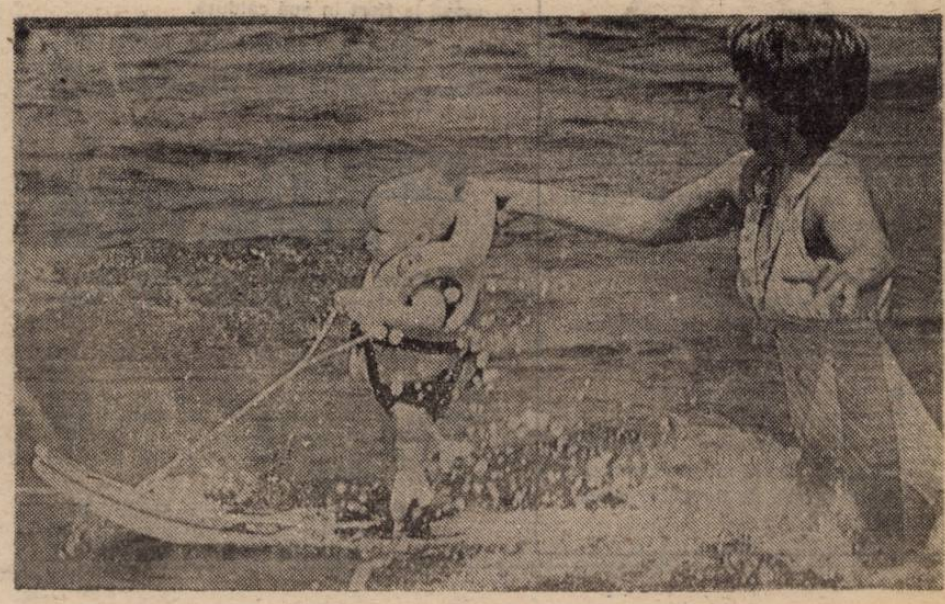

magazin

SERIE NOUĂ – 68

ANUL XXXV • Nr. 34 (1818) SÎMBĂTĂ 22 AUGUST 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Incursiune în paranormal

DEPISTAREA PRECOCE A MALADIILOR CANCEROASE

„VÎND GENE DE CALITATE SUPERIOARĂ“

„DIAMANTUL“ DIN VÎRFUL MUNTELUI

RECORDURILE GENIILOR

De la firul de nisip la tehnologiile de vîrf, o aventură fantastică

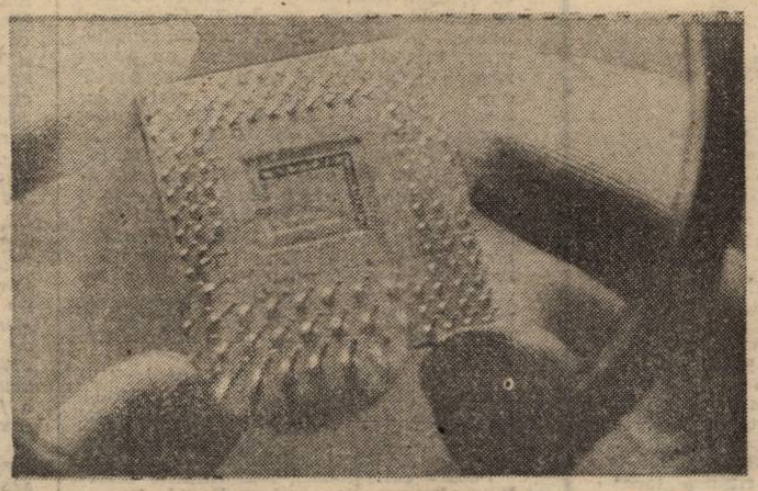

POVESTEA SILICIULUI

IMAGINILE TRANSMISE DE TELESCOPUL SPAȚIAL HUBBLE POT FI ÎMBUNĂTĂȚITE

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

Program TV

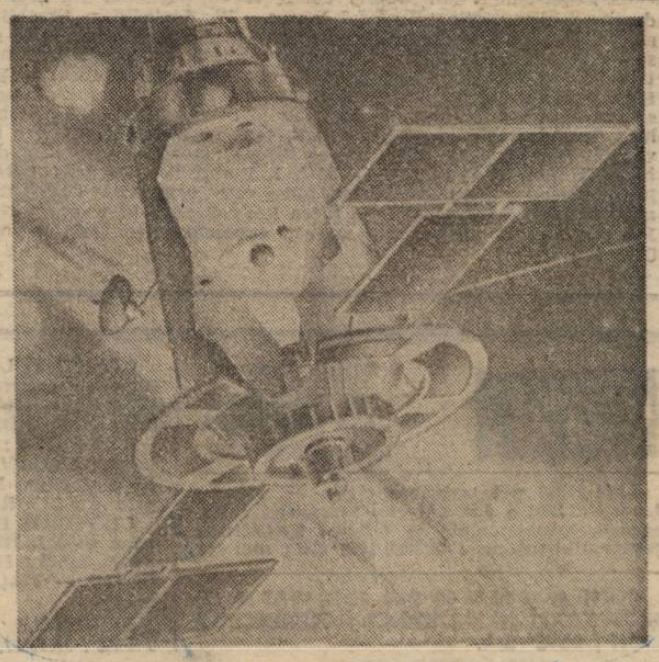

Biblioteca județeană MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

TALKING HEADS

Povestea lor a început în primii ani ai deceniului al VIII-lea cînd **David Byrne, Chris Frantz** și **Tina Waymott**, studenți într-un colegiu american (unde studiau design-ul), s-au hotărît să locuiască și să cînte împreună. Aceștia sînt membrii fondatori ai grupei cărora li se va alătura, în 1976, **Jerry Harrison** fostul chitarist al formației **Modern Loving**. Primul album apărea în 1977, observîndu-se imediat că în dicționarele criticilor lipsea cuvîntul care să definească stilul grupei..., Talking Heads fiind una din puținele grupe care nu continuă vreunul din stilurile apărute înaintea lor (o clasificare este, aproape, imposibilă). David Byrne este liderul grupei, autorul sensibilelor texte, solist și instrumentist total, o voce de excepție... David este și realizatorul tuturor copertelor discurilor grupei, omul care, ajutat de colegii săi, a creat cîteva clipuri excelente! Păcat că TVR-ul nu le difuzează... Albumele grupului sînt diferite unele de altele, de aceea prima impresie a ascultătorului nu va fi, niciodată, definitivă. Mărturisesc că am fost surprins cînd am aflat, cu întîrziere, de „vină" fiind stereotipul european privind muzica americană, că ei sînt de peste Atlantic. Al doilea LP leșea în 1978, asemănător, oarecum, primului, și anunța triumful următorului album, cel care va cuceri critica americană, consacrîndu-i și în Europa. Au urmat numeroase proiecte individuale ale membrilor grupei dar, remarcabil, **Talking Heads** nu s-a desființat, albumele lor fiind din ce în ce mai bune. O caracterizare a grupului este dificil de făcut, cel mai bine ar fi să-i ascultați muzica. Veți vedea, merită... Pînă la albumul săptămînii (al aceluiași David Byrne) iată discografia completă: Talking Heads — 1977, More Songs About Buildings Ando Food — 1978, Fear Of Music — 1979, Remain In Light — 1980, The Name Of This Is Talking Heads — 1982, Speaking In Tongues — 1983, Stop Making Sense — 1984, Little Creatures — 1985, True Stories — 1986 și Naked — 1988. Așteptăm, deci, spre sfîrșitul acestui an, noul disc al grupei dar, pînă atunci să ne ocupăm puțin de Mr. Byrne...

TOPUL DANSULUI

10. Tennessee — Development Arrested. New entry.
9. **It's My Life** — Dr. Alban.
8. **I Need Love** — Olivia Newton John. New entry.
7. **Too Funky** — George Michael.
6. **Everything's Gonna Be Alright** — Naughty By Nature.
5. **You Bring On The Sun** — Londonbeat.
4. **ABBA** — esque Erasure.
3. **We Ain't Back** — Bruce & Bongo. New entry.
2. **3, 2, 1 Pump** — Redhead Kingpin & The FBI. New entry.
1. **Who Is It ?** (remix, dance version) — Michael Jackson.

După cum v-am promis, astăzi vă voi prezenta alte trei single-uri „calde" destinate discotecilor: Bruce & Bongo — We Ain't Back. Freshline Records, UK, 45 rotații pe minut, 122, 4 beats pe minut, o versiune maxi + un remix. Chiar dacă se intitulează „Noi nu ne întoarcem", acest nou **single** marchează întoarcerea triumfală a lui Bruce în discotecile europene. Londonbeat — You Bring On The Sun, Anxious Records, UK, 45 RPM, 114, 2BPM, 3 versiuni. Iată o melodie care se va cînta multe luni de-acum încolo deoarece are tot ce-i trebuie unui mare hit : început instrumental excelent, text ușor de reținut și o foarte bună parte vocală. Băieții și-au făcut treaba bine și merită cîteva luni de vacanță... Redhead Kingpin & The FBI — 3, 2, 1, Pump Ten Records, USA, 33 RPM, 128, 2 BPM, 4 versiuni. Țineți-vă bine, piesa este „criminală" ! Pe o linie ritmică „tare" au fost mixate fragmente din piesa **Let's Groove** (din repertoriul Earth, Wind & Fire), cărora li s-a adăugat un **rap excelent** ! Numărați și voi : 3, 2, 1, PUMP. O.K. ?

TOLBA CU SCRISORI

Doresc să corespondeze ; **Mircea Lupu**, str. Crișan nr. 6 A, bl. GA, sc. B, ap. 23 Slatina, 0500 Olt, (cu fani MADALINA Manole, OANA Sîrbu, Michael Jackson, Sabriana) ; **Dana Cristian**, str. Sondei, nr. 2, bl. 3, sc. A, ap. 8, Cîmpina 215, Prahova, (cu fani Depeche Mode) ; **Iulia Tudor**, șos. Colentina nr. 76, bl. 111, sc. B, ap. 74, sector 2, București, (cu fani Michael Jackson) ; **Florin Mitrofan**, str. Rîndunicii, nr. 7, bl. 12, sc. A, ap. 10, Brașov, 2200 (cu fani Mariah Carey) ; **Marius Mihai**, str. Matei Basarab, nr. 1, bl. MB 12, sc. A, ap. 8, Slobozia, 8400, IALOMIȚA cu (fani pop, disco, rap) ; **Herbert Schuster**, str. Albatros, nr. 2, bl. N1 sc. 1, ap. 9, Galați, 6200 (cu fani Bad Boys Blue) ; **Herbert** are 22 ani. **Cătălina Marin**, com. Călinești, sat Lacuri, Argeș, 0347 (cu fani Depeche Mode) ; **Gabriela Bunică**, com. Islaz, Teleorman, 0762 (cu fani Elvis Presley) ; **Simona Robotă**, str. Bucovina nr. 13, bl. D 1, sc. A, ap. 5, Botoșani, 6800 14 ani, brunetă cu ochi albaștri (cu fani Bonnie Tyler și Patricia Kaas) ; **George Stoean**, șos. Panteimon nr. 285 A, bl. 11 A, sc. A, ap. 44, sector 2, București (16 ani, dorește versuri și informații legate de Scorpions) ; **Adriana Bosancu**, str. Frumușani, nr. 2, bl. 37, sc. B, ap. 93, sector 4, București (cu fani NKOTB), **Vasile Titel Popa**, com. Ștefănești, sat Șerbănești nr. 263, Vîlcea 0914 (28 ani, dorește să corespondeze cu admiratorii interpretelor Margareta Pîslaru, Doina Limbășanu și Corina Chiriac).

Albumul săptămînii

UH – OH David Byrne

Iată-l pe „marele combinator al stilurilor" prezent cu un nou LP. solisitic (al șaselea...) ,un album care „sună" foarte bine ! Vom constata, încă de la început, că David a rămas fidel sunetelor neobișnuite utilizînd în acest disc, mai mult ca oricînd, instrumente exotice : bongo, tamburină, ago-go, swado(!?). Cocktail-ul muzical oferit de David ne va binedispune, în mod sigur, deoarece nu putem rămîne insensibili la veselia ce se degajă din piesele acestui disc... Cea mai „tare" bucată este Girls On My Mind (primul single), acceptabile fiind și Road To Nowhere sau Love Goes To Building Fire. Nu vă voi prezenta toate piesele acestui album (scurte, plăcute și proaspete) și vă voi lăsa în compania lui David : „Întotdeauna am evitat folosirea clișeelor pop, încercînd să ajung la oameni prin limbajul emoțiilor din cîntecele mele. Nu veți întîlni în compozițiile mele melodrame, ci doar anumite stări trecătoare, uneori absurde, alteori la granița dintre serios și ridicol...".

Ce altceva ne rămîne de făcut decît să afirmăm, liberi, cu capul în jos ? (ultima propoziție face parte din textul piesei Hanging Upside Down). Se pare că David astfel își petrece timpul liber...

Pentru colecționari, iată titlurile celorlalte albume solo semnate David Byrne. **The Caherine Wheel-1981, E-1983, Music For The Knee Plays — 1985, Sound From True Stories — 1986, Roy Momo — 1990. Asta-i tot...**

PUNCTE

Catherine Deneuve: cea mai frumoasă...

O figură ca a celebrei actrițe franceze nu se poate uita atît de ușor. De la „clasicul „Umbrelele din Cherbourg la controversatul „Hunger", alături de David Bowie, în care Catherine interpreta rolul femeii-vampir, distanța este destul de

lungă, dar ceva rămîne nealterat și acest ceva este distincția unei femei frumoase

Pentru francezi, ea este „cea mai frumoasă femeie a secolului", 48 la sută dintre bărbații chestionați estimează că Deneuve, *fotografiată de Jeanloup Sieff (reprolucere alăturată) încarnează, mai mult decît Marylin Monroe sau Sophia Loren, idealul eternului feminin al secolului nostru : farmecul ei este mai mult decît magic, cu atît mai mult cu cît ea nu are nici cele mai frumoase picioare, nici cei mai frumoși sîni, nici cea mai frumoasă gură. Vă lăsăm să admirați o mostră a eternului feminin în variante franceză....*

007: istoria unei legende

„Bondofilii" credem că vor fi entuziasmați cînd vor afla că a apărut o casetă video intitulată James Bond 007, Istoria unei legende. *Această casetă conține interviuri, exclusivități, extrase din filme, documente inedite reportaje din culisele filmărilor pe scurt istoria și istorioarele care au condus la crearea mitului* James Bond, agentul secret 007. *Sînt evocați actorii care au jucat de-a lungul anilor rolul celebrului 007, începînd cu* Barry Nelson, *primul interpret al agentului secret într-o versiune inedită a „Casino Royal" filmată pentru televiziunea britanică în anii '50, continuînd cu* Sean Connery, Roger Moore *(simpaticul „sfînt" cu umor)* David Niven, George Lazenby *și* Thimoty Dalton. *Oricum, să sperăm că vom vedea și noi, într-o simbătă noaptea cîte un episod din serialul fără sfîrșit „James Bond", ca o recompensă că suportăm „I Spy".*

Woody Allen, crispat

Cunoscutul actor și regizor american, Woody Allen, celebru datorită comediilor sale acide, se află acum într-o situație jenantă : anunțînd divorțul cu Mia Farrow, cei doi și-au manifestat dorința de a împărți și... copiii. Unii sînt ai lor, alții sînt înfiați. Cum Woody Allen a vrut să-și „păstreze" două fete adoptate, a fost acuzat subit că a întreținut relații sexuale cu una din acestea, în vîrstă de 20 de ani. Afacerea a ajuns în presă și luni, comicul Woody a trebuit să organizeze o conferință de presă în care a negat, totul, afirmînd că este o „mașinațiune și o diversiune". În orice caz, nimeni n-a mai rîs.

GEORGE CUȘNARENCU

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2823/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 (S) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Paul IOAN, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA : Piața Presei Libere nr. 1, telefon : 17.60.10/ 17.60.20. ADMINISTRAȚIA Editura Presa Națională S.A. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO-BOX 33—57, Telex 11895 ; 11034, Fax 90 — 18.56.73 — București — Piața Presei Libere nr. 1 — România.

SERVICIUL DE DIFUZARE ȘI PUBLICITATE : 18.24.27.

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

magazin

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Mănuela Spătaru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoață (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Șpiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692).

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

AUTOMOBILUL ELECTRIC „BATE LA UȘĂ“

Oamenii de știință, ecologiștii, futurologii și tehnicienii visează de mult timp la epoca automobilului electric, nepoluant. Numeroase scenarii au fost atît de bine șlefuite, încît păreau a fi desprinse din cotidian. Resursele de țiței ale Terrei sînt departe, însă, de a fi epuizate „motiv“ pentru care această expansivă industrie a automobilului continuă să-și mărească „cota de participare“ la poluarea mediului ambiant.

Pe plan mondial, încercările oamenilor de știință de a construi un automobil electric care să reprezinte un concurent serios pentru cel convențional, sînt tot mai numeroase în ultimul timp. Uriașul concern american General Motors alocă fonduri însemnate pentru realizarea unui automobil cu propulsie electrică competitiv pe piață. General Motors va fi obligată, începînd cu anul 1995, să prezinte dar să și vîndă pe piața californiană și a altor state americane un anumit număr de vehicule nepoluante. Măsurile legislative americane adoptate în acest domeniu au constituit un puternic impuls pentru sporirea fondurilor alocate cercetărilor și experimentelor, iar prin termenele fixate au contribuit la depășirea definitivă a stadiului de „proiect de viitor nebulos“ în care se afla oarecum această activitate.

General Motors intenționează să se impună de la bun început pe piața americană cu automobilul său electric, căci experiența ultimului deceniu i-a demonstrat cît de dură este concurența japoneză pe piața automobilului, constructorii niponi invadînd pur și simplu acest „El Dorado“ al producătorilor de autovehicule din lumea întreagă — Statele Unite. Cei „trei mari“ americani — General Motors, Ford și Chrysler — s-au asociat într-un efort comun de realizare a unui automobil electric competitiv și caută în prezent să stabilească, împreună cu japonezii, normele mondiale ale acestuia, cum ar fi cele pentru încărcătorii de baterii, sistemele de cuplaj, normele de securitate și calculul razei de acțiune. Aceasta este unica modalitate de garantare a condițiilor de utilizare a vehiculelor electrice pe glob și a importantelor fonduri, de miliarde și miliarde de dolari, consacrate cercetărilor, experimentelor și construirii de astfel de automobile.

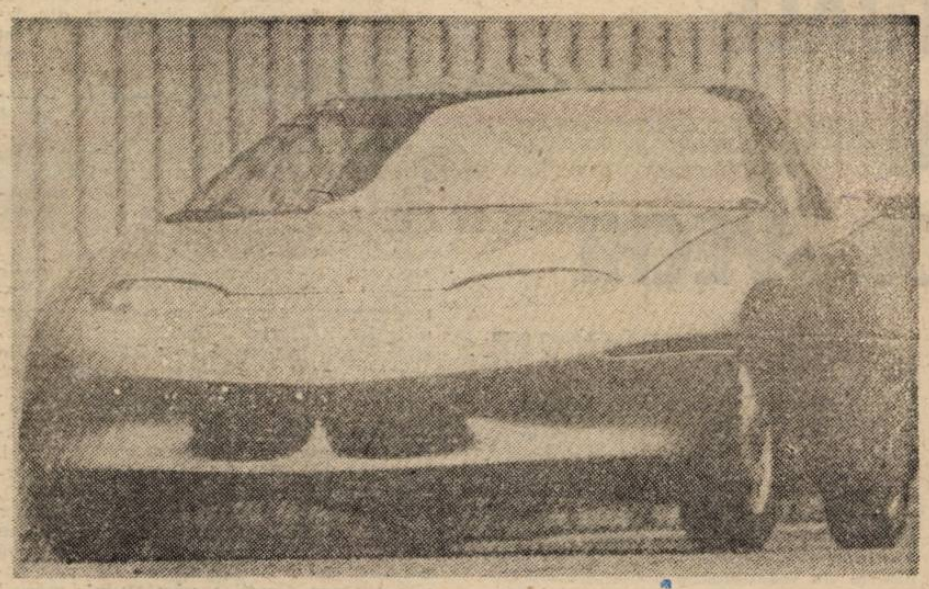

Care sînt performanțele pe care și le propun inginerii americani pentru anul 1995? Atingerea unei autonomii de 600 kilometri (cea maximă atinsă în prezent este de 200 km), o capacitate a bateriilor de 70 kWh (astăzi ea este de cel mult 20 kWh) și o durată a reîncărcării acestora de 5 minute. Unii acumulatori răspund de pe acum la o parte din exigențele precizate mai sus, dar se situează la un preț de comercializare care ar tăia avîntul oricărui client. Marea atracție pentru marile concerne din țările industrializate în acest domeniu o constituie mereu uriașa piață de desfacere americană, care îi atrage pe constructorii niponi, dar și europeni ,ca un magnet. Astfel, perspectivele oferite automobilului electric în Statele Unite sînt extraordinare, am putea spune: posibilitatea înmatriculării a cel puțin un milion de exemplare pînă în anul 2000! Ce alte avantaje mai pot oferi autoritățile americane cetățeanului obișnuit pentru a-l determina să achiziționeze un automobil electric? Se prevede asigurarea unor trasee speciale pe autostrăzi, care să ofere o deplasare privilegiată, locuri proprii, deosebite de parcare, precum și crearea unor reduceri fiscale importante și de sprijin financiar important din partea statului la cumpărarea autovehiculului.

General Motors cunoaște prea bine gusturile conducătorilor auto americani, așa că a realizat de pe acum un adevărat bolid, denumit sugestiv „Impact“, cu un aspect aerodinamic deosebit, capabil de a accelera de la 0 la 100 km în 8 secunde și de a atinge deocamdată, viteza maximă de 160 km/h. Firma intenționează ca acest vehicul, realizat exclusiv după gustul cumpărătorului american, să facă o breșă în prejudecățile publicului, o dată cu lansarea sa pe piață în anul 1995.

Filiala europeană a lui General Motors — Opel — a conceput și realizat, la rîndul ei, un prototip de automobil electric. Este vorba de break-ul Astra „Impuls II“, cu o greutate totală de 1 330 kg, o sarcină utilă de 400 kg. Capabil să dezvolte 85 kW și să transporte patru persoane ca „ilustrul“ său exemplu — „Impact“, modelul european este mult mai modest decît acesta în privința vitezei și a accelerației. Specialiștii firmei Opel lucrează ,însă ,cu pasiune și încredere pentru apropierea performanțelor break-ului Astra „Impuls II“ de cele ale elegantului și aerodinamicului model „Impact“.

Competiția pentru construirea celui mai performant automobil electric devine mai acerbă pe zi ce trece, producătorii japonezi și cei europeni alocînd fonduri tot mai însemnate acestui scop și mobilizînd, prin aceasta ,tot mai multă „materie cenușie“, atît de necesară în această luptă a inteligenței omului cu viitorul. Automobilul electric va reprezenta cu siguranță o opțiune reală în primul deceniu al mileniului al III-lea.

ȘERBAN FILIP

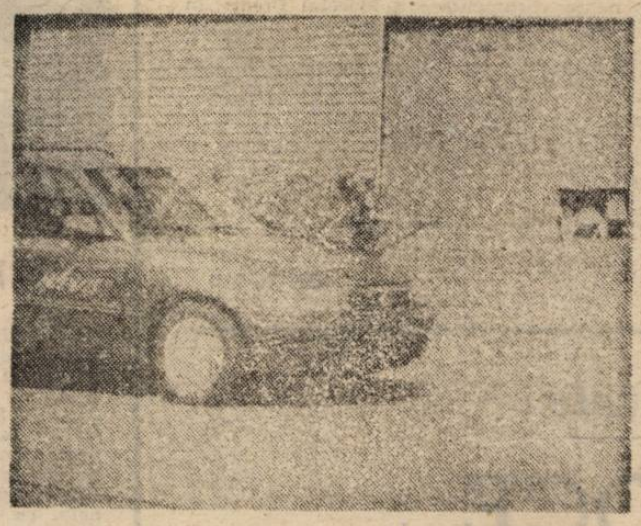

Fotografiile furnizate de Opel înfățișează bolidul electric „Impact“, prototip ce va fi destinat producției de serie începînd cu anul 1995. (sus) și break-ul Astra „Impuls II“ în momentul reîncărcării bateriilor.

Automobilul cu decolare verticală

Care automobilist, fiind prins într-un ambuteiaj, nu visează să aibă o mașină zburătoare? Paul Moller, un inginer californian, și-a propus să concretizeze acest vis. După 25 de ani de cercetări, el a realizat un prototip care poate decola pe verticală cu o viteză ascensională de

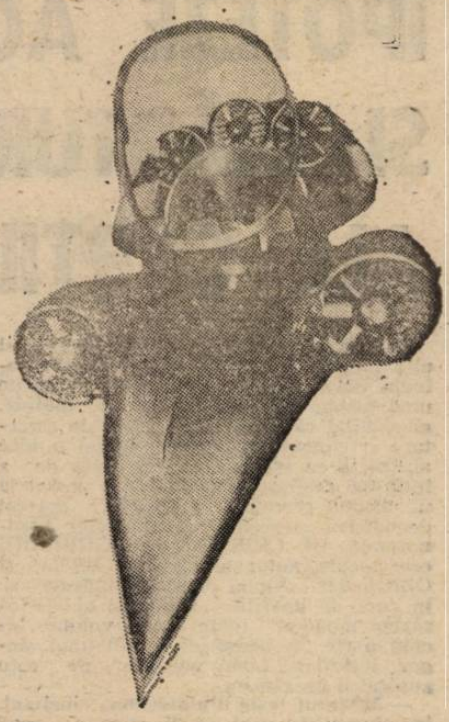

2 000 m/minut și zbura cu 600 km/h. Moller a reușit deja un prim zbor: el s-a menținut în aer timp de 3 minute la 40 m altitudine și consideră că mașina sa va fi comercializată începînd din anul 1995. Ea are 4 locuri și este echipată cu 8 motoare le 150 CP.

Tot mașinile vechi

În Italia, atenția hoților se îndreaptă (ceea ce constituie un fapt foarte curios și poate simptomatic), spre furtul mașinilor de tip „Fiat“, începînd chiar cu modelul „500“. Cîteva cifre statistice vin să completeze această constatare. Astfel, în anul 1990 cele mai multe mașini furate au fost cele din categoria „500“, mai precis în număr de 28 768. În ordine urmează „Fiat Uno“ (16 591), „Fiat 127“ (8 885), „Fiat 126“ (6 545). Majoritatea furturilor se petrec în sudul Italiei, unde la fiecare cinci minute se înregistrează dispariția unui automobil. Clașamentul pe orașe se prezintă astfel: Napoli (40 000 mașini), Milano (33 800 mașini), Roma (33 220 mașini).

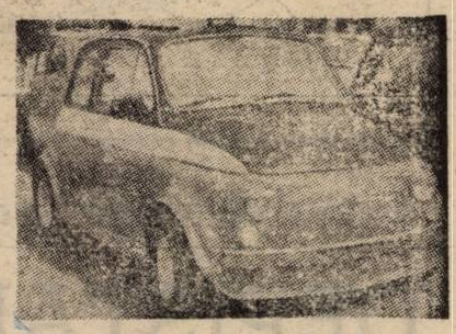

Minele de aur de mîine vor fi submarine?

S-a găsit aur în munții subacvatici din adîncul Oceanului Pacific. Aceasta este descoperirea uimitoare a unei echipe franco-germane de cercetători, condusă de geologul francez Yves Fouquet. Cercetătorii din această echipă au efectuat o serie de scufundări la bordul submarinului francez „Nautilus“ în zona insulelor Tonga, atingîndu-se adîncimea de 2 000 m. Scopul urmărit? Descoperirea unor izvoare hidrotermale. Aceste izvoare se formează la 2 000—3 000 m adîncime, pe axa dorsalelor oceanice, a lanțurilor de munți submarini, acolo unde crusta subțire de rocă crapă sub efectul derivei continentelor. Apa de mare pătrunde în această rețea de falii ajungînd pînă la magma în curs de solidificare. Apoi, din aceste falii țîșnește un lichid — fluidul hidrotermal — bogat în numeroase elemente minerale care se precipită în contact cu apa de mare foarte rece.

Această misiune a reușit să găsească, pentru prima dată, granule de aur în sulfurile care mărginesc craterele active ale izvoarelor hidrotermale. Conținutul în aur al cîtorva eșantioane se ridică la 20 g pe tonă, concentrație comparabilă cu cea

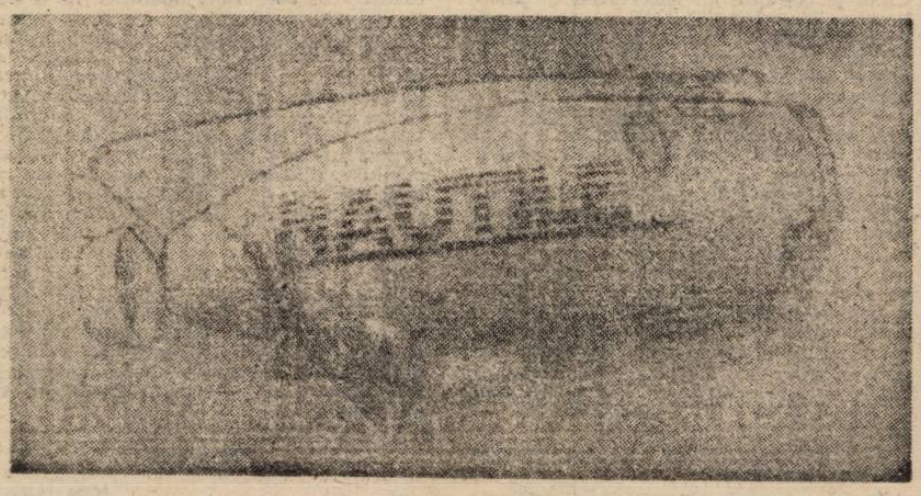

din minele terestre. Un eșantion a avut chiar 30 g de aur pe tonă!

S-a propus, apoi o altă misiune, de data aceasta pe dorsala mexicană, dar aici concentrația de aur este mai săracă de aproximativ 2 g pe tonă. În schimb au fost descoperiți niște vulcani mici, care se găsesc în afara axei dorsale, printre care un munte de sulfură de 70 m înălțime și 200-300 m diametru. Crusta de la suprafața acestuia este formată din sulfură de fier. Dar ce se găsește în interior? Cupru, argint, aur? Avînd în vedere că dorsalele oceanice măsoară peste 6000 km în lungime, s-ar putea ca minele de aur de mîine să fie submarine.

Pentru exploatarea unor asemenea zăcăminte, vor trebui dezvoltate tehnologii sofisticate care nu vor putea fi utilizate mai devreme de 10-20 de ani. Competiția este de altfel în plină desfășurare între americani, francezi, japonezi și ruși, aceștia din urmă trimițînd deja două submarine în zona izvoarelor hidrotermale.

Yves Fouquet consideră că pentru prospectarea și exploatarea acestor zăcăminte se poate concepe o uzină de exploatare instalată în întregime pe un vapor, care să treacă de la un zăcămînt la altul. „Pentru moment, exploatarea minelor terestre este mult mai ieftină, dar va veni o zi cînd acestea vor fi epuizate“, conchide cercetătorul francez.

GEORGE DAVID

incursiune în paranormal

IPOTEZE ACTUALE ŞI MĂRTURII ALE CĂRŢILOR VECHI

Am promis cititorilor acestei rubrici si alte puncte de vedere despre fenomenologia paranormală decît cele ilustrate pînă acum. Voi începe deci cu **ipoteze**, stiut fiind că în orice domeniu de cercetare si cunoastere acestea impun o idee abstractă cu sanse sau fără sanse de a întîlni o realitate concretă. Am apelat la un asiduu cercetător al Bibliei, aplecat deopotrivă si asupra fenomenelor paranormale. Dl. CRISTIAN NEGUREANU este medic, autor al cărtilor „Biblia si OZN-urile", „Biblia si parapsihologia" si în curs de apariţie „Biblia si al III-lea război mondial" toate aceste volume făcînd parte în perspectivă, din unul singur, intitulat „Lumi paralele", pe care autorul îl pregăteste.

— Misterul este dintotdeauna incitant, iar dumneata pari să fi atins o zonă a misterului cea mai sensibilă, cu implicaţii profunde. Ca medic, si psihiatru, este interesant de aflat cum ai „recitit" cărţile fundamentale ale obîrsiei noastre divine si cum ai descifrat sensuri mai rar si mai puţin afirmate ?

— A răspunde la această întrebare comportă anumite riscuri. Pentru a fi înţeles, voi da un singur exemplu. În lucrarea „O mărturie a reîncarnării", apărută în acest an autorul, Brian L. Weiss doctor în stiinţe medicale, seful departamentului de psihiatrie de la un mare spital afiliat Universităţii din Miami declară că i-au fost necesari patru ani pentru a căpăta curajul de a-si asuma un risc profesional necesar dezvăluirii unor informaţii neconformiste. Actualmente psihiatria nu examinează nenumăratele dovezi care s-au strîns cu privire la fenomenele parapsihologice. Mai mult, toate cercetările legate de aceste fenomene par artificiale.

— Si este înţelept să abordăm punctul de vedere — tăcerea, al psihiatriei ?

— În acest context este un act de îndrăzneală să se scrie despre aceste fenomene, cu atît mai mult să se amintească despre propriile experienţe paranormale. Eu nu mă eschivez de la această întrebare. Voi răspunde într-un număr viitor al revistei. Aceasta din dorinţa de a da mai întîi cititorului posibilitatea familiarizării cu unele fenomene mai puţin cunoscute. După aceea propriile mele experienţe paranormale vor putea fi mai uşor înţelese si evaluate.

— Ai descifrat în Biblie o seamă de analogii surprinzătoare, care schimbă dintr-o dată proiecţia noastră despre sensul existenţei, antropologie, geneză. Însă toate acestea subînţelese la dumneata că ai rămas aproape de Dumnezeu. Consideri analogiile urmate de logică ?

— Este vorba de simboluri, si nu numai. Voi face o sumară prezentare a unui eveniment deosebit de important din istoria omenirii care, dacă nu ar fi fost ignorat, ar fi putut de mult să schimbe radical sensul cunoasterii si al existenţei umane. Astfel, atît „Vechiul Testament" cît si Cartea lui Enoh care odată era studiată împreună cu Biblia, vorbesc despre venirea pe Pămînt, în urmă cu aproximativ 6 000 de ani a unui grup de 200 „îngeri" condusi de Semyaza sau Azazel. Aceştia „au văzut că fetele oamenilor erau frumoase : si din toate si-au luat de neveste pe acelea pe care si le-au ales... uriaşii erau pe pămînt în vremurile acelea" (Geneza 6 : 2 4). Deci, încrucişarea genetică nereuşită a reprezentanţilor unor lumi diferite a dus la apariţia uriaşilor, care, împreună cu „tăticii" lor din „ceruri" sînt realizatorii construcţiilor megalitice din diferitele zone ale Pămîntului. Ulterior, reprezentanţii acestei civilizaţii extrem de dezvoltate i-au învăţat pe oameni să făurească săbii, scuturi, platose deci războiul, apoi folosirea forţelor psihice (farmece, descîntece etc.). După împrăştierea pe Pămînt a tuturor celor Enoh este răpit în cer într-un „nor" care nu era altceva decît o navă spaţială deoarece din aceasta descrie „gurile tuturor fluviilor pămîntului, mersul stelelor" etc. Enoh va ajunge într-o lume paralelă, de la Conducătorul acesteia — Dumnezeu primind sarcini precise privind curăţirea pămîntului de uriaşi. Astfel se va duce la Noe căruia îi va transmite toate datele necesare pentru construirea corăbii despre potopul din timpul acestuia existînd nenumărate dovezi arheologice.

— Ai desprins din aceste elemente o seamă de ipoteze. Le puteţi integra într-un sens ? Care este sensul ?

— În continuarea Cărţii lui Enoh am urmărit să descifrez în Biblie existenţa unor elemente care ar constitui o bază pentru fundamentarea ipotezei că Dumnezeu îngerii diavolii sînt reprezentanţii unei civilizaţii deosebit de dezvoltate...

— Nutresc rezerve serioase faţă de o asemenea situare a Divinităţii, însă am datoria să-l ascult pe cercetător !

— Să analizăm cîteva elemente : Chivotul si efodul descrise în Vechiul Testament au semnificaţia unui obiect de cult în cazul primului si a unei componente vestimentare a Marelui Preot în cazul efodului. La o analiză mai atentă a textelor Bibliei, ele par a releva o destinaţie mult mai complexă si aproape neverosimilă pentru acele epoci îndepărtate — posibile staţii de emisie recepţie folosite de conducătorii militari si religioşi ai evreilor pentru comunicarea cu Dumnezeu.

(Va urma)

ION ŢUGUI

Grafică de ADINA ROMANESCU

Parada modei pentru... orbi

La Bilbao în Spania a fost prezentată prima paradă a modei pentru... orbi !

Aceasta constituie o ocazie pentru nevăzători de a admira arta noilor croiteli numai cu... mîinile lor ! Ca urmare, neobişnuiţii spectatori au primit în mod excepţional autorizaţii de a „pipăi" modelele ! Această manifestare insolită a fost organizată de M. Garcia, un ziarist comentator de modă după ce a ascultat o mamă descriindu-i fiului său orb creaţiile vestimentare prezentate cu prilejul unei parade a modei.

„Lumi paralele"

La editura SITI, Bucureşti, (1991) a apărut o carte cu un titlu pe cît de promiţător, pe atît de şocant : „LUMI PARALELE" — BIBLIA ŞI O.Z.N.-URILE. Această idee, a corelării şi conexionării unor elemente din Biblie cu ipoteza vizitării Pămîntului de către fiinţe superioare, de pe alte planete, cu milenii în urmă, a mai fost încercată atît în Europa cît şi America de Nord. La noi, această carte este o încercare inclusă în cercetare printr-un sistem de judecată şi analogii deosebit de convingător organizat. Autorul ei, medicul Cristian Negureanu face dovada instruirii unui paralelism bine stăpînit în argumentaţie — pe de o parte logica faptelor, istorică, arheologică şi evenimenţială, iar pe de altă parte convocarea unor elemente ce nu pot fi explicate fizic şi funcţional decît prin prisma cunoştinţelor ştiinţifice moderne.

Evident, ideea în sine nu este lipsită de controverse, de atitudini polemice sau negative. Ne interesează însă cartea propriu-zisă şi susţinerea ei prin argumente — în aceste direcţii autorul trece un examen dificil şi ajunge la concluzii ce se reţin de către cititor drept serioase, bine orchestrate şi lucide. Manifestările des repetate în acest secol, ale unor obiecte neidentificate ce au vizitat planeta noastră, manifestări descrise pe larg în literatura dedicată O.Z.N.-urilor, sînt incluse aici drept argumente în plus, ceea ce-i permite autorului să deschidă analogii surprinzătoare. În fine, o carte interesantă, apărută într-un tiraj care nu onorează titlul şi seriozitatea lucrării. O includem la rîndul nostru printre cărţile care vor să se apropie cu curaj şi intuiţie de Marele Adevăr.

ION ŢUGUI

Semeni care ne pot alina suferinţele

DEPISTAREA PRECOCE A MALADIEI CANCEROASE

Contrar unor ecouri medicale de care am luat cunoştinţă, dar cu respectul cuvenit faţă de stiinţa medicală si slujitorii ei, voi continua la această rubrică puncte de vedere din afara medicinii „clasice", care implică dorinţa de a face bine oamenilor, de a investiga si cunoaste şi pe alte căi sursele de suferinţă. Voi fi în continuare consecvent cu dictonul străvechi, după care din alternative si polemici se poate naste adevărul — dacă nu chiar cel **absolut**, cel puţin unul convenabil, căruia i se pot opune cele mai puţine idei contrare.

— D-le Constantin Marian Bors, mergem mai departe pe terenul nou al radiesteziei si vindecărilor bioenergetice. Lumea vrea să ştie, vrea să cunoască, vrea să vă înţeleagă. Ce este bine ca lumea să ştie ?

— Este bine să stie că din experienţa obţinută, investigînd un lot de peste 200 persoane aflate în evidenţa oncologică, precum şi a altor zeci de persoane ce au trecut sau nu pe la medic cu probleme de malignitate, am observat că în majoritatea cazurilor un cancer se poate depista în corpul energetic cu ani de zile înainte de apariţia unor modificări structurale, dureri, slăbiciune, schimbări comportamentale, dar la o investigaţie clinică nu se depistează nimic nociv !

— Care este avansul de depistare prin radiestezie a acestor maladii cumplite ?

— Radiestezia depistează precoce chiar cu 7 ani înainte de apariţia lor, unele modificări structurale : acest fapt este usor de realizat, si implicit de îndepărtat o maladie canceroasă. Deci cu cît vor fi mai multi radiestezisti de înaltă competenţă, cu cît li se vor crea niste condiţii minime de activitate si cu cît oamenii vor lua mai serios această posibilitate, cu atît vor fi mai puţini bolnavi de cancer. Chiar şi cei care nu beneficiază de ameliorarea bioenergetică si li se depistează eventualitatea unor asemenea afecţiuni, vor putea lua măsuri de îndepărtare a acestei eventualităţi prin regimuri de dezintoxicare.

— Este cunoscut că mulţi bolnavi se prezintă la medic tîrziu, cînd nu se mai poate interveni decît aproximativ, pentru o temporizare a efectelor...

— Este adevărat, mulţi bolnavi se prezintă la medic în momentul cînd se prescrie pur si simplu o intervenţie chirurgicală. În acest stadiu am observat că mai întotdeauna se operează o parte, „cît se stie", si se iau apoi măsuri de frînare a unei eventuale dezvoltări maligne prin mijloacele clasice de citostatice şi cobaloterapie, dar organismul de multe ori este slăbit în această fază şi nu mai luptă, iar aceste mijloace îl „termină", cum se spune, şi în scurt timp apare metastaza.

— Puteţi exemplifica pe cazuri reale din lotul amintit ?

— O cunoştinţă, d-na M.C., de 62 de ani, căreia i-am spus încă din decembrie anul trecut că are probleme de acest gen la laringe si la un sîn. Neîncrezătoare în mijloacele radiestezice, n-a luat nici o măsură... În luna februarie simte dureri la sînul drept, iar mamografia, reliefează o zonă de cca 3 centimetri opacă. Se propune de urgenţă operaţia pe care pacienta o acceptă, deşi eu aveam cazuri rezolvate fără operaţie. În discuţia cu chirurgul mi-am exprimat părerea că mai sînt afectaţi si noduli axilari drepţi precum şi cei infraclaviculari şi plejulari. Se îndepărtează nodulii axilari dreapta dar mai departe medicul îmi spune că nu mai aparţine de specialitatea sa. În plan energetic depistasem 14 pete atinse. Pacienta urmează tratamentul postoperatoriu prescris cu citostatice, iar după două luni se simte din ce în ce mai rău si în sfîrşit acceptă tratamentul meu. Patru şedinţe cîte una pe săptămînă duc la zero malignitatea în corpul energetic, şi după încă o lună, si corespunzător celor 14 puncte din corpul fizic starea sănătăţii se îmbunătăţeşte pînă la normal. Menţionez că dacă nu ar fi fost astfel tratată, ca multe alte cunoştinţe ale ei, ar mai fi trăit circa 1 an — maximum 2, dar cu mari chinuri !

(Va urma)

ION ŢUGUI

„VÎND GENE DE CALITATE SUPERIOARĂ"

Universul geneticii, în plină mișcare, pare să se oprească uimit. Era în 1991. Craig Venter de la National Institute of Health (Institutul național de sănătate) din Bethesda, S.U.A., cerea Biroului American de brevete să-i „recunoască proprietatea intelectuală asupra cîtorva sute de secvențe ADN. Acțiunea a continuat în 1992. El le izolase dintr-o bancă ADN și le secvențializase parțial. Nu știa dacă sînt codante sau nu și, în prima ipoteză, ce funcție au. Era o măsură de prevedere. În ipoteza în care secvențele vor fi folosite de industrie, indiferent pentru producerea de medicamente, vaccinuri... va avea dreptul de beneficii. Miza era importantă. Nimeni pînă la el nu se gîndise să breveteze simple fragmente ADN. Este adevărat, cu mult înaintea lui, Chakrabarti ceruse un brevet pentru o bacterie transformată, capabilă să degradeze hidrocarburile. După lungi și contradictorii discuții a obținut brevetul. Din fericire sau din nefericire sistemul biologic nu funcționa. Era oricum o bacterie necunoscută în natură și care nu ar fi apărut niciodată spontan. Venter nu a intervenit în jocul vieții. El descoperea o realitate — pe care oricum ar fi evidențiat-o altcineva. A uitat că a descoperi nu înseamnă a inventa. Or, descoperirile nu s-au patentat niciodată.

Venter era sprijinit de NIH. Puține argumente susțineau cererea de brevetare: tehnologia — cunoscută în principiu dar aplicată în circumstanțe noi, posibilitatea de a difuza imediat datele obținute și favorizarea industriei americane, în ipoteza în care genele ar avea consecințe practice. Dacă justiția nord-americană ar fi răspuns pozitiv, atunci toți geneticienii din lume implicați în programul genomul uman l-ar fi urmat exemplul. Și, de ce nu, sute sau mii de geneticieni care localizează genele speciilor animale și vegetale. Ar fi solicitat protecția justiției nu numai cel ce studiază genele ci și descoperitorii oricărei secvențe de ADN naturală sau artificială.

Circulația informației științifice ar fi implicit, îngreunată. Toți ar aștepta brevetarea și apoi ar anunța descoperirea. Realizarea programului genomul uman ar deveni incertă sau ar cere mulți ani suplimentari de studiu.

Nu este surprinzător că împotriva brevetabilității genelor s-au ridicat numeroase voci. Comitetul Național Francez de Etică a remarcat că genele nu aparțin nimănui, ele sînt o parte a patrimoniului comun al speciei noastre. Și trebuie să rămînă în afara comerțului. S-a subliniat apoi că ar fi absurd să se breveteze o „cunoaștere pură" obținută prin utilizarea unei mașini de secvențializat gene.

Dar... tot Com'tetul Francez de Etică a acceptat brevetarea genelor cu funcția cunoscută — necesare diagnosticului prenatal, al unei tulburări ereditare, al unui reactiv sau eventual al unui medicament. Deci, dacă nu mă înșel, cererea lui Venter ar fi fost justificată și moral — și bineînțeles și economic — dacă ar fi avut să determine și structura și funcția secvențelor ADN. Precedentul a fost creat. De acum încolo totul va fi protejat prin lege, și celulele noastre și cromozomii noștri și genele noastre... Posesorul unei gene rare, care sintetizează o substanță cu mare valoare terapeutică, va organiza o licitație — el sau o firmă de genetică specializată în identificarea genelor utile economic — în urma căreia va acorda dreptul exclusiv de exploatare al produsului sintetizat de gena vîndută.

Nu ar fi nimic nou. Nu cu prea mulți ani în urmă, din tumora unui bolnav s-a obținut un compus extrem de util medical. Cercetătorul a brevetat compusul și l-a vîndut unei societăți transnaționale. Beneficiile au fost considerabile. Proprietarul celulelor a aflat și a avut o cotă-parte din beneficii. Erau celulele lui și nimeni nu avea dreptul să le exploateze comercial, fără acordul lui. Și a cîștigat, după un proces îndelungat în cursul căruia avocații celor două părți și-au apărat cu înverșunare cauza.

Mulți dintre geneticieni se gîndesc totuși la descoperitorii anticorpilor monoclonali, care nu au cerut niciodată brevetarea descoperirii lor, descoperire transferată ulterior în industrie. Întrebați de ce n-au brevetat-o au răspuns simplu că nici o realizare științifică utilă umanității nu ar trebui protejată legal. Era o emoționantă dovadă de generozitate. Ei au fost sprijiniți de comunitate și comunitatea are dreptul de a fi beneficiara rezultatelor.

Și totuși... toate Comitetele de bioetică se opun oricărei forme de comercializare a corpului uman — nu se vinde sîngele... nu se vînd inimile... nu se vînd rinichii... Nu se vînd nici embrionii.. se dau — ca o nouă expresie a altruismului uman. În numele căror principii etice te întrebi, nu poți face cu corpul tău ceea ce vrei?

Aceleași întrebări vor frămînta medicina de mîine. Vom vinde genele sau le vom dărui? Nu cumva bolnavii în comă vor fi studiați genetic și, în ipoteza în care sînt posesorii unei gene prețioase, vor fi victimele geneticii fără să fi fost întrebați dacă sînt sau nu de acord? Nu cumva, sub diverse pretexte, se vor lua probe de sînge de la toți nou-născuții și se vor căuta gene rare, deosebit de necesare industrei? Un trafic cu gene...

C. MAXIMILIAN

Un genetician privește lumea

Pledoarie împotriva „ucenicilor vrăjitori" ai științei

Rémy Chauvin este unul dintre cei mai non-conformiști oameni de știință din Franța. După ce a susținut cu argumente necesitatea revitalizării disciplinelor parapsihologice, în prezent el este preocupat de relevarea abuzurilor și nesăbuințelor cercetării științifice. Recenta sa carte apărută la editura pariziană Robert Laffont, intitulată „Cuceritorii orbi", începe cu o întrebare-cheie: „Va trebui să oprim știința?". Într-adevăr, cercetarea științifică riscă — după părerea acestui specialist — să-l călăuzească pe om întocmai ca pe un orb, după legile hazardului. „În laboratoarele de cercetări se glumește adesea afirmîndu-se: nu știm unde vom ajunge", constată Chauvin. Dar, cînd acest fenomen se manifestă la scara unei civilizații se păsește în era atomică fără să știe ce va face cu deșeurile nucleare, fenomenul devine criminal, cel puțin în ochii săi. „Cel mai rău, spune el, e faptul că adesea există alternative, numai că e foarte obositor să recurgi la ele renunțînd astfel la un drum deja bătătorit". Mesajul este clar: dacă peregrinările omului în lumea științei n-au un anumit obiectiv, fiind supuse legilor hazardului, aceasta e o derivă periculoasă, egoistă și sinucigașă.

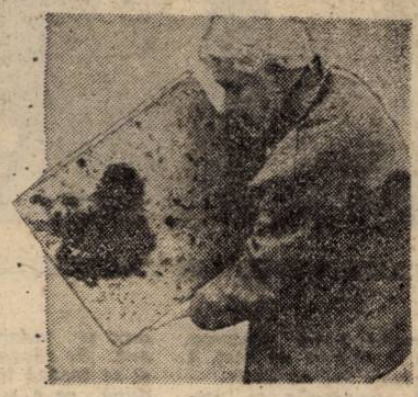

GEORGE DAVID

JURNAL DE BORD — DESCOPERIREA AMERICII

Nostalgia aventurilor pe mare este emblema anului 1992. Olimpiada de la Barcelona a venerat cum se cuvine memoria amiralului Columb, amintindu-ne că „antrenamentul" pe ape al Descoperitorului s-a desfășurat pe Mediterana. Pe atunci era foarte tînăr și, nu-i plăcuse meseria de postăvar (spre care-l îndemna tatăl său, Domenico). L-am părăsit două săptămîni pe Columb, trăgîndu-ne sufletul pentru a putea sintetiza un **pseudo-jurnal de bord al lui „Don Cristobal Colon"**. Prin hățișul interminabil al descrierilor peripețiilor sale — file de jurnal personal sau relatări ale doctorului Chanca — am încercat să punem cap la cap datele descoperirilor și denumirile originale primite de uscatul pe care amiralul a pus piciorul. Cred că, așa cum și un cititor mă îndemna, radiografia celor aproximativ nouă ani de aventură în Lumea Nouă este benefică pentru cei ce doresc să-și facă o idee despre zig-zagurile fantastice pe coastele estice ale Americii de Nord, Centrale și de Sud.

Înainte de a derula telegrafic evenimentele cele mai importante, aș vrea să sugerez cititorului următoarea „gîlceavă"; între actul care a consemnat punctul de plecare către descoperirea Americii și întoarcerea definitivă în patrie, după cea de-a patra expediție, umbra binecuvîntată a lui Columb se pare că a fost Isabella de Castilia. Poate fi un semn al destinului fabulos al amiralului. La 17 aprilie 1492, regii catolici semnau convenția „Capitularea de la Santa Fe", iar la 30 aprilie 1492 Columb primea titlul de „Don". Dar iată că, după 14 ani și 7 luni, la sfîrșitul lui noiembrie 1504, Isabella de Castilia moare. Cu puțin înainte, la 7 noiembrie, Columb intra în estuarul lui Guadalquivar, după ultima expediție, cu galoanele gloriei smulse și

cu o tristețe mormîntală pe chip. A fost o coincidență? A suferit cumva Isabella la fel de mult datorită insucceselor lui „Don Cristobal"? Greu de spus și e periculos să intrăm prea adînc în speculații. Cert este faptul că dacă Isabella ar fi supraviețuit eșecului definitiv, poate că titlurile nu i-ar fi fost retrase (așa cum a făcut Ferdinand de Aragon) și toate procesele care au urmat (pentru posesiuni în primul rînd) nu ar mai fi zguduit familia Columb.

Dar să pornim la drum spre descoperirea Americii — sau a Indiilor, așa cum visa amiralul ghinionist.

● **Sîntem în portul Palos**, la data de 3 august 1492. Se ridică toate pînzele pe nava amiral „Santa Maria" (Maria Gallante), condusă de Columb; îi urmează corabia „Pinta" (Marquillee), condusă de Martin Alonso Pizon, și corabia „Niña" (fiica), condusă de Vicente Yanez Pinzon (fratele mai mic). Expediția pornește mai întîi spre Insulele Canare.

● **Septembrie 1492**: un ghinion ne pune pe gînduri: „Pinta" are avarie destul de gravă. Se repară și la 6 septembrie repornesc din Insula Gomera.

● **Intrarea în Marea Sargaselor**: era 13 septembrie 1492 cînd marinarii sînt uimiți de „smocurile" de iarbă ce plutesc la suprafață. Cu circa 1800 de ani înainte, Platon descria aceeași zonă bizară în dialogul „Critias". Înțeleptul Solon îi spusese că acolo s-a scufundat Atlantida (informație primită de la preoții egipteni).

● **„PĂMÎNT!"** Este strigătul marinarului Rodrigo de Triana, de pe „Pinta". Era memorabila dată de **12 octombrie 1492**. Expediția se apropia vijelios de Insulele Bahamas „primul uscat american atins. (va urma)

PAUL IOAN

POPASURI ÎN JURUL LUMII

● **RADIOTELEFOANE NUMERICE.** După modelul, Europei, Statele Unite se află pe punctul de a se dota cu o rețea națională de radiotelefoane numerice. Americanii se pregăteau chiar să copieze Europa, optînd pentru un sistem de gestiune a frecvențelor identice. Au întocmit însă o inovație, realizare a unei societăți californiene de profil, iar marilor companii americane, de telecomunicații le este acum mai greu să opteze. Sistemul CDMA (pentru Code Digital Multiply Acces) permite transmiterea pînă la 20 de comunicări pe aceeași frecvență. Care este principiul inovației — de a atribui fiecărui radiotelefon un cod personal, un cuvînt de ordine numerotat pe care aparatul îl emite în același timp cu apelul. Avantajele inovației lansate de „Qualcom" (societatea californiană amintită), rezidă mai ales în faptul că necesită o rețea mult mai puțin aparatoare de frecvență.

● **SOCIETĂȚILE DE TRANSPORT SPAȚIAL ȘI CONCURENȚA.** Dacă se are în vedere faptul că societățile de transport spațial se înmulțesc (în competiție urmează să intre și japonezii) este de așteptat că lupta pentru comenzi să devină acerbă în următorii ani. Carnetul de comenzi al Societății „Arianspace" devine tot mai bogat și, în decembrie 1993, a primului lor satelit de televiziune directă, construit de firma „Hughes". Acest satelit din noua generație va fi în măsură să acopere tot teritoriul Statelor Unite. „Eutelsat", la rîndul său, și-a anunțat intenția de a apela la o rachetă americană „Atlas" pentru plasarea pe orbită a unui satelit. O societate de telecomunicații din Germania a optat pentru o rachetă americană „Thor Delta" ca lansator. Să fie vorba de diversificare sau mai de grabă de avantaje financiare?

● **ȘTIINȚA POATE CANALIZA EFORTURILE TUTUROR.** Pledînd în favoarea unui atare punct de vedere, Roger Maurice Bonnet, director al programului științific al Agenției Spațiale Europene, este de părere că Luna poate juca un mare rol în perspectiva amintită. El consideră astrul nopții ca un fel de extindere a Antarcticii, adică o bază științifică exploatată într-o manieră internațională. Înainte de atingerea acestui obiectiv, planeta Pămînt va trebui să se „maturizeze", adică să-și rezolve marile probleme economice și sociale, să înceteze de a mai degrada la scară mare mediul înconjurător. Ulterior se va putea, deci ajunge la efortul comun pentru știință.

● **„CONTROL AL PÎNTECELOR"** Cînd se întemeiază o familie în China, aceasta trebuie să semneze un angajament că nu va avea decît un singur copil. Au loc și nașteri clandestine, pentru că, relevă Jean Claude Chesnais, expert în demografie, cînd se examinează statisticile școlare se constată că sînt tot mai mulți copii decît născuții înregistrate oficial. Speranța de viață (în medie 60 de ani) are tendința să crească în China. În consecință, maximul sperat — 1,2 miliarde de locuitori va fi depășit. Vor fi 1,5 miliarde de chinezi, poate 2 miliarde în a doua jumătate a secolului XXI.

● **CENTRUL INTERNAȚIONAL DE AFACERI EUROLILLE** este de fapt cel mai mare șantier urban al continentului nostru. La Lille (Franța) se vor dezvolta în viitor activități comerciale, birouri, hoteluri, zone de agrement etc. Orașul va dispune de o nouă gară, destinată trenurilor de mare viteză. Pînza freatică de sub Lille va fi închisă în cea mai mare incintă etanșă din Europa. Soluția aceasta a fost determinată de faptul că pînza freatică se ridică și coboară cu mai mulți metri, în funcție de anotimpuri.

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

CHIAR DACĂ AVEŢI 40 DE ANI...

V-aţi decis să practicaţi un sport, deşi aţi împlinit 40 de ani ? Ideea este excelentă cu condiţia să nu ignoraţi riscurile la care vă puteţi expune. În primul rînd practicarea unui sport trebuie să fie precedată de un examen medical. Este important de ştiut cum staţi cu inima. Apoi, dacă aveţi probleme cu coloana vertebrală sau cu articulaţiile, trebuie să faceţi cîteva radiografii. Se impun şi unele „teste de efort". Şi chiar dacă nu este periculos să debutezi în sport după 40 de ani, specialiştii se grăbesc să precizeze că trebuie evitate sporturile de rezistenţă : scrima, caratele şi chiar tenisul. Presupunînd un efort intens aceste sporturi sînt periculoase pentru muşchi dar mai ales pentru inimă. Preferaţi sporturile blînde : marşul, joggingul, mersul pe bicicletă. Practicarea unui sport după 40 de ani reclamă mai mult curaj decît la 20, dar nu vă descurajaţi. Viaţa sportivă vă va menţine în formă fortificîndu-vă pentru mult mai mult timp.

Mersul pe bicicletă este un sport plăcut ce poate fi practicat în doi, în grup, în familie, sau chiar singuri. Pedalatul activează toţi muşchii asigurînd creşterea capacităţii respiratorii şi cardiace fără a reclama un efort prea mare. Marşul şi joggingul, sporturi ce se diferenţiază doar prin viteză şi intensitate au avantajul de a se desfăşura în aer liber, ameliorînd starea inimii şi a vaselor sanguine. Ele permit o mai bună utilizare a oxigenului de către muşchi, dînd în acelaşi timp siluetei o alură dinamică. Dacă alegeţi gimnastica, aceasta este un aliat al tonicităţii şi supleţii corpului dv. Virsta şi sedentarismul fac ca articulaţiile să devină mai puţin suple, iar muşchii să se piardă în grăsime. Gimnastica înlătură această degradare şi vă conferă o siluetă tînără mult timp. Dar, atenţie, nu puteţi practica orice fel de gimnastică : exerciţiile abdominale sînt dramatice pentru rinichi, iar gimnastica aerobică, cu un ritm prea intens este periculoasă pentru inimă.

Din secretele frumuseţii

Chiar dacă primordială este frumuseţea interioară, bogăţia sufletului feminin, specialiştii nu obosesc să ne înveţe ce să facem pentru a ne păstra tinereţea şi prospeţimea trupului.

Frumuseţea pielii depinde în primul rînd de compoziţia sa în lipide, care, la rîndul său este determinată direct de alimentaţie. Lipsa grăsimii este cauza frecventă a deshidratării pielii, semnul principal al îmbătrînirii cutanate. Ar fi inutil să creşteţi la întîmplare consumul de grăsimi cotidian. Important este aportul acizilor graşi nesaturaţi prezenţi în peştele gras şi unele uleiuri vegetale. Nici consumul cărnii nu trebuie diminuat. Zincul pe care-l conţine face parte din elementele esenţiale în evitarea unei epiderme excesiv de uscate.

Magneziul joacă, de asemenea un rol important. El controlează stresul implicat în împiedicarea unei circulaţii normale care, la rîndul său reprezintă unul dintre secretele tinereţii.

Mîncaţi multe fructe şi legume proaspete. Ele oferă toate vitaminele de care are nevoie organismul : C, E, beta-caroten. Acesta etste un „trio de vitamine" miraculoase pentru organism. Cînd vă simţiţi prost, după abuz de ţigări sau alcool, nu ezitaţi să luaţi vitamina C. Gîndiţi-vă apoi la curele cu caroten.

Nu trebuie să uităm că procesul de îmbătrînire începe de la 20—25 de ani, dar el nu este vizibil decît zeci de ani mai tîrziu. Se asistă la o pierdere a tonicităţii, o alterare a tenului. Apoi apar primele riduri.

Şi pentru că este vară, să nu uităm că soarele este unul dintre principalii factori ai îmbătrînirii cutanate. Razele ultraviolete pătrund pînă la fibrele elastice, elastina şi colagenul, cele care susţin pielea şi le degradează, la început imperceptibil. Un sfat prudent : în funcţie de vîrstă şi de tipul de piele, nu vă expuneţi la soare fără a vă proteja cu o „cremă ecran".

Şi cîteva secrete pentru a conserva luminozitatea tenului : folosiţi întotdeauna demachiante adecvate. Pentru a elimina celulele moarte şi impurităţile, curăţaţi săptămînal obrazul. Apoi, ori de cîte ori puteţi, de preferat cît mai des, folosiţi o mască hidratantă hrănitoare, regenerantă sau astringentă, în funcţie de nevoile epidermei. Şi dacă v-aţi legat speranţele de efectele de întinerire ale vitaminei A nu aţi greşit prea mult. Deşi problema este controversată, unii specialişti susţin că efectul este vizibil după 8—10 luni cînd petele pigmentare sau ridurile se atenuează iar tenul capătă o strălucire tinerească.

Reţeta săptămînii

CIUPERCI MARINATE

Se curăţă ciupercile, 100 g ulei, 2 linguri de oţet, 1 linguriţă piper, foi de dafin.

Se spală ciupercile, se cuţăţă de coajă, sau se rad uşor, se taie împreună cu cozile şi se călesc în ulei lăsîndu-se să fiarbă bine în seama pe care o mai rămîne cît puţină apă. Se adaugă piperul, dafinul şi se toarnă în borcane calde după ce a mai dat cîteva clocote. Se sterilizează în cuptor sau în baie de aburi şi se pun la rece în cămară (I.S.

CRONICA modei

Felină şi senzuală

Casa de modă Léonard (Paris) ne propune o alură felină şi senzuală, capabilă să pună în valoare creaţiile sale careeum „versatile". Modelul alăturat poate fi o dovadă : e rochie din dantelă neagră, stil furou, căptuşită numai în partea de jos, peste care se poartă un blazer din şantung. Aceeaşi dantelă este folosită la mănuşi. Pălăria, în schimb, este confecţionată din acelaşi material cu blazerul. (A. P.).

PARFUMUL PLANTELOR

Pentru ameliorarea sau vindecarea diverselor maladii putem apela cu succes şi la aromele şi parfumurile plantelor. Ramura fitoterapiei, aromoterapia, foloseşte produşii volatili extraşi din plante. Observaţii privind aromoterapia datează încă din secolul trecut. S-a observat astfel, că cei care se ocupau cu producerea şi comercializarea parfumurilor, căpătau o uimitoare imunitate împotriva unor epidemii grave. Imunitatea s-ar fi datorat esenţelor volatile şi aromatice specifice parfumurilor.

J. Miguel încă din 1894 publică primele studii ştiinţifice privind acţiunea terapeutică a principiilor volatile extrase din plante aromatice. O observaţie interesantă ce aparţine lui J. Miguel : vaporii de cimbru distrugeau majoritatea bacteriilor existente în laboratorul său. Ulterior s-a demonstrat că esenţa de cimbru distruge în doar două min. bacilul Shigo, agentul dizenteriei. Puterea bactericidă a esenţelor aromatice extrem de complexă se exercită în sfera aparatului respirator sau digestiv. Sînt deosebit de apreciate esenţele de cimbru, lavandă, pin şi eucalipt. Esenţa de rosmarin favorizează producerea şi evacuarea bilei. Esenţele de lavandă, măghiran, verbină, chimion şi anason au puternice efecte în calmarea spasmelor. Motive suficiente să nu ignorăm parfumul plantelor...

101 diferenţe...

● De şase ori mai frecvent decît în cazul bărbaţilor femeile au ureche muzicală şi implicit capacitatea de a cînta corect.

● Jumătate dintre bărbaţi sforăie. Cu femeile lucrurile stau mai bine : doar un sfert dintre ele sforăie.

● Femeile au o coordonare oculo-motrică mult mai bună decît bărbaţii, de aici rezultă o mai mare îndemînare în activităţile de finete.

● Statistici recente relevă faptul că numărul bărbaţilor bolnavi de SIDA este de şase ori mai mare decît al femeilor.

MAGAZIN global

DRAGOSTEA DE VIAȚĂ A ÎNVINS

Acum cîtva timp în urmă, în Franța a văzut lumina tiparului „Medicina mea naturală", al cărei conținut este de fapt expunerea unei lungi experiențe a cunoscutei cîntărețe de muzică ușoară Rika Zarai, care cu ani în urmă a fost și în România. Faptele petrecute ce au imobilizat-o, după părerea medicilor pe viață, lupta și mijloacele de a învinge boala sînt descrise pe larg în această carte. La 11 noiembrie 1969, Rika cu prietena ei Jocelyne și soțul ei Jean-Pierre Magnier, se deplasau într-o mașină „Lincoln" către Paris, venind de la un spectacol ce avusese loc într-o localitate din estul Franței. Ceața, ploaia în rafale și vîntul cu viteza de aproape 140 kilometri pe oră făcea aproape imposibilă vizibilitatea și înaintarea mașinii, condusă de soțul Rikei. Se apropiau de Provins, pe un drum alunecos, cînd mașina derapă, lovindu-se cu putere de o casă. Jocelyne fu aruncată prin parbriz, mai tîrziu s-a constatat o fractură de femur și leziuni la ambele maxilare, iar Jean-Pierre leșinat la volan, acestea au fost ultimile secvențe văzute de Rika. Apoi nimic. S-a trezit după șase zile de comă, la spital, într-un corset de ghips, de la bărbie la genunchi. Medicii au stabilit : o vertebră sfărîmată, alte două crăpate, încheietura mîinii ruptă, tendoane smulse și trei traumatisme la craniu. „Suferințele erau atroce. Vedeam dublu. Aveam dureri puternice la cap, iar memoria mă părăsise — mărturisește cunoscuta cîntăreață, iar ca ultim verdict doctorii mi-au comunicat că o calcifiere a rupturilor fiind imposibilă sînt condamnată să-mi petrec restul vieții în pat. La capătul puterilor eram gata să mă sinucid cu somniferele pe care le aveam pe noptieră. Ultima speranță mi-am pus-o în doctorul Reymond Dextreit, mare specialist în medicina naturistă. De fapt era un pretext pentru a mă agăța de viață. Medicul mi-a explicat că dacă calciul chimic nu se fixează în sistemul osos, acest fapt se datorează unei alimentații necorespunzătoare". Rika trebuia să-și debaraseze corpul de toate toxinele acumulate, după care să se alimenteze cu o hrană biologică corespunzătoare și reparatorie, respectiv legume și fructe crude, miere, ouă, brînzeturi, iaurt, morcovi, suc de morcovi, lămîie și aplicarea unei cataplasme de argilă, de două ori pe zi, pe vertebra ruptă. „Apelînd la zeci de șiretlicuri, pentru a înșela vigilența infirmierelor și a doctorilor, am reușit să urmez acest tratament — mai amintește Rika Marceau, socrul meu, strecura o plansetă sub corsetul meu de ghips, cu ajutorul căreia mă înălța cîțiva centimetri, necesari pentru a mi se aplica cataplasma. Cu cocteiluri de fructe și legume, făcute pe ascuns în timpul nopții, oasele s-au calcificat spre surprinderea specialiștilor. Apoi am fost plasată într-un corset din lame de oțel, asamblate cu fîșii de piele, ce mă cuprindea de sub sîni pînă la coapse, cu care făceam cîțiva pași. Cu acest aparat, peste care puneam rochii lungi am urcat pentru prima oară după accident, în 1971, pe scena teatrului „Olympia". Azi Rika Zarai duce o viață normală dar cu unele precauții, este autoarea unor lucrări consacrate medicinii naturiste și a creat societatea „Pronatura", prin care, în marile magazine, se vînd plante și ierburi medicinale selecționate de ea.

AUREL DIANU

Toate persoanele care cunosc cazul lui Nick Russo (55 ani) s-au unit într-un efort conjugat pentru a-l ajuta. Nick Russo este un agent imobiliar care cîntărește 135 de kilograme și căruia medicii i-au declarat că trebuie în mod absolut necesar să pună capăt apetitului său fenomenal, fiindcă altfel viața lui este în pericol. În acest scop s-a pus la cale o anumită stratagemă. În localitatea unde locuiește, din împrejurimi și chiar în alte colțuri ale țării a fost difuzat un poster înfățișîndu-l pe Russo cu mențiunea că acea persoană care va descoperi pe Russo consumînd mîncare va primi un premiu în valoare de 25 000 de dolari ! Recurgerea la această formulă neobișnuită, sadică, a fost elaborată de dr. Dominik Zito, medicul său, disperat că toate formulele de dietă pe care i le-a prescris nu au dat nici un rezultat mai ales din vina lui Russo. Cu toate eforturile sale, el nu este în stare să le respecte din cauza unui apetit anormal de puternic, pe care nici un specialist n-a fost în stare să-l stopeze. A fost internat și într-o clinică dietetică a Universității Duke dar fără nici un rezultat, deoarece dereglarea lui hormonală este mult mai puternică decît soluțiile care i-au fost propuse și aplicate. În orașul unde locuiește, Ridgewwod, Nick Russo este cunoscut de toată lumea, urmărit în permanență de mulți cetățeni dispuși să-l surprindă pentru a putea să capete mult rîvnitul premiu. Russo este asistat la puținele mese dietetice de personal medical fixat de dr. Zito, fapt care a dus pînă în prezent la unele rezultate promițătoare (valabile în măsura în care Russo va izbuti să aplice în mod disciplinat meniurile). Adăugînd la această soluție și povestea cu posterul (cei 25 000 de dolari urmează să fie plătiți de Russo), s-ar putea, în opinia dr. Zito, să se ajungă la rezultatele mult dorite. „Acest om a probat toate dietele posibile și imaginabile, dar nu are voința necesară să reziste tentațiilor. Am avut ocazia de mult să asist la una din aceste mese care prin cantitatea și pofta lui de mîncare par de domeniul fanteziei, a incredibilului. Această ultimă încercare dietetică supravegheată însoțită de pericolul" de a pierde pe gratis 25 000 de dolari, pot constitui o încercare mai promițătoare decît cele precedente" a spus dr. Zito. Vom mai menționa că Russo locuiește singur (este divorțat de zece ani), că frigiderul lui, cu excepțiile de rigoare este gol și singurele persoane care au acces în casă sînt cele care alcătuiesc echipele de dieticieni.

25 000 DE DOLARI RECOMPENSĂ

GH. RUSSU

Mai natural decît.. natura

Grație sculpturilor sale, John De Andrea a devenit unul dintre artiștii celebri din Statele Unite ale Americii. Operele sale sînt replici aproape fidele ale modelelor vii. Artistul începe lucrările prin realizarea unor mulaje alcătuite din trei părți : capul, bustul și picioarele. După ce le asamblează începe să le picteze. O baghetă magică pare să treacă peste lucrările sale, dîndu-le viață. Arta sa este recunoscută în întreaga lume, expozițiile sale bucurîndu-se de succes fie că se află la Londra, la Paris sau la New York.

Dinozauri mari cît un bloc cu 10 etaje!

O recentă descoperire făcută în Australia indică fără dubii că cei mai mari dinoscuri din lume au trăit în Australia. Dovada indubitabilă a fost prezentată de un cercetător de pietre prețioase, Charles Smocy, care în căutările lui desfășurate la Coober Pady, a găsit un femur gigantic, în lungime de trei metri. Alte două oase asemănătoare au mai fost destupate în aceeași zonă. Analizate de specialiști, aceștia au fost unanimi de acord că pînă în prezent nu s-au descoperit pe Terra fosile de dinosauri de asemenea dimensiuni. Pe baza acestor dovezi oamenii de știință au fost în măsură să calculeze cu aproximație cam cum arată acest animal. Ei au ajuns la concluzia că un asemenea dinosaur era înalt de cel puțin 30 de metri, adică cît înălțimea echivalentă cu a unui bloc cu zece etaje.

Moda și ecologia

Marca de îmbrăcăminte „Esprit", lansată în S.U.A. de zeci de ani în bătălia pentru conservarea mediului, a scos de curînd în Franța prima sa colecție ecologică, denumită „Ecollection". Fără a face rabat de la exigențele impuse de modă, colecția ecologică „Esprit" își propune să reducă la minim consecințele negative ale producției industriale asupra naturii. Astfel, bumbacul utilizat pentru țesături este cultivat în California fără utilizarea pesticidelor sau a îngrășămintelor chimice ; în plus, nu este necesară nici vopsirea chimică a firelor, deoarece solurile de bumbac folosite, cunoscute de mult timp în India, sînt colorate natural în diferite nuanțe. Dacă, totuși, o anumită nuanță trebuie întărită, se folosesc exclusiv vopsele vegetale. Același efort ecologic este vizibil și în celelalte amănunte ale vestimentației, cum ar fi, de exemplu, nasturii. Aceștia pot fi fabricați din sticlă reciclată sau din coaja nucii de cos numită tagua.

OCHII CARE NU SE VĂD..

Ei formau ceea ce se cheamă un cuplu unit : Candice Bergen și Louis Malle. Anunțul separării lor, imaginea unei fericiri sfărîmate a uimit. Cei doi se căsătoriseră în 1980, în Franța unde Malle are o fermă. După două eșecuri sentimentale el jurase să nu mai ofere nimănui inelul de logodnă dar cu toate aceste promisiuni n-a putut rezista farmecului actriței Candice Bergen. O căsătorie plasată sub dublu semn : al pașlunii și al speranței. Și cum o fericire nu vine singură, în 1985 s-a născut micuța Chloé, care a adus un plus de bucurie căminului lor. Ca și în dragoste cei doi cunoșteau aceeași reușită și pe plan profesional. În 1988 Louis Malle a primit un Oscar pentru cel mai bun realizator, pentru filmul „Au revoir les enfants" iar Candice Bergen a avut mare succes în special în serialul pentru televiziune „Murphy Brown". În acest tablou o singură umbră : frecvente și lungi separări antrenate de obligațiile profesionale respective. Zeci de mii de kilometri distanță, zile întregi fără să se vadă și din cînd în cînd cîte un telefon cu vești concentrate. Separările repetate i-au făcut să anunțe discret ruptura sore marea surpriză a celor din anturajul lor. După 11 ani de fericire fără nori, căsătoria lor nu a mai rezistat din cauza distanțelor impuse de meseria lor... (M.S.)

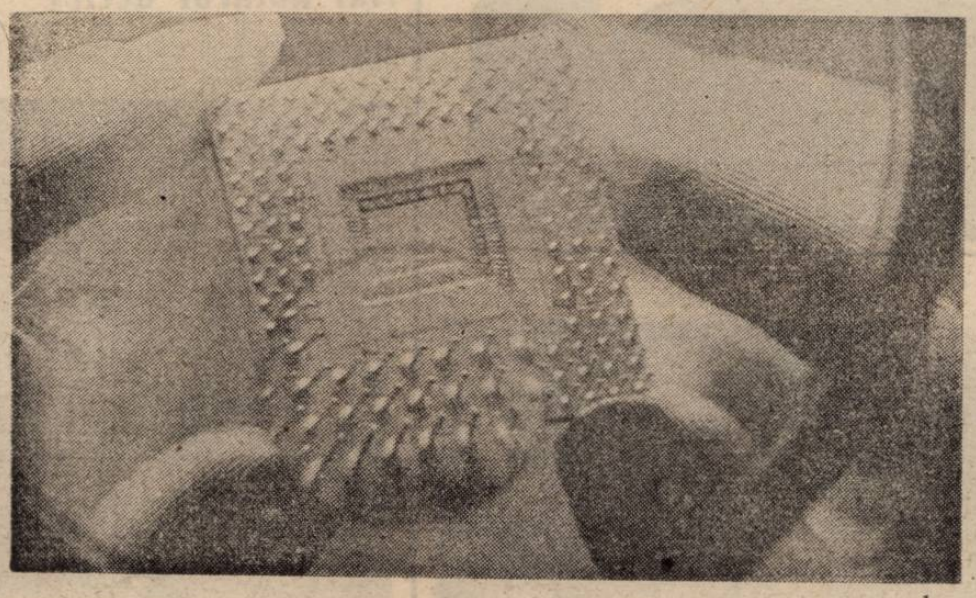

1.

POVESTEA SILICIULUI

Principal component al scoarței terestre, siliciul este de asemenea materialul de bază pentru întreaga industrie modernă care guvernează universul nostru cotidian. Totuși, siliciul nu există în stare naturală. Dar ce este această misterioasă materie ?

Originea sa este legată de faimosul big bang, cînd stelele gigant (supernove) care existau înaintea sistemului nostru solar au explodat eliberînd nori gigantici de praf ce conțineau elementele chimice de bază ale Universului. Printre ele : siliciul. Mai tîrziu acești nori s-au aglutinat în enorme sfere solide formînd planetele ce se rotesc în jurul Soarelui. Siliciul reprezintă 28% din scoarța terestră.

De la primii săi pași, omul a pătruns în uriașa zestre de materie a pămîntului. Din silex și-a făcut arme, apoi, civilizațiile antice au inventat sticla, a cărei compoziție s-a îmbunătățit de-a lungul secolelor. Din nisip, astăzi se extrage quarț ce conține 99,9% siliciu. Acesta poate fi făcut să curgă ca un fir subțire, care, asamblat într-o țesătură, devine deosebit de rezistent la oxidare suportînd totodată o temperatură de 1050°C. Se folosește ca izolator în electronică, dar și la construcții de avioane sau de navete spațiale.

Purificat în laboratoare, nisipul servește ca materie primă la realizarea ceramicei industriale. Nedeformabilă și insensibilă la curentul electric, ea este folosită ca suport pentru „cip"-urile ce animă ordinatoarele. Chimiștii au reușit, la rîndul lor, să fabrice siliciu de sinteză. Străbătut de impulsuri electrice, quartul realizat folosește la confecționarea ceasurilor, oferind performanțe uimitoare în ceea ce privește precizia.

Sticla a devenit și ea material de înaltă tehnologie. Nu întîmplător, pentru sfîrșitul secolului, se prevede ca navetele spațiale să fie echipate cu telescoape deosebit de puternice realizate din vitro-ceramică ultrasofisticată. Paradoxal, această optică bazată pe siliciu va capta razele X emise de supernove, stelele de unde el a venit...

Misteriosul mineral este mult legat și de domeniul artei și al religiei. Oamenii preistorici pictau pereții grotelor cu oxizi maronii și roșii încrustați în argilă. Mai tîrziu, populația din neolitic a înălțat în numele zeilor pe care-i prețuiau blocuri de granit impunătătoare și foarte rezistente în timp. Vechii chinezi își înmormîntau împărații însoțiți de figurine din sticlă și jad, semn al imortalității. Încă din cele mai vechi timpuri și pînă azi prezicătorii citesc viitorul în boluri de cristal de o fascinantă transparență. Misteriosul mineral încă mai deține taine.

AURORA POPESCU

■ *Foto 1*

Ceramicele moderne sînt utilizate în construcția tuturor ordinatoarelor ca suport pentru „cip"-urile electronice.

■ *Foto 2*

În Africa, mărgelele din sticlă reprezintă o marcă a frumuseții, bogăției și prestigiului social.

■ *Foto 3*

Vizionarii „citesc" viitorul în boluri de cristal

2.

3.

Imaginile transmise de telescopul spațial Hubble pot fi îmbunătățite

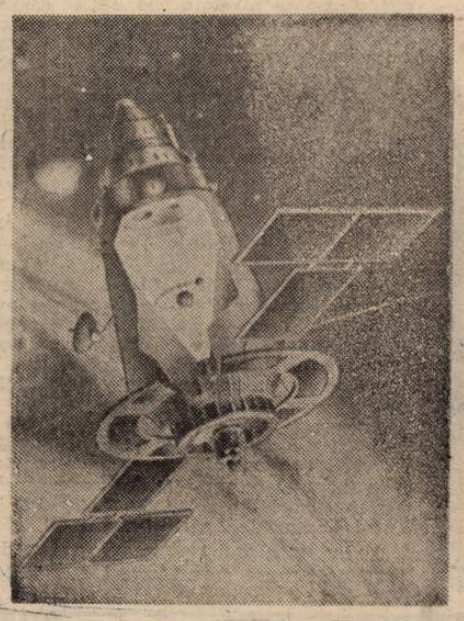

Dificultățile întîmpinate de telescopul spațial Hubble, plasat pe orbită în aprilie 1990, au fost nenumărate, dar nu insurmontabile. Din cauza unei defecțiuni tehnice importante, oglinda sa, cu un diametru de 2,40 metri ,conține o aberație sferică de 1,3 mm. Multă cerneală s-a scurs în presa de peste ocean pe seama acestei inadmisibile „scăpări" din partea experților care au verificat calitățile oglinzii, ei avînd la îndemînă un interval de timp mai mult decît suficient pentru a putea constata orice defecțiune. Prin urmare, majoritatea imaginilor furnizate de telescop sînt deformate.

Dar iată că cercetătorii germani de la Institutul de astrofizică din Potsdam au pus la punct un procedeu de restaurare a imaginilor care permite rectificarea datelor furnizate de telescop printr-un tratament informatic. Prima etapă a procedeului se derulează automat pe calculator și constă în suprimarea semnalelor provenind din impactul particulelor cosmice, cel mai frecvent razele X și gamma și a perturbărilor provenind chiar de la sursa emitentă. A doua etapă — „restaurarea" — am putea-o numi, comportă mai multe faze. Programul se bazează pe două foto-celule vecine, care sînt măsurate, calculate și comparate ; apoi se lucrează progresiv în regiunile superioare ,cu ajutorul celulelor 2×2 sau 4×4, cu un coeficient de luminozitate stabilit în prealabil. Se utilizează un filtru care se poate adapta la densitatea locală a repartiției semnalelor. Marele avantaj al procedeului a fost demonstrat în momentul în care astrofizicienii din Potsdam au descoperit stele în regiuni unde acestea, în principiu, nu pot fi observate. Cum este posibil acest lucru ? Se trece la separarea tuturor factorilor paraziți, prin măsurarea luminozității medii, care diferă în diverse segmente ale imaginii și compararea acesteia cu un obiect cu o luminozitate determinată.

Rezultatele observațiilor au fost prelucrate de specialiștii germani la Observatorul austral european (ESO) din Chile. Se speră ca, prin intermediul restaurării adaptative a imaginilor, să fie atinse obiectivele stabilite inițial pentru satelitul spațial Hubble : identificarea obiectelor cosmice observate pînă în prezent, situate la o distanță de Terra de 10—12 ani lumină. Metoda astrofizicienilor germani este cea mai ieftină alternativă propusă pînă în prezent în scopul îmbunătățirii imaginilor furnizate de Hubble și permite ameliorarea profunzimii cîmpului unui telescop cu două sau trei magnitudini, lucru apreciat în mod deosebit de experții NASA. Agenția Spațială Americană NASA comunică în prezent Institutului din Potsdam datele primite din spațiu de la satelitul Hubble.

Și pentru a întări afirmația că Hubble, în pofida deficiențelor sale tehnice, este extrem de folositor oamenilor de știință, este suficient să amintim că el a descoperit o gaură neagră uriașă. Într-adevăr ,imagini furnizate de telescopul Hubble au permis aflarea unor noi elemente, foarte importante, despre existența unei găuri negre. Masa sa — de 2,6 miliarde de ori mai mare decît cea a Soarelui. Ea se găsește în centrul galaxiei gigant „M 87" ,una dintre cele mai strălucitoare din Univers. Ce se mai știe despre „B 87" ? Că ea face parte din constelația Fecioarei, care se află la o distanță de 52 milioane ani-lumină de Terra. Uriașa galaxie ar cuprinde peste 100 de miliarde de stele. Fabulos, dar adevărat.

ȘERBAN FILIP

■ **Un break Peugeot 405, dotat propriul său mijloc de producere energiei, a trezit interes în rîndul tomibiliștilor francezi. Deși este vo de un prototip. Reîncărcarea bate se asigură de către un grup electro Diesel, care urmează să fie înloc de o turbină antrenînd un genera electric. Vehiculul funcționează pe l terie în oraș și cu grupul electro pe șosea. Specialiștii francezi sînt crezători în eforturile lor consacr producerii unui automobil elect care să se încarce repede și să a o mai mare rază de rulare posibilă**

■ **Peste șapte ani va începe funcționeze cel mai mare ciclotron lume. El se construiește la Waxaha în apropiere de Dallas (statul Texa Tunelul său circular, în lungime 120 km va fi străbătut de două fa cicule de protoni lansate cu viteza l minii. Construcția din Texas (Tune**

„AMERICA 500

● Între anii 1737—1744 expediția fran ceză (din care a făcut parte și celebru autor al unei cărți despre expediția s în Amazonia, Charles Marie de la Con damine) a trasat ruta exactă a linie ecuatoriale, în contextul mai complex a măsurătorilor efectuate asupra Pămîntu lui.

● Din timpuri străvechi — chiar mult secole înaintea incașilor — oamenii aces tor locuri au sărbătorit echinocțiile d primăvară și toamnă : ei o făceau prin tr-un pelerinaj lung de la muntele Ca yambe, situat la cca 30—50 km, pînă l piscul „La Marca", notat de ei dren „punctul central al pămîntului". Aces „traseu" a fost numit mai tîrziu de in cași „Inti-Nan" — drumul Soarelui : d altfel toț incași vor crea peste cîtev secole acea extraordinară serbare a re coltei „Inti Raymi", dar pusă sub sem nul aceluiași astru sacru, Soarele : est drept că această sărbătare se desfășur mult mai departe de Ecuator, undev în sud-estul Perului de astăzi, la Cusc

● Monumentul ecuatorial înalt de cc 30 metri, susținînd Sfera Pămîntului d 5 tone și 4,5 în diametru este astfel con ceput și orientat încît el corespunde po zitiei reale a Pămîntului, axa minoră polilor fiind paralelă cu axa lui de rota ție.

● Pe cele patru laturi ale monumen

Nou motor DIESEL

Cercetătorul german Michael Zoche pus la punct un nou motor Diesel în d timpi pentru avioanele ușoare, care s distinge prin excelentul său randamen și o greutate redusă, de numai 118 kg Noul motor este de două ori mai uș decît unul obișnuit, pe benzină, și consu mă de două ori mai puțin carburant. U avion ușor de patru locuri pe benzină n poate transporta decît două persoane d cauza propriei sale greutăți. După calcu larea greutății caroseriei nu mai rămî decît 216 kg sarcină utilă pentru pilo pasageri și mărfuri.

Noul motor oferă posibilitatea trans portării a 100 kg suplimentare. Supapel comenzile acestora și demarorul au fos înlocuite de specialistul german cu u dispozitiv cu aer comprimat, care por neste motorul în cîteva secunde. Michae Zoche a lucrat timp de șapte ani, îm preună cu cinci asistenți, la acest pro iect, pentru care a fost recompensat c premiul pentru cercetare al fundați Philip Morris. Avioanele ușoare sînt uti lizate cu precădere în Australia și î cele două Americi, motiv pentru car noua invenție va fi mai mult solicitată î aceste regiuni ale globului.

Centrului European pentru cercetări nucleare de la Genf este actualmente cel mai mare din lume, avînd o lungime de 28 km) nu va putea depăși o abatere de peste 3 centimetri pe toată

TELEX • TELEX

distanța celor 120 km. Fasciculele de protoni care vor circula cu viteza luminii în tunel, vor oferi oricărei oameni de știință, noi informații despre originea Universului.

■ Procentajul persoanelor în vîrstă de 60 de ani sau mai mult era în Europa, în 1960, de 14 la sută. Două decenii mai tîrziu, numărul persoanelor respective a sporit cu trei procente. Se prognozează că în anul 2025 se va ajunge la un nivel de 25 la sută, al persoanelor de 60 ani și peste în bătrîna Europă. Cele mai multe persoane în vîrstă (raportat la populație) trăiesc în prezent în Suedia. În anul 2000 recordul îl va deține Germania și Grecia.

■ „Yamato-1", astfel a fost botezată prima navă cu propulsie magneto-hidrodinamică (MHD) realizată în Japonia. În greutate de 280 t cu o lungime de 30 m și o lățime de 10,5 m, nava are un profil aerodinamic, în formă de picătură de apă. În locul tradiționalului motor cu elice nava „Yamoto-1", de concepție futuristă utilizează un puternic magnet neprăconductor. Viteza sa este de 10 noduri.

— ipostaze mai puțin cunoscute

tului se pot citi — înscrise pe plăci de granit — texte care amintesc de contributia adusă de diferiți oameni de știință și exploratori (francezi, germani, spa-

AMERITUR '92

nioli și ecuadorieni) la stabilirea exactă a liniei ecuatoriale.

● În afara monumentului actual și.. oficial mai există două „semne" ale Ecuatorului : unul se află pe Panamerican Highway, la 65 km nord de Quito, lîngă orașul Cayambe, situat la poalele piscului omonim ; a fost construit și amplasat acolo în anul 1939 și este format dintr-un parapet circular în mijlocul căruia se află un glob pămîntesc: celălalt este amplasat în zona Calacali (la 25 km de actualul monument de la San Antonio de Pichincha) și datează din 1936.

● În Ciudat Mitad del Mundo a fost inaugurat, la 22 septembrie 1989, un planetarium și un muzeu geodezic. Deocamdată ființează numai secția franceză a muzeului. În curînd se va inaugura și un observator astronomic ecuatorial.

Dacă te afli la Ecuator, poți realiza cîteva recorduri cu totul ieșite din comun, insolite :

■ **în două minute și 50 secunde traversezi toate cele patru emisfere, și o poți face mai repede decît un... cosmonaut ■ O scrisoare expediată dintr-o emisferă în alta ajunge la „destinație" în cîteva fracțiuni de secundă ■ Doi îndrăgostiți din emisfere diferite se pot săruta aici fără ca vreunul să-și părăsească „locul natal". ■ De pe terasa monumentului se pot admira și fotografia două dintre cele mai frumoase și mai înalte piscuri ale Anzilor : Cotopaxi și Cayambe ■ Cine dorește să se „simtă" mai slab nu are decît să se cîntărească la ecuator : legea gravitației lui Newton acționează aici în favoarea lui ■ Aflîndu-se în nemișcare pe linia ecuatorului, în realitate „alergi" cu viteză de 1 667 km pe oră.**

C. CHIFANE-DRĂGUȘANI

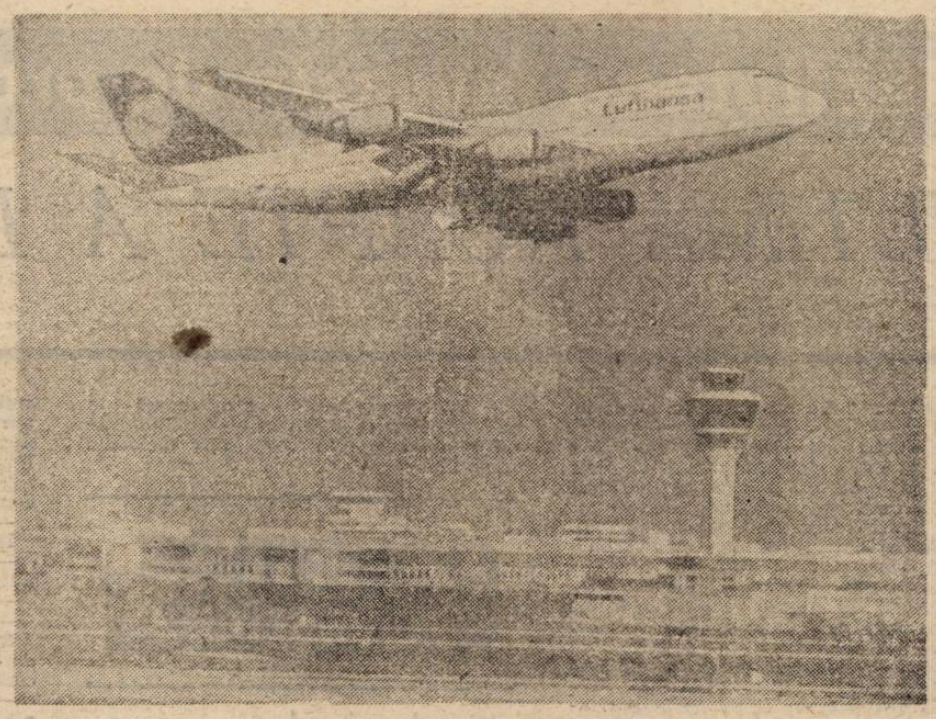

MŰNCHEN — o mare poartă aeriană

Cel mai modern aeroport german, inaugurat la 11 mai 1992 la München, are o capacitate de peste 500 de zboruri pe zi, respectiv 40 000 de călători zilnic, sau peste 15 milioane anual. Amenajarea noii „porți aeriene", a doua ca mărime din Germania, a costat 10 miliarde de mărci. Dotat cu cele mai mari ateliere de întreținut și reparații din Europa, noul aeroport este echipat cu aparate ultramoderne de navigație și urmărire a traficului, fapt ce permite desfășurarea de zboruri chiar în condiții de vizibilitate redusă. Lungimea excepțională a pistelor nu mai face necesară efectuarea de tururi suplimentare, de așteptare, înaintea primirii permisului de decolare.

Pentru a ajunge la aeroport, pasagerii au la dispoziție autobuze și trenuri rapide. Autobuzele se succed la intervale de 10 minute și acoperă distanța de 30 km dintre centrul marii metropole și aeroport în mai puțin de 30 de minute. Odată trecuți de ghișeele de verificare, călătorii pot ajunge la avion folosind scări rulante sau pasarele, fără a fi deloc expuși vîntului sau ploii.

Liniile directe stabilite cu Europa de est, cele două Americi, Asia, Orientul Apropiat și Africa, îi vor conferi cu siguranță aeroportului un rol de „placă turnantă" a traficului aerian internațional. Fotografia IN-Press înfățișează două imagini de ansamblu ale modernului aeroport münchenez (Ș.F.)

■ *Fotografia furnizată de fundația Philip Morris îl înfățișează pe Michael Zoche împreună cu noua sa creație.*

ERATĂ LA... GUINNESS BOOK

● Cel mai rapid tren din lume — este vorba de trenuri de tip clasic, respectiv circulînd pe șine normale — este, într-adevăr „TGV Atlantique", cu 300 km/h ; trebuia făcută totuși o precizare importantă ; că el circulă cu această viteză numai pe un segment de 50 km, pe traseul Paris—Le Mans, în lungime de 200 km. Între timp s-a mai construit o linie nouă pînă la Nantes și alta pînă la Tours.

● Deși dețin și ei niște recorduri mondiale semnificative — iar pentru noi deosebit de importante — Vlaicu, Vuia, Coandă și alți mari oameni români — aceștia nu-și găsesc locul cuvenit în carte ;

● La capitolul fotbal, între altele, sînt trecute recordurile a doi portari : Zoff n-a primit gol timp de 1142 minute, iar francezul Martini, timp de 835 minute. Ei bine, cineva trebuia să le aducă la cunoștință celor de la Guinness Book că la noi, în anii cei mai buni ai echipei mele preferate (FC Bacău) portarul Ghiță nu a primit nici un gol un întreg tur de campionat ; făcînd o mică socoteală mi-a ieșit că asta înseamnă 1350 minute, deci un record mult mai ... evident !

● Cel mai mult m-a supărat însă, la ediția franceză, faptul că dintre toate evenimentele antidictatoriale și revoluționare din perioada de după 16 decembrie 1989, a fost selecționată imaginea privind coborîrea statuii lui Lenin de pe soclu ; fotografia este într-adevăr foarte reușită, sugestivă și are multe semnificații, însă mă întreb dacă nu ar fi fost mai nimerită și mai demnă de Guinness Book o imagine din „focul" Revoluției, prima revoluție transmisă în direct la radio și televiziune, pentru sute de milioane de oameni de pretutindeni... !

... Mă opresc aici cu... erorile surprinse în cartea recordurilor, dar asta nu înseamnă că nu vor mai fi fiind și altele ; n-am avut vreme să „purec" întregul text. Dar, totodată, ele nu scad prea mult din valoarea reală, excepțională a cărții și din eforturile pe care le face echipa „din spatele ei", pentru ca în fiecare an să fie adusă la zi și publicată în condiții grafice, artistice și poligrafice excelente.

(C. Chifane)

Automate cu apă proaspătă și rece

Și în America sînt multe zone în care bîntuie seceta. În mod special, în statul Arizona, se manifestă asemenea fenomene, dar în schimb aici există posibilități ca lipsa de apă în unele orașe să poată fi combătută în mod practic datorită unor „automate" instalate în majoritatea orașelor. În schimbul a 25 de cenți automatul îți asigură un pahar de apă rece și proaspătă. Inventatorii acestor aparate au decis (în urma succesului înregistrat) să diversifice acest sistem.

Pubele spațiale

De la lansarea primului satelit artificial al Pămîntului în anul 1957 — faimosul Sputnic sovietic — omul a trimis în Cosmos altele numărînd în prezent peste 3 300. Rezultatul l-a constituit faptul că în spațiul extraterestru s-au adunat numeroase deșeuri cosmice alcătuite din sateliți scoși din uz, fragmente ale acestora și o sumedenie de alte reziduuri. Potrivit unei situații recente prezentate de către specialiștii de la NASA, în Cosmos plutesc peste 20 000 de microdeșeuri (șuruburi, nituri, etc.) reprezentînd un real pericol pentru lansările americane și ale celorlalte țări. Pentru curățirea „gunoiului cosmic" specialiștii din S.U.A. au proiectat o navetă spațială destinată să efectueze această operație. Această „pubelă cosmică" va aduna reziduurile de pe orbite cu ajutorul unei plase uriașe.

Tradiția își spune cuvîntul

Șefi de întreprinderi, oameni politici și designeri germani, sprijiniți de Camera de Industrie și Comerț din Kiel, au creat o asociație care a deschis în landul Schleswig — Hols-tein un nou centru de design. Aici s-au expus pentru prima oară ultimele realizări în materie de design ale puternicelor întreprinderi germane. Conform tradiției germane, fondarea unui centru al design-ului depinde de sectorul privat al economiei, deci de șefii de întreprinderi și de designeri, cu tot sprijinul acordat de guvernul landului. Crearea acestui centru în cel mai nordic land al Germaniei era absolut necesar în condițiile creștcrii continue a cifrelor de afaceri.

Biblioteca magazin de proză scurtă

ULTIMA NOAPTE A LUMII

de Ray Bradbury

— Știi ceva ? Nu-mi va fi dor deloc de tine și de fetițe. Niciodată nu mi-au plăcut orașele sau slujba mea sau orice altceva în afara voastră. Nu-mi va lipsi nimic, cu excepția schimbărilor de vreme, a unui pahar de apă rece pe vreme de caniculă sau poate, a somnu. lui. Cum de putem să stăm aici vorbind în felul ăsta ?

— Pentru că nu mai e nimic de făcut.

— Desigur ai dreptate ; dacă s-ar mai fi putut face ceva am fi făcut-o. Cred că e pentru prima oară în istoria lumii cînd fiecare a aflat ce se va întîmpla în cursul nopții.

— Mă întreb ce-or fi făcînd ceilalți acum, în seara asta, în orele următoare.

— Se duc la spectacole ascultă radioul privesc televizorul, joacă jocuri de cărți, duc copii la culcare, ei înșiși se culcă ca de obicei.

— E într-un fel un lucru remarcabil — ca de obicei.

O vreme tăcură și apoi el își mai turnă o cafea :

— De ce crezi că se va întîmpla la noapte ?

— Uite-așa.

— De ce nu s-a întîmplat într-altă noapte din ultimul secol, ori acum cinci secole, sau acum o mie de ani ?

— Poate fiindcă niciodată n-a mai fost 19 octombrie 1969 în istorie și acum este și n-ai ce-i face : pentru că această dată este mai semnificativă decît oricare alta de pînă acum : fiindcă sîntem în anul cînd în toată lumea lucrurile sînt într-un anume fel și din cauza asta este sfîrșitul.

— Sînt bombardiere care zboară în ambele sensuri deasupra oceanului în noaptea asta. Nu vor zări niciodată uscatul.

ultimul episod

— Asta e unul din motive.

— Ei bine, zise el ridicîndu-se, ce urmează ? Spălatul vaselor ?

Spălară vasele și le puseră la loc cu o deosebită grijă. La opt și jumătate fetele erau duse la culcare, sărutate, veiozele de lîngă paturi aprinse și ușa era lăsată puțin întredeschisă.

— Mă întreb, zise bărbatul oprindu-se cu pipa în mînă și ultindu-se în urmă, pe cînd se întoarcea în dormitor.

— Ce anume ?

— Dacă ușa se va închide oricum, ori va rămîne întredeschisă să intre puțină lumină.

— Mă întreb dacă copiii știu.

— Nu, în nici un caz.

Se așezară și citiră ziarele, trăncănind ascultînd muzică la radio, apoi întîrziară amîndoi lîngă cămin privind cărbunii aprinși, vreme în care orologiul bătu zece și jumătate, apoi unsprezece, unsprezece și jumătate. Se gîndeau la toți ceilalți oameni care tocmai își încheiaseră seara fiecare în felul lui.

— Ei bine, zise el într-un tîrziu.

Își sărută soția îndelung.

— Ne-am purtat frumos unul cu celălalt, orice s-ar spune.

— Vrei să plîngi ? întrebă el.

— Nu cred.

Stinseră luminile în casă, intrară în dormitor, se dezbrăcară și în bezna răcoroasă a nopții își pregătiră patul.

— Cearșafurile sînt atît de curate și de plăcute.

— Sînt obosit.

— Cu toții sîntem obosiți.

Se urcară în pat și se întinseră pe spate.

— Stai un pic, spuse ea.

O auzi coborînd din pat și intrînd în bucătărie. Se întoarse repede.

— Uitasem apa deschisă la bucătărie, zise ea.

Era un lucru atît de caraghios încît el izbucni în rîs.

Rise și ea cu el, realizînd că ceea ce făcuse era un lucru nostim. Într-un tîrziu se opriră din rîs și se întinseră în pătul lor răcoros, mînă în mînă, tîmplă lîngă tîmplă.

— Noapte bună, spuse el după un timp.

— Noapte bună.

În românește de
VALENTIN CIOCȘAN

Zborul pe deasupra pustiului (IV)

Apropiindu-se de partea din față a avionului, îl văzu pe pilot culcat sub aparat cu fața mînjită de ulei. Acesta era nebun nebun de furie : luptîndu-se cu cheia împotriva unei piulițe îndărătnice se rănise la o mînă.

— Dar nu credeți că ar putea fi o diversiune ?

— Priviți și dv. ca să vă convingeți ! Cel capabil să aranjeze atît de bine spargerea conductei de ulei trebuie să fie un adevărat as... Dacă înainte de zbor conducta ar fi fost tăiată sau măcar lovită, aceasta s-ar fi putut depista...

— Dar puteți repara defecțiunea ?

— Sper ! Numai dacă n-o să mă țineți de vorbă ! Duceți-vă și supravegheați-l pe ăsta, pe „profesorul" dv.

Nervii pilotului erau încordați la maximum Erau puține șanse de îndepărtare a defecțiunii.

— Cît timp credeți că va dura reparația ? — riscă Nordly o întrebare.

— Un sfert de oră sau în jur de... Fireşte, cu condiția să fiu lăsat în pace.

Prin apropiere nu erau nici locuințe, nici vreo tabără, nici vreo caravană. Primul gînd care îi veni lui Nordly în legătură cu această escală nepreväzută era foarte simplu: „profesorul" a aranjat defecțiunea (e adevărat că Nordly nu prea înțelegea cum a putut-o face) în apropierea unui loc, unde îl așteptau complicii care trebuiau să ia lăzile cu bani.

Versiunea cu caravana căzu imediat din cauza că, deplasîndu-se încet ar fi fost depistată chiar a doua zi de către avioanele militare. Dar un avion este cu totul altceva ! Două ore de zbor și „profesorul" este deja în Etiopia ! Alte cîteva ore și este deja la Marea Roșie, unde îl putea aștepta vreun vas local de contrabandă...

Dar închipuindu-și toate acestea Nordly fu nevoit să recunoască ceea ce era evident : nici în jur, nici în aer nu se vedea vreun avion. Dar în loc să-l liniștească acest fapt îl alarma și mai mult !

Urcîndu-se la bord, Nordly îl văzu pe radiotelegrafist rezemat flegmatic de ușă și opunîndu-se cererilor insistente ale pasagerilor de a-l lăsa să iasă din salon ca să fumeze.

— Am ordin să nu dau drumul nimănui ! — repeta el fără întrerupere.

— De la cine ? — întrebă furios guvernatorul Stanleyville.

— De la Scotland Yard.

— Nu cumva la bord se află oamenii Scotland Yardului ? Ce înseamnă toate acestea ? Și de cînd avioanele companiei aeriene „Imperial Airways" sînt păzite de poliție ?

— Mai bine a-ți pune această întrebare polițistului însuși ! — spuse indiferent radiotelegrafistul.

Această frază răsună chiar în momentul în care în salon intră Nordly. Toate

de GEORGES SIMENON

privirile se îndreptară asupra lui, iar guvernatorul îl întrebă :

— Este adevărat că sînteți de la poliție ?

Nordly dădu din umeri. Nu mai avea deja importanță că pasagerii aflaseră cine este.

— Deci autoritățile au prevăzut avaria? — insista neîncrezătorul belgian.

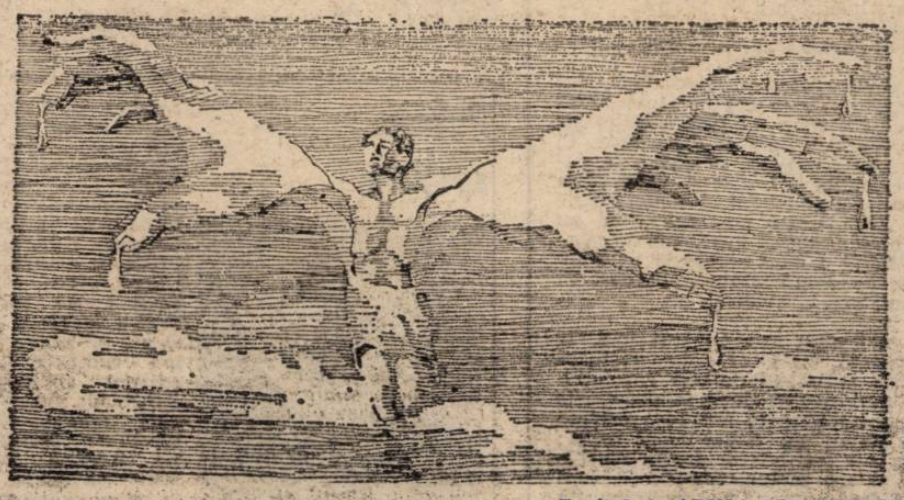

Grafică de ADINA ROMANESCU

— A, nu, nu...

— Atunci de ce nu ni se permite să ieșim de aici ?

— Pentru că defecțiunea a fost reparată și vom decola dintr-o clipă în alta.

— Dar dacă, totuși, vom cere să ne permiteți să ieșim din avion ?

— Regret, dar voi fi nevoit să vă resping cererea, iar în caz de nevoie am dreptul să recurg la forță pentru a vă opri să părăsiți salonul...

Spunînd toate acestea, Nordly o supraveghea pe domnișoara Diana și se mira din ce în ce mai mult de schimbările care se petreceau sub ochii săi. La Cairo i se părea o fată chibzuită, stăpînită, foarte simplă care ducea o viață rezonabilă.

Acum frica o schimbase total, din cînd în cînd privirea îi semăna cu ochii unei ființe încolțite.

— Ce este cu dumneavoastră ? — o întrebă el aproape în șoaptă.

— Nu știu... Mi-e frică... Dar de ce nu mi-ați spus că lucrați la poliție ?

— V-am spus că sînt în serviciul Majestății Sale... Dar nici dv. nu mi-ați spus că sînteți însoțită de o rudă...

— Este unchiul meu...

— Chiar așa am și crezut...

Acesta din urmă se întoarse și Diana făcu prezentările :

— Domnul Nordly pe care l-am cunoscut la Cairo... Arthur Bennet, unchiul meu... A luat brusc hotărîrea să plecăm la Khartum...

— Deci zburați la Khartum ? — întrebă Nordly.

— Este un oraș foarte frumos pe care demult visez să-l văd — bombăni bătrînul cu barbă.

Nordly îl privi în ochi și fu uimit de privirea lui tinerească a cărei explicație o găsi pe neașteptate : răzpunzînd lui Nordly, Bennet își duse mîna la bărbie și inspectorul își mușcă buza, înțelegînd că scopul gestului era acela de a-și aranja barba care i se deslipea.

— Sînt fericit că această călătorie la Khartum, această călătorie atît de neașteptată mi-a dat ocazia să vă cunosc, domnule Bennet...

Traducere și adaptare
VASILE OROIAN

(Va urma)

NIGEL MANSELL, CAMPION MONDIAL LA AUTOMOBILISM, FORMULA I. Scriam cu vreo două luni în urmă că anul 1992 va fi un an al lui Frank Williams, al mașinilor Williams-Renault și implicit al lui Nigel Mansell. Din interviul pe care îl reproduceam atunci reieșeau cîteva motive serioase, calitatea mașinilor, competența tehnicienilor, valoarea lui Mansell, în virtutea cărora profeția urma să devină realitate. Ceea ce pînă la urmă s-a și întîmplat. Cu o mașină de concurs foarte bine pusă la punct, cu un Mansell a cărui tehnicitate a atins cota maturizării și al cărui talent de pilot nu poate fi contestat, și, nu trebuie uitat, cu un Senna care a fost în posesia unei mașini extraordinare, poate cea mai bună a anului, dar care nu a fost suficient de bine reglată pentru curse, probabil că își va spune cuvîntul abia în ediția de anul viitor, deci în **aceste** condiții, ediția din acest an a Campionatului Mondial de automobilism Formula Unu și-a desemnat campionul, lucru aproape neîntîlnit, cu cinci etape (!) înainte de încheierea acestuia. Dacă acum două luni îi dădeam cîștig de cauză lui Frank Williams și lui Nigel Mansell, îmi era totuși foarte greu să cred că lucrurile vor fi tranșate într-o

manieră atît de categorică, și în doar 11 etape ! De fapt, Mansell avea la activ după numai 9 Grand Prix disputate, 7 victorii, performanță, după părerea mea, fără precedent. Duminică, la Hungaroring, Mansell a terminat al doilea, cedînd primul loc lui Senna, care a repurtat doar o victorie de palmares. Jocurile erau făcute, nimeni nu mai poate face nimic. Chiar dacă Mansell nu va mai participa la cele 5 GP care au mai rămas, iar Ayrton Senna va cîștiga tot atîtea Grand Prix, adică 50 de puncte, acestea nu vor fi suficiente pentru „detronarea" britanicului, care, în treacăt fie vorba, a răsturnat toate aranjamentele posibile, tranșînd competiția din acest an mult prea devreme. Organizatorii acestui spectacol cu bolizi au de ce să fie nemulțumiți. Laurii lui Mansell nu le aduce nici un cîștig, dimpotrivă, din moment ce se cunoaște campionul mondial, interesul spectatorilor poate să scadă și o dată cu interesul, scad și încasările. Lăsînd însă deoparte aceste lucruri, **Nigel Mansell** este fericit că devine pentru prima oară în viața lui, la 40 de ani, campion mondial, după ce în ultimele 3 ediții a ratat această performanță „la mustață". Oricum, John Major l-a felicitat pe proaspătul campion, un lucru normal dacă ne gîndim că din 1977 Marea Britanie n-a mai avut un campion mondial la Formula Unu.

TRISTEȚEA CAMPIONILOR OLIMPICI. Televiziunea ne-a arătat cum sînt primiți în alte țări, proaspeții campioni olimpici, onoarea ce li se oferă campionilor pentru performanța lor. Spectacole în cinstea lor, străzi pavoazate, artificii, mulțimea care-i ovaționează ca pe niște adevărați eroi. Este dureros să constați tristețea campionilor olimpici români care au fost lăsați într-un con de umbră ca niște biete manechine uzate. Nu e cinstit parcă pentru efortul lor, uneori supraomenesc. Sau ne-am blazat într-atît încît orice gest e derizoriu...

A DEBUTAT CAMPIONATUL INTERN (NAȚIONAL) DE FOTBAL. Pe o căldură pustiitoare, duminică s-a desfășurat prima etapă a Diviziei naționale de fotbal. Așa, ca pentru început, cel mai tare rezultat l-a realizat **Gloria Bistrița**, care a cîștigat la Bacău, în fața lui F.C. din localitate cu 4—1 (!). Alte cîteva surprize au fost oferite de **Rapid**, egalitate cu F.C. Ploiești, la fel **Farul**, 2—2 cu Progresul, **Steaua**, 1—1 cu Oțelul, și „U" Craiova, 0—0 cu Sportul, rezultate de egalitate obținute în deplasare. Dinamo continuă să fie neînvinsă, dinamoviștii au obținut și scorul etapei, 4—0 în detrimentul lui Poli Timișoara. În curînd însă vor începe Cupele Europene și așteptăm să vedem valoarea națională comparată cu valoarea europeană.

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

Săptămîna 24.08 — 30.08

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : O inițiativă vă reușește din plin.
Marți : Deziluzie sentimentală amară.
Miercuri : Zi agitată, contradictorie.
Joi : Se sparge un necaz, la propriu și la figurat.
Vineri : Excese temperamentale, suprasolicitări.
Simbătă : Refugiu în natură.
Duminică : O veste îmbucurătoare.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Zi calmă precum luciul apei.
Marți : O migrenă vă strică ziua.
Miercuri : Influențe dulci de la o fecioară.
Joi : Nestăpînit dor de ducă.
Vineri : Succes profesional deosebit.
Simbătă : Frenetică aventură galantă.
Duminică : Singurătatea ca pansament.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Primiți bani.
Marți : Impasibil, detașat, lucid.
Miercuri : Pesimismul nu vă ocolește.
Joi : O zi ca o sărbătoare.
Vineri : Scadența unei datorii de sufletul.
Simbătă : Toată lumea e a dv.
Duminică : Întîlnire amicală, relaxantă.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Frămîntări, îndoieli, temeri.
Marți : O decizie înțeleaptă, oportună.
Miercuri : Criză financiară acută.
Joi : Două vești foarte optimiste.
Vineri : Dantelă, catifea, amor.
Simbătă : Lungă călătorie de plăcere.
Duminică : Un basm trăit alevea.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Apatie după cheful din ajun.
Marți : Intrigile vă deprimă, vă izolați.
Miercuri : Criză de orgoliu profund.
Joi : Două întîlniri surpriză.
Vineri : Polemici, tracasări, iritare.
Simbătă : Somnolență, detașare binevenită.
Duminică : Două femei vă solicită simultan.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Zi blîndă ca un urs de pluș.
Marți : Furtuna iminentă se dezlănțuie.
Miercuri : O idee năstrușnică vă animă.
Joi : Se confirmă un vis premonitoriu.
Vineri : Nu evitați loteria.
Simbătă : Totul vă merge din plin.
Duminică : Încercați o nouă afacere.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Două vești contradictorii.
Marți : Previzibilul ghinion marțian.
Miercuri : Întîlnire catifelată.
Joi : Nesățioasă și aprigă, iubirea.
Vineri : Eterna problemă a banilor..
Simbătă : Inspirație, creativitate, reușite.
Duminică : Balsamul tandreții vindecă răni.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Timiditate inexplicabilă, reținere.
Marți : Primiți bani mulți.
Miercuri : O afacere reușește din plin.
Joi : Suprasolicitări profesionale.
Vineri : Parfumul unor amintiri dulci...
Simbătă : Două evenimente fericite.
Duminică : O probă de rezistență psihică.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Zi financiar-glorioasă.
Marți : Intrați într-o afacere nouă.
Miercuri : Spiritual, agreabil, fermecător.
Joi : O situație delicată cere promptitudine.
Vineri : Nimic deosebit, monotonie.
Simbătă : Nu vă vedeți capul de treburi.
Duminică : Planuri realizate pe jumătate.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Se confirmă o presimțire.
Marți : Zi plină de succese, jubilați.
Miercuri : O dilemă nu vă dă pace.
Joi : Oscilații sentimentale chinuitoare.
Vineri : Fantezie, productivitate.
Simbătă : Întîlnire foarte profitabilă.
Duminică : Un val erotic, copleșitor.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Atenție la fiecare pas !
Marți : Tracasări, surmenaj, conflicte.
Miercuri : Reușită financiară deosebită.
Joi : Disconfortul unui refuz în amor.
Vineri : Prea vedeți totul în negru..
Simbătă : Reînvie o iubire uitată.
Duminică : Capcana melancoliei incurabile.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : E nevoie de o decizie promptă.
Marți : Deznodămîntul unei afaceri bune.
Miercuri : Două vești optimiste.
Joi : Ați dormit cu un scai sub pernă...
Vineri : O mînă amicală vine la timp.
Simbătă : Creativitate, productivitate.
Duminică : Iubirea vă-nfășoară ca un gît de lebădă.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Somități ale olimpismului, legende ale sportului

Cazul de față s-ar putea intitula, fără nici o exagerare : Eroismul de a cîștiga titlul olimpic la box, luptînd cu o singură mînă ! Cititorii mai tineri trebuie să afle, acum cînd ecourile Barcelonei nu s-au stins, de marele nostru campion olimpic de box Nicolae Linca, medaliat cu aur la Olimpiada de vară de la Melbourne, 1956. Odiseea acestui admirabil sportiv ar putea fi, foarte pe scurt, următoarea : în 1952, la Olimpiada de la Helsinki, drumul său către podium a fost curmat de abandonul dictat cu nonșalanță de arbitru de ring (și atunci, ca și altă dată...). Ambiționat de nedreptatea făcută, Nicolae Linca s-a prezentat la Melbourne, patru ani mai tîrziu, cu gîndul să nu părăsească ringul învins de... arbitri. Și soarta l-a pus la grea încercare. Chiar în primul meci suferă o fractură la degetul mare de la mîna dreaptă. Dar gravul accident a fost mascat cu o voință de fier, chinurile lui Linca știindu-le numai antrenorul său. O asemenea fractură e greu de suportat și în afara ringului. Dar titanica voință a boxerului nostru l-a făcut să continue lupta cu o singură mînă, stînga. Și a făcut-o în mod magistral. Trei adversari au fost învinși în această manieră eroică : André Nicholas Niky Gargano (fost campion al Europei) și, în marea finală, Fred Tiedt (Olanda). Trei meciuri cîștigate de Nicolae Linca, în care acesta a simulat că participă cu ambele mîini la duelul pumnilor. Un campion olimpic cu fractură de deget cred că este un record inegalabil, unic în lumea sportului.

Record arhivistic personal

Dl. Acasandrei Ștefan Eugen din Iași este posesorul unui record inedit : de peste 20 ani ,dînsul și-a conceput o autentică enciclopedie în 75 de volume, alcătuită din articole diverse decupate din cele mai variate (ca profil) ziare și reviste. Pasiunea dînsului merge de la faptul divers pînă la medicină și literatură, enigme etc. Mai colecționează lame de ras și construiește, cu toate detaliile, machete de case.

GUINNESS Book

AVENTURĂ HOTELIERĂ

Să nu pierdem ocazia acestei vacanțe toride și să ne refugiem în continuare, cu imaginația deocamdată, prin cele mai mari hoteluri ale lumii. Atunci cînd Guinness relatează, telegrafic, despre aceste hoteluri de excepție, trebuie să ne închipuim, la modul cel mai realist, că parcurgerea spațiului lor este imposibilă fără un ghid și fără ceva merinde la noi. Veți vedea imediat că nu e nici o exagerare.

Cel mai vast hotel din Statele Unite ale Americii se află (unde în altă parte ?) la Las Vegas, statul Nevada. Se numește Hilton și are în compunere 3 174 dormitoare (la acest nivel al aprecierilor, se face numărătoarea camerei de dormit dar asta nu înseamnă că nu sînt asociate și camere de zi și/sau birouri. Acestea ar ridica numărul încăperilor continute, însă topul se referă numai la dormitoare). Acest hotel mamut are o suprafață convențională de 11 625 metri pătrați la care se adaugă 4 hectare spații recreative. Să mai amintim și de un teatru propriu. Gigantica clădire publică este servită de peste 3-600 angajați. Apropo de ce spuneam mai sus, intrînd numai un minut în fiecare dormitor, ne-ar trebui 53 de ore pentru a le parcurge pe toate adică două zile și 5 ore ! Socotind viteza normală de deplasare de 5 km/h, asta ar însemna că în același timp călătorul poate ajunge de la București la Brașov !

Dar recordul mondial al hotelurilor cu cele mai multe dormitoare este deținut de moscovitul Hotel Rusia. Și asta pentru numai 26 de dormitoare în plus adică 3 200 ! (un fel de sosire la fotografie în atletism). Ridicat pe numai 12 nivele Hotel Rusia pare un gigantic zid desfășurat în lungime, stavilă a oricărui uragan sau alizeu. Inaugurat în anul 1967 acest hotel poate asigura cazarea simultană a 6 000 de oaspeți Cîteva elemente de detaliu vă pot familiariza cu Hotel Rusia : acesta are nu mai puțin de 93 de lifturi de persoane, iar a petrece cîte o noapte în fiecare dormitor asta ne-ar costa opt ani și jumătate (spune Guinness). Interesant este faptul că hotelului i se adaugă un Turn Prezidențial de 21 de etaje. Totul este servit de peste 3 000 de angajați.

În ceea ce privește numărul de persoane găzduite de un hotel, recordul îl deține complexul hotelier Izmailovo ridicat cu prilejul Jocurilor Olimpice de vară Moscova, 1980. Nu mai puțin de 9 500 de oameni pot alcătui acolo o adevărată comunitate. Dar nici unul dintre aceste trei hoteluri „muntoase" nu deține recordurile de înălțime și pe cel care se referă la cel mai mare foaier. Despre acestea, în numărul viitor.

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

EPISTOLAR

Sînt mulți împătimiți ai acestei rubrici care sugerează (doresc) reluări ale unor principii de esență ale zodiacului chinezesc. Cum pînă nu demult am abordat zodiacul cu trimiteri la buddhismul mahayanic răspîndit în Tibet, nu mai repetăm cele Cinci Ordine ale Înțelepciunii (Cunoașterii). Poate o vom face în viitor.

RADU VELICU, Brașov ; ANA MERISAN, București ; ROVENȚA DAN, Brăila și mulți alții : corespondențele zodiilor lunare între zodiacul european și cel chinezesc sînt datorate perioadelor temporale respective. Dar interpretările sînt specifice și, la o alăturare a caracteristicilor sugerate de cele două variante, în mod firesc ar trebui să rezulte o complementaritate. Elocvent este următorul fapt : unei zodii de Apă din zodiacul chinezesc, cum ar fi Boul, îi corespunde o zodie de Pămînt în cel european (folosit în Europa), adică Capricornul. Unei zodii de Lemn din zodiacul chinezesc, cum ar fi Tigrul, îi corespunde o zodie de Aer, Vărsătorul (ș.a.m.d.). Singura coincidență, poate nu întîmplătoare, este Mistrețul și Scorpionul, ambele sub protecția Apei. Vă propun, pentru o temă captivantă de meditație, să alcătuiți cercul cu cele 12 necuvîntătoare și să treceți în dreptul lor elementul fundamental guvernant, precum și zodiile astrale și elementele lor definitorii (pe care le găsiți în colecția revistei noastre). Concluziile — sînt sigur — vor fi foarte sugestive și doar puțin încifrate.

LUANA MARIANA Berzea, Călărași : ecuația vieții : 2F+L+P+A. Observații : fire echilibrată, bună luptătoare cu vicisitudinile vieții (predominanța Focului este palidă, deci excesele pot fi stinse în fașă). Horoscopul astral pe computer nu ne este străin, dar serviciile de acest gen depășesc cadrul revistei.

MATEI ALEX. BARBU, Cluj : ecuația vieții : A+2L+P+F. Observații : față de formula precedentă, predominanța Lemnului induce o generozitate sufletească, cu manifestări multiple. Coroborat cu zodia Leului, pot spune că ați putea deveni un șef intransigent, cu simțul echilibrului în toate.

FLOREA GOGESCU, București : în privința anilor din calendarul chinezesc, există o democrație autentică. Fiecare element, inclusiv Pămîntul (care nu apare în cele 12 luni), are apariții egale. Ecuația vieții : 2L+2A+F. Observații : între Lemn și Apă relațiile sînt la extreme : ori foarte bune, ori catastrofale. Înclin să cred că veți găsi calea de mijloc.

NEGRESCU MARIAN, Galați : acest tip de zodiac este atît de agreat nu pentru că oferă iluzii, ci pentru că incită la conceptualizarea unor elemente primare de filosofie orientală. Ecuația vieții : 2A+L+2F. Observații : există șansa apariției unor contradicții de principiu, în fața deciziilor importante. Uneori spontaneitatea e deosebit de utilă.

CRENGUȚA MIRELA V., Pașcani : personal nu sînt de acord cu exprimarea categorică, întotdeauna este nevoie de o marjă de siguranță. Nuanțele matrimoniale care vă interesează le găsiți doar aluziv și nu decisiv în acest zodiac. Cel astral merge mai direct la țintă. Afinitățile Maimuței sînt Dragonul și Șobolanul, iar persoana în cauză este Tigrul.

ECATERINA NICULESCU, Suceava : ecuația vieții : 2M+2A+F. Observații : se mai spune despre metal că are multe prejudecăți, de care nu scapă toată viața, dar nu este esențial. Feminitate, fermitate și uneori exces de influență asupra celorlalți.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

POSTA by Air Mail

STIFLER DORINA, Bucureşti, şi toţi cititorii care ne-au trimis rugăminţi identice — contactarea bioenergoterapeuţilor Societăţii Române de Radiestezie: Am publicat mai multe numere de telefon unde specialiştii pot fi contactaţi. Apelaţi la colecţia revistei începînd cu luna iunie, şi veţi găsi telefoanele respective. Rostul meu este acela de a intermedia, prin popularizare, între cei ce pot alina suferinţele, şi vindecătorii prin bioterapie. Mai mult de atît nu pot face; revista nu-şi poate depăşi statutul, nu se poate substitui unei instituţii cu competenţe profesionale specifice. Prin popularizare am nădăjduit să fac bine oamenilor; şi sînt convins că şi specialiştii despre care am scris vor acelaşi lucru!

ŞTEFAN I. MOCANU, comuna Hoceni, sat Şişcani, Judeţul Vaslui: Am aflat că sînteţi cel mai vechi cititor al revistei „Magazin" — asta înseamnă seria veche a revistei, cu acelaşi titlu, şi seria nouă, care apare acum. Din păcate cunosc prea puţin „Magazinul" care apărea prin deceniul al treilea, dar graţie d-stră, s-a născut în mine curiozitatea de a-l cunoaşte. Neexistînd un partener de lectură cu aceeaşi vechime, îngăduiţi-mi să cred şi eu că sînteţi cel mai vechi cititor al revistei „Magazin". Vă mulţumim pentru ataşamentul statornic şi sîntem bucuroşi dacă nu v-am dezamăgit. Vă urez viaţă lungă, sănătate şi, precum mă ademeniţi patern şi omenesc, „dacă ieşe „Otonelu" poftiţi la noi!" Mi-ar face plăcere „să privesc un pahar de Otonel... doar „plăcere vizuală" deoarece eu beau numai lapte! Lapte din lapte praf cu 2240 lei cutia!! Ceea ce înseamnă că nu beau Otonel deloc, iar lapte din lapte praf, mai rar. Dar ştiţi şi d-stră (fiind fost cadru sanitar) că cea mai mare parte din organismul nostru (anatomic), este lichid! „Făcut" din apă, chiar dacă privindu-ne părem osoşi şi foarte solizi! Mai scrieţi-mi...

BRUMBEA ROMEO, Bucureşti: Voi citi cu plăcere promisele gînduri despre România — un mare teritoriu al vindecărilor, în cazul că veţi binevoi să răspundeţi acestei asertiuni. M-ar interesa foarte mult ceea ce pentru mine înseamnă că i-ar interesa în primul rînd pe cititorii revistei noastre. Rugămintea pe care mi-o adresaţi pentru colegul Dorel Dorian se va putea onora după revenirea lui din străinătate. Ceea ce înseamnă pe la sfîrşitul acestui august..

MICA ELENA, Turnu Severin: Încercaţi — totuşi — pe adresa str. Mărăşti, nr. 8 sectorul I, Bucureşti. Atît am reuşit să obţin. Sper să aveţi noroc!

BIBER GABRIEL, Bucureşti: Vă mulţumesc pentru gestul frumos pe care l-aţi făcut. Dar oricît ne-am chinuit să găsim un traducător din limba greacă (neogreacă, evident), n-am reuşit să dăm de el. În redacţia noastră se cunosc mai multe limbi străine, dar nimeni nu s-a apropiat de limba greacă — din păcate!

CRACIUN IACOB, Galaţi: Efectele descrise sînt salutare. Ele vor continua. În privinţa întrebării, un răspuns este greu de dat. Dacă am putea răspunde la o asemenea întrebare ne-am putea considera fericiţi. Ce vă pot comunica, este că în cadrul rubricii noastre dedicate vindecătorilor încercăm să ajutăm oamenii, să le alinăm suferinţele pe căi bioenergetice dovedite ca pozitive. Am publicat de asemenea mai multe numere de telefon la care îl puteţi contacta pe bioenergoterapeuţii de la Societatea Română de Radiestezie. Revedeţi colecţia revistei din ultimele săptămîni.

ION TUGUI

O originală creşcătorie de ciuperci

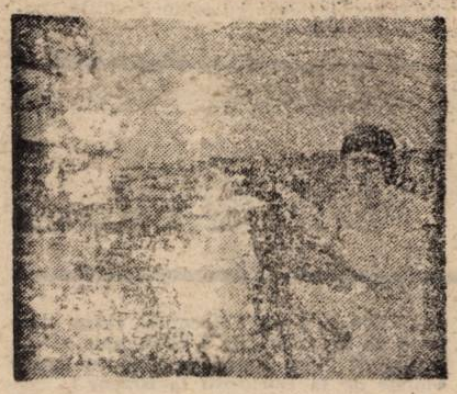

„Există ciuperci şi ciuperci. Ale mele chiar dacă nu cresc în pădure, sînt printre cele mai bune din lume". Declaraţia aparţine lui Jean-François Finie, un întreprinzător francez din Alsacia care a adoptat un nou şi original sistem de creştere a ciupercilor. În serelele de care dispune, posedă un mare număr de trunchiuri de copaci din diferite specii, pe lîngă care cresc ciuperci selecţionate. În acest fel Finie a creat o ambianţă ideală pentru obţinerea unor ciuperci nu numai în cantităţi mari, dar şi foarte gustoase. Calitatea produselor realizate de Finie a ajuns să fie cunoscută în toată Franţa dar şi în alte ţări, unde sînt solicitate tot mai mult de foarte mulţi clienţi.

RENUMITELE MĂRCI:
MEGAVISION, MITSUBISHI, SHARP, SONY, SANSUI, SANYO, DAYTRON, TEC, SAMSUNG, GOLDSTAR
le găsiţi la

MEGAVISION

Multe alte produse de tehnică superioară:

▼ Televizoare color cu diagonala de la 36 la 74 cm;
▼ Video playere cu înregistrare şi videorecordere 2-3 sisteme - PAL, SECAM, NTSC;
▼ Jocuri TV, aparatură WALKMAN, mono şi stereo;
▼ Echipamente recepţie sateliţi inclusiv antene parabolice;
▼ Combine muzicale, radiocasetofoane simple sau duble;
▼ Receptoare audio, pick-up-uri semiprofesionale;
▼ Amplificatoare audio de la 40 la 160 W/canal;
▼ Sisteme audio-deck;
▼ Casete audio şi video de calitate superioară;
▼ Produse electrocasnice, mixere, frigidere, tuburi fluorescente albe şi colorate, LVM mari, lămpi sodiu, lămpi lumină neagră, toate tipurile de baterii etc.;

Vizitaţi-ne şi nu veţi regreta!

Bulevardul I.C. Brătianu - 39 (Piaţa Unirii) tel. 12.01.00.
Calea Victoriei 122 tel. 50.38.55.
Şos. Ştefan cel Mare nr. 2 tel 11.97.39.

PROGRAM TV

SELECŢIUNI

Săptămîna 24. 08 — 30. 08

LUNI

Programul 1. 14 00 Actualităţi 14.30 Worldnet Usia 15.40 Copiii nostri — viitori muzicieni 16 20 Actualităţi 16,25 Emisiunea în limba maghiară 17,45 Pro Patria. 18 55 Studioul electoral 19,30 Desene animate 20 00 Actualităţi 20.35 Stagiunea estivală la teatru TV. Cînd vine barza de André Roussin 22.30 Studioul electoral 23 05 Actualităţi 23.20 Sport.

Programul 2: 16 00 Actualităţi 16 15 Ecran de vacanţă 16.40 Tradiţii 17.10 Veniţi cu noi pe programul doi! 20.00 Armonii corale 20 15 Magazin auto-moto 20.45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova 21 30 TVE Internacional 22.00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

MARŢI

Programul 1: 7.00 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova 10,20 Agenda electorală 10,40 Ecran de vacanţă 11,10 Uruguay 12 10 Ora de muzică 13,30 Muzica pentru părinţi 14,00 Actualităţi 14,20 Tradiţii 14,55 Preuniversitaria 15,30 Cursuri de limbi străine 16,30 Convieţuiri 17 00 Actualităţi 17,05 Forum 17,25 Cultura în lume 17,55 Salut prieteni! 18,55 Studioul electoral 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Telecinemateca. Stop cadru la masă (România 1980) 22,10 Studioul economic 22,30 Studioul electoral 23,05 Actualităţi 23,20 Sport.

Programul 2: 16.00 Actualităţi 16,10 Ecran de vacanţă 16 35 Studioul de literatură 17,35 Film serial. Cine e băiatul ăsta? 18,35 Documentar ştiinţific 19,05 Sport magazin 19,35 Tribuna non-conformiştilor 20,00 Worldnet Usia 20,20 Studiul muzicii de cameră 20 45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldiva 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

MIERCURI

Programul 1: 7.00 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova 10,00 Actualităţi 10,40 Film serial. Marc şi Sophie 11 35 Super Channel 12,10 Ora de muzică 13,00 Vîrsta a treia 13,30 Lumea ideilor 14.00 Actualităţi 14.20 Magazin agricol 14,55 Preuniversitaria 16,20 Lumea sportului 17 00 Actualităţi 17,05 Forum 17,55 Muzica pentru toţi 18.25 Studioul economic 18,55 Studioul electoral 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Film serial. Hemingway 21 35 Universul cunoaşterii 22,10 Vedete în recital. Gipsy Kings 22,30 Studioul electoral 23,05 Actualităţi 23,20 Sport.

Programul 2: 15.50 Actualităţi 16 00 Ecran de vacanţă 16,25 Teatru TV. Un domn bine de Walter Hasenclever 18,25 Emisiunea în limba maghiară 19,55 Fotbal: România — Mexic. Meci amical 21,50 Video-clipuri 22,00 TV5 Europe 22 35 BBC World Service.

JOI

Programul 1: 7,00 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova 10,00 Actualităţi 10,20 Agenda electorală 10,40 Ecran de vacanţă 11,05 Worldnet Usia 12 05 Ora de muzică 13,30 Jazz Magazin 14,00 Actualităţi 14,20 Convieţuiri 15,30 Cursuri de limbi străine 16,25 Reflector 16,55 Actualităţi 17,00 Forum 17 20 Telediscul muzicii populare 17,40 Simpozion 18,25 Studioul economic 18,55 Studioul electoral 19,30 Desene animate 20 00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas 21,45 Reflecţii rutiere 22,00 Pro Musica 22,30 Studioul electoral 23 05 Actualităţi 23,20 Stadion.

Programul 2: 16.00 Actualităţi 16,10 Ecran de vacanţă 16,35 Ecranul 17,05 Emisiunea în limba germană 18 05 Club SF 18,35 Caleidoscop muzical-coregrafic 19,05 Invitaţie la concert 20,45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

VINERI

Programul 1: 7 00 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova 10,00 Actualităţi. Meteo 10,20 Agenda electorală 10,40 Film artistic. Atacul cavaleriei uşoare (S.U.A., 1936) 14,20 Descoperirea Planetei 13,00 Ora de muzică 14 00 Actualităţi 14,20 Mondo muzica 14,40 Medicina pentru toţi 15,10 Arii din opere şi operete 15,25 Preuniversitaria 16,00 Forum 16 20 Arte vizuale 17,00 Actualităţi 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Drumuri în memorie 18.55 Studioul electoral 19,30 Desene animate 19.40 Unde eşti copilărie? 20.00 Actualităţi 20 35 Film serial. Destinul familiei Howard 21,35 Autostrada păcatului 21,55 Top 10 22,30 Studioul electoral 23,05 Actualităţi 23,20 Sport.

Programul 2: 16 00 Actualităţi 16.15 Ecran de vacanţă 16.40 Tradiţii 17.10 Magazin sportiv 18,45 Mari interpreţi de operă 20,45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22 35 BBC World Service.

SIMBATA

Programul 1: 9.00 Bună dimineaţa! 9,50 Şahul de la A la Z 10,00 Actualităţi 10,10 Tip-top, mini-top 11 10 Alfa şi Omega 12,00 Itinerarii spirituale 12,30 Ora de muzică 13,30 7 × 7 14,00 Actualităţi 14 10 Reflecţii rutiere 14,20 Ecran de vacanţă 14.45 Al doilea război mondial 15,30 Magazin cinematografic 16,30 Concurs ANF 16,35 Expo Sevilla '92 16,55 Laureaţii Premiului Nobel pentru literatură 17,30 Tele-sport. 18 25 Mapamond 19,15 Teleenciclopedia 20.00 Actualităţi 20,35 Film serial. Twin Peaks 21,40 Săptămîna sportivă 22.00 Doar videoteca nu e în concediu! 22 45 Actualităţi 23.00 Film artistic. Domnul Klein (Franţa, 1977)

Programul 2: 16.00 Actualităţi 16.15 Ecran de vacanţă 16,40 Divertisment internaţional 17,30 Festivalul Ecopop 18.10 Film artistic. Monoclul negru (Franţa 1961) 19,45 Seară de balet 20,45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

DUMINICA

Programul 1: 8.30 Bună dimineaţa! 9 30 Ecran de vacanţă 10,50 Actualităţi 11.00 Lumină din lumină 12.00 Viaţa satului 13.30 Dunărea, mesager al prieteniei 14,00 Actualităţi Meteo 14,10 Atlas 14 30 Video-Magazin 18.10 Ştiinţă şi imaginaţie 18,40 Convorbiri de duminică 19,10 Film serial. Dallas 20 00 Actualităţi 20,35 Film artistic. În război cu armata (S.U.A., 1950) 22.15 Dragostea ce opreşte sori şi stele 23.05 Actualităţi 23,15 Duminica sportivă 23,35 Maeştrii.

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16 15 Ecran de vacanţă 16,40 Convieţuiri 17.10 Pop-Club 17.30 Oraşe şi civilizaţii 18.00 Varietăţi internaţionale 18,30 Serata muzicală TV 20 45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

(După „PANORAMIC TV")

medicina la zi

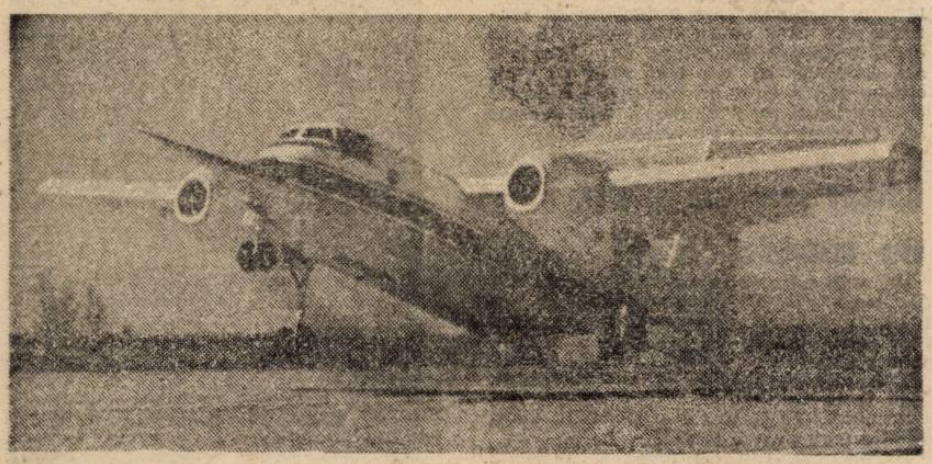

NERESPECTAREA OROLOGIULUI BIOLOGIC PREJUDICIAZĂ SĂNĂTATEA OMULUI

Inversarea ritmurilor nictemerale, adică de alternanță noapte-zi, la care obligă prin definiție călătoriile cu avioanele sfîrșitului de secol, care reușesc a ne duce în numai cîteva ceasuri din emisfera boreală în cea australă și asta înainte de a fi avut timpul necesar pentru citirea principalelor articole dintr-un ziar cu semnificativă paginație, reprezintă desigur pentru organismul omenesc un veritabil șoc, o schimbare bruscă de decor, cu care, acesta nu a avut timpul necesar de a se adapta.

În zilele noastre există posibilitatea de a pleca pe calea aerului din New York, în jur de orele 18 pentru ca la 9 să fii deja la Atena, traversînd astfel în mai puțin de o jumătate de zi, cinci fusuri orare. Din pitorescul oraș de la poalele Acropolei vom putea ajunge în New York orașul din care am plecat, cu prima cursă la ora 3. **Ar fi practic imposibil, ca această goană vertiginoasă peste fusele orare, să nu ne deregleze bioritmurile, cu tot ce decurge din această realitate.** Specialiștii care au studiat această problemă au constatat existența unor simptome dintre cele mai variate, generate de goana menționată, simptome concretizate în trenante senzații de oboseală, în paradoxale accese de somn, în depresiuni matinale inexplicabile, în trenante și curioase tulburări de dispoziție în tot așa de curioase oscilații afective, în disparități sexuale, în dispersii ale atenției mai mult sau mai puțin durabile și mai mult sau mai puțin semnificative, în paradoxale stări euforice sau, dimpotrivă depresive ca și în tulburări neurovegetative dintre cele mai variate.

Simptomatologia acestei noi boli de civilizație, care este desincroza sau detemporalizarea, boală de care am vorbit în articolul trecut, generată după cum am văzut de goana vertiginoasă peste fusele orare, este pe cît de prolixă pe atît de proteiformă. Această simptomatologie este în plus, grevată de un acut coeficient de personalizare purtînd din acest motiv din plin amprenta particularităților reactive ale organismului în cauză ca și ale mediului în care acesta a fost în mod brusc transbordat.

Am citit, într-o revistă medicală cu profil cronobiologic relatări cît se poate de interesante făcute de către un medic, în același timp reprezentant comercial al unei cunoscute fabrici de medicamente care era obligat să facă 2 deplasări pe săptămînă, din Canada pînă în Honolulu (Hawai). Ei bine, acest confrate a constatat stupefiat fireste pe propria-i piele, cum că în acest îndepărtat oraș din imensitatea Pacificului și anume într-un local de noapte din acest oraș, unde se retrăsese cîteva ceasuri pentru a se destinde, se dovedi, în mod neobișnuit și inexplicabil deosebit de avid pentru a-și rezolva afacerile comerciale programate a fi făcute în ziua ce urma. În schimb în cursul acestei zile, același confrate se dovedi deosebit de vesel și de preocupat pentru a se distra, uitînd cu desăvîrșire de motivația prezenței sale la Honolulu.

În mod cît se poate de evident este vorba, în cazul de față despre o anume patologie caracteristică inversării ritmului nictemeral, adică de noapte-zi și, în consecință despre o confuzie a timpului identică din anumite puncte de vedere cu cea semnalată de cei care rupîndu-se complet de ritmurile biologice ale vieții de pe pămînt se retrag în mod deliberat în peșteri subterane, spre a vedea în ce măsură dezinserția de ceas, de ritmica nopții și a zilei, precum și de atîtea alte repere care ne jalonează existența, modifică viața, sănătatea, gîndirea.

Nu este posibil, se pare, de a decala, de a depăși propriile noastre orologii biologice, fără a fi sancționați sau cel puțin avertizați în acest sens de semnalele tainice ale organismului. De unde concluzia că scurgerea normală a timpului nu trebuie în mod brusc întreruptă.

ARCADIE PERCEK

AGENDA MEDICALĂ

● **CE ȘTIM DESPRE SOMN?** La sfîrșitul adolescenței se fixează ritmurile somnului, imuabile pînă la bătrînețe. În mare, ora la care fiecăruia i se face somn, nevoile sale cotidiene de somn și durata ciclurilor sînt fixate pentru 30—40 de ani. O schimbare se produce la bătrînețe. Oamenii au atunci tendința să fie în avans de fază, le este adesea somn către ora 18, dorm bine pînă la ora 2 dimineața... și se trezesc, după ce au dormit o durată normală sau ceva mai scurtă, dar complet decalați în raport cu viața socială. De aceea este bine ca bătrînii să nu intre la idei și să nu apeleze la somnifere pentru a-și prelungi somnul, după ce el a avut o durată normală numai pentru că trezirea s-a produs la ore mici.

● **DIABETUL SE EXTINDE.** Prognoze elaborate de experți ai Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) anticipează că peste 10 ani vor exista în lume circa 60 milioane de diabetici, de două ori mai mulți decît în 1980. Evident, diabetul va reprezenta o serioasă problemă de sănătate publică. Cercetarea fundamentală și terapeutică avansează destul de repede. Au apărut noi tratamente ce urmăresc ușurarea vieții diabeticilor insulino-dependenți. „Stilour" cu insulină, administrarea acesteia pe cale nazală, grefa și pancreasul artificial sînt mijloace eficiente pentru a se pune capăt calvarului provocat de injecții.

● **TESTARE TIMPURIE A CANCERULUI.** La Marsilia a fost pus la punct un mijloc medical de depistare a cancerului pe bază de anticorpi. „Orice celulă străină organismului, cu alte cuvinte un antigen, declanșează producerea unor molecule însărcinate cu distrugerea ei, anticorpii. Acestia sînt proprii fiecărui tip de atigen. O celulă canceroasă declanșează deci producerea de anticorpi specifici numiți „antitumorali", releva „Science et Vie". Imunoscundigrafia este un mod de investigare promițător, dar care își are, totuși limitele lui. Ea nu permite decît detectarea tumorilor al căror diametru depășește 2 cm (4 g), cele care sînt deja avansate. Rata de succes a imunoscintigrafiei nu este decît de 75 la sută. Oamenii de știință din Marsilia (echipă formată din biologi, medici și chimiști) sînt de părere că, prin utilizarea anticorpilor, se vor putea depista tumori și metastaze din cele mai fine, de pildă una ganglionară de 0,6 cm (0,2 g).

„Diamantul" din vîrful muntelui, o uluitoare aventură a cunoașterii

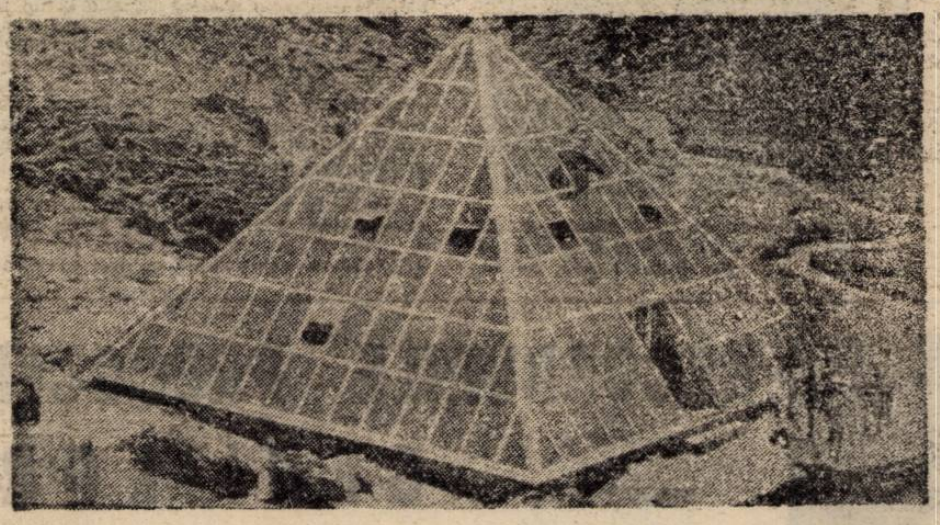

15 cercetători italieni și-au propus o aventură a cunoașterii. Și-au amplasat laboratorul la 5 000 m altitudine, în Parcul național Sagarmatha vecin cu Everestul. Adaptarea la o asemenea altitudine nu s-a făcut într-o zi, dar tocmai acest aspect se constituie într-unul din obiectele de cercetare ale celor 15 oameni de știință. Așadar, ei studiază comportamentul corpului uman în situații extreme din punct de vedere al atmosferei. Laboratorul în care lucrează este unic în felul lui. Are forma unei piramide de sticlă și aluminiu. Cînd soarele îl luminează, pare un diamant cu multe fețe. De dimensiuni reduse, laboratorul păstrează totuși proporțiile piramidelor egiptene, unghiul de înclinație al fațetelor fiind 51,08°. Ideea a aparținut profesorului italian de geologie și alpinist totodată Ardito Desio, care în 1954 a cucerit pentru prima dată miticul K2 (8 620 m). Situat în lanțul muntos Karakorum din Pakistan, acest vîrf este cel mai înalt din lume după Everest. Pentru Ardito Desio, totul a pornit de la o controversă declanșată cîndva de George Wallerstein de la Washington University Seattle. Acest geolog american anunțase în coloanele ziarului New York Times că vîrful K2 depășește Everestul cu 11 m. Uimit de această știre senzațională Ardito Desio a decis să verifice „pe teren" cu ajutorul oamenilor de știință afirmația făcută de Wallerstein. A conceput așadar programul „Ev—K2—CNR" care inițial, trebuia să vadă lumina zilei în Valea Tingri din Tibet. Dar se pare că evenimentele de la Tian An Men l-au împiedicat. Așa că a ales Nepalul ca loc de „instalare a piramidei. Era în anul 1990.

Construcția sa a însemnat un veritabil tur de forță. Peste 40 tone de material de construcție (sticlă și aluminiu asamblate în panouri) au fost transportate în spate de oameni și animale. Peste o mie de șerpași au fost mobilizați de-a lungul mai multor săptămîni pentru a pune la punct operația. Înălțată pe o suprafață de 187 m² spațiul pe care îl oferă a fost minuțios exploatat. La parter sînt depozitate instrumentele și materialele de cercetare necesare. La nivelul următor se află dormitoarele și spațiul de locuit pentru cercetători. La etajul superior — sistemele de comunicație prin satelit.

Cînd piramida funcționează la întreaga sa capacitate, ea consumă energie electrică cît pentru zece apartamente. Energia este asigurată de 60 panouri solare ce acoperă fațada orientată spre sud. Suplimentar, se folosește o mică centrală hidroelectrică ce utilizează apa unui lac glaciar din apropiere. Legile nepaleze obligă de altfel de cîțiva ani încoace pe cei ce se opresc în munții săi să exploateze surse de energie non-poluante.

Cercetătorii italieni au condiții ideale pentru studiul comportamentului psihologic la altitudine crescută. Singele, ritmul cardiac și respiratoriu sînt înscrise în programul de cercetări medicale. Sistemul cardiovascular a fost controlat cu ajutorul ecocardiografelor conectate la cobai, fapt ce a permis observarea alterărilor provocate de rarefierea aerului (hipoxie cronică sau lipsa de oxigen în sînge) cu efecte grave asupra sănătății (edeme pulmonare sau cerebrale). Cercetătorii au studiat, de asemenea, mecanismele oboselii musculare și cele ale rezistenței la efort. O ședere mai lungă de două luni la altitudini superioare de 5 000 m conduce la un puternic deficit structural și funcțional al întregii musculaturi. Se poate pierde un procent de peste 20% din masa musculară. Au fost testate și aptitudinile intelectuale la 7 145 m. Cîțiva ghizi italieni au escaladat Pumli, unul din vîrfurile himalayene, răsounzînd la diferite operațiuni de calcul mental pe care cercetătorii le puneau prin radio. Concluzia? La altitudine memoria diminuează, la fel și capacitatea de concentrare, iar stresul crește.

Studii interesante s-au făcut asupra procesului de îmbătrînire și a mijloacelor de întîrziere a acesteia. „Cobaii" au fost cercetătorii înșiși. Cîțiva șerpași au acceptat totuși să se supună și ei la unele teste. Cînd oxigenul se rarefiază, respirația devine un supliciu, cu senzația că pieptul stă să pocnească la fiecare cantitate de aer nou primită. Totuși, șerpașii par să nu înregistreze aceste suferințe.

Cînd experimentele se vor încheia, ei vor fi moștenitorii piramidei. „Diamantul" din vîrful muntelui va deveni proprietatea guvernului nepalez. Va rămîne acolo ca mărturie a setei de cunoaștere.

AURORA POPESCU

„Cromozomul lui ADAM"

Sînt peste 40 de ani de cînd se știe că sîntem purtătorii unei perechi de cromozomi sexuali: XY la bărbați și XX la femei. Totuși anumiți bărbați se nasc uneori cu cromozomi XX, de tip feminin. Ei suferă de hipertrofie mamară (sîni anormal dezvoltați) și sînt sterili. S-a căutat mult timp cheia acestei anomalii și, în sfîrșit, cercetătorii au reușit să explice fenomenul prin existența la bărbați a unei infime părți de cromozom Y grefat pe X. Pornind de la această constatare oamenii de știință au putut să izoleze gena responsabilă a masculinității, pe care au botezat-o „SRY" (Sex Determining Region on the Chromosome Y). Rămînea încă de știut dacă numai aceasta putea determina apariția caracterelor masculine. Este, exact ceea ce au arătat doi cercetători englezi, Peter Goodefellow și Ribin Lovell Badge. Ei au injectat gena determinantă a masculului unui embrion de șoarece-femelă. Și după cum au prevăzut s-a născut un mascul cu atributele sexuale și comportamentul corespunzător, dar steril. Experiența dovedește că o asemenea manipulare va permite, teoretic, și la om asigurarea nașterii copiilor de sex masculin, dar cercetătorii sînt încă departe de a poseda toate secretele sexualității. (M.S.).

Întîmplări adevărate

S-au regăsit după 47 de ani

Acum circa o jumătate de secol erau la doi frați, în timpul cînd erau marinari pe o navă militară, „Lete" aflată în misiune pe Marea Mediterană. Ultima misiune comună pe care au întreprins-o Alberto Bombardelli (contingent 1922) și Antonio Bon (ctg. 1920) la 8 septembrie 1943, a fost deosebit de dramatică. Ei transportau pe navă peste 400 de persoane refugiate din cauza războiului pînă în Brindisi. Datorită nepreväzutului (nava a fost atacată de inamic) ei s-au „pierdut" unul de altul. Ulterior (așa cum s-a aflat mai tîrziu), cei doi „prieteni-frați" e-au căutat fiecare, fără însă a da unul de urma celuilalt... Printr-o întîmplare fericită, în care rolul principal l-a avut o călătorie a soților Bombardelli într-o localitate din apropiere, unde au povestit gazdelor căutările lor, ei au avut surpriza să afle că nu departe de localitatea lor trăiește o familie cu numele de Bon. După vîrstă și descriere ar fi putut fi

familia căutată. Bombardelli n-a mai așteptat prea mult și s-a îndreptat spre insula Cherso, unde le fusese semnalată prezența familiei Bon. Spre imensa bucurie a celor două familii, cei doi prieteni-frați și soțiile lor s-au revăzut după 47 de ani (deși localitățile lor de reședință nu se află la prea mare distanță una de alta). Bucuria lor v-o puteți închipui singuri.

Și-a fracturat mîna stîngă dar...

Să-l lăsăm pe Carmello Raspaulo din Napoli să ne povestească întîmplarea neobișnuită :

„În urma unei căzături nefericite, mi-am dat seama că fiul meu, Francesco își fracturase brațul stîng, și l-am transportat urgent la spitalul Santobono. În timp ce așteptam pe coridorul secției de ortopedie, am auzit din sala de operații urletele de durere ale fiului meu, fără să înțeleg motivul acestei comportări, deoarece o asemenea intervenție la un copil de trei ani nu poate fi atît de dureroasă. Dar cînd l-am revăzut pe Francesco, nu mi-a venit să cred ceea ce vedeam : doctorița care executase operația de gipsare, o executase la mîna... dreaptă, în timp ce Francesco plîngea disperat din cauza durerilor datorate fracturii brațului stîng. Au urmat în mod normal (dacă se poate spune așa) discuțiile lămuritoare, inclusiv reexaminarea radiografiei care a dat la iveală imediat greșeală comisă. Evident a fost necesară o nouă intervenție pentru ca această teribilă aventură cauzată de neatenția doctoriței respective să se încheie în mod fericit. Dar am rămas cu o nedumerire în suflet : cum se poate întîmpla o asemenea greșeală" ?

„Acuzatul" este de data aceasta o pisică ! Se numește Smokey și este acuzată că a rănit grav un cîine de rasă, Sheba. Insolitul caz judiciar s-a dezbătut la tribunalul din Aldershote Farham (Anglia), suscitînd un deosebit interes în mass-media. Chiar și ziarul „Times", considerat printre cele mai importante și serioase cotidiene, a făcut loc în paginile sale acestui caz neobișnuit pentru că în cazul în speță, Smokey a fost absolvit de orice pedeapsă (care ar fi fost ?) și proprietarul felinei a fost declarat nevinovat. Serios ziar englez a ajuns pînă acolo că în acest caz a publicat și opinia proprietarului lui Sheba care a declarat că sentința prin care pisica este absolvită de orice pedeapsă constituie un adevărat act criminal, cu atît mai mult cu cît cîinele său a avut nu numai de suportat o experiență teribilă, dar a fost necesar să i se amputeze și un picior...

Feroce ca un tigru

Moartea cu chip de motocicletă

Un roman tragic într-o jumătate de filă dactilografiată. Un roman demn de un mare inventator de situații limită, aparent neverosimile. Să luăm evenimentele prin punctare :

1. Anul 1960. Familia V., din București. Trei frați. Locuiau cu toții pe Șoseaua Giurgiului. Tatăl avînd posibilități, cumpără o motocicletă Jawa.

2. Bucuroși, fiul cel mare și mijlociul se decid să facă o plimbare cu motocicleta. Pe strada Cuțitul de Argint din București vehiculul intră într-un stîlp. Conducătorul motocicletei, fiul cel mare, moare pe loc. Fratele mijlociu scapă fără nici o zgîrietură. Motocicleta rămîne intactă.

3. După această dramă, fratele mijlociu preia motocicleta. La un an de la accidentul fatal pleacă la Sinaia cu o prietenă ! Motocicleta intră într-un stîlp și ambii ocupanți mor pe loc. Motocicleta rămîne intactă, fără nici o zgîrietură.

4. Al treilea fiu, cel mic, vrea să la el motocicleta după al doilea eveniment tragic, dar dl. V. refuză să i-o dea. O dă de pomană unui coleg, care își dorea mult o motocicletă.

5. După încă un an, noul proprietar este rugat de un prieten să-i împrumute motocicleta. Iar cel căruia i-o împrumută intră într-un stîlp și moare pe loc. Motocicleta rămîne intactă...

Dl. Traian Moraru, care ne comunică această întîmplare reală, crede că ulterior cu aceeași motocicletă au existat și alte victime...

12 etaje și mai mult noroc

Fără nici o îndoială că Troy Livingstone (25 ani) este un om norocos. A căzut de la înălțimea a 12 etaje și a rămas în viață datorită unor împrejurări norocoase, alegîndu-se cu o spaimă teribilă și unele răni nu prea grave. De profesiune electrician, eroul întîmplării noastre se ocupa cu instalarea unor becuri la spitalul texan din Sant Antonio (S.U.A.). La un moment-dat, și-a pierdut echilibrul și a căzut pe o distanță echivalentă cu șapte etaje, lovindu-se ușor de o scară de incendiu. Din fericire el a „aterizat" pe un luminator, l-a străbătut și a căzut pe o verandă. În cădere a „dat" peste un om care stătea și citea un ziar și de acolo a „zburat" în afară, aterizînd după o altă cădere, echivalentă cu trei etaje, pe pămînt, (vezi desenul). Toți l-au crezut mort, dar eroul acestei întîmplări era viu, reușea chiar să vorbească, purta însă urmele unor răni serioase. După aprecierile specialiștilor, Troy și-a salvat viața datorită luminatorului și „întîlnirii" cu cetățeanul care citea, ceea ce, în final, a atenuat considerabil viteza căderii.

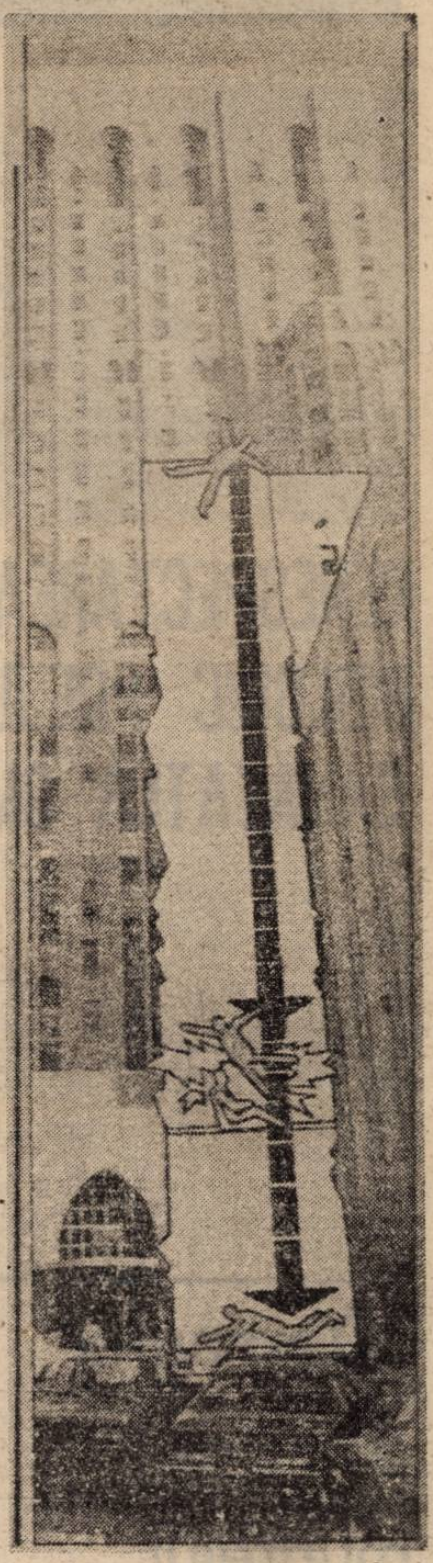

RECORDURILE PRECOCITĂȚII GENIILOR

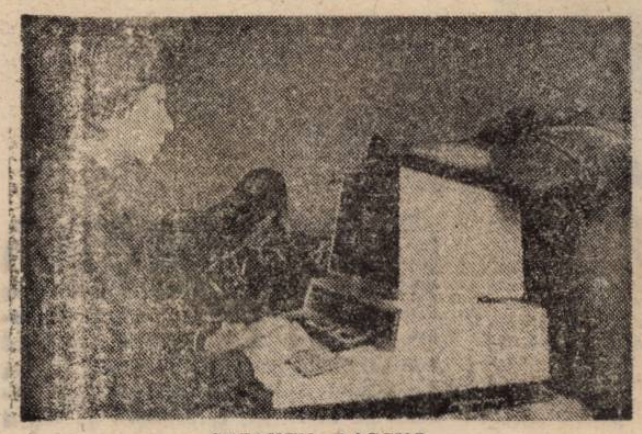

STEPHEN BACCUS

De ce anumiți copii sînt mai inteligenți decît alții ? Pentru a răspunde la această întrebare, oamenii de știință au emis în anii '60 ipoteza conform căreia creierul genialilor ar putea fi mai greu decît la ceilalți oameni. Examenul emisferelor cerebrale ale marelui fizician al secolului XX, Albert Einstein, s-a dovedit a fi irelevant : de o greutate medie, acesta nu prezenta formațiuni ieșite din comun. Cum se pot explica atunci performanțele precoce ale geniilor, pe care vi le vom prezenta imediat ? Știința contemporană nu este încă în măsură să ofere un răspuns acestei tulburătoare întrebări...

● La vîrsta de **3 ani**, genialul **MOZART** cînta la clavecin. La **4 ani**, memora pasaje din concerte, la **5 ani** compunea și și-a publicat primele sonate la **8 ani**. A scris prima sa operă la 10 ani.

● Marele scriitor german **GOETHE** și-a văzut transpuse pe scenă primele piese la **6 ani**, vîrstă la care **HAYDN** începea să compună.

● La 3 ani, viitorul filosof și logician englez **JOHN STUART MILL** învăța limba greacă. La **3 ani**, dădea meditații la limba latină, iar la **11 ani** a scris o carte despre guvernarea Romei antice.

● La **6 ani**, matematicianul irlandez **HAMILTON** asimila o limbă sau două limbi străine pe an : ebraica, greaca, latina... La vîrsta de **8 ani**, recita „Iliada" în limba greacă.

● Marele savant, filosof și scriitor **BLAISE PASCAL** a descoperit de unul singur principiile geometriei lui Euclid iar la **12 ani** a inventat o mașină de calculat.

● Părintele curentului pozitivist în filosofie, **AUGUSTE COMTE**, a fost primit la Politehnică la **14 ani**.

● La 16 ani filosoful italian, **PICO DELLA MIRANDOLA** vorbea curent 22 de limbi.

● La **3 ani**, **KARL FRIEDRICH GAUSS**, viitor astronom, matematician și fizician german știa să calculeze înainte de a fi învățat să citească, iar la **10 ani** putea socoti mental, instantaneu, suma numerelor de la 1 la 100 (1 + 2 + 3... = 5 050).

● Mai aproape de noi, în timp, tînărul afgan **SAYED JALAL**, și-a luat bacalaureatul la **8 ani**. Tatăl său a povestit oamenilor de știință cum Sayed a asimilat programa celor **12 ani** de studii pe parcursul a 18 luni. La **5 ani** i-a cerut tatălui să-i explice sistemul numerelor, pe care și l-a însușit în două ore, de la 1 la un miliard. Două zile mai tîrziu, Sayed stăpînea cele patru operații aritmetice.

● La **3 ani**, **MORGAN PRICE** vorbea engleza, greaca și japoneza. La liceu, el a asimilat programa de matematică de pe cinci ani în mai puțin de trei săptămîni. A intrat la facultate în Chicago, la **11 ani**.

● La numai un an, **STEPHEN BACCUS** pronunța fraze întregi ; la **2 ani** cunoștea alfabetul ; la **3 ani** știa să citească. A intrat la Universitatea din Miami la **13 ani**.

● Tînărul indian **BALAMUHRAHLI AMBALI** a învățat engleza la **3 ani**, în numai trei luni de zile, iar la **11 ani** s-a înscris la Facultatea de medicină. **(S.F.)**

MOZART

A. COMTE

PASCAL

GOETHE

verificati-vă cunoștințele

MARCO POLO

Unul dintre celebrii călători ai lumii a fost desigur venețianul Marco Polo (1254—1324) care a străbătut din 1271, cu mijloacele vremii, întreaga Asie, până în Mongolia și China unde a ajuns în 1275. În acel timp, Mongolia stăpînea China, conducătorul suprem fiind Kubilai Han. După o călătorie până în insula Sumatra, Marco Polo a revenit în China intrînd în slujba lui Kubilai, pentru care a lucrat mai mulți ani, ajungînd la un moment dat, pentru cîtva timp, guvernatorul orașului Yangzhou.

După întoarcerea la Veneția a lui Marco Polo el a scris o întreagă carte despre toată călătoria sa și șederea în China carte care a rămas celebră, deoarece atunci se cunosteau prea puține lucruri despre acea parte a lumii, pe care a descris-o că posedînd bogății fabuloase.

În 1988 la Yangzhou, oraș din partea de est a R.P. Chineze, s-a inaugurat un mic muzeu în amintirea lui Marco Polo, unde, între altele, sînt expuse un exemplar al cărții acestuia harta călătoriei sale în China și diverse cărți ale unor oameni de știință chinezi care se referă la neobositul călător. La intrarea muzeului se află o mare statuie din bronz, donată de orașul Veneția în greutate de o jumătate de tonă reprezentînd un leu.

În continuare, vă propunem următoarele întrebări :

1. Cît timp a petrecut Marco Polo în China, începînd din 1275 ?

2. Între ce ani a guvernat Marco Polo în orașul Yangzhou ?

3. Care este titlul cărții scrise de Marco Polo ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Cristofor Columb redivivus

1. Corăbiile cu care a călătorit Cristofor Columb se numeau Santa Maria (nava amiral, comandată de Colum), Pinta și Nina.

2. Nava Santa Maria a fost reconstruită în portul Barcelona, Pinta în portul Cartagena iar Nina, în portul Huelva, evident toate din Spania.

3. Nava Santa Maria avea 31,5 m lungime, 7,96 m lățime maximă, un pescaj mediu de 1,94 m și catarge cu înălțimea maximă de 17 m. În comparație cu navele contemporane, de sute de metri lungime, era un fel de bărcuță !

4. Comandanul noii nave Santa Maria va fi căpitanul de corvetă Cristobal Colon, un urmaș din a 17-a generație a lui Cristofor Columb, purtînd de fapt același nume cu cel al vestitului navigator, căruia i se spunea și Cristobal Colon, în Spania.

Ing. LIVIU MACOVEANU

Au spus despre adevăr și minciună

■ Nu căuta adevărul la alții, dacă el nu se află în tine.
(Proverb rus)

■ Nu trebuie să ne jucăm cu adevărul.
(J. Locke)

■ Nu-i pe pămînt un singur lucru vrednic de străduințele noastre : acela de a practica adevărul și dreptatea
(Marc Aureliu)

■ Din gura copiilor iese adevărul.
(Platon)

■ Batjocură este minciuna.
(Ben-Sirah)

■ Adevărul este soarele minților luminate.

■ Graiul și mintea au limitele lor ; adevărul nu are sfîrșit.
(Vauvenargues)

Ieri

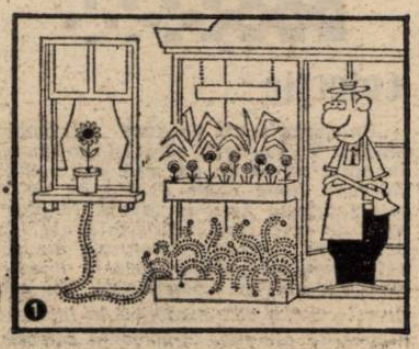

OPT DIFERENȚE

Între desenele nr. 1 și 2 există opt mici diferențe grafice. Vă invităm să le precizați.

(Soluția în numărul viitor)

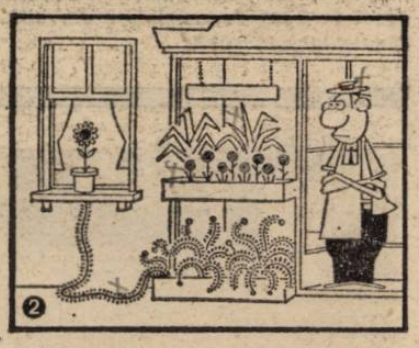

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

AUTOMOBILIȘTII

A este proprietarul mașinii nr. 2 fiindcă în spatele mașinii are un loc special pentru cîine ; B este proprietarul mașinii nr. 3 fiindcă scaunul pe care stă (datorită volumului său) este fixat mult înapoi ; C este proprietarul mașinii nr. 1, cea normală.

VARA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	P	E	O	I	■	B	A	L	I	A	T	H
2	L	U	M	I	N	A	■	I	O	S	I	F
3	A	E	A	S	A	■	S	T	R	A	N	D
4	J	A	■	I	S	A	N	O	S	■	E	R
5	A	■	M	■	T	U	A	R	■	R	E	■
6	■	V	A	R	A	■	G	A	I	A	■	P
7	S	E	R	I	■	S	O	L	A	R	I	I
8	T	R	I	■	D	L	V	■	R	A	U	L
9	O	A	N	C	E	A	■	M	N	■	N	I
10	I	N	■	L	E	V	I	T	A	N	■	U
11	A	D	J	A	N	I	■	B	■	U	S	T
12	N	E	A	M	■	T	O	N	I	J	Z	A

ORIZONTAL : 1) În volumul „Continentele ascunse". Gr. Hagiu include și poezia „...de vară" (pl.) — Cel mai fecund reprezentant al picturii ieșene... (Adam) 2) ...autorul pînzei „...de vară" — Ne-a lăsat poeziile „Vara și „Nopți de vară" (St. O.). 3) Una din poeziile lui Al. Andrițoiu se intitulează „Țiganii verii nu mai vin..." — Refugiu estival. 4) Ultima plajă — Sensibilă poetă română, autoarea poeziei „Mai sînt atîtea veri" — În mijlocul verii!. 5) Personaj legendar — Cîte 2,3 la strand!. 6) Anotimp tematic — Joc de copii. 7) Între zi și noapte (pl.) — Loc unde vara se fac băi de soare (pl.). 8) Inima Catrinei! — Pseudonim al lui B. St. Delavrancea —Nume masculin. 9) În volumul „Cîntec pentru iepuraș", acest poet român include și poezia „August" (Traian) — În iunie! — ...și în iulie!. 10) 13 iunie! — Pictor rus, autorul tabloului „Seară de vară" (Isaac). 11) Una din marile revelații ale ecranului francez, protagonista filmului „Vara neiubită" (Isabelle) — Sfîrșitul lunii august!. 12) Vară — Ne-a lăsat pînza „Grădina de vară" (Nicolae).

VERTICAL : 1) ...în august", poezie inclusă de Ad. Dohotaru în volumul „Privire liberă" — Scriitor român, autorul volumului pentru copii „Mică e vacanța mare" (Mihai). 2) Din creația acestui scriitor român amintim volumul „Zile de iulie" (Ștefan) — „Vara pe...", volum de Teodor Mazilu (pl.). 3) În centru la Roman ! — Vine de la mare — Jianu August. 4) Inspectori chinezi — 3,4 veri — Creangă (reg.). 5) Poet român, autorul volumului „Dimineți de vară (Nicolae) — Test în medicină. 6) În cabană! — 12 august ! — August. 7) Refugiu estival pentru bucureșteni. 8) Loc pentru petrecerea unui frumos concediu vara — Autorul poeziei „Marină". 9) Făcut din fire — „Vara și...", roman istoric de Dan Mutașcu. 10) Întocmai — „Vara la...", poezie de G. Ranetți — Inima Anuței! 11) ...fată pe malul mării", tablou de Camil Ressu (masc.) — Lună de vară (abr.) — Sandu Zamfir. 12) „Uniunea Femeilor Democrate din România (sigl) — Pictor român, autorul pînzei „Case vara". (C-tin).

DICȚIONAR : TUAR. GAIA. DEV. IISI. CLAM. DEEN.

LUCIAN STĂNCESCU
Bîrlad

● De ce fugi Nelule de pe plajă ? Te-a prins soarele ?
— Mai rău ! Nevasta...

● De ce te uiți într-una cu binoclu ?
— Urmăresc o pereche de îndrăgostiți, tocmai se sărută !
— Asta-i treaba lor... Mai bine uită-te la nevastă-ta !
— Păi tocmai asta fac. La ea mă uit...

cînd ați fi ultima oară

● Nevastă-mea era cît pe-aci să se înece. Abia am scos-o din apă.
— Și i-ai făcut respirație artificială ?
— Da' de unde. Cum am scos-o din apă s-a dus să-și schimbe toaleta.

● Azi m-am gîndit toată ziua la nevastă-mea...
— Se vede c-o iubești mult !
— A plecat cu mașina mea la Mamaia...

● Cum te simți în concediu la mare ?
— Nu prea bine. Pînă la prînz soția face ce vrea ea, iar după prînz fac eu ce vrea ea.

Auzite și pățite de DUMITRU VASI-ȘOIMOȘAN

FEL DE FEL

● **Conform** unor date statistice privind jocurile de noroc din S.U.A., cel mai „productiv" an pentru posesorii sălilor de joc din statul Nevada a fost cel din 1990. „Cifra de afaceri" a fost de 2 300 milioane de dolari !

● **Știți** cumva de ce canarii au această denumire? Dacă nu cunoașteți acest lucru, vă informăm că primele păsări din această specie importate pentru prima oară în Europa, prin '500 ai erei noastre, proveneau din Insulele Canare.

● **Micheline Fleur,** o studentă care trăiește în Cartierul Latin din Paris, a primit de la colegii săi și de la un mare număr de pictori, titlul de „Model al anului 1992". Poate ar putea să vă pară curios această alegere, dar Micheline are o înălțime de 1,88 m și o... greutate de 108 kilograme !

● **Cota** zero atribuită nivelului mărilor este în realitate susceptibilă de variații (este vorba de nivele diferite ale oceanelor). La o extremitate a Canalului Panama, de pildă, nivelul Oceanului Pacific este cu 30 de centrimetri mai mare decît al Oceanului Atlantic !

● **Un întreprinzător** fabricant din Viena a instalat în numeroase colțuri ale orașului niște automate care în schimbul unei modeste sume de bani eliberează cetățenilor surprinși de ploaie cîte o manta din material plastic.

● **Cînd** se simte amenințat de un dușman, ornitorincul, mamifer din Australia, se scufundă rapid în apă și poate rămîne nemișcat peste zece minute fără să respire.

● **Oameni** de știință apreciază la 10 miliarde numărul stelelor din Univers.

Nr. 34 (1818) din 22 august 1992

Caleidoscop

magazin

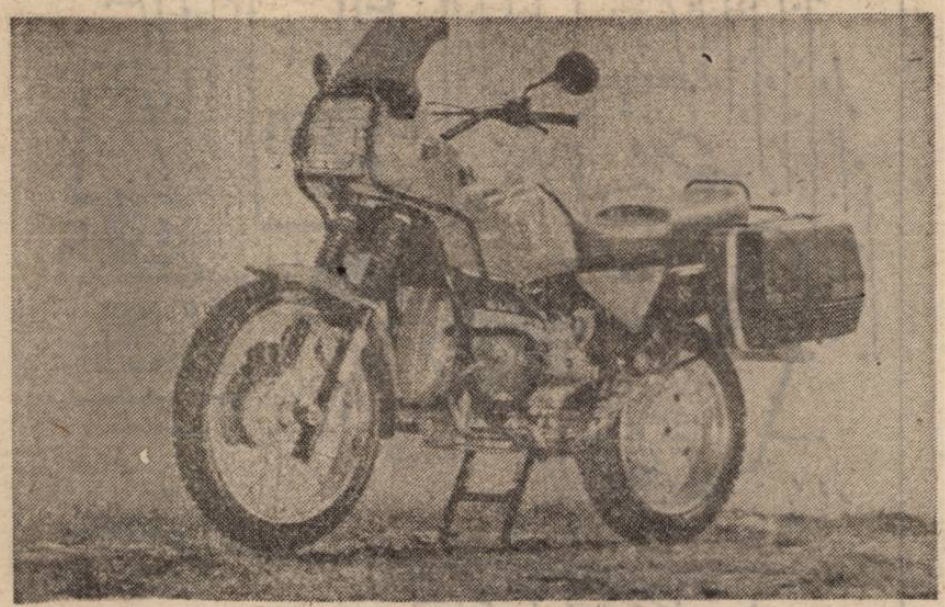

ELECTRONICA ÎN SPRIJINUL ECOLOGIEI

După o perioadă de recesiune, constructorii de motociclete și motorete traversează în prezent un adevărat boom. Renumitul concern german BMW a fost primul care a adus pe piață echipamente tehnice pentru reducerea emisiilor de gaze toxice. Este vorba de modelele lansate anul trecut, cu patru cilindri — K1 și K 100 RS, a căror electronică numerică permite reducerea considerabilă a nivelului poluării cu gaze de eșapament, prin intermediul unei supape catalitice trifuncționale și a unei sonde cu oxigen. BMW a construit peste 120 000 de exemplare cu două supape în perioada 1983—1991.

Noile modele R 80 GS în fotografie și R 100 GS prezintă cîteva caracteristici deosebite : carenajul, farurile, instrumentele de bord au fost complet redesenate. Merită a fi amintite și frîna cu disc unic pe față și confortabila șa dublă, și aceasta remodelată. Uzina firmei din Berlin-Spandau a produs 26 000 de motociclete în 1990, 30 000 în 1991, în acest an urmînd a se înregistra o nouă creștere a producției.

Excentricitate

Un mare număr de cetățeni englezi cunosc foarte bine familia lordului George McKenney, foarte bogată, dar și foarte excentrică. Unul din exemplele oferite vă va convinge. Unul dintre membrii familiei, mai precis lordul Francis McKenney are un hobby : achiziționează (cînd găsește) cele mai frumoase exemplare de ciini care se remarcă ca premianți la diverse concursuri. Din nefericire, nu putem să vă înfățișăm respectivele exemplare care sînt în număr destul de mare, ceea ce, evident, presupune și cheltuieli pe măsura acestui hobby. Ne rezumăm să vă înfățișăm alăturat doar trei din exemplarele de lux acceptate și în casă, alături de care se poate observa și un splendid model de lama sud-americană, care, după opinia lordului i-ar completa în mod fericit colecția sa de ciini numai premianți...

TELEGRAME

■ **Analizat pentru prima oară în 1965, de către sonda americană „Mariner—4", „aerul" marțian este cît se poate de irespirabil : 95 la sută gaz carbonic, 2,7 la sută azot, 0,13 la sută oxigen și 0,035 la sută vapori de apă.**

■ **Razele ultraviolete (UU) emise de lămpile cu halogen pot provoca cancerul pielii. Specialiștii recomandă filtrarea sursei luminoase a lămpii cu halogen printr-o folie de sticlă sau plastic transparent sau recurgerea la iluminatul indirect.**

■ **Studiile asupra evoluției concentrațiilor troposferice de ozon în zonele îndepărtate de sursele de poluare arată că acestea s-au dublat de la începutul secolului pînă în zilele noastre și nimic nu arată că această tendință se va opri.**

■ **Noul program pe calculator denumit „Hugo" realizat în Franța asigură respectarea ortografiei și a regulilor gramaticale într-un text. Dezacorduri gramaticale, verbe incorect conjugate, cuvinte scrise fără majuscule sînt depistate și corijate de ordinatorul programat conform cu „Hugo". Programul poate oferi sugestii și în legătură cu stilul.**

■ **În pofida celor 900 000 de vehicule deținute de locuitorii săi, Parisul, nu figurează în fruntea listei orașelor poluate din Franța. De ce oare ? Pentru că „Orașul luminilor" beneficiază de un context topografic deosebit de favorabil pentru dispersia gazelor.**

Citiți în numărul viitor :

AIRBUS, DIN NOU LA ÎNĂLȚIME

Cînd este vorba de publicitate

Un original fel de publicitate a fost inițiat de ziarul englez „Financial Times" în cadrul unei acțiuni întreprinse la Helsinki (Finlanda). Deasupra orașului a fost lansat un balon aerostatic acoperit de o uriașă primă pagină a cunoscutului cotidian londonez. Înalt de 35 de metri, deplasările sale deasupra capitalei finlandeze au suscitat în mod normal atenția trecătorilor. Dacă ar fi să ținem seama de declarația editorului, ar rezulta că această inițiativă publicitară s-a bucurat de un mare succes, întrucît numărul de ziare vîndute și cel al abonamentelor au crescut în mod simțitor. O inițiativă care merită să fie preluată și la noi ?

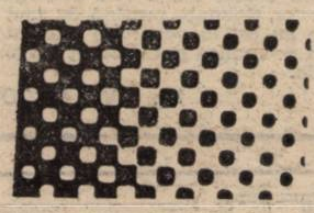

Colecție

„Buburuza" cum a fost supranumită mașina Volkswagen care își sărbătorește în acest an 54 de ani este cunoscută în întreaga lume chiar dacă ea nu mai este fabricată decît în Mexic. În plus în colțurile cele mai îndepărtate ale lumii se găsesc versiuni miniaturale ale acestui automobil popular care îi atrag în mod deosebit pe colecționari. Un astfel de colecționar este prezentat în fotografie. El posedă cea mai importantă colecție a genului : 2 500 de exemplare din atît de cunoscutul automobil.

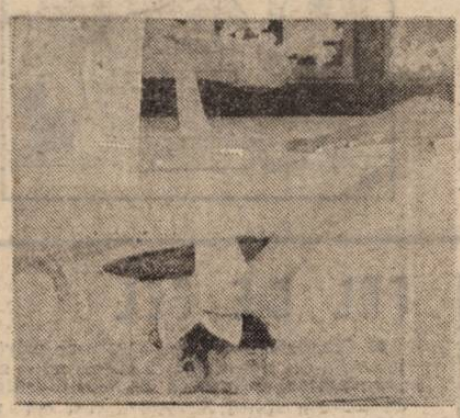

„Bobul de orez"

Numără doar nouă ani și corpul ei pare făcut din cauciuc, deoarece reprezintă o adevărată excepție în domeniul contorsionismului. Numele ei este Shun Jin Yi, dar este poreclită „Bobul de orez". Spectacolele sale sînt urmărite cu un deosebit interes întrucît performanțele ei depășesc orice închipuire. Datorită însușirilor sale ieșite din comun, ea poate să încapă ușor într-un simplu geamantan și poate cu o mare ușurință să se deplaseze pe mîini după ce își așază picioarele pe spate. Despre ea se afirmă că poate fi considerată o adevărată urmașă feminină a marelui Houdini. Fotografia ne înfățișează unul din numerele sale de contorsionism care (afirmă specialiștii) depășește limitele umane : îndoind capul cu 180 de grade, sfidînd limitele gravității, stînd în perfect echilibru, ținînd în același timp patru farfurii pe picioare și mîini. Datorită deosebitelor sale numere (incluse în cadrul unui program de circ), Shun Jin Yi este foarte solicitată să întreprindă turnee nu numai în țară dar și peste hotare. „Bobul de orez" uimește pe toată lumea cu programul său de excepție.

O broască „stupefiantă"

Toxicomanii nu duc lipsă de imaginație. În Canada, ultima descoperire în materie de drog este un batracian gigant, originar din Australia, cu pielea impregnată de o substanță atît de toxică încît produce efecte asemănătoare drogurilor cunoscute. Abuzul este fatal. Guvernul canadian a interzis importul acestor batracieni, iar municipalitatea din Vancouver a interzis chiar deținerea sau creșterea lor în gospodăriile personale.

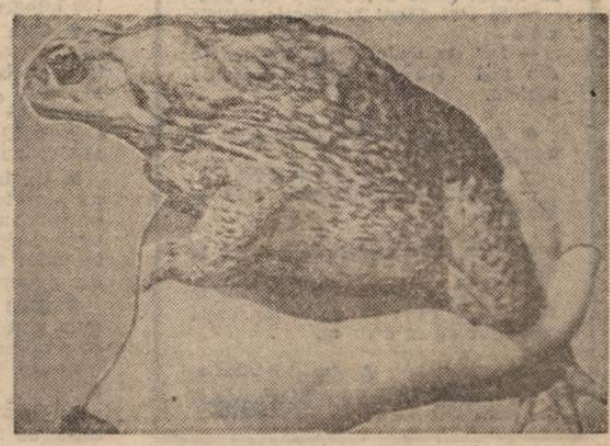

Biblioteca județeană

magazin

SERIE NOUĂ – 69

ANUL XXXV • Nr. 35 (1819) SÎMBĂTĂ 29 AUGUST 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

MICHAEL JACKSON MEGA-STAR

„ULYSSE" ÎN DRUM SPRE SOARE

MAREA SFIDARE: SIDA

RADIESTEZIA – PENTRU SĂNĂTATEA OAMENILOR

„AM VORBIT CU FIINȚE DIN ALTE LUMI"

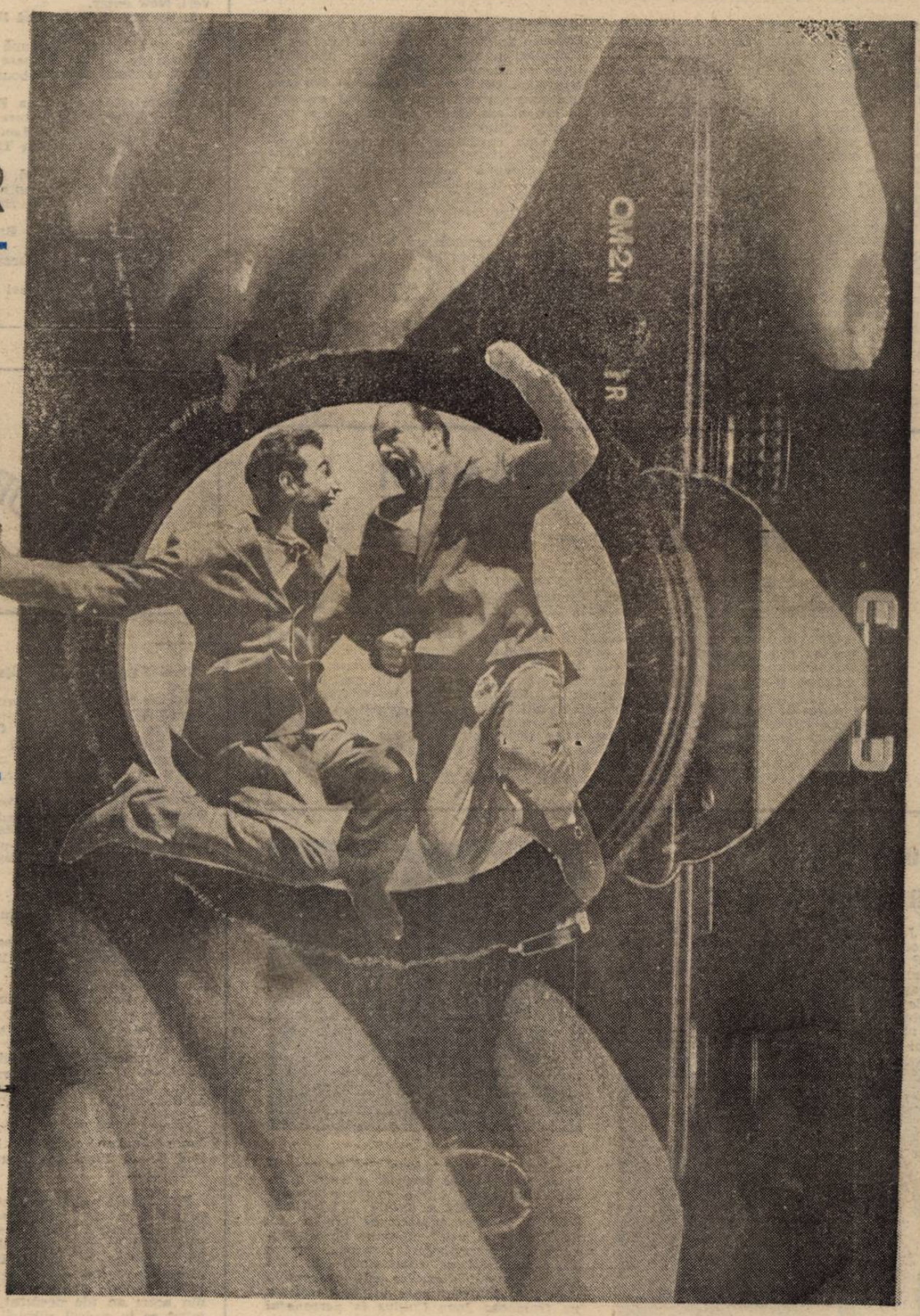

• Horoscop săptămînal • Cartea recordurilor naționale • Guinness Book • Zodiacul chinezesc • Povestiri S.F. • Policier • Medicina la zi • Pîinea lichidă • Întîmplări adevărate • Program TV

Biblioteca județeană

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

METALLICA

Se pare că popularitatea acestui grup american creste continuu în Europa, as spune direct proportional cu aparitia fiecărui nou album, al său, aceasta nefiind nimic în comparatie cu succesul de care se bucură în Statele Unite... Turneul 1991/92 nu are nimic în comun cu precedentele manifestări de acest gen ale grupului, fiind cel mai reusit (nu numai din punct de vedere al încasărilor) dintre toate : scena este în formă de diamant si permite o mare libertate de miscare interpretilor, oferind în acelasi timp, o vizibilitate perfectă publicului. Surpriza vine din partea bateristului **Lars Ulrich**, care, de obicei, stătea mai retras (ca toti tobosarii...) iar acum isi poate schimba pozitia, de cite ori vrea cu ajutorul unui ingenios sistem hidraulic ! De această dată Metallica nu este însotită de vreo trupă care să cinte în deschiderea concertelor sale, locul acesteia fiind luat de proiectarea, pe un ecran urias, a unui film (de 25 minute) despre Metallica întrerupt, din cînd în cînd de imagini live din „vestiarele" grupei... Toate acestea încălzesc atmosfera într-o asemenea măsură încît la primele acorduri din **Enter Sadman** publicul este în delir ! Cei de la Metallica au planuri de viitor : „ne străduim să organizăm un turneu mondial împreună cu **Guns N' Roses** si **Nirvana** deoarece noi trei (n.n. se referă evident, la grupe) am vîndut cele mai multe discuri în ultimul an si reprezentăm, cel mai bine, hard-rock-ul american". Imaginati-vă, într-un concert aceste trupe cîntînd împreună : surprinzătorii Nirvana, americanii tipici Guns N' Roses si cei apropiati de hard-ul european — Metallica... Ar face banii, nu-i asa ?

P.S. La această oră Metallica se află în Canada împreună cu Guns N' Rosess. Prima ispravă ? Mare scandal la Montreal trei politisti si zece fani internati în spital, numeroase magazine devastate...

News

*** astăzi **Michael Jackson** împlineste 34 de ani. LA MULTI ANI si cît mai multe hituri NUMBER ONE !

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Funky Divas — En vogue

Apărut în urmă cu patru luni, acest LP a pătruns imediat în top tenul american demonstrînd că succesul albumului de debut nu a fost deloc întîmplător... M-am gîndit să vi-l prezint astăzi pentru a vă răcori, puţin, (prin funk-ul său) în aceste zile caniculare. Dacă în final se va dovedi contrariul eu nu-mi asum nici o responsabilitate... Trecînd la treabă, vă pot spune că pe cele patru (**Terry Ellis, Maxine Jones, Dawne Robinson** şi **Cindy Heron**) le-a lovit, sigur, romantismul, explicîndu-se astfel prezenţa celor două balade „elegante" — **Desire** (Dorinţă) şi **Giving Him Something He Can Feel** (Dă-i ceva ce poate simţi). Am ajuns la punctul culminant al acestui disc superhitul **My Lovin You're Never Gonna Get It**) mare hit în toate discotecile iar dacă v-aţi înfierbîntat încercati un „relax" cu **Love Don't Love You, Give It Up, Turn It Loose, It Ain't Over Till The Fat Lady Sings** sau **Hooked On Your Love**. Să nu uit : fanii Beatles vor fi plăcut surprinşi de noul cover după **Yesterday**, un remake foarte reuşit ! Pe ansamblu, discul place urechilor fără a avea pretenţia că ar fi ceva deosebit. Simplu, un album bun, cu un titlu foarte potrivit — **Funky Divas**...

Joan Collins în două ipostaze

Joan Collins este o actriţă care nu mai are nevoie de nici o prezentare. Rolul ei de „perfidă" Alexis în faimosul serial „Dynasty" a făcut-o celebră în întreaga lume. Şi nu numai pentru calităţile artistice evidenţiate în cadrul serialului, dar şi pentru frumuseţea ei, care la o vîrstă considerată ca înaintată — 58 de ani — se păstrează în mod, am zice, miraculos. În prezent Joan Collins se află la Londra şi, spre uimirea tuturor, a acceptat să apară într-o comedie la televiziune (la BBC) intitulată „Album de familie" în mod excepţional într-un rol de bătrînă şi urîtă, aproape de nerecunoscut. O metamorfoză uimitoare care a lăsat perplecşi pe admiratorii săi. În aceste imagini sugestive vă prezentăm operaţiile de trucaj care au transformat-o pe frumoasa Joan Collins în personajul hîd din comedie. Comentariile, le considerăm inutile... Menţionăm doar faptul că această comedie face parte dintr-un serial de opt episoade intitulat „Această seară la ora 20,30".

TOPUL DANSULUI

10. **Too Funky — George Michael.** Coboară trei locuri, lăsîndu-ne în aşteptarea LP-ului Listen Without Prejudice (part two).

9. **Ain't No Doubt About — Jimmy Nail.** O piesă Number One în topul britanic pe care am vrut să v-o propun de mult timp...

8. **Reggae Gona Ragga — Dr. Alban.** Al doilea single de pe albumul One Love, mare hit al acestei veri. New entry.

7. **Tennessee — Arested Development.** Urcă trei locuri...

6. ...iar ramake-ul după **ABBA** realizat de cei doi **Erasure (Vince Clark şi Andy Bell)** coboară două poziţii.

5. **Everything's Gonna Be Alright — Naughty By Nature.** Urcă...

4. ...fiind imitaţi de **Londonbeat** cu al lor **You Bring On The Sun**, un viitor Numero Uno !

*** Pentru prima dată, în topul nostru, podiumul a rămas neschimbat, primele trei clasate fiind aceleasi de data trecută :

3. **We Ain't Back — Bruce & Bongo**

2. 3.2.1. **Pump — Redhead Kingpin & The FBI**

1. **Who Is It ? — Michael Jackson (remix dance version)**

TOLBA CU SCRISORI

Daniel Bogdan — Oraviţa : ţi-am scris.

Adrian Konrad — Bucureşti : încearcă la TVR...

Ştefan Ciolăneanu — Giurgiu : 1— Pearls Of Passion si Dance Passion 2 — Soundtrack nu este album : 3 — pronuntia corectă este RAP, nu REP

Monica şi Mirela Chioveanu — Buzău : v-am trimis textul.

Valentina Carp — Galaţi : îţi pot înregistra Dangerous-ul.

Anca Stroe — Bucureşti : nu am acele texte.

Carmen Mureşan — Turda : puţină răbdare, da ?

Mary Knight — Bucureşti : sînt în criză de timp...

Magda Filipescu — Constanţa : 1 — n-am concerte cu NKOTB. 2 — minimum zece membri, un statut personalitate juridică.

Luiza Dobrotă — Bucureşti : cum fac rost, te anunţ, O.K. ?

Claudiu Lup — Reghin, b-dul Unirii, bl. 7, sc. 2 ap. 18, Mures. 4225 doreste să corespondeze cu metalisti. 1 — nu sînt rudă cu Cristi Minculescu. 2 — n-am adresa Sepultura. 3 — 26 ani, liceul 4 — aştept să-mi mai scrii.

Iuliana Tdor — Bucureşti : Janet Jackon c/o A&M Records, 1416 N. La Brea Los Angeles CA 90024 USA.

P.S. În ultimul timp sînt asaltat cu cereri privind publicarea unor texte ale unor hituri dar sînt cam descoperit la acest capitol... Iată de ce apelez la prietenii Music Box-ului rugîndu-i să-mi trimită textele unor melodii de succes din acest an (de preferat...), urmînd ca în cadrul rubricii noastre să apară, săptămînal, cîte unul din ele. Aştept...

FLASH

Pe 30 septembrie mega-starul Michael Jackson în concert la Bucureşti

În sfîrşit, după ce s-a vehiculat o serie de date în legătură cu prezenţa lui **Michael Jackson** (fenomen muzical ieşit din comun pentru acest secol tumultuos), într-un concert la Bucureşti, vineri, la prima conferinţă de presă pe această temă, s-a anunţat data exactă : **30 septembrie, Stadionul Naţional din Bucureşti.** Un concert al mega-starului american este un eveniment excepţional pentru orice oraş din lume, acum acest lucru se va produce şi la Bucureşti. Aşa se şi explică prezenţa ministrului culturii dl. Ludovic

Spiss la conferinţa de presă de la Palatul Elisabeta. Domnia-sa a fost prezent, după cum a mărturisit, la concertul lui Michael Jackson de la München, oraş în care a început Turneul Mondial „Dangerous" 1992, prilej cu care Ludovic Spiss s-a fotografiat alături de celebritatea mondială, misteriosul cîntăreţ de rock, cel care a adus spectacolul rock la superlativ, aţi înţeles, Michael Jackson. Michael Jackson s-a născut, asta pentru curiozitatea fanilor, pe 29 august 1958, la Gery, statul Indiana şi are 5 fraţi : Tito, Jackie, Jermaine, Marlon şi Randy şi trei surori : Maurren, Janet şi LaToya. Revenind la concertul de pe Stadionul Naţional, am aflat cîteva date tehnice : scena va avea 77 m lungime şi 27 lăţime, va fi scena pe care Michael Jackson a cîntat la München, la Viena în spectacolul de miercuri 26 august şi în celelalte concerte ale turneului. Va fi însoţit de 235 de tehnicieni pentru un echipament care cîntăreşte peste 1 000 de tone (!), 18 kilometri de cabluri şi 168 de boxe vor fi montate şi pe Stadionul Naţional din Bucureşti. Întrebat de un ziarist dacă ziarişti români vor putea lua interviuri lui Michael Jackson pe gratis sau contra unei sume de dolari, dl. **Fritz Rau** de la **Mama Concerts** a declarat că acest lucru nu va fi posibil deoarece Michael Jackson nu a acordat nici un interviu nici unui ziarist din lume. La întrebarea dacă există vreun motiv anume al alegerii Bucureştiului pe lista Turneului, dl. Rau a spus că acest lucru se datoreşte rugăminţii unui foarte bun prieten al artistului, nimeni altul decît Marcel Avram. Va cînta acompaniat de o formaţie sau va face play-back ? Michael Jackson, a spus dl. Rau, nu este Milli Vanilli, el va cînta şi va dansa două ore, acompaniat de o formaţie de excelenţi muzicieni. Din motive lesne de înţeles, nu s-a anunţat nici ziua sosirii în Bucureşti, nici locul de cazare al megastarului american. În plus, dl. **Jean Baptiste Doerr**, publicist şi coordonator al biroului de presă al Turneului, mi-a mărturisit : „Michael Jackson este o personalitate complexă, care doreşte să vadă cît mai multe locuri şi să cunoască cît mai mulţi oameni, acesta este şi motivul pentru care a fost atras de ideea lui Marcel Avram de a vizita România şi cîteva dintre cele mai frumoase locuri ale acestei ţări".

GEORGE CUŞNARENCU

CMI SRL

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Paul IOAN, Mihaela DOROBANŢU (directori)

REDACŢIA : Piaţa Presei Libere nr. 1, telefon : 17.60.10/ 17.60.20. ADMINISTRAŢIA Editura Presa Naţională S.A. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — Bucureşti.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO-BOX 33—57, Telex 11995 ; 11034, Fax 90 — 18,56,73 — Bucureşti — Piaţa Presei Libere nr. 1 — România.

SERVICIUL DE DIFUZARE ŞI PUBLICITATE : 18,24,27.

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

magazin

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Manuela Spataru, Şerban Filip (1612); Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan (şef secţie), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692).

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

Descifrînd tainele Universului

„ULYSSE“, în drum spre Soare

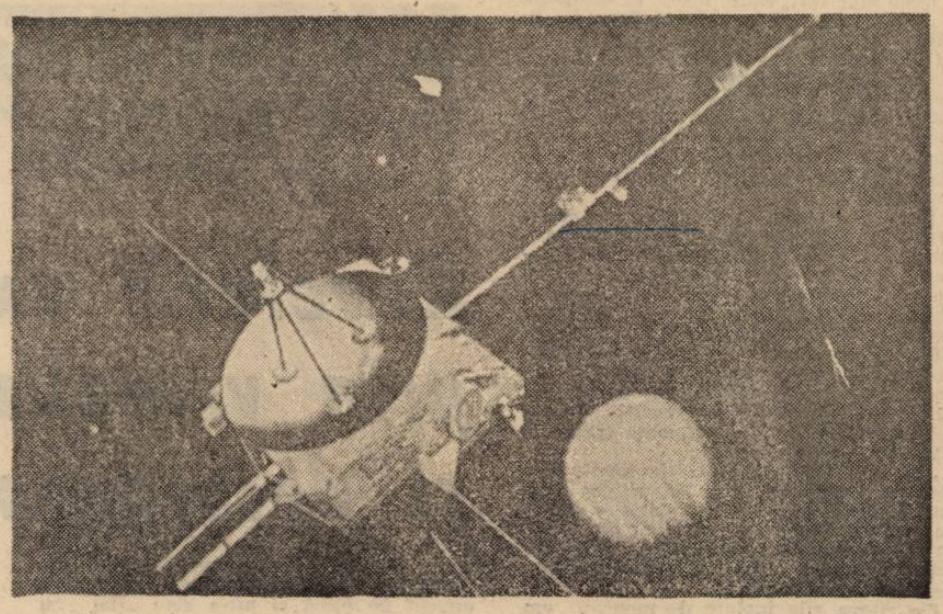

Sonda solară „Ulysse“, lansată de la Pasadena, California, reprezintă o premieră pentru cercetarea spațială. Și aceasta pentru că este prima sondă imaginată de om să acționeze în plan ecliptic, în planul în care se plasează toate planetele Sistemului solar. Și, lucru oarecum surprinzător, sonda nu dispune de energie proprie și folosește așa-numita „trambulină“ gravitațională. Ideea este de a folosi atracția naturală a planetelor pentru a devia traiectoria și, la nevoie, a încetini sau accelera rachetele. Sistemul a fost utilizat deja la nouă dintre sondele interplanetare, cele mai cunoscute „beneficiare“ fiind cele două „Voyager“.

Misiunea lui „Ulysse“ este de a observa Soarele din unghiuri neidentificate niciodată pînă acum. De cînd îl observăm, Soarele a fost „privit“ cu aparatura de rigoare, „din față“ sau „din profil“, dar niciodată „din spate“. În acest fel ideile despre el ar putea fi eronate.

Revenind la premierele științifice pe care le incumbă, sonda „Ulysse“, trebuie să amintim că, teoretic forța gravitațională este gratuită, la dispoziția tuturor celor care doresc să o utilizeze. Dar a celor care prin calculele efectuate reușesc acest lucru. Legile mecanicii cerești ne furnizează distanța și momentele cele mai favorabile ale întîlnirii cu planetele sistemului nostru solar. Și cu „Ulysse“ lucrurile au stat la fel. Se știe astfel, din start, ce zonă îi este necesară pentru a face manevrele proiectate. Nu au lipsit însă surprizele. Una dintre surprizele rezervate astrofizicienilor a fost oferită de Jupiter și satelitul său Io. Astfel, după trecerea sondelor „Voyager“ astronomii au detectat un fel de inele de praf ce înconjoară planeta gigant a Sistemului solar datorate emisiilor de sulf provenite de la vulcanii activi de pe micul său satelit, Io. Praful cade în spirală la planeta-gigant și, teoretic, ar putea perturba sonda spațială.

Ruta lui „Ulysse“ a fost proiectată între orbita lui Io și cea, ceva mai îndepărtată, a altui satelit, jupiterian, Europa. La o distanță de 464 000 de km de Polul Nord al lui Jupiter, „Ulysse“ schimbă traiectoria cu aproximativ 90 grade și se îndreaptă spre Polul Sud al planetei. În momentul respectiv „Ulysse“ este proiectat a avea viteza de 135 695 km/oră, fiind deci cea mai rapidă sondă interplanetară. Oricum, spun specialiștii, trecerea lui „Ulysse“ nu va modifica cu nici un milimetru orbita lui Jupiter. Urmîndu-și drumul ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat, „Ulysse“ va descinde în planul Sistemului solar pentru a întîlni Polul Sud al Soarelui, în iulie 1994. Nava spațială va întîlni planul ecliptic în februarie 1995 și va trece deasupra nordului Soarelui, cinci luni mai tîrziu. Așadar, după ce ajuns în apropierea lui Jupiter, va utiliza forța gravitațională a uriașului nostru Sistem solar pentru a-i modifica traiectoria, „Ulysse“ va încerca să identifice „fața nevăzută“ a Soarelui. Să așteptăm surprizele pe care ni le va oferi...

ECATERINA BĂTRÎNEANU

„ROSAT“ cercetează galaxii și stele neexplorate

Satelitul spațial german Rosat înconjoară Terra de doi ani, interval de timp în care a furnizat informații și fotografii extrem de valoroase despre galaxii și stele neexploatate pînă în prezent. Situat pe o orbită circumterestră, la o altitudine de 580 kilometri, satelitul a descoperit circa 60 000 de surse cosmice de raze X. În momentul în care „rezervele de combustibil“ ale unei stele se epuizează, aceasta explodează, se transformă în supernovă, care dispare de pe firmament. Satelitul Rosat analizează razele X emise în aceste gigantice explozii.

Cîntărind două tone și jumătate, satelitul a fost plasat pe orbită în iunie 1990. Costul construirii lui s-a ridicat la 560 milioane de mărci. Un telescop special aflat la bordul satelitului localizează sursele de raze X cu o acuratețe de aproape un minut de arc, relevă „Sttutgarter Zeitung“.

Razele X nu pot fi observate de pe Pămînt, datorită filtrului atmosferei. Rosat oferă posibilitatea cercetătorilor de a „arunca o privire“ spre aceste surse. 300 de cercetători din diferite țări ale lumii au realizat peste 1 000 de observații diferite, iar Institutul de astrofizică Max Planck din Garching a localizat peste 60 000 de surse diferite de raze X. În linii mari, toate sursele constituie un impresionant „zgomot de fond“, care învăluie continuu Terra sub formă de raze X. Peste jumătate din obiectele cosmice astfel identificate sînt quasari, corpuri celeste asemănătoare stelelor, dar despre care specialiștii nu știu mai nimic, întrucît ei se găsesc la marginile Universului observabil, razele X ale unor astfel de surse parcurgînd 10 miliarde de ani înainte de a fi captate de telescop. Semnalele receptionate la distanță în timp de 10 miliarde de ani ar putea contribui la perfecționarea teoriilor actuale asupra nașterii Universului.

Cercetătorii pot crea modele pe baza legilor fizicii pentru a descrie fenomene importante ce se petrec în Univers, un exemplu în acest sens fiind nebuloasa Crabului din constelația Taurului. Cum s-a format această nebuloasă ? Rezervele de combustibil ale stelei s-au epuizat, s-a produs implozia, astrul reducîndu-și dimensiunile (s-a calculat că era mult mai mare decît Soarele nostru) pînă la cele ale unei găuri cu diametrul de 20 km. În timpul evenimentului s-au produs unde de șoc care s-au propagat în spațiu sub forma unei uriașe explozii. Astronomii chinezi au observat acest fenomen în anul 1054 după Christos, cînd în locul unei stele abia vizibile a apărut un punct luminos observabil chiar pe timpul zilei. După producerea exploziei, supernova a dispărut de pe firmament, materia proiectată atunci în spațiu formînd ceea ce numim noi astăzi nebuloasa Crabului, în al cărei centru se află gaura neagră, materia fiind acolo atît de densă încît un degetar obișnuit ar cîntări sute de milioane de tone.

Un alt exemplu interesant îl constituie steaua formată din neutroni Hercules X-1, care efectuează o rotație completă la fiecare 41 de ore în jurul unei stele normale care prezintă unele asemănări cu Soarele nostru. Puternica gravitație a lui Hercules X-1 atrage continuu materie de la vecina sa, ea dezvoltînd un cîmp magnetic de 10 000 miliarde de ori mai puternic decît cel al Terrei, canalizînd fluxul astfel generat pe o suprafață de 1 km², la poli, cu o viteză de 500 milioane km/h. Aflate sub impactul unui asemenea șoc calotele polare sînt aduse la o temperatură de 200 milioane de grade Celsius, și transformate în plasmă, care, la rîndul ei, emite enorme cantități de energie.

Trebuie să recunoaștem că știința a progresat uluitor în acest zbuciumat secol XX, numit și „al vitezei“, rezultatele obținute cu ajutorul aparaturii din ce în ce mai sofisticate apropiindu-ne de fenomene pînă mai ieri de neexplicat. **(S.F.)**

enciclopedie

TEHNICILE FRIGULUI...

...au evoluat foarte mult în acest secol, ele făcînd de mult parte din viața noastră de zi cu zi. Nici nu ar putea fi imaginată o gospodărie fără cel puțin un frigider. Dezvoltarea tehnicilor frigului a fost promovată în mai multe țări în a doua jumătate a sec. al XIX-lea, în Franța, Anglia, Elveția, Germania și Statele Unite. Se aflau în dispută directă trei sisteme de răcire complet diferite : absorbția, compresia și aerul lichid. Printre cei mai cunoscuți oameni de știință din epocă care activau în acest domeniu se numărau : John Gorrie, Raoul Pictet, Ferdinand Carré, Charles Tellier. Cel care avea să realizeze cel mai competitiv sistem frigorific al timpului său a fost inginerul german Carl von Linde (1842—1934), creatorul în anul 1877, al unei mașini frigorifice cu amoniac, capabilă să funcționeze continuu. Acesta a fost primul pas cu adevărat important pe calea aplicării cotidiene a înghețului artificial. Cum se descurcau oamenii pînă atunci ? Își făceau ghețării în timpul iernii. Blocuri de gheață, depozitate, pînă în momentul utilizării, în pivnițe foarte adînci, cu o temperatură constantă propice conservării lor. În anii cu ierni mai blînde se importa gheață naturală din țările Peninsulei Scandinave.

Fotografia furnizată de IN-Press înfățișează un depozit al marelui port german Hamburg, în care au fost aduse mii de frigidere și congelatoare care vor fi definitiv recondiționate pe bază de criterii ecologice. Freonul este principalul responsabil al deteriorării păturii de ozon care protejează atmosfera de razele ultraviolete ale Soarelui.

În jurul anului 1900 înghețul artificial a cunoscut o creștere spectaculoasă în Statele Unite, conducînd la o sporire considerabilă a producției industrializate de carne și fructe. Navele frigorifice transportau carne congelată și banane din America de Sud în Europa, vagoanele frigorice aduceau la rîndul lor, din Rusia în Europa mari cantități de ouă, caviar și unt. Toate aceste produse erau depozitate în mari hangare frigorifice compartimentate, temperaturile erau diferite, în funcție de produse.

Americanii au construit milioane de frigidere ce funcționau pe baza principiului absorbției, începînd de prin 1930, deoarece consumul superior de energie reclamat de acest procedeu nu reprezenta pe atunci vreo problemă. Frigiderele electrice au început să se impună pe piață abia în 1950, remarcîndu-se calitatea aparatelor de acest tip produse de firmele germane. Acestea se concentraseră cu precădere asupra tehnicilor criogenice în general începînd cu anul 1940, mai precis asupra instalațiilor funcționînd pe baza gazelor lichefiate. Germania deținea un considerabil avans tehnologic în acest domeniu al tehnicii temperaturilor scăzute, care se baza pe realizările lui Carl von Linde, a cărui întreprindere a realizat în 1895 și apoi, în 1906 capacități industriale de lichefiere a aerului. Prin acest complicat proces de compresie atmosferică și tehnica frigului, aerul se descompune în elementele sale esențiale : oxigen, azot, gaze rare, care sînt apoi lichefiate.

În zilele noastre, tehnicile de sudură în siderurgie, tehnologia rachetelor, medicina umană și veterinară, genetica constituie domenii de activitate în care utilizarea gazelor lichefiate este absolut indispensabilă. Tehnicile de obținere pe cale artificială de temperaturi scăzute își găsesc o aplicare tot mai largă în domenii în care pînă mai ieri recurgerea la „serviciile“ lor nu părea o necesitate.

ȘERBAN FILIP

Prognoze demografice în Germania

„Un copil reprezintă o investiție pentru viitor“, astfel se apreciază în multe țări ale lumii. Ce se poate spune despre germani dacă se încearcă raportarea la amintita idee a valorii intrinseci a copiilor. Că germanii nu prea sînt mari întreprinzători, întrucît rata natalității în țara lor este foarte scăzută. Nemțoaicele aduc pe lume, în medie, 1,5 copii. Necesarul pentru menținerea numărului actual al populației ar fi o medie de 2,1 copii.

Evoluția demografică a Germaniei nu este privită cu dezinteres la Bonn. S-a recurs la elaborarea unor scenarii pentru a se putea preîntîmpina din timp descreșterea populației, ținîndu-se seama și de o posibilă diminuare a celor care vin din alte țări cu dorința de a se stabili în Germania. Un prim scenariu are în vedere continuarea actualelor tendințe. Rata natalității neschimbată și pătrunderea în Germania a 80 000 de imigranți anual. La elaborarea celui de-al doilea scenariu s-a plecat de la o posibilă scădere a ratei natalității la cel mai scăzut nivel din 1985, adică 1,27 copii pe cap de femeie. Nu a fost uitat și aspectul creșterii simțitoare a duratei de viață și reducerea la zero a imigranților.

Experții în probleme de demografie au calculat și au ajuns la următoarea constatare: în ambele cazuri, în Germania vor trăi în anul 2040 doar 60 milioane de oameni față de 80 cît sînt în prezent.

Ce spune cel de-al treilea scenariu? El prevede creșterea natalității (2,1 copii în medie pentru o femeie) dar și sporul de imigranți: 200 000—300 000 anual. Numai astfel populația Germaniei va ajunge la 95 milioane de oameni în 2040. Este o șansă pentru vitalitatea poporului german, dar cu siguranță că ea nu va fi posibilă datorită unor reticențe care se vor manifesta, în continuare în cadrul societății.

incursiune în paranormal

Revelație excepțională prin vizualizare și decorporare

Deși mai rar, viața trăită în sfințenie și credință capătă conștiința limpede, în ultimele momente, a dimensiunii divine în care sufletul va fi acceptat și însoțit. Astfel de exemple de altfel comunicate îndeobște cu o perfectă luciditate în urma unei viziuni foarte concrete, ni le oferă mai ales cei ce și-au devotat cu smerenie întreaga existență iubirii de Dumnezeu, rigorilor creștine, aspirațiilor spre mîntuire.

De data aceasta voi ilustra cazuistica fenomenologiei cu o revelație-vizualizare-decorporare pe care o consider pilduitoare și încărcată de semnificația marelui adevăr. Întîmplarea — ca să o numesc cu acest nume impropriu, totuși — mi-a fost comunicată de Arhimandritul PAULIN LECCA, și se înscrie în dorința exprimată anterior, de a găzdui la această rubrică și exemple concludente din lumea celor ce și-au pregătit nemurirea sufletului printr-o viață și existență trăite în sfințenie. Iată relatarea :

„În anul 1950 mă aflam la Mănăstirea Govora. Peste deal era Mănăstirea Surpatele, unde se afla pe moarte o maică cu numele Evghenia. Un preot de la noi se ducea s-o împărtășească și să-i citească diferite rugăciuni. Maica suferea de o boală foarte gravă.

Cu cîteva zile înainte de moarte, am avut ocazia să trec și eu pe la Mănăstirea Surpatele, și am intrat în chilia bolnavei. Era foarte slăbită, dar ceea ce m-a mirat mult, a fost fața ei veselă, luminoasă. Am întrebat-o atunci mirat : „Maică, dar ce minune s-a întîmplat cu Sfinția Ta că ești așa de veselă ?" Maica Evghenia mi-a răspuns : „Părinte, chiar s-a întîmplat o minune. Simbătă spre duminică la biserică era priveghere. Am rămas singură. Nu dormeam. Auzeam totul în jur, și tocmai. Și la un moment dat au apărut la mine în chilie trei fecioare foarte impodobite, iar cea de la mijloc era și cea mai frumoasă, mai impodobită. O fecioară de la margine m-a apucat de mînă și mi-a zis : „Hai cu noi !" Și deodată am început să ne înălțăm în văzduh. După un timp am întors capul, eram sus, și am văzut că trupul meu se afla în pat, aici, în chilie. Dar am continuat să mă înalț cu cele trei fecioare pînă am ajuns într-o grădină. Aici se aflau flori ireal de frumoase, lacuri și dumbrăvi, palate cum n-am văzut în viața mea. Am întrebat-o pe fecioara care mă ținea de mînă : „Pe tine cum te cheamă ?" Fecioara mi-a răspuns : „Tu ești Evghenia și eu sînt Eugenia". „Dar pe fecioara de la mijloc cum o cheamă ?" am întrebat. Sfînta Eugenia mi-a răspuns : „Numele ei nu se spune !"

Apoi Sfînta Eugenia a întrebat-o : „Îți place la noi ?" Iar maica i-a răspuns : „Vai, nici nu vreau să mă cobor pe pămînt !" Maica Evghenia era conștientă că nu se mai afla pe pămînt, că își părăsise chilia, deși ea continua să se vadă de sus în patul ei. „Ba nu, i-a zis Sfînta Eugenia, ai să cobori pe pămînt să-ți iei rămas bun de la Maica Stareță, de la celelalte maici surori și apoi noi o să venim ca să te luăm !"

Peste vreo două zile am auzit — după ce plecasem de la Mănăstirea Surpatele — că Maica Evghenia a plecat spre Rai. O maică bătrînă, de la aceeași mănăstire, a visat-o cum s-a ridicat la cer într-o cămașă albă, cu părul frumos despletit pe spate. Momentul revelației și al decorporării mi l-a povestit chiar Maica Evghenia, atunci cînd îi făcusem o vizită la patul de suferință".

Spuneam că astfel de revelații limpezi, directe, au un caracter excepțional și sînt de o valoare fundamentală pentru conștientizarea dimensiunii divine. Suferințele Maicii Evghenia, în speță boala de care suferea nu era constructoare de imagini ireale, halucinante. Dimpotrivă, muribunda era foarte lucidă în acele momente, cu o judecată nealterată de maladie, aș spune, cu o expresie laică, era chiar rațională, judecînd evenimentul cu surprindere și convingere că se află în miezul lui, „implicată" direct în mister, însă misterul însuși dezvăluindu-i-se cu claritate. Elementele accesului la dimensiunea divină în acest caz excepțional sînt aproape complete — conform judecății noastre, evident : mai întîi s-a produs revelația prin cele trei chipuri de sfinte ; apoi s-a produs decorporarea, situație în care propriul corp este „revăzut" în locul său, însă revăzut de sus, din alt plan spațial ; și în fine sensul superior al revelației, acela de captare a sufletului de către dimensiunea divină după ce rînduiala creștinească de „rămas bun" se va fi împlinit, știut fiind că viața mănăstirească însumează un potențial de credință și har, și trebuie părăsită în spiritul respectului și al iubirii de cei apropiați. În altă ordine de idei, este lesne de observat că singurul element comun mai tuturor evenimentelor din sfera decorporărilor, este acela al desprinderii-firești și al reprivirii corpului cu o seninătate calmă și resemnată. În cazul ilustrat mai sus, intervine limpiditatea fenomenului transcendental, altfel spus, „locuirea" în dimensiunea divină și mai întîi accesul la această dimensiune oferit în mod direct, aproape exact prin arătarea fizică a altei realități, a altei lumi...

ION ȚUGUI

Semeni care ne pot alina suferințele

RADIESTEZIA — pentru sănătatea oamenilor

În episodul anterior dl. CONSTANTIN MARIAN BORS a descris un caz de vindecare foarte grav — fiind vorba de o maladie canceroasă —, expunînd atît evoluția bolii, cît și unele elemente din propria sa intervenție benefică, prin mijloace bioenergetice. Acum ne vom ocupa de deziderate ! Fără a le cuprinde pe toate, îmi fac datoria de a avertiza cititorii că prin țară au început să apară tot felul de „vindecători". Zilele trecute am primit un telefon de la Suceava, prin care mi se comunicau pur și simplu ravagiile pe care le face un nepriceput într-un oraș din Bucovina, dîndu-se drept „vindecător" și jecmănind oamenii de bani, exploatîndu-le credibilitatea prin tot felul de iluzii și „aprecieri medicale", în fața pacienților — aprecieri de-o ignorantă primitivă incredibilă. De aceea cred că se impune de urgență ca bioenergoterapeuții să fie testați — ceea ce azi se poate efectua —, iar improvizații care storc bani dintr-o practică ilicită și periculoasă mai ales pentru ei înșiși — deoarece nu știu cum să folosească energia, să fie vestejiți la timp. Societatea Română de Radiestezie este în măsură să efectueze astfel de testări și să-și dea girul celor înzestrați de Dumnezeu cu capacitatea de a tămădui unele boli, de a alina suferințele.

— De la observații, să ne întoarcem la deziderate.

— Nutresc convingerea că, cu sprijinul unor radiesteziști pe lîngă instituții medicale de specialitate, s-ar putea recupera — sau smulge efectiv morții multi bolnavi de cancer, spre exemplu. Aceasta printr-o investigare minuțioasă și exactă, precum și printr-un tratament energetic competent. Astfel prin aceste semnalări caut să atrag atenția în primul rînd celor direct interesați, sugerîndu-le o șansă în plus la sănătate și viață ; dar totodată aceluiași lucru îl sugerez și medicilor specialiști în diferite domenii medicale, în vederea conștientizării existenței corpurilor energetice ale unui organism și implicit reliefarea unor afecțiuni în aceste corpuri energetice, cu posibilitatea certă de ameliorare și chiar de înlăturare a unor anomalii energetice patogene. În aceeași ordine, se impune o vastă cercetare în domeniul bioenergetic corelată cu cea medicală de specialitate. Astfel este cu putință ca într-un viitor nu prea îndepărtat să existe la facultatea de medicină o catedră de radiestezie. O asemenea includere sînt convins că ar fi spre binele sănătății oamenilor și în ideea extinderii cunoașterii corpului uman, structurilor sale bioenergetice.

— Vă puteți oferi în continuare propriile exemple de eficiență în tipuri de vindecare sau ameliorare pe cale radiestezică, sau bioenergetică, telepatică ?

— În cadrul unor cercetări personale și preocupări în dezvoltarea ameliorărilor bioenergetice, am reușit să rezolv la distanță diferite probleme, ca de exemplu tahicardii, cardiopatii ischiemice, precum și afecțiuni structurale, ca de exemplu cazuri de maladii canceroase.

— Ce considerați că ați adus nou în cercetarea dvs. și abordarea bioenergetică la care ne referim ?

— Nu m-aș referi la „noutăți" (pentru că este greu să știm azi ce este „nou" și ce este „vechi" !). În primul rînd vreau să mă refer la faptul că și la telefon se poate realiza posibilitatea vindecării, ceea ce este foarte important pentru pacienții aflați la distanțe mai mari. Un exemplu, precum îmi cereți, este cazul pe care l-am numit „fibrilația din Berceni". S-a prezentat la telefon o doamnă care nu și-a spus numele, ci numai că suferă de multă vreme de această afecțiune și că se afla în acel moment într-o criză foarte neplăcută. I-am propus să revină cu un telefon peste 20 de minute. În cele 20 de minute am lucrat și într-adevăr, epuizîndu-se intervalul de timp, mi-a mai dat un telefon — efectul fiind și de data aceasta benefic. Alt caz, din Constanța. Părinții unui tînăr de 21 de ani, cu tahicardie paroxistică, au fost martorii unui tratament bioenergetic la distanță.

— Cum realizați, totuși, acest „tip" de tratament ?

— Acest tip de tratament nu necesită capacitatea bioenergetică a mîinilor (palmelor), ci o puternică și eficientă capacitate de concentrare mentală pe o adevărată desfășurare de operațiuni în cîmpul energetic afectat, ce ar putea însemna de fapt o operație în spațiul noesic. Acest lucru nu depinde de distanță. Am tratat un caz de cancer la colon, la o doamnă din Chișinău, fără să mă deplasez acolo. Dar și alte cazuri la care mă voi referi în alte episoade...

(Va urma)

ION ȚUGUI

„Am vorbit cu ființe din alte lumi"

„La scară cosmică, după cum ne învață întreaga fizică modernă, doar fantasticul are șanse de a fi adevărat".

TEILHARD DE CHARDIN

Am putea oare vorbi pentru prima oară în istoria omenirii de o dovadă evidentă că ființele extraterestre există și chiar sînt interesate să stabilească contacte concrete cu noi ? O fascinantă relatare a unei asemenea întîmplări a fost publicată cu cîțiva ani în urmă de revista italiană „Grazia". Dar iată, clipă cu clipă, tot ceea ce s-a întîmplat la 400 km de Pămînt, la 14 mai 1981, cînd doi astronauți...

Doi astronauți sovietici, în misiune specială la bordul navei „Saliut 6" au rămas timp de patru zile în contact cu o astronavă provenind din altă lume. Astronauții sovietici au realizat un film cu durata de peste 40 de minute, atent examinat, cadru cu cadru, timp de cîteva săptămîni, de către autoritățile spațiale sovietice. În plus, a avut loc un schimb de mesaje între pămînteni și ET și există motive bine fundamentate că extratereștrii le-au recepționat și înțeles. Persoana (de extremă încredere) care a făcut aceste dezvăluiri deține datele de la Gen. Gheorghi Timofeevici Beregovoi, șeful programelor spațiale sovietice.

După cum s-a putut afla de la o persoană din apropierea Gen. Beregovoi, totul s-a întîmplat pe o orbită situată la 400 km de Pămînt. Informații în acest sens au fost prezentate la o conferință de presă cu participarea a 200 de personalități sovietice (oameni de știință, cosmonauți, responsabilii programelor spațiale), toți avînd obligația de a păstra secretul de stat. Și nu numai datele au fost prezentate, dar a fost proiectat și celebrul film realizat de-a lungul celor patru zile ale incredibilei întîlniri. Care nici măcar nu mai este atît de incredibilă, de vreme ce există dovezi că ea s-a întîmplat exact așa cum au povestit-o cosmonauții la celebra conferință de presă.

NE-AM DAT SEAMA DEODATĂ CĂ O SFERĂ URIAȘĂ NE URMĂREȘTE

Dar iată toată povestea.

Cei doi cosmonauți, Vladimir Kovalionok și Victor Șavinih, plecați în expediție la 12 martie 1981 erau pe punctul de a încheia o misiune spațială de 75 de zile. Dar ceva straniu s-a înregistrat la 14 mai, în jurul lui „Saliut-6"... Kovalionok a observat pe neașteptate prin geamul hubloului un obiect sferic care părea oglindit din interiorul navei. Privind din nou însă, el și-a dat seama că sfera pe care el o credea reflectată se afla în realitate în exteriorul lui „Saliut-6". Era o altă navă care zbura alături de ei.

La conferința desfășurată în cel mai desăvîrșit secret la etajul al treilea al Ministerului Planificării din Moscova, joi 18 iunie 1981, ora 17, Kovalionok însuși a fost cel care a dat cele mai multe răspunsuri. Căci, imediat după o primă explicație sumară a faptelor din partea Gen. Beregovoi și proiectarea filmului, toți cei prezenți au fost invitați să pună întrebări tocmai pentru a îndepărta orice urmă de îndoială asupra acestui eveniment extraordinar. Și întrebările n-au lipsit...

În fața celor 200 de participanți, Kovalionok nu a dat impresia vreunui semn de emoție care să pună la îndoială relatarea sa ca martor ocular. El a explicat că „nava spațială era o sferă perfect netedă, pe cînd „Saliut-6", are forma unei sticle, iar pe suprafața exterioară se află o mulțime de panouri solare care procurau energia necesară la bord. Cît despre dimensiuni, „Saliut-6" are o lungime de 16 m, pe cînd sfera străină putea să aibă un diametru de circa 8 m. Ceea ce însă mi s-a părut de-a dreptul uluitor privește mobilitatea acestei sfere și posibilitatea de a atinge, practic instantaneu, viteze extrem de mari. Adică fără accelerații. Sfera putea trece de la viteza care să-i permită să zboare lîngă noi la o viteză care să-i permită să dispară brusc, practic fără o fază intermediară de accelerație. Știu foarte bine că aceasta poate să pară inexplicabil, dar este ceea ce am văzut cu proprii mei ochi".

Să ne întoarcem însă la prima întîlnire.

Kovalionok îl strigă pe Savinih și ambii priviră sfera prin două hublouri diferite. Apoi, Kovalionok își luă camera de luat vederi și trase primele cadre ale filmului. „Adevărul este că la amîndoi ne era cam frică să ne gîndim la ceea ce ar fi putut fi în realitate acest obiect care zbura în jurul nostru. Puteam vedea cu binoclul că sfera enormă avea, dispuse pe trei rînduri, o serie de opt hublouri. Trei, cîte unul pe rînd erau foarte mari, aproape de șase ori mai mari decît cele ale lui „Saliut-6", celelalte 21 putînd avea un diametru de circa o jumătate de metru", a explicat Kovalionok încercînd să fie cît mai precis posibil. Kovalionok este o persoană imperturbabilă, unul din cei mai celebri cosmonauți sovietici, care a supraviețuit unei mult discutate cuplări ratate cu „Soiuz-25", deținător al recordului de a rămîne în spațiu, cu cele 129 de zile realizate în 1978.

Toate acestea au fost relatate de Kovalionok la conferința de la Moscova. În continuare se face referire, de asemenea, la declarațiile persoanei demne de toată încrederea, din imediata apropiere a Gen. Beregovoi, și care a participat la conferința menționată. Deci, la 14 mai nimic interesant nu s-a mai întîmplat. Sfera continuă să zboare împreună cu nava sovietică, fără să dea vreun semn de viață...

(va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

Acrobații la 2000 metri înălțime

Atîrnată pe un trapez la 2 200 metri deasupra solului fără nici o legătură de protecție, Nicole Durot a făcut o demonstrație de mare curaj care a tăiat respirația spectatorilor. Exercițiul ei este cu atît mai remarcabil cu cît la această

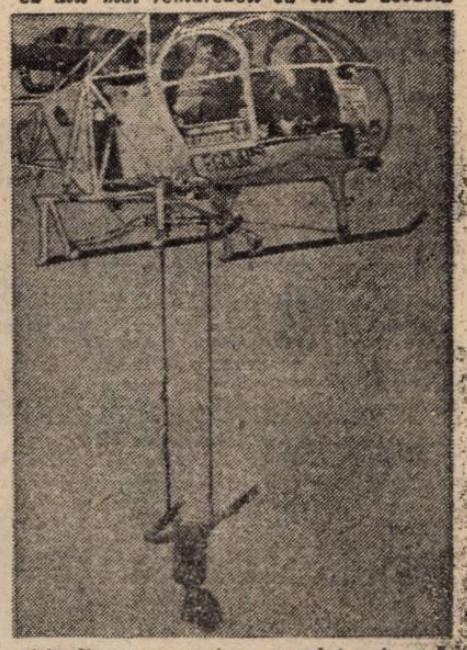

altitudine temperatura aerului este scăzută, situîndu-se sub 15° C. Nicole Durot este singura temerară care evoluează sub un elicopter aflat în zbor. Mai puțin stabil decît un avion, elicopterul (prevăzut cu două rotoare) creează curenți turbionari care fac și mai dificilă evoluția acrobatei.

MAREA SFIDARE : SIDA

Niciodată nu se va vorbi suficient despre sindromul de imunodeficiență cîștigată (SIDA). Ea este marea sfidare a acestui final de secol. Încă una dintre marile înfrîngeri ale medicinii — ale unei medicine orgolioase care a uitat că puterea ei imensă este totuși dureros de mică. Este adevărat, a eliminat sau a redus dimensiunile marilor epidemii de odinioară — de variolă, de ciumă, de holeră... dar uită că malaria continuă să ucidă un milion de copii în fiecare an..., este adevărat că poate controla durerea — acum un secol și ceva se mai susținea că învingerea durerii este o himeră, este adevărat că se joacă cu genele... este adevărat că... Ce importanță are de vreme ce noi sîntem mai departe fragili..., supuși capriciilor naturii. Dovadă, dureroasă dovadă, SIDA. Zece-douăsprezece milioane de infecții (HIV pozitiv). Procentul lor este înspăimîntător. 1/10 de bărbați în Africa, 1/200 în Europa, valori intermediare în cele două Americi. Femeile sînt, deocamdată, victime mai rare... Știm acum că marea spaimă s-a născut în Africa și că a avut drept punct de plecare o maimuță. Accidentul a trecut la om. Nu se știe cum. Circulă două ipoteze, ambele plauzibile. Prima, o maimuță infectată a fost vînată și, în timpul jupuirii ei, vînătorul s-a rănit. Nu este deloc exclus să se fi întîmplat așa, deoarece carnea de maimuțe se vinde în numeroase tîrguri sud-sahariene. A fost deajuns. Dacă victima venea dintr-o populație mică, intens endogenă, virusul s-a propagat rapid. În jurul anului 1960 a început marea migrare a populației rurale spre orașe. Nimic nu va mai opri drama. Dacă presupunerea este corectă, atunci începutul trebuie căutat în Africa centrală, în Zair, Rwanda, Burundi, unde există un mare procent de HIV pozitiv. Ipoteza nu a fost niciodată confirmată. Nici nu are cum. Iată însă că în medicină a pătruns o altă explicație, mai puțin plauzibilă. Între 1952 și 1982 au fost vaccinați împotriva poliomielitei 400 de milioane de copii. Virusul era cultivat în celule de maimuțe — iar unele dintre ele puteau fi infectate cu virusul VIH (după 1982 culturile erau testate și transmisia infecției devenea imposibilă).

Dincolo de orice îndoială, SIDA va face multe alte victime, milioane... zeci de milioane, pînă cînd se va găsi o soluție terapeutică. Pînă atunci lumea întreagă privește înspăimîntată sau indiferentă extinderea pandemiei. A fost tentată inițial să culpabilizeze bolnavii, ei veneau din rîndul homosexualilor și al drogaților. Apoi i-a marginalizat. Singuri..., respinși de toți, s-au căutat și au încercat să supraviețuiască împreună... în case părăsite sau foarte rar în spitale speciale în care și medicii și asistentele medicale vin cu teamă cînd vin...

Situația femeilor — mai ales a celor din lumea a treia — este tragică. Ele sînt eliminate din familie, din singurul mediu capabil să atenueze durerile psihice, sînt concediate, sînt tratate mai puțin... tot ele sînt vinovate de nașterea unui copil infectat, tot ele... Într-o țară africană, al cărei nume nu a fost destănuit, prostituatele au fost executate fără să mai fie testate. Sigur ele sînt un rezervor important de virus.... sigur, pe alocuri 70—80 la sută, sînt HIV pozitive... sigur... dar nimeni dintre noi nu are dreptul să le condamne la moarte.

Nenumărate sate africane sînt pustii. Au mai rămas bătrînii și copiii orfani... vor fi milioane peste cîțiva ani. Mulți vor muri de foame, respinși de toți. Nu mai știu cine spunea că nu există copil abandonat în satele sud-sahariene. Se găsea cineva să-i ocrotească. Acum familiile care au avut șansa să supraviețuiască sînt sufocate de nepoți, singuri. Și mai au și proprii lor copii mulți și săraci. Selecția naturală operează mai bărbar ca niciodată. SIDA distruge spiritul de cooperare interuman și în cele din urmă periclitează perspectivele noastre evolutive.

Mi se pare bizară politica impusă de Comitetele de Bioetică — testare benevolă, confidențialitatea rezultatului. Soția unui infectat nu are dreptul să știe că la rîndul ei va muri sau că va naște un copil cu anomalii multiple... ei are libertatea de a transmite virusul unui număr nelimitat de femei, deși acum este cert că riscul contaminării consecutiv unei singure aventuri este neglijabil. Cînd în urmă cu puțin ani, SUA au cerut testarea tuturor participanților la un congres consacrat sindromului de imunodeficiență cîștigată, specialiștii au amenințat cu boicotarea manifestației științifice dacă autoritățile nord-americane nu renunță la condiție. Autoritățile se temeau de fapt de o invazie a purtătorilor de virus veniți să-și apere drepturile. Bănuiesc că, mai curînd sau mai tîrziu, înspăimîntată de dimensiunile epidemiei, comunitatea internațională va organiza noi sisteme de protecție. Ciudat, nu sînt apărați nici medicii și nici pacienții lor. Un chirurg se poate infecta în cursul unei lungi intervenții, iar un pacient poate fi infectat de stomatalogul lui — așa cum s-a întîmplat în S.U.A.

La rîndul ei, societatea are obligația elementară de a interzice orice posibilitate de discriminare a purătorilor și a bolnavilor. Atît timp cînd au un potențial fizic suficient, nimeni nu-i poate concedia. Realitatea este însă mult mai aspră. În perioadele de criză își vor pierde posturile — preferențial, deoarece acolo unde asigurările medicale sînt suportate și de instituție nimeni nu vrea să plătească sume imense pentru a prelungi o viață, oricum pierdută.

Din cînd în cînd voci demente cer construirea unor orașe închise — sidarium — pentru cei ce, deocamdată, au puține șanse de a supraviețui mult timp. Din cînd în cînd alte voci nesăbuite cer stigmatizarea fizică a acelorași victime (pentru a ne apăra trebuie să-i recunoaștem imediat !!).

Trebuie să fim alături de ei... pînă la capăt. Indiferent cum au contractat virusul... cine n-a păcătuit niciodată, să ridice o piatră și să lovească...

C. MAXIMILIAN

Un genetician privește lumea

● **SEMNE DE OBOSEALĂ ALE METALULUI.** Este vorba de metalul folosit la construcția avioanelor de vînătoare. Pentagonul a făcut cunoscut că la aparatele „F-16", care au acumulat cel mai mare număr de ore de zbor, au apărut fisuri, localizate la sudura aripilor, pe o despărțitură la longeronul principal al volierului. În opinia experților, greutatea echipamentelor adiționale montate pe aparatele „F-16", în cursul anilor de serviciu, ca și tratamentul sever suferit în timpul războiului din Golf se află la originea acestei fisuri. Ele pot fi, totuși, înlăturate. Se vor înghiți sume importante.

● **METROUL II VA SFIDA PE GONDOLIERI ?** La Veneția, autoritățile au luat în discuție proiectul executării unui metrou sub lagună. Ar fi ultima șansă de a se salva turismul în vestitul oraș, sînt de părere unii specialiști. Alții, dimpotrivă, îi prevestesc „decesul" dacă se va trece la săparea tunelurilor pe sub Canal Grande. Ecologiștii sînt de părere că problema salvării Veneției constă în curățirea canalelor pentru ca bărcile să aibe acces pretutindeni și nu în realizarea a trei linii de metrou, leegate între ele, cum se preconizează.

● **AFRICA INFOMETATĂ.** Țări din Africa sînt amenințate de catastrofa înfometării. Viața a circa 20 milioane de africani depinde de ajutorul internațional. El trebuie să fie prompt și masiv. În opinia lui Bernd Hoffmann, secretarul general al ajutorului german în cadrul ajutorării internaționale, „în Mozambic, țară în care se poartă un război civil de mulți ani, sînt amenințate să moară prin înfometare circa 4 milioane de oameni. În unele lagăre de refugiați, frunzele, iarba și rădăcinile constituie de săptămîni singura hrană. Organizațiile germane de ajutorare hrănesc cu o cheltuială de 17 milioane de mărci 120 000 de oameni cu porumb, fasole, ulei și sare.

● **TRANZISTORI DIN MATERIAL PLASTIC.** În curînd va veni și vremea lor, perspectiva fiind foarte promițătoare : se reduce costul de fabricare a componentelor electronice, mai ales pentru faptul că oligomerii sînt mult mai puțin sensibili la impurități ; siliciul folosit la fabricarea tranzistorilor monostatici impune utilizarea unor „camere albe". Tranzistorii obținuți din material plastic, sînt superiori. Ei pot fi implantați pe suporturi supuse la deformații (fabricarea ecranelor plate, de pildă, unde este greu de realizat o rigiditate perfectă. Performanța aparține specialiștilor francezi.

● **„PLĂMÎNII VERZI AI EUROPEI".** Șase state europene — Belarus, Letonia, Lituania, Polonia, Rusia și Ucraina au convenit să constituie un teritoriu ca rezervație, în care natura să fie menținută în stare virgină. Va fi nevoie nu numai de voință politică în atingerea acestui țel, ci și de resurse financiare. Este vorba de dezvoltarea economiei în conformitate cu principiile protecției mediului. Fără bani este foarte greu ca „hexagonala verde" să prezerve cele mai „sălbatice" zone ale lor, apropiate de condițiile naturii virgine, unde omul nici nu a intervenit.

● **MISIUNI DE PACE...** În urmă cu o lună, mai exact la 9 iulie, CSCE-ul, care numără, în prezent,

Pentru timpul liber al elevilor

O revistă nu doar utilă, ci deconectantă și profitabilă în cîteva direcții : dezvoltarea perspicacității, incitarea memoriei în competiția cu tematica rebusistică, enigmistică și, în fine, o chibzuită și profitabilă selecție de reflecții din superlativul inteligenței. Sper că este exact ce-și dorește orice elev în timpul liber. Realizatorii acestei publicații intitulate „Elevul" inițiază în aceleași pagini și un concurs interesant, evident, cu premii ! Al doilea număr din 1992 al revistei se prezintă printr-o judicioasă echilibrare a specificității, este creativ și incitant, și reclamă un mod plăcut și profitabil de a „te cunoaște pe tine însuți" încercînd să-ți testezi cunoștințele, imaginația, spontaneitatea și reacțiile în fața unui cîmp de provocări ce-i cer mintii acțiune și autoverificare.

În multitudinea de „Rebus"-uri din presa cotidiană, săptămînală sau lunară, această revistă adresată special elevilor aduce în plus o anume profesionalitate și cere o competență concurentă. Deloc crispată sau doctă, revista la care ne referim are meritul de a sonda zonele profunde ale cunoașterii într-un chip agreabil. Iar pentru cel ce-i biruiește „obstacolele" presupun că fapta reprezintă o satisfacție personală deloc neglijabilă.

Toate acestea recomandă cu prisosință o publicație necesară elevilor ; este o publicație care îi solicită pe elevi, este gîndită și scrisă pentru ei. Pe penultima pagină se află „materia" premiilor. O „materie ademenitoare"...

ION TUGUI

JURNAL DE BORD — DESCOPERIREA AMERICII (II)

Așa cum am văzut în textul precedent, expediția noastră imaginară a ajuns în Insulele Bahamas. Să urmărim pașii lui Columb, pași care au făcut să renască istoria lumii (continuăm numerotarea deja începută) :

● Zorii magnificei zile de **13 octombrie 1492 : amiralul pășește pentru prima oară pe pămîntul Americii, pe insula din arhipelagul Bahamas, pe care avea s-o numească — copleșit de fericire — San Salvador (Mîntuitorul).** A ridicat steagul Castiliei, a întocmit un act notarial și a intrat în posesia ei formală. O primă observație demnă de luat în considerație : **în loc de mirodenii (simbolul Indiilor mult visate), Columb a venit în contact cu... tutunul („frunze uscate, deosebit de prețioase și foarte căutate de localnici" — este prima însemnare a unui european despre acea plantă care avea să inunde Vechiul Continent).** Băștinașii își spuneau guanahani.

● Columb descoperă Insula Haiti, pe care a botezat-o „Espaniola" și căreia băștinașii din Cuba îi spuneau „Bohio" (Țara mare și bogată). Este prima așezare europeană în Lumea Nouă, devenită bază a expedițiilor Descoperitorului.

● În urma acestui succes, papa Alexandru al VI-lea redactează bula numită „Inter caetera" (adică printre altele. Bulele papale sau actele solemne emise de suveranul pontif au drept titlu primele două cuvinte cu care încep). Istoricii au numit-o **„Prima împărțire a lumii", datată 3 mai 1493.** Prin ea, Columb era pus în toate drepturile.

● A doua bulă „Inter caetera", datată la 4 mai 1493, precizează care sînt drepturile spaniolilor, stabilind așa-numitul „meridian papal", care desparte drepturile portughezilor și spaniolilor în Oceanul Atlantic — avînd ca reper Insulele Capului Verde.

● **La 29 mai 1493 a fost o zi măreață pentru Columb :**

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BATRINEANU

LACRIMILE BĂRBAȚILOR

De ce plîng bărbații? Înainte de orice, pentru femei. Astăzi femeile au devenit puternice, cu un sistem nervos solid. Bărbații, în schimb, pot fi și tandri și fragili. Ei sînt sensibili, romantici, uneori pînă la lacrimi. Chiar dacă nu ar părea. Concluzia, poate stupefiantă, a reieșit dintr-un sondaj efectuat în Franța. Și cum subiectul mi se pare insolit, vă invit să descoperim circumstanțele care transformă imperturbabilii noștri companioni în persoane sensibile, capabile să-și exteriorizeze astfel trăirile.

Așadar, ce-i face pe bărbați să plîngă? O poveste de iubire ratată sau surîsul copilului smulg lacrimi mai ales bărbaților tineri care nu și-au „tocit" aceste disponibilități sufletești. Și, surpriza supremă, ei nu sînt atît de egoiști cum ne-am fi așteptat. Cel puțin așa ar rezulta din eșantionul testat. Ei plîng de emoție în momentele dure ale vieții. Ei plîng din iubire pentru că sînt mai romantici decît îi credem, mai fragili și mai tandri. Și, pentru că plînsul este un privilegiu al oamenilor la care bărbații nu vor să renunțe. Faptul de a lăsa „masca" să cadă, de a reacționa firesc, chiar și prin lacrimi este un semn de maturitate.

Așadar, femei și bărbați sîntem egali în fața acestui semn reflex al fericirii dar și al angoasei.

Sondajul care a încercat să răspundă la întrebarea „ce îi face pe bărbați să plîngă" a relevat faptul că pe primul loc se află o poveste de iubire încheiată prost, printr-o ruptură. Înainte de 35 de ani, 68 la sută dintre bărbați varsă lacrimi în astfel de situații, 63 la sută dintre femei par să ignore această sensibilitate neștiută a bărbaților. Lucrul ar putea să pară normal devreme ce un bărbat din doi preferă să-și ascundă lacrimile. Pentru 59 la sută din bărbați nașterea unui copil, eveniment ce nu lasă pe nimeni insensibil, este prilej pentru lacrimi de fericire. 45 la sută dintre bărbați plîng tot de fericire la căsătoria fiicei sau fiului. 44 la sută pot să plîngă dacă văd la televizor scene șoc, iar 38 la sută pot plînge la lecturarea unei cărți. Somajul le strîrnește lacrimi (37 la sută) ca și faptul de a fi înșelați de femeia iubită (27 la sută).

Doar femeile suferă de spasmofilie?

Maladie a cărei origine nu se cunoaște cu exactitate, spasmofilia „atacă" aproape în exclusivitate femeile. În ce constă această suferință? Declanșează șocuri nervoase, hiperemotivitate, deficit în magneziu și calciu, angoase. Spasmofilia este o afecțiune incomplet definită care, la debut, se manifestă prin furnicături în jurul gurii și în degete, vertije, crampe, adesea, accelerarea ritmului cardiac.

În sfîrșit, frecvența bolii este de cinci ori mai mare la femei decît la bărbați. Adesea crizele confirmate de spasmofilie iau aluri catastrofale: spasmele se transformă în contracturi ale unei jumătăți a corpului, dînd îngrijorătoarea senzație de a fi paralizat. În cazuri extreme astfel de spasme blochează laringele.

Ignorîndu se încă originea acestei maladii definițiile sînt parțiale și se opresc la carența în calciu a interiorului celulelor creierului, mușchilor și nervilor. A fost incriminată, de asemenea, carența în magneziu din interiorul celulelor, dar cercetătorii sînt departe de a regăsi în formula sanguină ipotezele enunțate de ei. În aceste condiții specialiștii recomandă un regim alimentar bogat în calciu și vitamina D (lactate, pește, unt) accentuînd în același timp faptul că automedicația este periculoasă. Calciul și vitamina D, tablete și soluție, luate fără recomandarea expresă a medicului sînt nocive. Un exces în sînge poate antrena rapid apariția de calculi renali.

În schimb magneziul, în cure de doar 15 zile pe lună, poate avea un efect benefic.

• Indiscreții...

Frumoasa Cindy Crawford devenea în decembrie anul trecut, la Las Vegas, soția lui Richard Gere. Fără rezerve au fost declarați „cuplul anului". Iată însă că la scurt timp de la consumarea evenimentului o știre avea să umbrească fericirea proaspătului cuplu. Voiajul de nuntă le-a fost întrerupt brusc de o știre apărută într-un ziar: „Tina Show a murit bolnavă de SIDA". Stupefacție, consternare. Tina Show, un vechi top-model, dă 38 de ani, a împărțit cu Richard Gere trei ani din viață înainte ca acesta să o întîlnească pe Cindy Crawford. Aflat în topul primelor zece cele mai frumoase femei din lume, în 1985 Tina a făcut o pasiune fulgerătoare pentru Richard. Divorțează de soțul său, un celebru proprietar de restaurante din Beverly Hills și New York, crezînd că actorul, recunoscut ca un celibatar convins, o va lua de soție. Speranță nerealizată. După trei ani Richard a preferat libertatea, părăsind-o pe Tina. Tînăra și frumoasa femeie s-a îmbolnăvit făcînd și o gravă depresiune psihică. Ultima dată Richard a întîlnit-o la o manifestare „Arta contra SIDA, la New York în 1989. Dar Tina nu i-a spus nimic bărbatului pe care îl iubea încă și care era deja la brat cu Cindy Crawford. Astăzi Cindy, însărcinată, nu-și poate stăpîni frica. Soțul său ar putea fi contaminat. Un test obligatoriu în restul Statelor Unite, dar facultativ în Nevada unde s-au căsătorit Cindy și Richard, ar putea pune capăt dilemei.

• Indiscreții...

DOSARELE FRUMUSEȚII

Reguli „de aur"

Se spune adesea despre tinere că au o frumusețe de invidiat. Păstrarea acestui „capital de prospețime și frumusețe" și punerea sa în valoare presupune respectarea cîtorva reguli. Iată cîteva dintre ele:

● Indiferent că vă machiați ori nu, demachierea este obligatorie pentru a avea o piele strălucitoare. Se îndepărtează astfel nu numai pudra dar și impuritățile și secrețiile naturale ale pielii care formează o peliculă ternă. Produsele ce se folosesc trebuie adaptate la pielea tînără. Ușor de folosit, aceste produse nu perturbă echilibrul cutanat. Se folosesc seara fără excepție pentru a elimina de pe obraz praful zilei. Repetați operațiunea și dimineața, dacă aveți un ten mixt sau tendința spre un ten gras, pentru a îndepărta sebumul secretat în timpul nopții.

● Chiar dacă nu aveți decît 15 ani conturul ochilor trebuie șters cu gesturi delicate pentru că aceasta este zona cea mai fragilă a feței. Primul gest de precauție: în fiecare seară eliminați rimelul și fardul de pleoape cu o loțiune specifică. Aceasta nu trebuie să conțină grăsimi care favorizează umflarea pleoapelor, ci trebuie să fie cu un pH apropiat de cel al lacrimilor și cu un procent adecvat de „apă de flori".

● O piele tînără este adesea sinonimă cu o piele cu probleme. Cele mai frecvente sînt „coșurile" și punctele negre. Nu le „operați" cu brutalitate pentru că rămîn semne inestetice pe care nu le veți mai putea estompa. Pentru „coșuri" aplicați de mai multe ori pe zi un produs antibacterian care va împiedica evoluția micii infecții. Punctele negre nu sînt altceva decît acumulări de sebum în porii dilatați. Împiedicați apariția lor folosind o loțiune astringentă și antiseptică.

● Atunci cînd obrazul dv. este strălucitor neglijați adesea aplicarea unei creme hidratante. Intemperiile, poluarea, expunerile la soare riscă să deshidrateze pielea amenințînd-o cu pierderea strălucirii. Soluția, un fluid hidratant în compoziția căruia corpii grași să fie în cantitate minimă și agenții cu efect hidratant, maximă.

101 diferențe...

● Insuficiența circulatorie venoasă, cea care declanșează și întreține varicele, este o suferință aproape exclusiv feminină. Estrogenii conferă vaselor sanguine mai multă permeabilitate.

Statisticile medicale menționează încă un detaliu interesant: în timpul sarcinii 20 la sută dintre femei dobîndesc varice.

● Pentru 74 la sută dintre bărbați coafura este detaliul cel mai important al eleganței feminine.

● Femeile dorm mai mult decît bărbații cu aproximativ o oră pe zi.

● 53 la sută dintre femei preferă să-și petreacă vacanțele în același loc. Procentul bărbaților cu opțiuni constante în acest sens este de doar 47 la sută.

*CRONICA modei

Complicitatea culorilor

Imaginați-vă o explozie de culori, ca un foc de artificii sau o ceramică multicoloră.

globMAGIN

YVES COPPENS, „PĂRINTELE" LUI LUCY

Cine este Yves Coppens ? Yves Coppens este un celebru antropolog francez, autorul teoriei „separării" dintre maimuță și om, în urmă cu 7—9 milioane de ani în urmă. Dar cine este Lucy ? Lucy este cea mai celebră fosilă din lume, descoperită în 1974 în Valea Omo din Etiopia, de către Yves Coppens. Lucy este scheletul cel mai vechi și cel mai complet descoperit pînă în prezent de antropologi. Are 1,10 m lungime, 25 kg și 52 oase, păstrînd intacte „amănunte" extrem de prețioase pentru oamenii de știință : craniu cu articulația tempo-mandibulară și dinți, genunchi, coloană vertebrală, bazin... Studiul dinților cu ajutorul microscoapelor electronice deosebit de sofisticate a condus la ipoteze asupra obiceiurilor alimentare ; de asemenea, studiul bazei craniului a permis demonstrația potrivit căreia laringele nu ocupa locul cunoscut azi la oameni, motiv pentru care Lucy și semenii săi nu puteau să articuleze cuvinte, deci nu vorbeau.

Cum explică antropologii faptul că scheletul din Etiopia s-a păstrat atît de intact ? În primul rînd, ei consideră că Lucy s-ar fi înecat, tînăr fiind (în jur de 20 ani). Dacă n-ar fi pierit în apele unui rîu, ar fi devenit prada animalelor sălbatice, iar vîntul și ploile i-ar fi risipit osemintele. Dar foarte important a fost și locul unde s-a produs moartea lui Lucy pentru că Valea dintre Omo și Afar poate fi asemuită cu o comoară geologică, a cărei profunzime atinge 1 400 m, înseși straturile de sedimente putînd fi asemănate cu paginile unei cărți de istorie. Studiul scheletului a permis totodată cercetătorilor să presupună că Lucy mergea mai puțin bine decît se cățăra, că se hrănea cu fructe și semințe culese din pomi sau de la nivelul solului. Mersul său era legănat, fapt obositor, care nu-i permitea să parcurgă distanțe mari pe sol. Falangele sale demonstrează că își petrecea mult timp în arbori, principalul său refugiu și rezervă de hrană.

Dar cum a ajuns scheletul de acum trei milioane de ani să fie botezat Lucy ? Yves Coppens împreună cu echipa de cercetători americani, aflați sub soarele puternic etiopian, fredonau frînturi din melodia Beatles-ilor, *Lucy in the Sky*, cînd au descoperit celebrul schelet. L-au botezat Lucy.

După cum afirmă Yves Coppens, micul personaj a devenit un simbol legat de evoluția omului, deși Lucy nu este considerat de specialiști strămoșul omului, ci mai curînd un „văr" al său, deoarece aparține unei ramuri moarte (dispărute) din familia australopitecului-afarensis. Linia umană (homo) caracterizată printr-un creier mai dezvoltat se separă total de australopitec aproximativ cu trei milioane de ani în urmă.

Dar, să ne oprim puțin și asupra teoriei lui Yves Coppens. Acesta susține, pe baza cercetărilor întreprinse, că omul și maimuța s-au separat din motive pur geografice, teritoriul lor de origine comună fiind Africa orientală. Plăcile tectonice situate de o parte și de alta a faimosului Rift Valley s-au îndepărtat și astfel, maimuțele din partea vestică a faliei au evoluat către australopitec iar cele din partea de est au mers fie către maimuțele pe care le cunoaștem astăzi, fie spre om.

Așa cum se întîmplă de obicei, unii sînt de partea acestei teorii alții nu. Yves Coppens crede însă în „opera" sa, chiar dacă știe că mai are lacune, că e perfectibilă. Sub conducerea sa, mai multe echipe internaționale de cercetători continuă studiile în Camerun, Uganda, Botswana, Angola, Maghreb, Namibia și Oman. În Valea Otavi au descoperit deja un schelet de maimuță, considerat a fi prima dovadă de acest fel la sud de ecuator. În vîrstă de 10—12 milioane de ani, această fosilă reprezintă, după părerea lui Coppens, o mare premieră: „avînd în vedere această descoperire poate vom modifica harta geografică a originii omului, deși acest lucru nu va schimba esențial teoria „separării" ; oricum, rezultatele cercetărilor noastre ne readuc mereu în memorie acel sentiment atît de necesar al modestiei, legat de natura noastră animală".

AURORA POPESCU

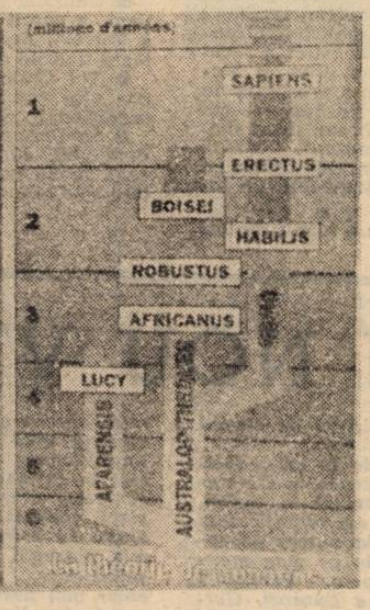

Foto 1. Yves Coppens, „părintele" lui Lucy

Foto 2. Lucy, scheletul cel mai vechi și mai complet descoperit pînă în prezent

Foto 3. Teoria „separării", imaginată de Yves Coppens

„Ciuma secolului XX" a atins-o și pe Madonna?

Madonna este cunoscută (printre altele) ca o femeie provocatoare, dispusă la scandaluri publice, la exhibiționism. Mulți foarte mulți, nu cunosc faptul că în același timp este o femeie sensibilă și altruistă. O dovadă convingătoare s-a înregistrat după ce un prieten al ei, pictorul Keith Haring a încetat din viață fiind bolnav de SIDA, ceea ce a declanșat zvonuri privind faptul că Madonna ar fi bolnavă și ea de „ciuma secolului XX". În urma decesului prietenului său, Madonna s-a lansat în acțiuni în sprijinul campaniei cercurilor medicale pentru combaterea acestei boli. Acțiunile întreprinse de Madonna au fost răsplătite de Asociația „AMFAR" condusă de Liz Taylor cu „Premiul curajului", distincție care i-a fost remisă într-un cadru public. În lipsa lui Liz Taylor, reținută de o gripă rebelă, premiul i-a fost înmînat de către actorul american Luke Perry, care și-a cîștigat o deosebită popularitate în urma serialului TV „Beverly Hills 90210". Madonna a profitat de ocazie, a mulțumit pentru premiul oferit, și apoi a dezmințit public vocile care avansau zvonul că ar fi seropozitivă. După ceremonia înmînării premiului a urmat o scenă într-un fel neobișnuită : Perry și Madonna au schimbat un sărut lung și pasionant, vestita actriță și cîntăreață încercînd în acest fel (?) să demonstreze că nu este bolnavă de SIDA ! (Maladia nu se poate transmite prin sărut). Atunci cum rămîne cu gestul Madonnei ?...

GH. RUSSU

Pace cu indienii

Mitul clanului din care a făcut parte Jacqueline Kennedy Onassis (în prima căsătorie) o stăpînește și în prezent. Pentru a conserva amintirile trecutului ea este în stare să cheltuiască în continuare, sume fabuloase.

***Un mare teren cultivabil și o sumă de 100 000 de dolari, acesta a fost prețul pe care fosta prima doamnă a Americii l-a plătit pentru a putea păstra o mică plajă particulară (inclusiv clădirea estivală) a„flată pe insula Martha Vineyard, acolo, unde cu ani în urmă, avea obiceiul să-și petreacă vacanțele cu fostul ei soț, președintele John Kennedy. Acest loc aparține*

însă indienilor din tribul Wampanoapghe, care-l considerau un loc sacru și-l obținuseră în urma unui proces. Judecătorul a emis o sentință prin care adevărații stăpîni ai zonei sînt urmașii tribului, chiar dacă fostul președinte al SUA, John Kennedy Fitzgerald, l-a achiziționat cu mulți ani în urmă. S-a făcut și mențiunea ca descendenții indienilor au dreptul la o sumă în plus pentru „folosirea" terenului. Deși Jackie, nu folosește terenul, plaja și locuința decît puține zile în perioada estivală, ea a fost de acord cu sentința, probabil în amintirea zilelor fericite petrecute aici dar și pentru faptul că și clanul Kennedy și-a dat consimțămîntul, întrucît în acest loc se desfășurau reuniunile anuale ale tuturor membrilor familiei.

„Eco-colecție" de modă

Colecția prezentată de Klaus Steilmann în cadrul celei mai mari expoziții de modă din lume — IGEDO, din Düsseldorf s-a bucurat de mare interes din partea specialiștilor și a publicului. Prin ce se particularizează vestimintele produse de Steilmann ? Prin utilizarea unei tehnologii care reduce la minimum poluarea aerului, apei și solului în industria confecțiilor. Astfel, produsele chimice, cum ar fi amidonul, sînt înlocuite cu produse naturale cum ar fi feculul cartofului. Specialiștii reuniți în cadrul „Institutului de Inovații Klaus Steilmann" din orașul Wattenscheid (bazinul Ruhr) au pus astfel la punct o colecție perfect compatibilă din punct de vedere ecologic.

Este un exemplu ilustrativ pentru actuala tendință manifestată în cadrul industriei confecțiilor din Germania, aceea de protejare a mediului înconjurător. Cifra de afaceri globală a acestei industrii înregistrată în 1991 a fost de circa 14 miliarde mărci, moda germană fiind cunoscută pentru creativitatea sa, eleganța și calitatea sa deosebită. Situată între extravagențele modei franceze, caracterul vesel al celei italiene și cel sever al liniilor engleze, moda germană răspunde, apreciază experții, „gustului femeii moderne", prin contribuția adusă de creatori renumiți precum Bogner, Fink, Pfleger, Raasch, Joop și Sanders.

Germania nu este numai un mare exportator de modă, la importuri situîndu-se pe primul loc în lume în ceea ce privește îmbrăcămintea feminină. Valoarea importurilor realizate în acest domeniu anul trecut s-a ridicat la 12 miliarde mărci. **(S.F.)**

Pavarotti, un om greu pe scenă

Luciano Pavarotti cîntărește greu pe scena artei lirice. La 56 ani, cu cele 154 kg ale sale, poate să inspire patru litri de aer și să țină un ton 30 de secunde. Un fortissimo susținut de Pavarotti este de 150 de ori mai puternic decît cel al unei viori, corzile sale vibrînd de 1 140 ori pe secundă. Starul bel-canto-ului deține recordul celor mai lungi aplauze din lume : 67 minute pentru 168 ridicări de cortină. (Se afla la Berlin, unde interpretase „Elixirul dragostei" de Donizetti). Această performanță l-a făcut să intre în Cartea Recordurilor. Albumul său, „Tuto Pavarotti" s-a vîndut într-un milion de exemplare.

Clanul Pavarotti numără nu mai puțin de 16 familii, reunind peste 100 de persoane. Mare amator de vin, Luciano Pavarotti este producătorul a 10 000 sticle de Lambrusco pe an, dar nu are decît un... Maserati.

Nr. 35. (1819) din 29 august 1992

UTILAJ PERFORMANT

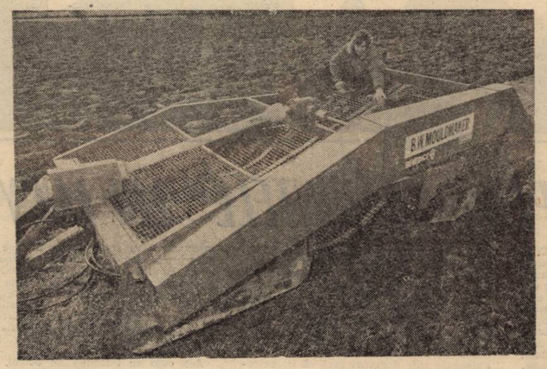

Tractorul complex din imagine, realizat de scoțianul Gordon Beattie, a fost realizat în principal pentru îndepărtarea pietrelor de pe terenurile agricole, în vederea însămînțării. Pe măsura înaintării utilajului, puternicele sale lame foretează pietrele și solul să pătrundă în interiorul său, unde sînt separate. Ulterior, lamele taie solul adînc, săpînd canale în care vor fi îngropate pietrele, prin acțiunea roților vehiculului. La nevoie, mașinii i se poate adăuga un elevator pentru înlăturarea completă a pietrelor, sau se poate folosi o mașină de zdrobit pietre. Alte avantaje ale noului produs sînt manevrabilitatea sa fragilă, puterea și, nu în ultimul rînd, deosebita sa stabilitate.

„AMERICA 500" — ipostaze mai puțin cunoscute

● Nu trebuie să confundăm America Latină cu America de Sud. America Latină se întinde de la Țara de Foc, în sud, pînă la granița Mexicului cu SUA, plus toate insulele din cele două oceane care-o mărginesc. America de Sud este compusă numai din suprafața de uscat — plus insulele adiacente — situată la sud de Panama. Între Panama și Mexic — plus insulele din Marea Caraibilor — se află țările ce compun America Centrală, care este tot latină, afară de Belize.

● Columb a fost refuzat de Coroana portugheză în „sponsorizarea" primei expediții ; dacă ar fi știut Coroana ce avea să urmeze în favoarea Spaniei, și-ar da astăzi cu pumnii în cap...

Între anii 1492—1494 Bulele papale au dat privilegii Coroanei spaniole, ca un fel de recompensă a subvenționării expediției lui Columb.

● Prin Tratatul de la Tordesillas din 1494 au primit însă și portughezii destule privilegii teritoriale...

● Totuși, dacă s-ar fi aplicat corect și ad literam acest tratat, Brazilia ar deține astăzi o treime din teritoriul Americii de Sud !

● Prima expediție de colonizare a Americii de Sud a avut loc abia în anul 1530 ; Amazonul însuși a fost descoperit abia în anul 1542 de către Francisco de Orellana, zis „Chiorul".

● În afara sutelor de expediții de colonizare a pămîntului nou descoperit, au

AMERITUR '92

avut loc și cîteva „aventuri" cu caracter științific și de mare amploare. Una s-a desfășurat în anul 1735, cunoscută sub numele de „Misiunea academicienilor" ; ea a fost condusă de matematicianul francez Louis Godin ; din „delegație" a făcut parte și exploratorul-savant Charles Marie de la Condamine, care a prezentat în fața Academiei franceze un Raport cunoscut mai bine (și la noi) sub titlul simplu de „Voyage sur l'Amazon". Cealaltă expediție a fost opera marelui naturalist german Alexander von Humboldt, un secol și jumătate mai tîrziu.

● Oceanul Pacific nu s-a numit dintotdeauna așa. Mai întîi a fost botezat Marea Sudului și faptul s-a petrecut în anul 1513 : autorul, Vasco Nunez de Balboa, care l-a descoperit. Ulterior, Magellan — cel care ne-a demonstrat că „planeta" noastră este o sferă — călătorind pe el în condiții extrem de prielnice sub raportul meteo, l-a numit Oceanul Pacific, fiindcă i s-a părut (sau chiar așa el) foarte liniștit...

● Paraguay și Bolivia sînt singurele țări din America de Sud fără ieșire la mare...

● În schimb, Brazilia se învecinează cu toate statele din acest continent, afară de Chile și Ecuador...

● Gabriela Mistral, marea poetesă chiliană, a numit țara sa „versiunea tabloidă a Terrei" ; deoarece în Chile se întîlnesc toate tipurile de climă și de peisaj.

● Toți Chile se mai numește „El país con aire accondicionada" ; țara cu aer conditionat : pe cale naturală... !

● În Paraguay, nu spaniola este limba dominată, cum ne-am așteptat, ci guarani, limba populațiilor băștinașe. Practic țara este bilingvă.

C. CHIFANE-DRĂGUȘANI

LA DRUM CU UN NOU VW

Numărul de automobile proprietate personală raportat la mia de locuitori este un important indicator al puterii de cumpărare și, implicit, al nivelului de trai al unui popor. În 1950, în fosta R.F. Germania circulau numai 660 000 de automobile particulare, pentru ca anul trecut numărul lor să depășească cifra de 31 milioane, care corespunde unui număr de 485 automobile la mia de locuitori. „Motorizarea" fostei R.D. Germane fusese mult îngreunată de aprovizionare deficitară cu piese de schimb, o penurie absolută de pietele de ocazie și o infrastructură prost organizată. Și totuși, în 1989 se aflau înscrise în circulație 3,9 milioane automobile particulare. Numărul acestora a sporit numai în 1990 cu circa un milion, marcînd prin aceasta o creștere spectaculoasă a achiziției de mașini din vest.

Multe s-au schimbat de la cel de-al doilea război mondial încoace în Germania, care dintr-o țară înfrîntă în război, cu economia la pămînt, s-a reunificat în 1990, a devenit principala putere economică europeană și a treia pe plan mondial după SUA și Japonia. Veritabilă „locomotivă economică" a Europei, Germania „trage" după sine celelalte țări de pe vechiul continent în competiția sporirii randamentului economic, al calității și standardului de viață.

Germania exportă anual circa 3 milioane de vehicule, ocupînd locul secund în ierarhia mondială, după „Țara Soarelui Răsare" (4,5 milioane vehicule). Franța se află în poziția a treia cu 2 milioane de vehicule exportate anual.

Autoturismele „Golf", produse de marele concern german Volkswagen, cu fost vîndute pînă în prezent într-un număr impresionant — circa 14 milioane de bucăți în întreaga lume. Ultimul tip, din generația a treia, lansat nu demult pe piață, conferă o securitate deosebită la drum. În pofida unei creșteri a greutății sale, datorată măsurilor de securitate suplimentare, modelul Golf III consumă chiar mai puțin carburant decît predecesorul său. Noul Volkswagen este oferit cumpărătorilor în șapte variante diferite, dintre care cinci sînt pe benzină, iar două sînt diesel. (S.F.)

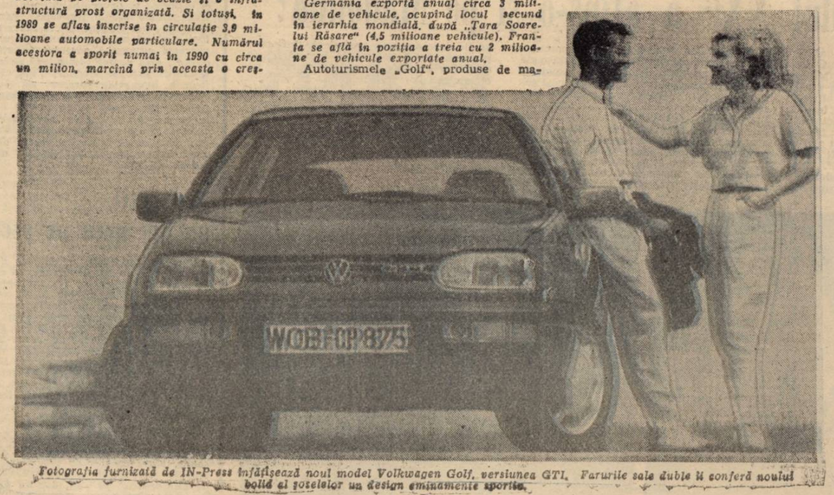

Fotografia furnizată de IN-Press înfățișează noul model Volkswagen Golf, versiunea GTI. Farurile sale duble îi conferă noului bolid al șoselelor un design eminamente sportiv.

● **Lumea Nouă a fost unită cu Spania, la 500 de ani de la fabuloasa călătorie a lui Cristofor Columb, cu un cablu de telecomunicații transatlantic cu fibre optice. În lungime de 8 990 km, cablul pornește de la New Jersey și leagă Canada, Regatul Unit al Marii Britanii, Franța și Spania. În comparație cu cablurile similare existente, cel instalat în adîncurile Atlanticului în acest an are o capacitate dublă, asigurînd 80 000 de convorbiri telefonice simultane. „TAT-9", cum a fost denumit acest cablu transatlantic, va putea oferi posibilitatea conectării sale cu alte cabluri cu fibre optice care să facă legătura cu Italia, Grecia, Turcia și Israel.**

■ **Ciupercile joacă un rol important în supraviețuirea pădurilor deoarece ele schimbă cu copacii apă și săruri minerale contra hidrați de carbon. Fără ciuperci, copacii ar fi mai vulnerabili la ger și secetă, John Jaenike, ecolog la Universitatea Rochester (S.U.A.), remarcă faptul că atunci cînd s-a constatat dispariția unor păduri aceasta a fost precedată de cea a ciu-**

TELEX • TELEX

percilor. Indiscutabil, ciupercile sînt factori determinanți și indicatori ai stării de sănătate a pădurilor.

■ **Se numește „Marvin". Este de statură nu prea înaltă și cîntărește 200 kg. Nu este vorba de vreun semen al nostru, ci de un robot, un „vehicul autonom" care are proprietatea de a se orienta singur într-un mediu natural în funcție de „senzațiile" optice. Ce se poate înțelege, de fapt, prin „mediul natural" ? Lumea complexă a vieții cotidiene cu configurații și condiții de iluminare cît mai diverse. „Marvin", robotul de la Universitatea din Bochum (Germania), dispune de două camere de luat vederi pivotante care, datorită unei suspensii extraordinare, sînt în măsură a se orienta foarte rapid în orice direcție.**

■ **Cancerul devine una din cauzele din ce în ce mai frecvente de deces în lume. Dacă în 1990, erau circa două milioane de persoane atinse de această boală cumplită, la ora actuală se înregistrează în jur de 20 milioane de cancerosi ! Deși reprezintă două treimi din populația mondială, „lumea a treia" are numai 2.7 miloane de decese pe an datorate cancerului, cu doar 300 000 cazuri mai mult decît lumea industrializată.**

BALENELE — ATRACȚIE TURISTICĂ

Balenele au devenit atracții turistice. Societatea de voiaj „Hunderwater World" din Australia, organizează în două perioade, mai precis în lunile mai—iulie și septembrie—noiembrie, plimbări zilnice cu turiști care sînt dispuși să asiste la un spectacol unic. Este vorba de trecerea unui foarte mare număr de balene care traversează o zonă situată între continentul australian și insula Rottnest sosind din Antarctica pentru a înota în zona unor ape mai calde. (Un proces vice-versa se desfășoară toamna). Aceste balene denumite gheboase, cîntărind în jur de 60 de tone, se află sub protecția autorităților și nu pot fi vînate. Numărul lor, în consecință, a crescut substanțial iar spectacolul acesta inedit oferă turiștilor posibilitatea de a urmări o desfășurare impresionantă, mai ales că această specie are însușirea să și „cînte" dînd prilejul celor din apropierea lor să înregistreze pe benzi o „muzică" cu totul deosebită.

65 DE "TRUCK"-URI STRABAT PENTRU MICHAEL JACKSON EUROPA

Peste 1.000 de tone de echipament trebuie transportate pentru construcțiile de pe stadioane

Dimensiunile scenei gigantice pe care Michael Jackson își va prezenta "Dangerous Show"-ul de-a lungul turneului din 1992 sînt de 77 m lungime și 27 m latime. Oricum 3 zile va dura pina cînd se vor construi aceste platforme pe fiecare din stadioane. Si inca 18 ore sînt necesare pentru instalarea complicatei tehnici a luminilor, a efectelor speciale, etc. Va fi nevoie de 18 km de cablu, vor fi montate cîteva sute de reflectoare, iar pentru sunet vor fi amplasate 168 de boxe.

Vor fi amenajati 2 "pereti" video, asa incit fiecare spectator sa poata vedea cit mai de aproape ceea ce se petrece pe scena. Pentru e vitarea eventualelor intreruperi de curent vor fi instal ate 2 generatoare de o putere corespunzatoare. Ele pro duc suficienta energie pentru a aproviziona fara pro bleme un orasel de aproximativ 30.000 de locuitori. Pentru probleme deosebite a fost angajat ca desi gner de lumini Pete Morse si muncitorii sai.

Efectele de lumina trebuie as fel instalate, incit sa aiba aceeasi utilitate atit la lumina zilei, pe inserate cit si in timpul noptii.

Mai mult de 1.000 tone c intăreste intregul amplasament. Cele mai perfect onate si moderne instalatii ale tehnicii americane vor fi aduse de 2 Boeinguri 747.

In Europa de la sosirea mai in ii la Rotterdam si pina la ultimul concert la Atena au ci rculat pe parcursul a 3 luni in fiecare zi 65 de truck-uri transportind 38 de tone.

145 de persoane si-au facut in S UA bagajele si au zburat peste Atlantic - tehnicieni, mu zicanti, manageri. Ei calatoresc cu 13 autobuze din local itate in localitate. In Europa vor mai angajati inca 90 de persoane pentru acest turneu. Acestora li se mai adaug a zilnic: ajutoare de bucatari, aparatori ai ordinii, in fiec are localitate cite 35 zidari (constructori) si pentru fiec are zi de concert cite 75 de persoane care sa ajute la incarcarea si descarcarea truck-urilor. In fata sc enei vor mai fi postati si 32 de oameni ai legii, iar alt i 12 vegheaza la garderobe pentru asigurarea linistii ne cesare.

Managementul s-a gindit si la tradu icatori care vor face in orice moment posibila inteleger ea, de exemplu cu reprezentantii diferitelor inst itutii sau cu autoritatile. S-a gindit si la niste speciali sti cunoscatori ai mai multor limbi care vor sta linga telef on in diferite birouri de productie ale ficarei arene.

Acum este deja gindit modul exact d e desfasurare al ficcarei zile. Cu 4 zile inaintea fie carui concert constructia incepe dimineata la ora 8. Pe linga aceastea in a 4-a zi inaintea concertului se va lucra pina la orele 18, cu 3 zile inaintea fiecarui concert pina la orele 20, cu 2 zile pina la orele 23, iar in ziua precedenta spectacolului totul trebuie terminat pina la orele 22, daca lucrurile vor decurge conform planului, daca truck-urile ajung la timp nefiind retinute de lungi controale la vama, nu vor intimpina vreme nefavorabila, etc. In ziua concertului se va lucra dupa cronometru - 18 ore vor fi necesare pentru instalatii, reflectoare si 5 ore dupa concert pentru demontarea acestora. 3 zile va dura apoi demontarea scenei, incarcarea lucrurilor in truck-uri si transportarea lor in urmatoarea localitate.

Marcel Avr am, Mama-Concerts + Rau
Konzert-Agentur GmbH

Nici o mirare. Acest plan minutios al fiecarei zile a fost exact gindit de specialisti in logistica. Bucataria trebuie in fiecare dimineata la ora 7.30 sa puna masa pentru cel putin 40 de persoane. Intre orele 12.30 si 15.30 se va pune masa de prinz, iar dupa ora 18, cina. Maximum de lucru este cu putin inaintea intrarii in scena - cel putin 175 de portii pentru cina trebuie sa se gaseasca la aceasta ora pe masa. S-a tinut cont si de eventualii vegetarieni sau de cei cu regim alimentar. Deci e clar ca zilnic se vor cumpara fructe si legume proaspete din piata.

Dar managerii s-au gindit nu numai la necesitatile participantilor. In atentia lor stau si minoritatile. Astfel organizatorii vor fi preveniti sa rezolve o parte din stadion pentru cel putin 50 de sacune pe roti si care ca se gaseasca in apropierea toiletelor pentru ca persoanele respective sa se poata usor deplasa fara ajutorul altor persoane straine.

O alta problema care intervine consta in faptul ca Michael Jackson ar dori sa cinte cintecul "Heal The World" impreuna cu un grup de copii din localitate, copii intre 7-14 ani (aproximativ 30-40 la numar). Pentru realizarea acestui punct al spectacolului Michael Jackson se bazeaza pe organizatorii localnici care pot propune 3 coruri de copii, iar Lavel Smith si Kevin Dorsey, coordonatori de cor, vor alege grupul de copii care va participa dupa-amiaza la spectacol.

Fotografia furnizată de IN-Press înfățișează noua realizare a concernului Airbus: lung-curierul A340200, cu o rază de acțiune de 14 400 km și o capacitate de transport de 262 de pasageri.

AIRBUS, din nou la „înălțime"

Concernul european Airbus Industrie a lansat de curînd pe piață un avion lung-curier de mare capacitate, cel mai modern din lume la ora actuală. Dotat cu patru reactoare, avionul are o autonomie de zbor impresionantă : 14 400 km. Constructorii propun două versiuni ale acestui avion : A340—300, ce poate transporta 295 de pasageri pe o distanță de 13 300 km și A340-200, cu o capacitate de transport maximă de 262 pasageri și o autonomie de zbor de 14 400 km.

Consorțiul aeronautic Airbus a fost creat în 1972 prin participarea industriilor aeronautice franceză, germană, britanică și spaniolă. Primul aparat Airbus a zburat în anul 1974. De atunci, consorțiul s-a impus spectaculos pe piața mondială, ocupînd în prezent locul al doilea în ierarhia producătorilor de avioane, după Boeing.

Noul lung-curier — A340 — are cel mai scăzut consum de carburanți și necesită cele mai scăzute costuri de întreținere în cadrul clasei sale. Dispoziția fotoliilor poate fi modificată în întregime în cîteva ore, după necesități. Modelul A340 este dotat cu echipamente speciale pentru handicapați, un salon de odihnă pentru piloți situat în spatele cockpit-ului, și un altul pentru echipaj. Realizatorii săi afirmă că modelul posedă cele mai moderne structuri, cea mai bună aerodinamică și o tehnică de navigație ultramodernă. Aparatul este prevăzut și cu un sistem de comunicare prin satelit și o alarmă specială destinată evitării coliziunilor, tot mai numeroase în ultimul timp, în spațiul internațional deja suprasaturat.

Consorțiul Airbus a primit pînă acum peste 100 de comenzi pentru modelul A340, ceea ce constituie un succes remarcabil în domeniu. Celebra companie aeriană germană Lufthansa va beneficia începînd cu anul 1993, de serviciile a 11 aparate A340. Noua realizare Airbus este o „mănușă" aruncată peste ocean concurenților americani de la Boeing, în lupta pentru supremația mondială în domeniul construcției de avioane de pasageri de care aceștia nu pot să nu țină seama.

(S.F.)

Castele — bijuterii

William Tolliday, un englez în vîrstă de 74 de ani care trăiește la Londra, este cunoscut în întreaga lume ca fiind un talentat meșter aurar ale cărui creații executate cu o mare pasiune și migală, au valoare de unicat. Între aceste lucrări se evidențiază în mod deosebit castelele din aur și pietre prețioase care constituie marea sa specialitate. Ritmul său de lucru este de circa trei sau patru castele pe an, prețul lor variind între 90 000 și 230 000 franci francezi.

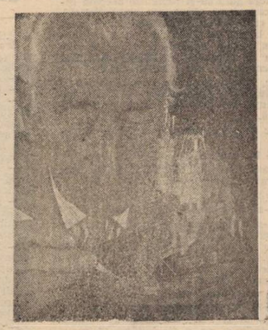

Biblioteca magazin de proză scurtă

DOI MOŞNEGI

de ILIA VARŞAVSKI

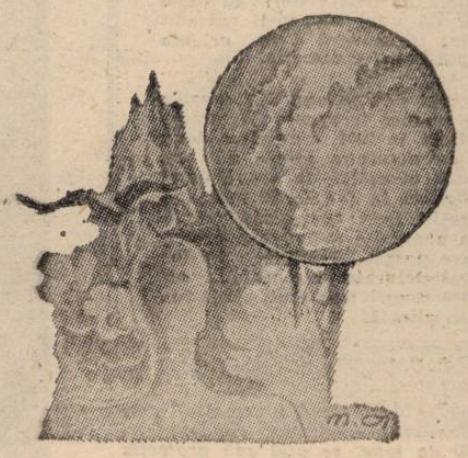

Semako puse hîrtiile în mapă.

— Aţi terminat ? întreabă Golikov.

— Mai am o problemă. Nikolai Petrovici. Luna asta n-o să putem onora comanda Comitetului de Astronautică.

— De ce ?

— N-o să ne-ajungă timpul.

— Trebuie s-o onorăm. Planul trebuie îndeplinit cu orice preţ. În caz de forţă majoră o să vă trimit un programator.

— Nu-i vorba de programator. De cînd vă tot cer un calculator în plus.

— Iar eu de cinci vă cer să renunţaţi la „Torbellino" al dumneavoastră. După cum ştiţi pesemne, hîrbui ăsta demodat figurează în inventar. Ţineţi seama că acolo nu-şi bat capul cu amănunte. Aveţi o maşină şi cu asta basta. A doua oară îmi retează scurt cererile. Torbellino !

— Dumneavoastră uitaţi că...

— Nu uit nimic — îl întrerupse Golikov — de multă vreme au eşuat tentativele astea absurde de-a imita creierul în maşinile de calculat. Întreprinderea noastră e Centru de Calcul, nu muzeu. Ne vizitează comisii delegaţii străine. E pur şi simplu o ruşine să le arătăm laboratorul dumneavoastră. Nu izbutesc în ruptul capului să-nţeleg ce-aţi găsit la „Torbellino "ăsta ?

Semako se codi o clipă.

— Păi să vedeţi, Nikolai Petrovici, sînt treizeci de ani bătuţi pe muchie de cînd lucrez cu „Torbellino". La vremea lui era cea mai perfecţionată dintre maşinile noastre. Poate să pară sentimental, stupid, dar efectiv nu mă lasă inima să...

— Fleacuri ! Totul are un sfîrşit. Într-o bună zi, stimate Iuri Alexandrovici, ne vor arunca şi pe mine şi pe dumneavoastră la coş. N-ai ce-i face, asta-i viaţa !

— Haida de, pentru dumneavoastră cel puţin e încă prea devreme să vorbiţi despre asta.

— Nu, se fîstîci Golikov. — Nu m-aţi prieceput. Nu-i vorba de vîrstă. Cincisprezece ani în plus ori în minus, oricum, sfîrşitul e acelaşi. Însă noi, dumneavoastră şi cu mine sîntem fiinţe cuvîntătoare homo sapiens, ca să zic aşa, pe cînd „Torbellino" ăla al dumneavoastră, hîrbui

— acuzaţi-mi expresia — ăla deşălat, nu-l decît o încercare neizbutită de imitaţie.

— Şi totuşi...

— Şi totuşi, daţi-l dracului, iar pe trimestrul viitor vă promit o maşină din cele mai moderne, ultimul răcnet. Gîndiţi-vă la toate astea.

— Bine, o să mă gîndesc.

Dulapul ăsta uriaş zgomotos, înconjurat de maşini cu elemente moleculare, scunde şi elegante ca nişte pantere, părea un monstru preistoric.

— La ce lucrezi acum ? îl întrebă Semako.

POVESTIRE

Automatul îşi întrerupse şirul calculelor.

— Uite, verific rezultatul problemei pe care-a rezolvat-o asta... moleculara. Trebuie să stau tot timpul cu ochii pe ele. Fac calculele fără să judece. Iute, ce-i drept, dar fără să judece.

Semako ridică panoul şi aruncă o privire peste datele de intrare. Problema nr. douăzeci şi patru. Ca să repete toate calculele, „Torbellino" ar avea de lucru cel puţin pentru trei săptămîni. De ce dumnezeu i-o fi trăsnit prin minte să facă asta ?

— Nu merită osteneala, spuse el punînd la loc capacul... — Problema a fost rezolvată în paralel pe a doua maşină şi concordanţa rezultatelor e satisfăcătoare.

— N-avea grijă, o fac cît ai bate din palme — bizîitul maşinii se transformă într-un scrîşnit asurzitor. Beculeţele panoului începură să clipească nebuneşte. Uite ce repede ştiu eu să lucrez !

„Crac !" se declanşă releul de protecţie termică. Tabulatorul şterse cifrele de pe contor.

Automatul, ruşinat, tăcea mîlc.

— Lasă — îi zise Semako — odihneşte-te acum. Mîine am să pregătesc o problemă special pentru tine.

— Ăă... precum vezi, circuitul meu nu vrea să meargă... şi eu care...

— Nu te năcăji, bătrîne. Totul o să fie în regulă. Lasă-ţi circuitul să se răcească.

— Te-ai văzut cu şefu' ? întreabă „Torbellino".

— Da, m-am văzut.

— Şi... a zis ceva de mine ?

— De ce mă-ntrebi ?

— Zilele astea a trecut prin laboratorul nostru împreună cu şeful secţiei administrative. Şi-a dat dispoziţie : monstrul ăsta trebuie aruncat la gunoi, că nu-i bun de nimic. Se referea la mine.

— Fleacuri ! N-o să te-azvîrle nimeni la gunoi.

— Dacă mi s-ar fi putut drege nitelus circuitul ăla şi înlocui lămpile, atunci ştii cum aş... ?

— Bine, o să născocim noi ceva.

— Dacă s-ar fi putut înlocui barem lămpile, dar pe unde să mai dai acu' de ele ? Cu siguranţă că sînt mai bine de douăzeci de ani de cînd nu se mai fabrică.

— Nu face nimic. Ai răbdare. Îndată ce scăpăm de planul ăsta o să-ţi montez un circuit nou pe bază de semiconductori. Am şi făcut ceva schiţe.

— Zău ?

(Va urma)

În româneşte de
ANA-DOMNICA ILEA

Zborul pe deasupra pustiului (V)

Stînd între fotolii, Nordly îşi ştergea transpiraţia de pe faţă. Niciodată în viaţă nu mai simţise o nevoie atît de acută de inspiraţie. „Profesorul" se afla aici, foarte aproape... Nu cumva este chiar acest bătrînel cu barbă falsă, acest pretins unchi al Dianei ? Atunci a observat oare el că acesta a priceput că are barbă falsă ? Şi ştiind că este descoperit deja, nu va grăbi evenimentele ?

Ce intenţionează să facă ? Dacă planurile lui urmăresc, într-adevăr, să pună mîna pe lăzile care conţin o adevărată avere, atunci este posibil un singur procedeu logic ; să-i ia pe toţi la ochi să se descotorosească de pasageri şi poliţist, să-i arunce pe toţi în pustiu şi prin ameninţări să-i oblige pe pilot să zboare în direcţia indicată. Dar dacă el ştie să conducă avionul ? Atunci, poate, că ar trebui să-l aresteze imediat şi să-i pună cătuşele care se aflau întotdeuna în buzunarul lui Nordly ?

Era deja gata să-şi realizeze această intenţie care i se părea cea mai corectă. Pentru că imediat ce bătrînul va fi arestat, iar barba lui falsă smulsă şi persoana identificată, atmosfera de frică ce domnea în avion se va împrăştia. Dar dacă Bennet nu este „profesorul" ?

Brusc, nervii fetei nu mai rezistară şi ridicîndu-se se duse direct la Nordly cu aerul unui om care luase o hotărîre importantă.

— Ce intenţionaţi să faceţi ? — întrebă ea.

— Vă interesează ?

— Răspundeţi-mi, Nordly... Ştiţi bine că nu-mi arde de glumă...

— De ce ?

— N-aveţi încredere în mine ?

— N-am încredere în fetele care traversează cu avionul pustiul african în timp ce ar trebui să doarmă liniştite în hotelul lor. Şi cu atît mai mult nu am încredere în anumiţi unchi, a căror barbă nu suportă căldura...

— Ce v-aţi închipuit ?

— Deocamdată nimic... Mai bine v-aţi aşeza la locul dv, domnişoară Diana. Dacă, desigur, nu v-aţi hotărît să recunoaşteţi totul, ceea ce este îndoielnic.

— În acest caz, haideţi să ieşim de aici... Afară vom putea discuta în linişte...

Nordly zîmbi. Da, această cursă întinsă de ea era prea simplă ! În sfîrşit a recurs la ea. Dăznodămîntul se apropie ! Pînă în prezent evoluţia planului lor de acţiune a fost incomodată numai de prezenţa lui la bord. Diana s-a dat de gol, propunîndu-i să iasă din salon !

— Nu vreţi ? — continuă ea să insiste. Dar de ce ?... Haideţi să ieşim.

POLIŢIST

de GEORGES SIMENON

Era singurul mijloc de a afla totul şi, totuşi, Nordly se apropie în prealabil de radiotelegrafist şi îl întrebă :

— Aveţi armă ?

— Fireşte, conform instrucţiunilor.

— Dacă bărbosul va face chiar şi o singură mişcare suspectă, trageţi imediat !

Radiotelegrafistul dădu din cap în semn de aprobare şi atunci Nordly ieşi din salon însoţit de Diana care nimerind în arşiţă avu o clipă de slăbiciune.

— Nu este nimic grav, — oftă ea. Trebuie acţionat doar repede. Este nevoie să ştiţi că omul care mă însoţeşte...

— ...nu este unchiul dv ?

Nu vroia să se îndepărteze de avion, aşteptînd să audă dintr-o clipă în alta duduitul motoarelor.

— Nu... Este fratele meu... Zburăm cu această cursă, pentru că... În acest moment din avion mai sări o persoană care se dovedi a fi pilotul. Mînjit de ulei, cu ochii strălucind pe faţa sa neagră de unsoare ieşi de sub motor şi se apropie de inspector.

— N-aţi putea să vă apropiaţi o clipă ? — întrebă el.

Apoi, trăgîndu-l pe poliţist la o parte şi lăsînd fata de una singură îi spuse confidenţial sub aripa avionului ;

—Nu reuşesc deloc să îndepărtez defecţiunea... Am descoperit două spărturi care sînt imposibil de reparat cu sculele aflate la bord.

Privirea îi era ruşinată şi se comporta ca un om extrem de iritat şi disperat.

— Continuaţi să fiţi convins că nu e o avarie provocată ?

— Chiar dacă cineva ar fi făcut-o, jur că este o lucrare foarte fină. Dar sînt aproape convins că nu este vorba de aşa ceva... Ce facem ?

— Cred că această noutate neplăcută ar trebui anunţată pasagerilor, iar apoi trimisă o radiogramă cu rugămintea de a ni se trimite în ajutor un avion.

Pilotul puse ochii în pămînt.

— Da, desigur.

— Se pare că luaţi lucrurile mult mai tragic decît sînt în realitate...

— Mă gîndesc la ceea ce se poate întîmpla... Am citit, desigur, radiogramele trimise de Scotland Yard... Dacă la bord se află un asemenea om ca „profesorul", iar noi transportăm o sumă atît de mare de bani, cred că el se află aici nu de dragul unei călătorii de plăcere... În ceea ce o priveşte pe această femeie... — arată cu bărbia în direcţia domnişoarei Diana care aştepta la cîţiva paşi de ei.

— O cunoaşteţi ? — se miră Nordly.

— Fără a o cunoaşte... am văzut-o mai multe zile pe pista de decolare. Punea întrebări ba unora, ba altora şi în plus se învîrtea printre avioane.

— Era singură ?

— Uneori singură, alteori cu acest bărbos bătrîn, care, ţinînd seama de vîrsta sa, are nişte picioare prea sprintene...

— Asta-i tot ce ştiţi ?

— Nu, nu este totul. Săptămîna trecută această gingaşă pereche a închiriat un avion particular..

— Ce ?! — aproape zbieră Nordly, sărind în sus de uimire.

— Da, un „Fülger" ultrarapid... Aparţine unui căpitan în retragere care îl închiriază cînd are ocazia...

— Dar cine a condus avionul ?

(Va urma)

Traducere şi adaptare
VASILE OROIAN

SPORT UNIVERS

DUPĂ DOUĂ ETAPE ÎN DIVIZIA NAŢIONALĂ DE FOTBAL. Canicula nu i-a împiedicat pe fotbaliştii care au jucat pe teren propriu să-şi adjudece victoria, pînă la urmă a fost doar o problemă de scor. Cu excepţia lui **Dinamo** — care a cîştigat sau, mai bine zis, a pierdut un punct în faţa lui Dacia Unirea —, **Poli Timişoara, Universitatea Craiova, Steaua, FC Braşov, Rapid, Gloria Bistriţa, FC Farul şi Inter Sibiu** au cîştigat cele două puncte puse în joc duminică, astfel încît după două etape conduce, neînvinsă, **Gloria Bistriţa**, punctaj maxim, 4. Cu 3 puncte, pe locurile următoare, 5 echipe, Dinamo, Universitatea, Farul, Steaua şi Rapid.

● Un start bun al echipei din Constanţa. Farul a învins cu 3—0 pe CSM Reşiţa, dar ghinion după meci, cînd Anton, Butoiu şi Popovici s-au accidentat într-un accident de maşină.

● O dată cu startul diviziei naţionale s-au aliniat la start şi loturile naţionale A şi B. Cornel Dinu a convocat lotul A în vederea partidei cu Mexicul, iar Gh. Multescu a reunit lotul B pentru a pleca în Polonia unde a jucat cu echipa similară a ţării gazdă. Din lotul A fac parte Tene şi Blid ; Varga, Mihali, Cheregi, Săndoi, D. Munteanu, Selimeşi ; Timofte I. C. Pană, I. Stan, I. Dumitrescu, Panduru ; Gane, Buia, Hanganu, Gerstenmajer. După cum se poate observa se încearcă alcătuirea unui lot de fotbalişti tineri, din ţară, dornici să se afirme şi în partidele internaţionale şi să devină titulari în echipa României. Se încearcă o renunţare la fotbaliştii „străini" sau sînt alte raţionamente ?

TENIS PE CONTINENTUL NORD-AMERICAN. Se cunosc cîştigătorii finalelor disputate săptămîna trecută în SUA şi Canada. Astfel, la Montreal, **Arantxa Sanchez — Vicario** a învins-o în trei seturi pe nr. 1 mondial, **Monica Seles**, cu 6—4, 3—6, 6—4. La Indianapolis, **Pete Sampras** a dispus de nr. 1 mondial, **Jim Courier**, în doar două seturi, 6—4, 6—4, iar la New Haven, **Edberg** a cîştigat în faţa lui **Washington**. Clasamentul ATP rămîne însă neschimbat atît la bărbaţi, cît şi la femei : Courier, Edberg ; Seles, Graf.

AVENTURI SPORTIVE. Sportul nu înseamnă doar clasamente, lupte între echipe sau între atleţi, uneori înseamnă şi aventură. Performanţa pe care v-o prezint în continuare ilustrează foarte bine acest lucru. Ridicat cu avionul la o înălţime de 12 000 metri, **Bruno Gouvy** a reuşit căderea liberă cea mai rapidă a tuturor timpurilor. În 25 de secunde, acest om-fuzee, pentru că el are mîinile şi ca-

pul băgate într-un „vîrf" de rachetă, a atins o viteză de 600 km/h, bineînţeles, fără nici un alt ajutor mecanic. Simplu de scris, mai greu e de făcut. Pentru că la 12 000 m altitudine, temperatura aerului este de —60 grade, deci este nevoie de un costum protector adecvat. Lansat ca un obuz, Gouvy a avut la dispoziţie 25 de secunde pentru a atinge 600 km/h şi această viteză a fost atinsă pe o cădere de 5000 de metri. La 7000 m a început separarea de ogivă. Viteza s-a măsurat profesionist, un cuplaj de trei radare ase-

zate în triunghi, dublate cu obiective care au înregistrat viteza în trei dimensiuni. Iar pentru a reuşi o plonjare perfectă, Bruno Gouvy a fost asistat de o echipă de experţi în medicină, aeronautică şi paraşutism ; fotografi şi cameramani. Următorul pas al lui Gouvy este o cădere liberă cu 800 km/h pentru a ataca apoi Mach 1 (1000 km/h), adică un vis...

GEORGE CUŞNARENCU

HOROSCOP

Săptămîna 31.08 — 06.09

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Mici controverse profesionale.
Marți : Compromis sentimental.
Miercuri : Se confirmă o presimțire.
Joi : Solicitări din toate direcțiile.
Vineri : O nouă criză sentimentală, profundă.
Simbătă : Mare succes la loterie.
Duminică : O veste foarte bună.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Stare depresivă cronică.
Marți : „Leoaică tînără, iubirea".
Miercuri : O achiziție foarte importantă.
Joi : Două evenimente contradictorii.
Vineri : Vești bune de departe.
Simbătă : Fantezie, creativitate.
Duminică : O vizită neașteptată, profitabilă.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Dispoziție sufletească excelentă.
Marți : Norocul vă dă tircoale.
Miercuri : Disensiuni familiale trecătoare.
Joi : Decizie promptă și inteleaptă.
Vineri : Totul vă merge din plin.
Simbătă : Singurătate, apatie, nostalgie.
Duminică : Exil în brațele iubirii.

RAC (22.06—22.07)

Luni : O veste bună și una rea.
Marți : Un amic vă dezamăgește.
Miercuri : Confruntări de principii în familie.
Joi : Vag sentiment de vinovăție.
Vineri : Un Taur vă dă de furcă.
Simbătă : Drumuri multe, epuizante.
Duminică : Alcovul și starea de grație.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Indispoziție după o insomnie rebelă.
Marți : Primiți bani.
Miercuri : Vă achitați o datorie morală.
Joi : Suprasolicitări profesionale.
Vineri : Un ghinion previzibil și dur.
Simbătă : Sensibilitate excesivă, iritare.
Duminică : O zi ca-n basmele adevărate.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : O nouă afacere la orizont.
Marți : Polemici, confruntări, divergențe.
Miercuri : Fantezie, umor, inspirație.
Joi : O indiscreție vă deprimă profund.
Vineri : Sînteți omul bun la toate.
Simbătă : Întîlnire neașteptată, profitabilă.
Duminică : Nu vă vedeți capul de treburi.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Ziua norocoasă a săptămînii.
Marți : Două motive de optimism.
Miercuri : Farmecul irezistibil al unei Leoaice.
Joi : O surpriză vă lasă fără reacție.
Vineri : Detasare, intimitate, amor.
Simbătă : Finalizați o afacere mai veche.
Duminică : Inspirație, productivitate.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Stare psihică delicată.
Marți : Aveți mare nevoie de un sfat.
Miercuri : Sclav în brațele erotismului.
Joi : Proiecte și inițiative profitabile.
Vineri : O veste pesimistă.
Simbătă : Mare bucurie în familie.
Duminică : Lungă călătorie de plăcere.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Două vești de departe.
Marți : Umbre trecătoare de gelozie.
Miercuri : Muncă încordată, suprasolicitare.
Joi : Deznodămîntul unei afaceri reușite.
Vineri : Instabilitate psihică, surexcitare.
Simbătă : Zi cenușie, opacă, neproductivă.
Duminică: Întîlnire amicală cu iz etilic.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Toată lumea e a dv.
Marți : Mare reușită profesională.
Miercuri : „Lovitură" financiară deosebită.
Joi : Nu ocoliți sfatul unui Rac.
Vineri : Zi agitată, tumultuoasă, epuizantă.
Simbătă : Relaxare totală, visați cu ochii deschiși.
Duminică : Incident familial minor.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Ieșiți cu bine dintr-o situație delicată.
Marți : Primiți bani.
Miercuri : Seninătate, prospețime.
Joi : Solicitări din toate direcțiile.
Vineri : Apatie, iritare, pesimism.
Simbătă : Migrenă rebelă, indispoziție.
Duminică : Întîlnire parfumată, delicioasă.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Ispita unei aventuri amoroase.
Marți : Se înfiripă o nouă afacere.
Miercuri : Clarificați o incertitudine.
Joi : Ziua norocoasă a săptămînii.
Vineri : Mare bucurie în familie.
Simbătă : Lungă călătorie de plăcere.
Duminică : Elan psihic deosebit, creativitate.

Cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Somități ale olimpismului, legende ale sportului

Multe sînt personalitățile sportive care pot fi catalogate drept legende ale sportului românesc. Istoria olimpică aduce un prestigiu deosebit marilor laureați, și mai ales primului campion olimpic al țării, Iosif Sirbu. Acest sportiv de excepție, participant la trei olimpiade de vară (1952, 1956 și 1960), a excelat la disciplina tir, armă liberă calibru redus. El este primul campion olimpic al României, dar marea sa performanță constă și în maniera excepțională prin care și-a cîștigat laurii. La Jocurile Olimpice de vară de la Helsinki din 1952, desfășurate între 19.07 și 3.08, Iosif Sirbu a cumulat maximum de puncte puse în joc. Din patruzeci de focuri trase din poziția culcat, el a reușit 400 de puncte, din tot atîtea posibile ! A fost o performanță uluitoare pentru toți specialiștii.

Născut în anul 1925, în localitatea hunedoreană Șibot, Iosif Sîrbu a părăsit viața materială la numai 39 de ani. A fost de mai multe ori campion național la tir, absolvent al Institutului de Educație Fizică și Sport. El a fost primul care a înnobilat cel mai înalt catarg al Jocurilor olimpice cu steagul României.

Cei mai tineri bunici

În cadrul capitolului bizarerii ale condiției umane, am prezentat deja două bunicuțe de 35 și respectiv 34 de ani. Iată că acum, neobositul nostru corespondent N. Bogluț din satul Ucuriș, județul Bihor ne relatează următorul caz : soții Ștefan și Ileana Toth (el născut în 1949, iar ea în 1954) au adus pe lume în 1971 pe Ștefania — deci cînd mama avea numai 17 ani. La rîndul ei, Ștefania devine o fericită mamă tot la vîrsta de 17 ani, în anul 1988. Atunci se năștea Alina, fiica ei și nepoata Ilenei Toth — aceasta din urmă devenind bunică la numai 34 de ani. Se va păstra tradiția din mamă-n fiică? (Așteptăm vești și de alți cititori, de preferință cu date exacte de naștere).

GUINNESS BOOK

HOTELURI CARE FAC UMBRĂ... MARE

Poate că una din cărțile de vizită ale unui oraș care se respectă este reprezentată de ținuta hotelurilor lui. Marile companii hoteliere s-au străduit întotdeauna — pentru a face față concurenței — să ofere maximum de confort și eleganță acestor „case de oaspeți". Dar una dintre cele mai importante dimensiuni ale unui hotel este și înălțimea. Una e ca din cameră să vezi întreg orașul, într-o splendidă panoramă, și alta e să vezi doar clădirea de vizavi.

Cel mai înalt hotel din lume — înălțime măsurată de la nivelul străzii, în dreptul intrării principale — este celebrul Peachtree Center Plaza din Atlanta, statul american Georgia (pe care olimpicii noștri îl vor vedea în 1996), inaugurat în ianuarie 1976 — numele provine de la mireasma de piersici care îl învăluie. Cele 70 de etaje se ridică pe o lungime de 217 metri. Prețul acestui turn locuibil a fost de 50 milioane dolari, care cred că se amortizează foarte repede prin cele 1 100 dormitoare conținute. Arhitectul a fost John Portman, constructorul a fost compania Western International și este proprietatea companiei Portman.

Dacă la Detroit Plaza Hotel măsurătoarea înălțimii se face în dreptul intrării de serviciu, față de nivelul străzii acesta are 224,5 metri altitudine, întrecîndu-l pe precedentul. Acest hotel a fost inaugurat la începutul lui 1977, și a fost realizat de aceeași echipă proiectant-constructor. Cei 7,5 metri diferență de înălțime se concretizează într-un plus de 300 de dormitoare, de unde rezultă că și celelalte dimensiuni sînt mai mari.

Din Singapore vine însă umbra cea mai lungă a unui hotel. Este vorba de Raffles City Hotel, care a costat 235 milioane dolari. Cele 71 de etaje ale sale se întind pe o înălțime de 226 metri, cu numai 1,5 metri mai mult decît precedentul... Ce nu fac patronii pentru glorie ! Dar ei nu uită că cel mai mare adversar al acestor hoteluri impresionante nu este seismul, ci... avionul. Pățania lui Empire State Building (375 metri înălțime) a fost un sever avertisment : un avion de vînătoare a intrat pur și simplu în etajul 86 (1947), făcînd victime și blocînd între etaje două lifturi !

Dacă tot am ajuns la celălalt capăt al lumii, să vizităm Capitala Taiwanului, Taipei. Aici, la Grand Hotel, veți intra în cel mai mare lobby din lume (să-i spunem foaier); acesta măsoară 46 metri lungime și 34 metri lățime (peste patru terenuri de tenis de cîmp alăturate) și are o înălțime de aproape zece metri ! Nu vă rămîne decît să vă imaginați ce candelabre îl împodobesc și cît consumă instalațiile de aer condiționat...

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

TEMPERAMENT ȘI PERSONALITATE

Ne face mare plăcere ori de cîte ori cititorii acestei rubrici nu doresc răspunsuri strict personale, ci elemente practice, de principiu, ale zodiacului chinezesc — văzut nu ca o entitate izolată, stingheră, ruptă de astrologia „clasică". Îngemănarea dintre cele două moduri conceptuale de a aborda destinul și condiția umană are un eșafodaj trainic și imuabil : sistemul planetar căruia îi aparținem. În caracterizările și interpretările zodiacului chinezesc e bine să ținem seama și de contribuția astrologiei europene, mai ales în ceea ce privește reperele esențiale.

Cunoscînd corespondențele dintre zodiile astrale și cele telurice, orientale, vom aborda — drept răspuns la numeroase scrisori prin care ni se cer precizări mai „ferme" ale personalității fiecărei zodii — cîteva repere fundamentale, privitoare la caracter și temperament. Există o clasificare de principiu a zodiilor astrale, care nu este deloc convențională și se bazează pe o cazuistică tratată statistic de-a lungul timpului. Aceste principii, trei la număr, se referă la :

1. voluntarism sau cardinalitate ;
2. stabilitate sau echilibru ;
3. variabilitate sau instabilitate psihoemoțională.

Categoria voluntarismului cuprinde zodiile : Berbec (cu corespondentul său Dragon), Rac (Oaie în zodiacul chinezesc), Balanță (Cîine) și Capricorn (Bou). Nativii acestor zodii, în special cei din al doilea decan al perioadei lor (de aproximativ 30 de zile), sînt persoane cărora monotonia vieții le poate fi fatală (din punct de vedere psihic), inactivitatea îi distruge. Ei n-au astîmpăr, atît din punct de vedere intelectual (pentru cei cu astfel de înclinații), cît și din punct de vedere fizic. Un foc lăuntric permanent le întreține voința de a face ceva, de a fi utili lor înșile, dar și societății. Ei nu cunosc adevărata relaxare decît prin acțiune — uneori frenetică —, starea de pasivitate fiind sinonimă cu boala pentru el.

A doua categorie, cea a stabilității sau echilibrului, cuprinde zodiile : Taur (Șarpe în zodiacul chinezesc), Leu (Maimuță), Scorpion (Mistreț) și Vărsător (Tigru). Semnul stabilității nu înseamnă renunțare la luptă, resemnarea înțeleptului care cedează întotdeauna. El reprezintă efortul de a înlătura abaterile de la echilibru, cu conștientizarea pericolului exceselor. Un Scorpion sau un Taur vor fi întotdeauna arbitri ai conflictelor, păstrîndu-și fiecare modalitățile specifice de acțiune (Scorpionul, ca zodie de Apă, cu elasticitate și inteligență, iar Taurul, ca zodie de Metal, prin conservarea principiilor pe căi dinamice, energice, dublate de o mare abilitate socială).

A treia categorie, cea a variabilității sau instabilității psihoemoționale, îmbină elemente ale celor două precedente. Acest fapt poate fi considerat optim numai la prima vedere, căci nativii zodiilor respective sînt cei mai sensibili la configurațiile planetare schimbătoare. Aceste zodii sînt : Gemeni (Cal), Fecioara (Cocoș), Săgetător (Șobolan) și Pești (Iepure). Acești oameni sînt cei mai afectați de evenimentele potrivnice lor și cei mai entuziasmați de situațiile fericite. Ei au tendința de a supraevalua orice li se întîmplă și nu pot ține dreaptă cumpăna dintre optimism și pesimism. Sînt loiali și generoși în amiciții, dar devin dușmani neiertători dacă se simt trădați.

Rubrici realizate de PAUL IOAN